

HD WIDENER

HW S7MS - 5

C 9307.20 (3)

Harvard College
Library

FROM THE BEQUEST OF

JOHN HARVEY TREAT
OF LAWRENCE, MASS.

CLASS OF 1862

777

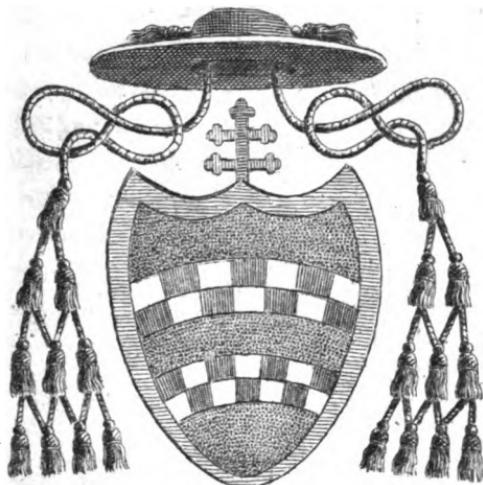
BREVIARIUM SANCTÆ CAPUANÆ ECCLESIAE

IN QUO CONTINENTUR OMNIA OFFICIA SANCTORUM,
QUE NUNC IN TOTÆ ARCHIDIOCESI EX VARIIS
CONCESSIONIBUS SUMMORUM PONTIFICUM,
ET DECRETIS S. R. C. CELEBRANTUR,
EXCELLENTI^{SS.} ET REVERENDI^{SS.} DOMINI

A 716
D. FRANCISCI SERRAE

J. P. Y
3
EX DUCIBUS CASSANI, PATRITII NEAPOLITANI ET JANUENSIS,
DEI ET APOSTOLICE SEDIS GRATIA ARCHIEPISCOPI CAPUANI,
SS. D. N. PRÆLATI DOMESTICI, ET PONTIFICIO SOLIO
ASSISTENTIS, ET SACRE REGIE MAJESTATIS A LATERE
CONSILIARII, ABBATIS S. MARIE A CATENA, ET S. MARIE
VITULANI, ET EQUITIS MAGNE CRUCIS ORDINIS CIVILIS
MERITI BAVARIE REGNI

JUSSU EDITUM.

NEAPOLI, 1828.
EX TYPIS ANGELI TRANI.

C 9307.20(3)

W^w
HARVARD COLLEGE LIBRARY
TREAT FUND
CHARTRAND COLLECTION
JUNE 8, 1928

ECCELLENZA REVERENDISS.

La scarsezza de' libretti intitolati Breviarium S. Capuanae Ecclesiae etc. e la moltitudine degli errori di cui sono ripieni i suddetti libretti mi hanno indotto a procurarne la ristampa, essendomi occupato a correggerne gli errori suddetti, purchè vi sia il consenso, e l'approvazione dell'E. V. R. A tal uopo ne imploro il permesso. E l'avrò ec. Capua 23 Giugno 1828.

**GIULIO DE TOMASI Arcidiacono
Segretario del Clero.**

Cum a Nobis opusculum, cui inscriptio Breviarium Sanctae Capuanae Ecclesiae, ab Illustrissimo et Reverendissimo Domino Julio Archidiacono de Tomasi nostri Cleri Secretario emendatum pro hac Archidiocesi saluberrimum sit spectatum, nihilque contra Catholicam fidem, bonosque mores sit reputum. Tenore praesentium, et quantum ad Nos attinget, ut praedictum opusculum typis mandari possit, servatis tamen servandis, facultatem impartimur. In quorum fidem has litteras propria manu subscriptas, nostroque Sigillo munitas dedimus. Capuae ex loco Nostrae residentiae die 23 mensis Junii 1828.

F. ARCHIEP. CAPUANUS.

Napoli 5 Luglio 1828.

**PRESIDENZA DELLA GIUNTA PER LA PUBBLICA
ISTRUZIONE.**

Vista la dimanda del Tipografo Antonio Trani ,
con la quale chiede di voler stampare l'opera inti-
tolata *Breviarium Sanctae Ecclesiae Capuanae* ;

Visto il favorevole parere del Regio Revisore Sig.
D. Gaetano Parroco Giannattasio ;

Si permette , che l'indicata Opera si stampi ,
però non si pubbli senza un secondo permesso ,
che non si darà se prima lo stesso Regio Revisore
non avrà attestato di aver riconosciuta nel confronto
uniforme la impressione all'originale approvato.

**IL PRESIDENTE
M. COLANGELO.**

*Pel Segretario Generale e Membro
della Giunta
L'Aggiunto — ANTONIO COPPOLA.*

FESTA JANUARII.

DIE 20. JANUARII.

In Festo Ss. Fabiani Pp. et M. et Sebastiani M.

Patr. min. princip. Civit. Capuae.

Duplex 2. cl.

*Omnia, ut in Brev. Rom. sed in 1. Vesp.
non fit com. de S. Canuto.*

*In 1. Noct. lect. Fratres debitores. de comm.
plurim. Mm.*

FESTA FEBRUARII.

DIE 3. FEBRUARII.

*In Festo S. Blasii Ep. et M. cuius Brachium
in Metr. servatur.*

Duplex 2. cl.

Omnia de comm. un. M. praeter sequentia.

ORATIO.

DEUS, qui Beatum Blasium Martyrem tuum, atque Pontificem, in suis perferendis suppliciis, et in aliorum depellendis infirmitatibus admirabilem effecisti: concede propitius, ut illius et in fide constantiam imitemur, et in periculis patrocinia sentiamus. Per Dominum.

In 1. Noct. lect. A Mileto. de eod. comm.

In 2. Noct.

LECTIO IV.

BLasius Cappadox, nobili genere ortus, Sebaste in Cappadocia ex medico Episcopus creatus est, ut corporum curationi animarum cura succederet. Huic muneri cum sedulam, ac piam operam navaret, dira tempestas adversus Christianos a Licinio Tyranno excitata fuit. Blasius divino instinctu, Christi consilio, et exemplo in montem Argaeum se recepit, ac sese in speluncam abdidit, in qua rerum divinarum contemplationi vacans ab ipsis feris nativae feritatis oblitis quotidianum victimum accepit, et multis obsequiis cultus est.

¶. Honestum fecit illum Dominus, et custodivit eum ab inimicis, et a seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem aeternam.

¶. Descenditque cum illo in foveam, et in vinculis non dereliquit eum. Et dedit.

Lectio V.

IBi tamdiu latuit, dum ab Agricolai Praesidis militibus casu deprehensus, inde abstractus, et ad Praesidem ductus, illius jussu in vincula conjectus est. Sed vinctus ipse, multos, quos ejus sanctimoniae fama acciverat, a diversorum morborum vinculis liberavit. In his puer fuit, qui desperata a medicis salute, transversa spina faucibus inhaerente animam agebat. Illustris sane tum corporum, tum animorum medicus, non humana, sed divina arte, non paratis a natura remediis, sed Christi gratia comparatis, aegros pristinae saluti restituit, omni fere miraculorum genere conspicuus: nam Christi super aquas ambulantis, et Eliae Sareptanae Viduae annonam multiplicantis miracula renovavit.

¶. Desiderium animae ejus tribuisti ei Domine: * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. ¶. Quoniam praevenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Et voluntate.

LECTIO VI.

ATrocissimis tormentis crudelissimi Praesidis jussu eruciatus fuit. Duris verberibus caesus , tortus in equuleo , pectinibus ferreis dilaniatus , candenti lorica indutus , aliisque exquisitissimis suppliciis affectus est : sed ejus fides probari quidem potuit , non tamen vinci. Dilacerato corpore , infractus animus restitit. Tandem , victo Tyranno , capite plexus , illustre fidei testimonium Ecclesiae reliquit tertio nonas Februarii , anno Christi tercentesimo decimo sexto.

¶. Stola jucunditatis induit eum Dominus : * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. ¶. Cibavit illum Dominus pane vitae , et intellectus : et aqua sapientiae salutaris potavit illum. Et coronam. Gloria Patri. Et coronam.

*In 3. Noct. Hom. S. Gregorii Pp. in Evang.
Si quis vult post me venire. de comm. 2. loco.*

DIE 5. FEBRUARII.

*In Festo S. Agathae V. et M. Tert. Titul.
Metr. Basilicae Capuae , cuius mamilla in ead.
Metr. servatur.*

Dup. 1. cl. cum. Octava.

*Off. ut in Brev. In 2. Vesp. non fit com.
S. Dorotheae V. et M.*

DIE 6. FEBRUARII.

*Secunda die infra oct. S. Agathae sem,
Omnia, ut in fest. praeter lect. seq.*

In 1. Noct. lect. de scr. occ.

In 2. Noct. Quoniam hodie. de comm.

Virg. 1. loco.

In 3. Noct.

LECTIO VII.

Lectio S. Evangelii secundum Matthaeum.

Cap. 19.

IN illo tempore : Accesserunt ad Jesum Pharisaei tentantes eum , et dicentes : Si licet homini dimittere uxorem suam quacumque ex causa ? Et reliqua.

De Homilia Sancti Joannis Chrysostomi.

Hom. 32. in Matth. 19. circa finem.

Non omnes capiunt verbum istud , sed quibus datum est. Non dixit : non omnes possunt ; sed non omnes capiunt ; idest omnes quidem capere possunt , sed non tamen omnes capere volunt. Palma proposita est : qui concupiscit gloriam , non cogitat de labore. Nemo vinceret , si omnes periculum pugnae timerent. Ex eo quod quidam non possunt , et a proposito continentiae cadunt,

non debemus circa virtutem castitatis fieri pigriores. Si enim quidam in pugna cadentes non exanimant ceteros , rem non applicant pugnae , sed homini : quanto magis nos cadentium negligentiae imputare debemus , non difficultati virginitatis ?

¶. Beata Agatha. *ut in fest.*

Lectio VIII.

Quod autem dicitur ; quibus datum est , non hoc significat , quod quibusdam datur , quibusdam non datur ; sed illud ostendit , quia nisi auxilium gratiae accipiamus , nihil ex nobis valamus. Quoniam autem volentibus gratia non denegatur , in Evangelio Dominus dicit : Petite , et dabitur vobis ; quaerite , et invenietis ; pulsatate , et aperietur vobis. Debet autem voluntas praecedere , et sic sequitur gratia. Nam nec gratia sine voluntate aliquid operatur , nec voluntas sine gratia aliquid potest. Nam et terra non germinat , nisi pluvias suscepit , nec pluvia fructificat sine terra.

¶. Medicinam carnalem etc. *ut in fest.*

Lectio IX. legit. de S. Dorothea ut in Brev. Rom.

In Laud. fit com. S. Dorotheae Ant. Simile est etc. ¶. Specie tua. •

DIE 5. FEBRUARII.

Tertia die infra oct. S. Agathae fit de S. Romualdo Abb. com. oct.

DIE 8. FEBRUARII.

Quarta die infra oct. S. Agathae fit de S. Joanne de Matha, com. oct. In 2. Vesp. a cap. de seq. com. S. Joannis, et oct. Or. Indulgentiam.

DIE 9. FEBRUARII.

Quinta die infra oct. S. Agathae.

In festo S. Apolloniae V. et M. dup.

Off. de comm. Virg. Or. Deus, qui inter cetera etc. de eod. comm.

In 1. Noct. lect. de scr. occ.

In 2. Noct. 1. lect. Apollonia; ut in Brev. Rom. 2. et 3. lect. Quoniam; de eod. comm. 1. loco.

In Laud. fit. com. oct. Ant. Paganorum etc. ¶. Specie tua. Or. Indulgentiam.

In 2. Vesp. a cap. de seq. com. S. Apolloniae, et oct. ¶. Adjuvabit eam.

DIE 10. FEBRUARII.

Sexta die inf. oct. S. Agathae fit de S. Scholastica V. ut in Brev. Rom. com. oct. in Laud. Ant. Paganorum etc. ¶ Specie tua. In 2. Vesp. a cap. de seq. com. S. Scholasticae et oct. ¶ Specie tua.

DIE 11. FEBRUARII.

In festo S. Castrensis Ep. et Conf. dup. Omnia de com. Conf. Pont. Or. Da quaesumus. In 1. Noct. lect. de scr. occ. In 2. Noct.

Lectio IV.

Castrensis Episcopus in partibus Africæ fuit tempore persecutionis Wandalicae. Quo tempore multi Christiani comprehensi sunt, quibus illata sunt diversa tormentorum genera, ut fidem Catholicam negarent. Videntes autem impi satellites, quod nec blanditiis, nec tormentis eos possent superare, nacti vetustissimam navem, sanctos Dei (in quibus unus erat idem beatus Castrensis) in eam imposuerunt: quam, ut eos pelagus absorberet facilius, armamentis omnibus, et remigum auxilio spoliarunt. At omnipotens Deus, cui est in mari via, et semitae in aquis

multis, mutato ordine, eorum versutiam in sanctorum gloriam convertit mirabiliter: illi etenim, Domino dirigente, incolumes ad Campaniae littora pervenerunt.

N. Inveni David servum meum: oleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliabitur ei. **V.** Nihil proficiet inimicus in eo: et filius iniquitatis non nocebit ei. Manus.

Lectio V.

ERant autem Castrensis, Priscus, Tammarus, Rosius, Heraclius, Secundinus, Adjutor, Marcus, Augustus, Elpidius, Canion, et Vindonius, qui omnes, Angelo deducente, ad loca propria, quae illis Christus pro salute credentium destinaverat, pervenerunt, in quibus dispersi, diversisque Ecclesiis praefecti, Christianam doctrinam propagarunt. Sanctus autem Castrensis humanas opes, et fastus despiciens, in suburbano cuiusdam Urbis humilem cellulam incoluit. Sed qui humiles exaltat, et corda ubique conspicit, et qui nec civitatem super montem, nec lumen sub modio abscondi permittit, ab illis finibus, a quibus expulsus fuerat, ejus nomen praedicari constituit.

N. Posui adjutorium super potentem: et exaltavi electum de plebe mea: * Manus enim mea

auxiliabitur ei. ¶ Inveni David servum meum:
oleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio VI.

EX quo enim spiritu superbiae percitus homo crudelis, et impius, nomine Adamantius, dederat consilium, ut Sancti cariosae navi imponebantur, quo mergerentur in profundum mare, ita graviter repente oppressus, et contractus est, ut veluti gibbosus terram spectare, divino iudicio, cogeretur; quam poenam tamdiu sustinuit, donec Angelo monente, Campano in littore Castrensem benignum Antistitem convenit, cuius accepta benedictione, ab humo sanus erigitur, ejusque absens conjux pariter incolumis ab alia infirmitate efficitur: et multa alia edidit miracula. Migravit autem beatissimus Castrensis ab hoc saeculo, tertio Idus Februarii. Ejusdem sacrum Corpus Montem Regalem translatum, in Metropolitana, sub Altare Cappellae magnifici operis ad illius memoriam constructae, honorifice conditum, summa veneratione colitur.

¶. Iste est, qui ante Deum magnas virtutes operatus est, et omnis terra doctrina ejus repleta est. * Ipse intercedat pro peccatis omnium populorum.

¶. Iste est, qui contempsit vitam mundi, et

pervenit ad caelestia regna. Ipse. Gloria Patri.
Ipse.

In Laud. fit com. oct. In 2. Vesp. fit a cap. de die oct. S. Agathae ut in 1. Vesp. fest. com. S. Castrensis.

DIE 12. FEBRUARII.

Octava S. Agathae V. et M. Duplex.
Off. ut in fest. In 1. Noct. lect. de scr. occ.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO IV.

De Epistola S. Hieronymi Presbyteri ad Eustochium.

De custod. Virg. t. 1. circa med.

DE virginibus, inquit Apostolus, praeceptum Domini non habeo. Cur? quia et ipse, ut esset virgo, non fuit imperii, sed propriae voluntatis. Neque enim audiendi sunt, qui eum uxorem habuisse configunt; cum de continentia disserens, et suadens perpetuam castitatem, intulerit: Volo autem omnes esse, sicut meipsum. Et infra: Dico autem innuptis, et viduis: Bonum est illis, si sic permaneant, sicut et ego. Quare ergo

non habet Domini de virginitate praeceptum ? quia majoris est mercedis , quod non cogitur , et offertur : quia si fuisset virginitas imperata nuptiae videbantur ablatae ; et durissimum erat contra naturam cogere , Angelorumque vitam ab hominibus extorquere.

*. Ego autem , *ut in Brev. Rom.*

LECTIO V.

Alia fuit in lege veteri felicitas. Ibi dicitur : Beatus , qui habet semen in Sion , et domesticos in Jerusalem : et maledicta sterilis , quae non pariebat. Et : Filii tui sicut novellae olivarum in circuitu mensae tuae. Vacuus erat orbis , et ut de typicis taceam , sola erat benedictio liberorum. Propterea et Abraham jam senex Cethurae copulatur , et Jacob mandragoris redimitur , et conclusam vulvam in Ecclesiae figuram Rachel conqueritur. Paulatim vero incremente segete , messor immissus est. Virgo Elias , Eli-saeus virgo , virgines multi filii Prophetarum. Jeremiae dicitur : Et tu ne accipias uxorem. Sanctificatus in utero , captivitate propinqua , uxorem prohibetur accipere. Aliis verbis idipsum Apostolus loquitur : Existimo hoc bonum esse propter instantem necessitatem. Quae est ista necessitas , quae aufert gaudia nuptiarum ? Tempus

breviatum est , in proximo est Nabuchodonosor.

p. Ipse me curavit. ut in Brev. Rom.

LECTIO VI.

Inveniebatur ergo , ut diximus , in viris tantum hoc continentiae bonum , et in doloribus jugiter Heva pariebat. Postquam vero Virgo concepit in utero , et peperit nobis puerum , cuius principatus in humeros ejus , Deum , fortem , patrem futuri saeculi , soluta maledictio est. Mors per Hevam , vita per Mariam. Ideoque et diutius virginitatis donum fluxit in feminas , quia caepit a femina. Statim ut Filius Dei ingressus est super terram , novam sibi familiam instituit , ut qui ab Angelis adorabatur in caelo , haberet Angelos et in terris. Tunc Holofernis caput Judith continens amputavit : tunc Aman , qui interpretatur iniquitas , suo combustus est igni : tunc primum auditum est : Quae non est nupta , coigitat quae sunt Domini , ut sit sancta corpore , et spiritu.

p. Vidisti Domine. ut in Brev. Rom.

Lectio VII.

Lectio Sancti Evangelii secundum Mattheum.
Cap. 19.

IN illo tempore : Accesserunt ad Jesum Phari-saei , tentantes eum , et dicentes : si licet ho-mini dimittere uxorem suam quacumque ex cau-sa ? Et reliqua.

Homilia S. Joannis Chrysostomi.
Hom. 32. in Matth. cap. 19 circa medium.

Judei in finibus suis constitutum Dominum tentaverunt , et repulerunt , et in fornicationibus suis corporalibus fornicationem suam confessi sunt spiritualem , dicentes : Si licet viro dimittere uxorem suam quacumque ex causa ? Quia non potest animo esse castus , qui corpore est la-scivus : hoc est non potest Deo esse fidelis , qui uxori suae perfidus est , sicut nec ex diverso conscientiam servat , qui Deo fidem non servat: sed altera alterius fornicationis est accusatrix . Et illi quidem secundum carnem interrogabant , quae pati merebantur secundum spiritum.

¶. Beata Agatha. ut in Brev. Rom.

Lectio VII.

Christus autem respondit eis, quod facere eos non decebat, dicens: *Quicumque dimiserit uxorem suam, nisi ob causam fornicationis, et aliam duxerit, mactatur.* Sicut enim uxorem quocumque modo contra voluntatem viri agentem dignum est repellere, non autem et justum, quantum ad gravitatem viri, nisi ob causam fornicationis. Sic Ecclesia, quocumque modo contra voluntatem egerit Christi, digna est abjici: non autem abjicitur propter longanimitatem Christi, nisi sola causa transgressionis.

¶. *Medicinam carnalem. ut in Brev. Rom.*

Lectio IX.

Sicut enim, si Christus prius dimisisset Ecclesiam Judaeorum, non eis subministrans per scripturam notitiam suae divinitatis, ipse faciebat eam adulteram cum diis extraneis; quoniam natura rationabilis, et subdita Deo creata, sine Deo non potest esse: sic Christo semper eis scientiam suae divinitatis subministrante, quoniam Synagoga spernens transibat ad idola, inexcusabilis adultera reperta est. Propter quod repulit Christum, non repulit eam Christus; non quocumque ex causa, sed propter causam fornicationis.

tionis ipsius : quia non solum diabolo se conjunxit , sed etiam interfecit eum , pro quo mori debuerat. Ab initio enim Deus genuit Christum ; deinde creavit hominem quasi conjugem , et potentem suscipere verbum illius. Ideo clamat : **Quod Deus conjunxit , homo non separet.**

Te Deum laudamus.

DIE 13. FEBRUARII.

In Festo S. Ildephonsi Ep. et Conf. ass. ex 23. Jan. sem.

Off. ut in fine Brev. Rom.

DIE 14. FEBRUARII.

In Festo S. Raymundi de Pennafort Conf. ass. ex 23. Jan. sem.

Off. ut in Brev. Rom. com. S. Valentis M.

DIE 15. FEBRUARII.

In Festo S. Decorosi Ep. Cap. et Conf. , cuius Corpus in Metr. colitur.

Dup. 2. cl.

Omnia de comm. Conf. Pont. praeter seq.

ORATIO.

Praesta nobis, Domine, famulis tuis, ut qui beati Decorosi Confessoris tui, atque Pontificis ossa veneramur, et merita: ipso pro nobis intercedente, ab omnibus semper protegamus adversis. Per Dominum.

Sine com. Ss. Faustini, et Jovitae Mm.

Lect. 1. Noct. Fidelis sermo. de comm.

In 2. Noct.

LECTIO IV.

Decoresus Civis Capuanus, cum ob praeclaras animi dotes gratus omnibus esset, ad Episcopalem patriae dignitatem assumptus, Ecclesiam sibi commissam ea prudentia, et solicitudine rexit, ut nullum boni Pastoris officium praetermiserit. Fide, pietate, humilitate, ceterisque virtutibus maxime enituit, praesertim caritate erga proximos, factus cum Apostolo omnibus omnia, ut omnes lucrifaceret. Orphanis patrem, tutorem pupillis, refugium viduis, afflictis solatium se exhibuit, sui pene oblitus, ut omnium necessitatibus provideret.

¶. Inveni David.

CUM quadam die rerum divinarum contemplationi intentus, solus in cubiculo oraret, mulierem ante fores Ecclesiae plorantem audivit, cuius filius gravi morbo laborans, animam agebat: ejus itaque clamore, et ejulatu commotus, cum ad eam se contulisset, ad Altare Protomartyris Stephani dolentem perduxit prope locum, in quo Sancti Rufini praedecessoris sui corpus tumulatum erat, ibique puerum fere exanimem collocavit: fusis ad Deum precibus, vidi mulier filium, profligato morbo, ambularem, quam vir sanctus admonuit, ut accepti beneficii memor, eidem Ecclesiae servitio dedicaret.

¶. Posui adjutorium.

VARII tandem perfunctus laboribus, cum aliquando die Dominico sermonem ad populum haberet, repentina syncope correptus, Clericorum ope ad summam aram perductus, et elevatis ad coelum manibus, hoc Psalmi versu pronunciato: Magnus Dominus, et laudabilis nimis, et magnitudinis ejus non est finis: summa animi tranquillitate expirans, ad caelestem patriam evola-

vit. Vixit sub Agathone Papa, cuius tempore,
Concilio Romano subscrispsit.

¶. Iste est.

*In 3. Noct. hom. S. Gregorii Pp. in Evang.
Homo peregre. de eod. comm. 1. loco.*

*Lectio IX. legit. de Ss. Faustino, et Jovita
Mm. ut in Brev. Rom. et in laud. fit com. eo-
rumdem Ss. Mm.*

Feria Tertia post Dominicam Sexagesimae.

*In Sollemni Commemoratione Dominicæ Pas-
sionis.*

Dup. 1. classis cum octava.

Ad Vesperas.

*Ant. Calicem salutaris accipiam, et nomen
Domini invocabo.*

Psalm. 115.

Credidi, propter quod locutus sum: * ego
autem humiliatus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo: * omnis homo mendax:

Quid retribuam Domino: * pro omnibus, quae
retribuit mihi?

Calicem salutaris accipiam: * et nomen Do-
mini invocabo.

Vota mea Domino reddam coram omni po-
pulo ejus: * pretiosa in conspectu Domini mors
sanctorum ejus.

O Domine , quia ego servus tuus : * ego servus tuus , et filius ancillae tuae.

Dirupisti vincula mea : * tibi sacrificabo hostiam laudis , et nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi ejus : * in atriis Domus Domini , in medio tui Jerusalem.

Ant. Calicem salutaris accipiam , et nomen Domini invocabo.

Ant. Cum his , qui oderunt pacem , eram pacificus : cum loquebar illis , impugnabant me gratis.

Psalm. 119.

AD Dominum , cum tribularer , clamavi : * et exaudivit me.

Domine libera animam meam a labiis ini quis : * et a lingua dolosa.

Quid detur tibi , aut quid apponatur tibi * ad linguam dolosam ?

Sagittae potentis acutae * cum carbonibus desolatoriis.

Heu mihi , quia incolatus meus prolongatus est : * habitavi cum habitantibus Cedar : multum incola fuit anima mea.

Cum his , qui oderunt pacem , eram pacificus : * cum loquebar illis , impugnabant me gratis.

Ant. Cum his , qui oderunt pacem , eram pacificus ; cum loquebar illis , impugnabant me gratis ,

Ant. Ab hominibus iniquis libera me , Domine.

Psalm. 139.

ERipe me Domine ab homine malo : * a viro iniquo eripe me.

Qui cogitaverunt iniquitates in corde : * tota die constituebant praelia.

Acuerunt linguas suas , sicut serpentis : * venum aspidum sub labiis eorum.

Custodi me Domine de manu peccatoris , * et ab hominibus iniquis eripe me.

Qui cogitaverunt supplantare gressus meos : * absconderunt superbi laqueum mihi.

Et funes extenderunt in laqueum : * juxta iter scandalum posuerunt mihi.

Dixi Domino : Deus meus es tu : * exaudi Domine vocem deprecationis meae.

Domine , Domine virtus salutis meae : obumbrasti super caput meum in die belli.

Ne tradas me , Domine , a desiderio meo peccatori : * cogitaverunt contra me , ne derelinquas me , ne forte exaltentur.

Caput circuitus eorum : * labor labiorum ipsorum operiet eos.

Cadent super eos carbones , in ignem dejicies eos : * in miseriis non subsistent.

Vir linguosus non dirigetur in terra : * virum injustum mala capient in interitu.

Cognovi , quia faciet Dominus judicium inopis : * et vindictam pauperum.

Verumtamen justi confitebuntur nomini tuo : * et habitabunt recti cum vultu tuo.

Ant. Ab hominibus iniquis libera me Domine.

Ant. Custodi me a laqueo , quem statuerunt mihi , et a scandalis operantium iniquitatem.

Psalm. 140.

Domine clamavi ad te , exaudi me: * intende voci meae , cum clamavero ad te.

Dirigatur oratio mea , sicut incensum in conspectu tuo : * elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Pone Domine custodiam ori meo : * et ostium circumstantiae labiis meis.

Non declines cor meum in verba malitiae : * ad excusandas excusationes in peccatis.

Cum hominibus operantibus iniquitatem : * et non communicabo cum electis eorum.

Corripiet me justus in misericordia , et increpabit me : * oleum autem peccatoris non impinguet caput meum.

Quoniam adhuc et oratio mea in beneplacitis eorum : * absorpti sunt juncti petrae judices eorum.

Audient verba mea , quoniam potuerunt : * sicut crassitudo terrae erupta est super terram.

Dissipata sunt ossa nostra secus infernum : * quia ad te Domine , Domine oculi mei ; in te speravi , non auferas animam meam.

Custodi me a laqueo , quem statuerunt mihi : * et a scandalis operantium iniquitatem.

Cadent in retiaculo ejus peccatores : * singulariter sum ego , donec transeam.

Ant. Custodi me a laqueo , quem statuerunt mihi , et a scandalis operantium iniquitatem.

Ant. Considerabam ad dexteram , et videbam , et non erat qui cognosceret me.

Psalm. 141.

Voce mea ad Dominum clamavi : * voce mea ad Dominum deprecatus sum.

Effundo in conspectu ejus orationem meam : * et tribulationem meam ante ipsum pronuntio.

In defiendo ex me spiritum meum : * et tu cognovisti semitas meas.

In via hac , qua ambulabam , * absconderunt laqueum mihi.

Considerabam ad dexteram , et videbam : * et non erat qui cognosceret me.

Periit fuga a me : * et non est qui requirat animam meam.

Clamavi ad te Domine : * dixi : tu es spes mea , portio mea in terra viventium.

Intende ad deprecationem meam : * quia humiliatus sum nimis.

Libera me a persequentibus me : * quia confortati sunt super me.

Educ de custodia animam meam ad confitendum nomini tuo : * me expectant justi , donec retribuas mihi.

Ant. Considerabam ad dexteram , et videbam , et non erat qui cognosceret me.

Capitulum Philip. 2.

Fratres : hoc enim sentite in vobis , quod et in Christo Jesu , qui , cum in forma Dei esset , non rapinam arbitratus est , esse se aequalem Deo : sed semetipsum exinanivit , formam servi accipiens , in similitudinem hominum factus , et habitu inventus , ut homo. Humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem , mortem autem Crucis.

Hymnus.

Moerentes oculi spargite lacrimas ,
Et luctu resonent intima cordium ,

Illatas refero Numini ab impiis
Poenas, et fera vulnera.

Accincta heu! gladiis turba satellitum
Arreptum Dominum fustibus impetit,
Nunc coedit colaphis, nunc quatit horridis
Divinum caput ictibus.

Haud finis sceleri: traditur improbo
Christus carnifici, nec mora barbarus
In Regem superum non timet, impio
Ausu vertere dexteram.

Audite o populi, Numen amabile,
Manante ex humeris undique sanguine,
Lictoris rabidi sustinet impetum,
Et vocem premit innocens.

Quis non illacrymet? jam nova condidit
Tormenta indomitae gentis iniquitas,
Infigit cerebro, proh dolor! efferis
Sertum vepribus asperum.

Heu crimen! trahitur funibus improbis,
Funesti Dominus supplicii ad locum,
Illic oppetiit funere spiritum
Patri restituens suo.

Passo pro miseris tam fera vulnera
In terris resonet debita gloria:
Sacrumque assidue nomen in aethera
Humanum genus efferat. Amen.

- ¶. Oblatus est, quia ipse voluit.
- ¶. Et livore ejus sanati sumus.

Ad Magnificat Antiphona.

O vos omnes , qui transitis per viam , atten-
dite , et videte , si est dolor , sicut dolor meus.

Oratio.

OMnipotens , sempiterne Deus , qui humano generi ad imitandum humilitatis exemplum , Sal-
vatorem nostrum carnem sumere , et Crucem subire fecisti : concede propitius , ut , sicut sol-
lemnem commemorationem passionis ejus cele-
bramus , ita et patientiae ipsius habere documen-
ta , et resurrectionis consortia mereamur.

Per eumdem Dominum.

*Ad Complet. et per Hor. diei seq. et oct. in
fine Hymn. ejusd. metri dicitur.*

Patri sit , ac Paraclyto ,
Natoque Patris Gloria ,
Nostrae dedit qui prodigus
Pretium salutis sanguinem.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Christum Regem Crucifixum :
Venite adoremus.

Hymnus.

ASpice , infami Deus ipse ligno
Pendet , effuso madidus cruore ,

Aspice immitti manus alma clavo
Finditur alte.

Hunc , velut pravi sceleris ministrum ,
Inter indignos medium latrones
Cerne : crudelis fuit ista gentis
Dira voluntas.

Pallet , heu , vultus , caput ecce lassum
Flectitur , clausis oculis , Redemptor ,
Spiritum sacro meritis onustum
Fundit ab ore.

O cor , aes durum superas , gemendo
Ni scelus tergas , tua culpa Christum
Stipiti affixit , tua culpa morti
Subdidit atrae.

Sit Deo aeternum decus omne in aeternum ,
Qui pius nostri generis Redemptor ,
Criminis labem miseris nocentem
Sanguine tersit. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. Astiterunt reges terrae , et principes con-
venerunt in unum adversus Dominum , et adversus
Christum ejus.

Psalm. 2.

QUare fremuerunt gentes , * et populi medi-
tati sunt inania ?

Astiterunt reges terrae , et principes conve-
nerunt in unum * adversus Dominum , et adver-
sus Christum ejus.

Dirumpamus vincula eorum , * et projiciamus
a nobis jugum ipsorum.

Qui habitat in coelis , irridebit eos : * et
Dominus subsannabit eos.

Tunc loquetur ad eos in ira sua : * et in fu-
rore suo conturbabit eos.

Ego autem constitutus sum rex ab eo super
Sion montem sanctum ejus : * praedicans pree-
ceptum ejus.

Dominus dixit ad me : * Filius meus es tu ,
ego hodie genui te.

Postula a me , et dabo tibi gentes haereditatem
tuam , * et possessionem tuam , terminos terrae.

Reges eos in virga ferrea , * et tamquam
vas figuli confringes eos.

Et nunc reges intelligite ; * erudimini , qui
judicatis terram.

Servite Domino in timore , * et exultate ei
cum tremore.

Apprehendite disciplinam , ne quando irasea-
tur Dominus , * et pereatis de via justa.

Cum exarserit in brevi ira ejus , * beati om-
nes , qui confidunt in eo.

Ant. Astiterunt reges terrae , et principes con-
venerunt in unum adversus Dominum , et ad-
versus Christum ejus.

Ant. Multiplicati sunt, qui tribulant me, multi
insurgunt adversum me.

Psalm. 3.

Domine, quid multiplicati sunt, qui tribulant
me? * multi insurgunt adversum me.

Multi dicunt animae meae * non est salus ipsi
in Deo ejus.

Tu autem Domine, susceptor meus es : *
gloria mea, et exaltans caput meum.

Voce mea ad Dominum clamavi: * et exau-
divit me de monte sancto suo.

Ego dormivi, et soporatus sum: * et exurrexi,
quia Dominus suscepit me.

Non timebo millia populi circumdantis me: *
exurge Domine, salvum me fac Deus meus.

Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi
sine causa: * dentes peccatorum contrivisti.

Domini est salus: * et super populum tuum
benedictio tua.

Ant. Multiplicati sunt, qui tribulant me,
multi insurgunt adversum me.

Ant. Diviserunt sibi vestimenta mea, et su-
per vestem meam miserunt sortem.

Deus, Deus meus, respice in me: quare me dereliquisti? * longe a salute mea verba delictorum meorum.

Deus meus clamabo per diem, et non exaudies, * et nocte, et non ad insipientiam mihi.

Tu autem in sancto habitas, * laus Israel.

In te speraverunt patres nostri: * speraverunt, et liberasti eos.

Ad te clamaverunt, et salvi facti sunt: * in te speraverunt, et non sunt confusi.

Ego autem sum vermis, et non homo: * opprobrium hominum, et abjectio plebis.

Omnes videntes me: deriserunt me: * locuti sunt labiis, et moverunt caput.

Speravit in Domino, eripiat eum: * salvum faciat eum, quoniam vult eum.

Quoniam tu es, qui extraxisti me de ventre: * spes mea ab uberibus matris meae: in te projectus sum ex utero.

De ventre matris meae Deus meus es tu: * ne discesseris a me.

Quoniam tribulatio proxima est: * quoniam non est, qui adjuvet.

Circumdederunt me vituli multi: * tauri pingues obsederunt me.

Aperuerunt super me os suum: * sicut leo rapiens, et rugiens.

Sicut aqua effusus sum : * et dispersa sunt omnia ossa mea.

Factum est cor meum , tamquam cera lique-scens , * in medio ventris mei.

Aruit tamquam testa virtus mea , et lingua mea adhaesit faucibus meis : * in pulverem mor-tis deduxisti me.

Quoniam circumdederunt me canes multi : * concilium malignantium obsedit me.

Foderunt manus meas , et pedes meos : * di-numeraverunt omnia ossa mea.

Ipsi vero consideraverunt , et inspexerunt me : * diviserunt sibi vestimenta mea , et super vestem meam miserunt sortem.

Tu autem Domine , ne elongaveris auxilium tuum a me : * ad defensionem meam conspice.

Erue a framea , Deus animam meam : * et de manu canis unicam meam.

Salva me ex ore leonis : * et a cornibus uni-cornium humilitatem meam.

Narrabo nomen tuum fratribus meis: * in me-dio ecclesiae laudabo te.

Qui timetis Dominum , laudate eum : * uni-versum semen Jacob glorificate Deum.

Timeat eum omne semen Israel: * quoniam non sprevit , neque despexit deprecationem pauperis.

Nec avertit faciem suam a me : * et cum cla-marem ad eum , exaudivit me.

Apud te laus mea in Ecclesia magna : * vota
mea reddam in conspectu timentium eum.

Edent pauperes , et saturabuntur , et lauda-
bunt Dominum , qui requirunt eum : * vivent
corda eorum in saeculum saeculi.

Reminiscentur , et convertentur ad Dominum *
universi fines terrae.

Et adorabunt in conspectu ejus , * universae
familiae gentium.

Quoniam Domini est regnum : et ipse domi-
nabitur gentium.

Manducaverunt , et adoraverunt omnes pingues
terrae : * in conspectu ejus cadent omnes , qui
descendunt in terram.

Et anima mea illi vivet : * et semen meum
serviet ipsi.

Annuntiabitur Domino generatio ventura : *
et annuntiabunt coeli justitiam ejus , populo ,
qui nascetur , quem fecit Dominus.

Ant. Diviserunt sibi vestimenta mea , et super
vestem meam miserunt sortem.

¶. Oblatus est , quia ipse voluit.

¶. Et livore ejus sanati sumus.

De Epistola B. Pauli Apostoli ad Romanos.

LECTIO I. Cap. 5 et 6.

Commendat Charitatem suam Deus in nobis : quoniam cum adhuc peccatores essemus ; secundum tempus Christus pro nobis mortuus est : multo igitur magis nunc justificati in sanguine ipsius , salvi erimus ab ira per ipsum. Si enim , cum inimici essemus , reconciliati sumus Deo per mortem Filii ejus ; multo magis reconciliati salvi erimus , in vita ipsius. Non solum autem , sed et gloriariamur in Deo , per Dominum nostrum Jesum Christum , per quem nunc reconciliacionem accepimus : Si enim unius delicto mors regnavit per unum multo magis abundantiam gratiae , et donationis , et justitiae accipientes , in vita regnabunt per Jesum Christum.

¶. Vinea mea electa , ego te plantavi , dicit Dominus , et tu facta es mihi nimis amara : * Quia parasti Crucem Salvatori tuo.

¶. Popule meus : quid feci tibi , aut in quo contristavi te ? responde mihi. Quia.

LECTIO II.

Igitur , sicut per unius delictum , in omnes homines , in condemnationem ; sic et per unius

justitiam, in omnes homines in justificationem
vitae: sicut enim, per inobedientiam unius ho-
minis, peccatores constituti sunt multi: ita et
per unius obeditionem, justi constituentur multi.
Lex autem subintravit, ut abundaret delictum:
ubi autem abundavit delictum, superabundavit
gratia, ut sicut regnavit peccatum in mortem,
ita et gratia regnet per justitiam, in vitam aeter-
nam, per Jesum Christum Dominum nostrum.

v. Ego eduxi te de Aegypto, demerso Pha-
caone in mare rubrum, et ante te praeiivi in
rolumna nubis: * Et tu me tradidisti Principi-
bus Sacerdotum, et me duxisti ad praetorium
Pilati.

v. Popule meus: quid feci tibi, aut in quo
contristavi te? responde mihi. Et tu me.

Lectio III.

Quid ergo dicemus? Permanebimus in peccato,
ut gratia abundet? Absit; qui enim mortui su-
mus peccato, quomodo adhuc vivemus in illo?
An ignoratis, quia quicumque baptizati sumus
in Christo Jesu, in morte ipsius baptizati su-
mus? Concepulti enim sumus cum illo per ba-
ptismum in mortem: ut quomodo Christus sur-
rexit a mortuis per gloriam Patris; ita et nos
in novitate vitae ambulemus. Si enim complan-

tati facti sumus similitudini mortis ejus ; simul et resurrectionis erimus. Hoc scientes , quia **vetus** homo noster simul crucifixus est , ut destruatur corpus peccati , et ultra non serviamus peccato. Qui enim mortuus est , justificatus est a peccato. Si autem mortui sumus cum Christo , credimus , quia simul etiam vivemus cum Christo.

*. Ego propter te flagellavi **Ægyptum** cum primogenitis suis : * Et tu me flagellatum tradidisti : * Qui , tamquam Agnus , coram tondente se obmutui , et non aperui os meum.

*. Popule meus : quid feci tibi , aut in quo contristavi te ? responde mihi. Et tu me. Gloria Patri etc. Qui tamquam.

IN II. NOCTURNO.

Ant. Inimici mei dixerunt mala mihi : quando morietur , et peribit nomen ejus ?

Psalm. 40.

Beatus , qui intelligit super egenum , et pauperem ; * in die mala liberabit eum Dominus.

Dominus conservet eum , et vivifiet eum , et beatum faciat eum in terra : * et non tradat eum in animam inimicorum ejus.

Dominus opem ferat illi super lectum doloris ejus : * universum stratum ejus versasti in infirmitate ejus.

Ego dixi : Domine miserere mei : * sana animam meam , quia peccavi tibi.

Inimici mei dixerunt mala mihi : * quando morietur , et peribit nomen ejus ?

Et si ingrediebatur , ut videret , vana loquebatur : * cor ejus congregavit iniquitatem sibi.

Egrediebatur foras , * et loquebatur in idipsum.

Adversum me susurrabant omnes inimici mei :* adversum me cogitabant mala mihi.

Verbum iniquum constituerunt adversum me :* numquid qui dormit , non adjiciet , ut resurgat ?

Etenim homo pacis meae , in quo speravi : * qui edebat panes meos , magnificavit super me supplantationem :

Tu autem Domine miserere mei , et resuscita me : * et retribuam eis.

In hoc cognovi quoniam voluisti me : * quoniam non gaudebit inimicus meus super me.

Me autem propter innocentiam suscepisti : et confirmasti me in conspectu tuo in aeternum.

Benedictus Dominus Deus Israel a saeculo , et usque in saeculum , * fiat , fiat.

Ant. Inimici mei dixerunt mala mihi , quando morietur , et peribit nomen ejus ?

Ant. Alieni insurrexerunt in me : et fortes quaesierunt animam meam.

Psaln. 53.

Deu*s* in nomine tuo salvum me fac : * et in virtute tua judica me.

Deus exaudi orationem meam : * auribus percipe verba oris mei.

Quoniam alieni insurrexerunt adversum me , et fortes quae*sierunt* animam meam ; * et non proposuerunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus adjuvat me : * et Dominus susceptor est animae meae.

Averte mala inimicis meis : * et in veritate tua disperde illos.

Voluntarie sacrificabo tibi : * et confitebor nomini tuo Domine , quoniam bonum est.

Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me :* et super inimicos meos despexit oculus meus.

Ant. Alieni insurrexerunt in me , et fortes quae*sierunt* animam meam.

Ant. Conc^ulcaverunt me inimici mei tota die , adversum me omnes cogitationes eorum in malum.

Psaln. 55.

Miserere mei Deus , quoniam conculcavit me homo : tota die impugnans tribulavit me.

Conculcaverunt me inimici mei tota die : * quoniam multi bellantes adversum me.

Ab altitudine diei timebo : * ego vero in te sperabo.

In Deo laudabo sermones meos , in Deo speravi : * non timebo , quid faciat mihi caro.

Tota die verba mea execrabantur : * adversum me omnes cogitationes eorum in malum.

Inhabitabunt , et abscondent : * ipsi calcaneum meum observabunt.

Sicut sustinuerunt animam meam , pro nihilo salvos facies illos : * in ira populos confringes.

Deus , vitam meam annuntiavi tibi : * posuisti lacrymas meas in conspectu tuo.

Sicut et in promissione tua , * tunc convertentur inimici mei retrorsum.

In quacumque die invocavero te : * ecce cognovi quoniam Deus meus es.

In Deo laudabo verbum , in Domino laudabo sermonem : * in Deo speravi , non timebo , quid faciat mihi homo.

In me sunt , Deus , vota tua : * quae reddam , laudationes tibi.

Quoniam eripuisti animam meam de morte , et pedes meos de lapsu , * ut placeam coram Deo in lumine viventium.

Ant. Concilcaverunt me inimici mei tota die: adversum me omnes cogitationes eorum in malum.

*. Proprio Filio suo non pepercit Deus.

*. Sed pro nobis omnibus tradidit illum.

Sermo S. Augustini Episcopi.
Serm. 41 Dom. in Palmis de Passione Domini.

Lectio IV.

ADmonet nos , Fratres charissimi , ad solemnitatem Dominicae Passionis ipse , in quo eam nec muta elementa tacuerunt. Celebret eam lux fidei linguis hominum , quam conclamaverunt etiam silentia tenebrarum. Dominus noster in statere Crucis pretium nostrae salutis appendit , et una morte universum mundum , sicut omnium conditor , ita omnium reparator absolvit. Indubitanter enim credamus , quod totum mundum redemit , qui plus dedit , quam totus mundus valeret. Meritum enim redemptae mercedis dignitas insignis pretii supergressa est. Inter redemptum , et redimentem dispensatio fuit , compensatio non fuit. Qui ergo non habebat peccata propria , digne delevit aliena. Solus hic pia victima pro omnibus cecidit , ut omnes levaret , et quia debitum solus non habuit , recte foenus misericordiae pro debitoribus erogavit.

¶. Ego propter te Chananaeorum reges percussi , et dedi tibi sceptrum regale : * Et tu dedisti capiti meo spineam coronam , et percussisti arundine caput meum.

*. Popule meus : quid feci tibi , aut in quo contristavi te ? responde mihi. Et tu dedisti.

Perpende inter haec , qui talem pro nobis dedit pecuniam , qualem a nobis sit exacturus usuram. In hac itaque die fides propheticæ annunciationis impleta est ita dicentis : Corpus meum dedi percutientibus , et genas meas vellentibus , faciem meam non averti a foeditate sputorum. Suscepit mala nostra , ut tribueret bona sua. Hinc intelligamus , quantum hominem diligere dignatus sit ante culpam , quem sic diligit post ruinam. Agnosce , homo , quantum valeas , et quantum debeas ; et dum tantam redemptionis tuae perspicis dignitatem , ipse tibi indicito peccandi pudorem. Ecce pro impio pietas flagellatur , pro stulto sapientia illuditur , pro mendace veritas necatur , damnatur justitia pro iniquo , misericordia affligitur pro crudeli , pro misero repletur sinceritas aceto , inebriatur felle dulcedo , addicitur innocentia pro reo , moritur vita mortuo.

*. Ego duxi te per desertum quadraginta annis , et manna cibavi te : * Et tu me caecidisti alapis et flagellis.

*. Popule meus : quid feci tibi , aut in quo contristavi te ? responde mihi. Et tu me.

LECTIO VI.

Expavit scelus hominum natura rerum, et quem creatura rebellis non agnoscit, eum mundi Dominum tremens terra testatur, et coeli regem sol fugiens confitetur. Clamyde coccinea induitur, quia sanguine Martyrum suorum Ecclesiae corpus ornatur. Corona spinea capiti ejus imponitur, quia punctio peccatorum nostrorum, quorum remissione Redemptoris gloria struitur, aridis tribulis comparatur. Studeamus nunc e diverso, ut membrorum vita capitis sit corona. Quod vero sitire se in Cruce positus dicit, fidem incredulæ gentis concupiscit; sed contra acetum malitiae porrigunt, quia vinum sapientiae, quod a Deo acceperant, peccando corruperant. Velum templi scinditur, quia Synagoga honore nudatur, observatio antiqua dissolvitur, Ecclesiae unitas praemonstratur. Monumenta aperiuntur, quia mortis jura superantur.

*. Ego exaltavi te magna virtute. * Et tu me suspendisti in patibulo Crucis: * In qua expandi manus meas ad populum non credentem, et contradicentem.

*. Popule meus: quid feci tibi, aut in quo contrastavi te? responde mihi. Et tu me. Gloria Patri. In qua,

Ant. Filii hominum dentes eorum arma , et sagittae , et lingua eorum gladius acutus.

Psalm. 56.

Miserere mei Deus , miserere mei : * quoniam in te confidit anima mea.

Et in umbra alarum tuarum sperabo : * donec transeat iniquitas.

Clamabo ad Deum altissimum : * Deum , qui benefecit mihi.

Misit de coelo , et liberavit me : * dedit in opprobrium conculcantes me.

Misit Deus misericordiam suam , et veritatem suam : * et eripuit animam meam de medio caturorum leonum : dormivi conturbatus.

Filii hominum dentes eorum arma , et sagittae : * et lingua eorum gladius acutus.

Exaltare super coelos , Deus : * et in omnem terram gloria tua.

Laqueum paraverunt pedibus meis : * et incurvaverunt animam meam.

Foderunt ante faciem meam foveam : * et incederunt in eam.

Paratum cor meum , Deus , paratum cor meum : * cantabo , et psalmum dicam.

Exurge gloria mea , exurge psalterium , et
cithara ; * exurgam diluculo.

Confitebor tibi in populis , Domine : * et psal-
lum dicam tibi in gentibus.

Quoniam magnificata est usque ad coelos mi-
sericordia tua : * et usque ad nubes veritas tua.

Exaltare super coelos Deus : * et super omnem
terram gloria tua.

Ant. Filii hominum dentes eorum arma , et
sagittae , et lingua eorum gladius acutus.

Ant. Intenderunt arcum rem amaram , ut sa-
gittent in occultis immaculatum.

Psalm. 63.

EXaudi Deus orationem meam , cum deprecor : *
a timore inimici eripe animam meam.

Protextisti me a conventu malignantium : * a
multitudine operantium iniquitatem.

Quia exacuerunt ut gladium linguas suas : *
intenderunt arcum rem amaram , ut sagittent in
occultis immaculatum.

Subito sagittabunt eum , et non timebunt : *
firmaverunt sibi sermonem nequam.

Narraverunt , ut absconderent laqueos : * dixe-
runt : Quis videbit eos ?

Scrutati sunt iniquitates : * defecerunt scruta-
ntes scrutinio

Accedet homo ad cor altum : * et exaltabitur Deus.

Sagittae parvulorum factae sunt plagae eorum , * et infirmatae sunt contra eos linguae eorum.

Conturbati sunt omnes , qui videbant eos : * et timuit omnis homo.

Et annuntiaverunt opera Dei : * et facta ejus intellexerunt.

Laetabitur justus in Domino , et sperabit in eo : * et laudabuntur omnes recti corde.

Ant. Intenderunt arcum rem amaram , ut sagittent in occultis immaculatum.

Ant. Factus sum sicut homo sine adjutorio , inter mortuos liber.

Psalm. 87.

Domine Deus salutis meae , * in die clamavi , et nocte coram te.

Intret in conspectu tuo oratio mea ; * inclina aurem tuam ad precem meam.

Quia repleta est malis anima mea : * et vita mea inferno appropinquavit.

Aestimatus sum cum descendantibus in lacum : * factus sum sicut homo sine adjutorio , inter mortuos liber.

Sicut vulnerati dormientes in sepulchris , quo-

rum non es memor amplius: * et ipsi de manu tua repulsi sunt.

Posuerunt me in lacu inferiori: * in tenebris, et in umbra mortis.

Super me confirmatus est furor tuus: * et omnes fluctus tuos induxisti super me.

Longe fecisti notos meos a me: * posuerunt me abominationem sibi.

Traditus sum, et non egrediebar: * oculi mei languerunt prae inopia.

Clamavi ad te Domine tota die: * expandi ad te manus meas.

Numquid mortuis facies mirabilia: * aut medici suscitabunt, et confitebuntur tibi?

Numquid narrabit aliquis in sepulchro misericordiam tuam: * et veritatem tuam in perditione?

Numquid cognoscentur in tenebris mirabilia tua: * et justitia tua in terra oblivionis?

Et ego ad te, Domine, clamavi: * et mane oratio mea praeveniet te.

Ut quid Domine repellis orationem meam; * avertis faciem tuam a me?

Pauper sum ego, et in laboribus a juventute mea: * exaltatus autem humiliatus sum, et conturbatus.

In me transierunt irae tuae: * et terrores tui conturbaverunt me.

Circumdederunt me sicut aqua tota die : *
circumdederunt me simul.

Elongasti a me amicum , et proximum , * et
notos meos a miseria.

Ant. Factus sum sicut homo sine adjutorio ,
inter mortuos liber.

*. Factus est obediens usque ad mortem.

¶. Mortem autem Crucis.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Cap. 19.

LECTIO VII.

IN illo tempore : Sciens Jesus , quia omnia consummata sunt , ut consummaretur Scriptura , dixit : Sitio. Et reliqua.

Homilia S. Joannis Chrysostomi.

Hom. 84. in cap. 19. Joan. ante medium.

Sciens Jesus omnia consummata , ait : Sitio. Etiam hoc verbo prophetiam implens. Tu autem adstantium pravitatem intellige : nam licet inumeros habeamus inimicos , qui nos gravissime persecuti sint , cum tamen interimi eos videamus , flectimur misericordia. Hi vero nil moti , magis efferantur , et irrident , ac etumque in spongia porrigunt , ut bibat tamquam reus :

nam propter hoc hyssopum additur , quo gustato , mortuus est. Vides , quam non perturbate , et quam potenter omnia transigentem ? Quod et prosequens ostendit , cum enim omnia consummata essent , inclinato capite , quod affixum non erat , tradidit spiritum , hoc est expiravit.

¶. Ego te potavi aqua salutis de petra : *
Et tu me potasti felle , et aceto.

¶. Popule meus : quid feci tibi , aut in quo contristavi te ? responde mihi. Et tu me.

LECTIO VIII.

ATqui non post inclinatum caput expiratur , sed post expirationem caput inclinatur. Hic autem contra accidit , per quod ostendit eum Evangelista esse omnium Dominum. Judaei autem camelum devorantes , et culicem excolantes , tantum nefas ausi , de die consultant : Quoniam Parasceve erat , ut non remanerent in Cruce corpora Sabbato , rogaverant Pilatum , ut frangerent eorum crura. Vides , quanti sit veritas ? Per ea , quae illi faciunt , prophetia impletur , alia enim ex hoc manifestata est. Venerunt ergo milites , et aliorum fregerunt crura , non Christi ; sed ad Judaeorum gratiam conciliandam latus ejus lancea aperuerunt , et mortuo adhuc insultant. O pessimam voluntatem , ac scelosimam.

¶. Ego ante te aperui mare : * Et tu aperuisti lancea latus Salvatori tuo : * Qui redemit mundum in Sanguine suo.

†. Popule meus : quid feci tibi , aut in quo contristavi te ? responde mihi. Et tu . Gloria Patri. Qui redemit.

Lectio IX.

Noli tamen perturbari , dilectissime : quae enim malo illi patrarunt animo , veritati consentebant. Prophetia hinc impleta est dicens : Videlunt , in quem transfixerunt. Neque hoc tantum , sed non credituris fuit fidei argumentum , ut Thomae , et qui cum eo erant. Ad haec et arcanum mysterium consummatum est , exivit enim sanguis , et aqua : non casu , et simpliciter hi fontes scaturierunt : sed quoniam ex ambo bus Ecclesia constituta est. Sciunt hoc initia ti : per aquam enim regenerati , Sanguine , et Carne nutriti , hinc mysteria ortum habent , ut quoties ad admirandum Calicem accedis , tamquam ab ipso latere hauriens accedas.

Te Deum laudamus.

Ad Laudes , et per Horas.

Ant. Fui flagellatus tota die , et castigatio mea in matutinis. *Psal.* Dominus regnavit. *cum reliq. de Dom.*

Ant. Veni ad montem myrrhae , et ad collem churis : tamquam agnus ad occisionem ductus , obmutui , et non aperui os meum.

Ant. Foderunt manus meas , et pedes meos , dinumeraverunt omnia ossa mea.

Ant. Consolantem me quaesivi , et non inventi : dederunt in escam meam fel , et in siti mea potaverunt me aceto.

Ant. Cum accepisset Jesus acetum , dixit : Consummatum est , et inclinato capite emisit spiritum.

Capitulum. Ad Philip. 2.

Fratres : Hoc enim sentite in vobis , quod et in Christo Jesu , qui , cum in forma Dei esset , non rapinam arbitratus est esse se aequalem Deo , sed semetipsum exinanivit , formam servi accipiens , in similitudinem hominum factus , et habitu inventus ut homo. Humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem , mortem autem Crucis.

Hymnus.

Sævo dolorum turbine
Jactatur , atris obrutus
Poenis , acerba sustinens
Redemptor affixus Cruci.

Pedes , manusque horribili
 Clavi cruentant vulnere ,
 Cor , vultus , artus , pectora
 Sacro redundant sanguine.
 Flet , orat , et clamans obit ,
 Cor matris ictum concidit :
 Heu Mater ! heu Fili ! dolor
 Ingrata frangat pectora.
 Montes , sepulchra , saxaque
 Scinduntur , arva , flumina ,
 Rupes , et aequor contremunt ,
 Templique velum scinditur.
 Sol , luna , coelum , sydera
 Plangunt , et orbis ingemit :
 O vos viri , vos parvuli ,
 Nuptae , puellae plangite ,
 Adstate moerentes Crucis ,
 Pedes beatos ungite ,
 Lavate fletu , tergite
 Comis , et ore lambite .
 Tu charitatis victima ,
 Ut nostra tollas crimina ,
 Nobis salubri perficis
 Adoptionem sanguine .
 Nostra ergo pax , et gaudium ,
 Sis vita , Jesu , et praemium ,
 Sis ductor , et lux in via ,
 Merces , corona in patria . Amen .

¶. Ipse vulneratus est propter iniquitates nostras.

¶. Et attritus est propter scelera nostra.

Ad Benedictus. Antiphona.

Ad Jesum autem cum venissent, ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura: sed unus militum lancea latus ejus aperuit; et continuo exivit sanguis, et aqua.

ORATIO.

OMnipotens, sempiterne Deus, qui humano generi ad imitandum humilitatis exemplum, Salvatorem nostrum carnem sumere, et crucem subire fecisti: concede propitius, ut sicut solemnem commemorationem Passionis ejus celebramus, ita, et patientiae ipsius habere documenta, et resurrectionis consortia mereamur. Per eundem Dominum.

Ad Primam in ¶. br. dicitur.

¶. Qui pro nobis pati dignatus es. et sic per tot. oct. etiam in festo Ss.

Ad Tertiam Ant. Veni ad montem myrrae.

Capitulum. Fratres: Hoc enim. ut supra.

¶. br. Oblatus est: * Quia ipse voluit. Oblatus est.

¶. Et livore ejus sanati sumus. Quia ipse.

Gloria Patri. Oblatus est.

¶. Proprio Filio suo non pepercit Deus.
 ¶. Sed pro nobis omnibus tradidit illum.
Ad Sextam Ant. Foderunt.

Capitulum. Zach. 13. 6.

Quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum? Et dicet: his plagatus sum in domo eorum, qui diligebant me.

¶. Proprio Filio suo * Non pepercit Deus.
 Proprio.
 ¶. Sed pro nobis omnibus tradidit illum.
 Non pepercit.
 Gloria Patri. Proprio Filio.
 ¶. Factus est obediens usque ad mortem.
 ¶. Mortem autem Crucis.
Ad Nonam Ant. Cum accepisset.

Capitulum. Isaiae 53. 1.

Generationem ejus quis enarrabit? Quia abscessus est de terra viventium, propter scelus populi mei pereussi eum.

¶. Factus est obediens * Usque ad mortem.
 Factus est.
 ¶. Mortem autem Crucis. Usque.
 Gloria Patri. Factus est.
 ¶. Ipse vulneratus est propter iniquitates nostras.

¶. Et attritus est propter scelera nostra.

In 2. Vesperis.

Omnia, ut in 1. præter sequentia.

¶. Ipse vulneratus est propter iniquitates nostras.

¶. Et attritus est propter scelera nostra.

Ad Magnificat. Antiphona.

Deponens Joseph Corpus Jesu involvit Sindone, et posuit eum in monumento exciso: fuit planctus magnus in illa die: mulieres autem sedentes contra sepulchrum, dolebant, sicut doleri solet in morte primogeniti.

Officium per octavam dicitur ut in die festi, exceptis Lectionibus, et Antiphonis ad Benedictus, et Magnificat.

—
Feria 4. post Dom. Sexagesimae.

Secunda die infra Octavam.

IN I. NOCTURNO.

De Libro Sapientiae. Cap. 2.

LECTIO I.

Dixerunt impii, cogitantes apud se non recte: Circumveniamus justum, quoniam inutilis est nobis, et contrarius est operibus nostris, et im properat nobis peccata legis, et diffamat in nos

peccata disciplinae nostrae. Promittit se scientiam Dei habere , et Filium Dei se nominat. Factus est nobis in traductionem cogitationum nostrarum. Gravis est nobis etiam ad videndum , quoniam dissimilis est aliis vita illius , et immutatae sunt viae ejus.

¶. Vinea mea etc. *ut in festo.* 39.

Lectio II.

TAMQUAM nugaces aestimati sumus ab illo , et abstinet se a viis nostris , tamquam ab immunitiis , et praeferit novissima justorum , et gloriatitur Patrem se habere Deum. Videamus ergo , si sermones illius veri sint , et tentemus , quae ventura sunt illi , et sciemus , quae erunt novissima illius ; Si enim est vere Filius Dei , suscipiet illum , et liberabit eum de manibus contrariorum.

¶. Ego eduxi te etc. *ut in festo.* 40.

Lectio III.

CONTUMELIA , et tormento interrogemus eum , ut sciamus reverentiam ejus , et probemus patientiam illius : morte turpissima condemnemus eum ; erit enim ei respectus ex sermonibus illius. Haec cogitaverunt , et erraverunt ; excoe-

cavit enim eos malitia eorum , et nescierunt sacramenta Dei , neque mercedem speraverunt iustitiae , nec judicaverunt honorem animarum sanctarum.

*. Ego propter te etc. *ut in festo. 41.*

IN II. NOCTURNO.

Sermo Sancti Maximi Episcopi.

Hom. 1. de Pass. et Cruce Domini.

LECTIO IV.

Sicut Moyses exaltavit serpente in deserto , ita exaltari oportet Filium hominis. Unde si affixus serpens ligno filiis Israel contulit sanitatem , quanto magis salutem praestat populis Dominus in patibulo crucifixus ? Et si figura tantum profuit , quantum prodesse credimus veritatem ? Serpens igitur primus crucifigitur. Recte plane , ut quia primus peccaverat diabolus , primus Crucis sententia feriretur. In ligno enim crucifigitur , rationabiliter factum , ut quia homo in paradyso per arborem concupiscentiae deceptus fuerat , nunc idem per arborem salvaretur : atque eadem materia , quae causa mortis fuerat ; esset remedium sanitatis.

*. Ego propter te etc. *ut in festo. 45.*

DEinde post serpentem in Salvatore homo ipse crucifigitur, scilicet ut post auctorem puniatur et facinus. Per primam enim crucem vindicatum est in serpentem; per secundam in venena serpentis. Hoc est, primum auctor ipse punitur, deinde ejus malignitas condemnatur. Virus enim, quod persuasione sua in hominem transfuderat, nunc rejicitur, nunc curatur. Nam cum homo passioni addicitur, non morti traditur, sed mortis in eo facinus emendatur. Hoc enim egit Dominus per hominem, quem suscepit, ut dum innocens patitur, praevaricationis illius diabolicae in eo inobedientia corrigatur, et deinceps liber a culpa fieret, ac liber esset a morte.

¶. Ego duxi te etc. *ut in festo. 46.*

HAbentes igitur Dominum Jesum, qui nos passione sua liberavit, in ipsum aspiciamus semper, et ipsius signo speremus nostris vulneribus medicinam; hoc est, si forte in nos venenum avaritiae se diffundit, ipsum consideremus, et sanat: si scorpionis nos libido compungat, ipsum rogemus, et curat: si terrenarum cogitationum nos morsus lacerant, eundem precemur,

et vivimus. Hi enim sunt spirituales serpentes animarum nostrarum, propter quos conculcandos Dominus crucifixus est, de quibus ipse ait: Super serpentes, et scorpiones ambulabitis, et nihil vobis nocebunt.

¶. Ego exaltavi te etc. *ut in festo. 47.*

IN III. NOCTURNO.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Cap. 19.

LECTIO VII.

IN illo tempore: Sciens Jesus, quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit: Sitio. Et reliqua.

Homilia S. Ambrosii Episcopi.

Lib. 10. in Evang. Luc. cap. 23.

CUrrens unus spongiam implevit acetum, et dabant ei bibere, quod et habebit: sic enim habes secundum Joannem: Cum ergo accepisset Jesus acetum: Vinum vero cum felle mixtum non bibit: sic enim habetur in Matthaeo: Et dederunt ei vinum bibere cum felle mixtum, et, cum gustasset, noluit bibere. Acetum itaque habitur, vinum cum felle non bibitur: non quia fel, sed

quia admixtae vino amaritudines recusantur; nam amaritudines vitae nostrae pro corporis utique conditione suscepit. Denique ipse ait: Dederunt in escam meam fel, et in siti mea potaverunt me aceto. Sinceritati namque non debuit amaritudo misceri, ut ostenderetur, sine amaritudine immortalitas resurgentium futura. Quae quoniam in vase coacuerat humano, edulcatur in Christo. Ergo acetum bibitur, quod erat arundini impositum, hoc est vitium corruptae per Adam immortalitatis absorbetur in calamo, ut de corpore aboleretur humano.

v. Ego te potavi etc. *ut in festo.* 53.

LECTIO VIII.

Pater, in manus tuas commendabo spiritum meum. Et bene commendatur spiritus, qui servatur: quod enim commendatur, utique non amittitur. Bonum ergo pignus est spiritus, bonum depositum; unde ille ait: O Timothee, bonum depositum custodi. Commendatur ergo Patri spiritus, et ideo ait: Quoniam non derelinques in inferno animam meam. Vide autem magnum mysterium. Nunc commendat in manibus Patris spiritum suum, nunc in Patris sinu sedet, quia totum alius non capit Christum. Denique, Ego, inquit, in Patre, et Pater in me est. Commen-

datur ergo Patri spiritus , sed cum sit in superioribus , illuminat et inferna , ut universa redimantur: etenim Christus omnia , et in Christo omnia , licet in singulis operetur.

¶. Ego ante te etc. *ut in festo. 54.*

Lectio IX.

DEnique secundum Joannem : Ad Jesum autem cum venissent , ut viderunt eum jam mortuum , non fregerunt ejus crura , sed unus militum lancea latus ejus aperuit. Quaero ergo , cur ante mortem non inveniamus esse percussum , post mortem inveniamus ? Nisi forte ut voluntarius magis , quam necessarius exitus ejus fuisse docetur ; et ordinem mysticum noverimus , quia non ante Altaris Sacra menta , quam baptismum sed baptismum ante , sic poculum. Deinde ut advertamus , quia licet corporis ejus fuerit natura mortalis , licet qualitas similis , dissimilis tamen gratia. Nam utique post mortem sanguis in nostris corporibus congelascit : de illo vero inquit Joannes : Et continuo exivit sanguis , et aqua. Ex illo enim incorrupto , licet corpore , sed defuncto , omnium vita manabat ; aqua enim , et sanguis exivit , illa quae diluat , iste qui redimat. Bibamus ergo pretium nostrum , ut bibendo redimamur. Te Deum laudamus.

Ad Benedictus Antiphona.

Pater mi, si non potest hic calix transire,
nisi bibam illum, fiat voluntas tua.

Ad Magnificat. Antiphona.

Traditor autem dedit eis signum, dicens:
Quem osculatus fuero, ipse est: tenete eum:
et ducite caute.

Feria 5. post Dom. Sexagesimae.

Tertia die infra Octavam.

IN I. NOCTURNO.

De Isaia Prophet. Cap. 13.

LECTIO I.

Quis credidit auditui nostro? Et brachium Domini cui revelatum est? Et ascendet sicut virgultum coram eo, et sicut radix de terra sitienti. Non est species ei, neque decor; vidi mus eum, et non erat aspectus, et desideravimus eum. Despectum, et novissimum virorum, virum dolorum, et scientem infirmitatem, et quasi absconditus vultus ejus, et despectus, unde nec reputavimus eum. Vere languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit. Et nos putavimus eum quasi leprosum, et

percussum a Deo , et humiliatum : ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras , attritus est propter scelera nostra. Disciplina pacis nostrae super eum , et livore ejus sanati sumus.

¶. Vinea mea etc. 39.

Lectio II.

OMnes nos quasi oves erravimus , tunc quisque in viam suam declinavit , et posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum. Oblatus est , quia ipse voluit , et non aperuit os suum : sicut ovis ad occisionem ducetur , et quasi agnus coram tondente se obmutescet , et non aperiet os suum. De angustia , et de judicio sublatus est : generationem ejus quis enarrabit ? quia abscessus est de terra viventium : propter scelus populi mei percussi eum. Et dabit impios pro sepultura , et divitem pro morte sua : eo quod iniquitatem non fecerit , neque dolus fuerit in ore ejus.

¶. Ego eduxi te etc. 40.

Lectio III.

ET Dominus voluit conterere eum in infirmitate. Si posuerit pro peccato animam suam , videt semen longaevum , et voluntas Domini in

manu ejus dirigitur. Pro eo quod laboravit anima ejus, videbit, et saturabitur: in scientia sua justificabit ipse justus servus meus multos, et iniquitates eorum ipse portabit. Ideo dispertiam ei plurimos, et fortium dividet spolia, pro eo quod tradidit in mortem animam suam, et cum sceleratis reputatus est; et ipse peccata multorum tulit, et pro transgressoribus rogavit.

¶. Ego propter te etc. 41.

IN II. NOCTURNO.

Sermo Sancti Petri Chrysologi.

Serm. 108 ante medium.

Lectio IV.

CHRISTUS, ait Apostolus, in hunc mundum venit peccatores salvos facere, quorum primus ego sum, sed misericordiam sum consecutus ad exemplum omnium, qui credituri sunt illi in vitam aeternam. Obsecro, inquit, vos per misericordiam Dei. Rogat Paulus, imo per Paulum rogat Deus, quia plus amari vult, quam timeri. Rogat Deus, quia non tam Dominus esse vult, quam Pater. Rogat Deus per misericordiam, ne vindicet per rigorem. Audi rogantem Dominum: tota die, inquit, expandi manus

meas : Nonne qui expandit manus , ipso habitu
rogat ? Expandi manus meas : Ad quem ? Ad
Populum. Et ad quem Populum ? Non tantum
non credentem , sed et contradicentem. Expandi
manus meas.

¶. Ego propter te etc. 45.

Lectio V.

Distendit membra , dilatat viscera , pectus por-
rigit , offert sinum , gremium pandit , ut Patrem
se tantae obsecrationis demonstret affectu. Audi
et aliter rogantem Deum : Popule meus , quid
feci tibi , aut in quo contristavi te ? nonne di-
cit : Si divinitas ignota est , vel caro sit nota.
Videte , videte in me corpus vestrum , membra
vestra , vestra viscera , ossa vestra , vestrum san-
guinem : et si , quod Dei est , timetis , quare vel
quod vestrum est , non amatis ? Si Dominum
fugitis , quare non recurritis ad Parentem ? Sed
forte vos Passionis meae , quam fecistis , magni-
tudo confundit ? Nolite.

¶. Ego duxi te etc. 46.

Lectio VI.

Crus haec , non meus , sed mortis est aculeus.
Clavi isti non mihi infigunt dolorem , sed ve-

70

stram mihi infiunt altius charitatem. Vulnera haec non educunt gemitus meos , sed magis vos meis visceribus introducunt. Extensio corporis mei vos dilatat in gremium , non meam crescit in poenam. Sanguis meus non mihi deperit , sed vestrum prorogatur in pretium. Venite ergo , redite , et vel sic probate Patrem , quem videntis pro malis bona , pro injuriis amorem , pro vulneribus tantis tantam reddere charitatem.

¶. Ego exaltavi te etc. 47.

IN III. NOCTURNO.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Cap. 19.

Lectio VII.

IN illo tempore: Sciens Jesus , quia omnia consummata sunt , ut consummaretur Scriptura , dixit: Sitio. Et reliqua.

Homilia S. Hilarii Episcopi.

Comment. in Matth. cap. 33. in medio.

CUM relinquitur Christus , exclamat dicens : Deus meus , Deus meus , quare me dereliquisti. Sed relinquitur , quia erat homo etiam morte peragendus. Quin etiam hoc , quod per calamum

datum in spongia , acetum ~~cum~~ gustasset , proclamans spiritum reddidit , contuendum est diligenter. Vinum honor est immortalitatis , et virtus , quod per vitium aut incuriae , aut vasis acescit. Hoc igitur , cum in Adam coacuisset , ipse accepit , et potavit ex gentibus. In calamo enim ex spongia , ut potaret , offertur , idest ex corporibus gentium vitia corruptae aeternitatis accepit , et in se , atque immortalitatis communione , ea , quae in nobis erant vitiata , transfudit.

¶. Ego te potavi etc. 53.

Lectio VIII.

DEnique in Joanne , postquam perpotaverat , dixit : Consummatum est : quia omne vitium humanae corruptionis hausisset. Et quia nihil agendum esset extrinsecus , spiritum cum clamore et voce magna emisit , dolens , non omnium se peccata portare. Et deinceps Vellum templi scinditur , quia exinde populus est divisus in partes , et Veli honor cum custodia Angeli protegentis aufertur.

¶. Ego ante te etc. 54.

Movetur terra: capax enim hujus mortui esse non poterat. Petrae scissae sunt: omnia enim tum valida, et fortia penetrans Dei Verbum, et potestas aeternae virtutis irruperat. Et monumenta aperta sunt: erant enim mortis claustra reseranda. Et multa corpora Sanctorum dormientium surrexerunt, illuminans enim mortis tenebras, et infernorum obscura collustrans in Sanctorum ad praesens conspicatorum resurrectione mortis ipsius spolia detrahebat.

Te Deum laudamus.

Ad Benedictus. Antiphona.

Ministri Judaeorum comprehenderunt Jesum, et ligaverunt eum.

Ad Magnificat. Antiphona.

Unus assistens ministrorum dedit alapam Jesu, dicens: Sic respondes Pontifici?

Feria 6. post Dom. Sexagesimae.
Quarta die infra Octavam.

IN I. NOCTURNO.

De Jeremia Propheta. *Cap. 15, 17, 18.*

Lectio I.

Quid est, quod dilectus meus in domo mea fecit scelera multa: numquid carnes sanctae auferent a te malitias tuas, in quibus gloriata es? Tu autem Domine, demonstrasti mihi, et cognovi; tunc ostendisti mihi studia eorum, et ego quasi agnus mansuetus, qui portatur ad victimam; et non cognovi, quia cogitaverunt super me consilia, dicentes: Mittamus lignum in panem ejus, et eradamus eum de terra viventium, et nomen ejus non memoretur amplius. Tu autem Domine Sabaoth, qui judicas juste, et probas renes, et corda, videam ultionem tuam ex eis; tibi enim revelavi causam meam. Propterea haec dicit Dominus exercituum: Ecce ego visitabo super eos, juvenes morientur in gladio, filii eorum, et filiae eorum morientur in fame, et reliquiae non erunt ex eis.

¶. *Vinea mea etc. 39.*

Lectio II.

Expectatio Israel, Domine: omnes, qui te derelinquent, confundentur, recedentes a te in terra scribentur, quoniam dereliquerunt venam aquarum viventium Dominum. Sana me Domine, et sanabor, salvum me fac, et salvus ero, quoniam laus mea tu es. Ecce ipsi dicunt ad me: Ubi est verbum Domini? Veniat, et ego non sum turbatus, te pastorem sequens, et diem hominis non desideravi, tu scis. Quod egressum est de labiis meis, rectum in conspectu tuo fuit. Non sis tu mihi formidini, spes mea tu in die afflictionis. Confundantur, qui me persequuntur, et non confundar ego; paveant illi, et non paveam ego: induc super eos diem afflictionis, et duplixi contritione contere eos.

¶. Ego eduxi te etc. 40.

Lectio III.

Quis audivit talia horribilia, quae fecit nimis virgo Israel? Quia oblitus est mei populus meus frustra libantes, et impigentes in viis suis, in semitis saeculi, ut ambularent per eas in itinere non trito; et dixerunt, venite, et cogitemus contra Jeremiam cogitationes: non enim peribit lex a Sacerdote, neque consilium a sa-

piente , nec sermo a Propheta. Venite , et per-
eutiāmus eum lingua , et non attendamus ad uni-
versos sermones ejus. Attende Domine , ad me ,
et audi voces adversariorum meorum. Numquid
redditur pro bono malum , quia foderunt foveam
animae meae ? Recordare , quod steterim in con-
spectu tuo , ut loquerer pro eis bonum , et aver-
terem indignationem tuam ab eis. Tu autem ,
Domine , scis omne consilium eorum adversum
me in mortem.

¶. Ego propter te etc. 41.

IN II. NOCTURNO.

Sermo S. Basiliī Magni in *Psal. 48.* v. 8.

Lectio IV.

Quid tanti potest homo invenire , ut det pro
redemptione animae sua? Sed unum inventum
est pro omnibus simul hominibus sufficientissi-
mum , quod in pretium redēptionis animae
nostrae datum est. Sanctus ille , et pretiosus
Sanguis Domini Nostri Jesu Christi , quem pro
nobis omnibus effudit ; quamobrem pretio em-
pti sumus. Itaque , si frater non redimit , redi-
met homo. Si vero nos redimere non potest ho-
mo , qui redimit nos , homo non est. Ne igitur

propterea quod in similitudinem carnis peccati nobiscum diversatus est ; hominem solum existimes Dominum nostrum , divinitatis potentiam ignorans ; qui opus non erat Deo dare placationem suam , neque propriam redimere animam , quia peccatum non fecit , nec inventus est dolus in ore ejus.

¶. Ego propter te etc. 45.

Lectio V.

Nemo igitur seipsum redimere potest , nisi veniat , qui captivitatem populi convertat non cum pretiis , neque cum donis , sicut in Isaia scriptum est , sed in suo sanguine. Hic autem cum non essemus fratres , sed essemus inimici facti ob peccata , neque ipse homo nudus , sed Deus post libertatem , quam nobis largitur , etiam nos appellat. Narrabo enim , inquit , nomen tuum fratribus meis.

¶. Ego duxi te etc. 46.

Lectio VI.

ITaque qui redemit nos , si naturam quidem ipsius perpendas , neque frater , neque homo est : si vero ipsius ad nos demissionem ex gratia factam , et nos fratres nominat , et ad humanita-

tem descendit , qui non dabit Deo placationem suam , sed totius mundi. Non enim indiget placatione , sed ipse propitiatio est; talis enim decebat , ut esset nobis Pontifex , sanctus , innocens , impollutus , segregatus a peccatoribus , et excelsior coelis factus , qui non habet necessitatem quotidie , quemadmodum Sacerdotes , prius pro suis delictis hostias offerre , deinde pro populi ignorantii.

¶. Ego exaltavi te etc. 47.

IN III. NOCTURNO.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Cap. 19.

LECTIO VII.

IN illo tempore: Sciens Jesus , quia omnia consummata sunt , ut consummaretur Scriptura , dixit: Sitio. Et reliqua.

Homilia S. Isidori Episcopi.

Lib. ad Florentiam Sororem Cap. 39.

QUod autem pendent in Cruce acetum cum felle mixtum dederunt , hoc jam fuerat in Psalmis praedictum a Domino : Dederunt in escam

meam fel, et in siti mea potaverunt me aceto: quod quidem et alias ad Jerusalem sic proclamat. Ego te plantavi vineam electam, quomodo facta es in amaritudinem vitis aliena. Deus enim bonam plantavit vineam, hoc est Judaeorum gentem: illa vero vitio suo depravata conditorem amaritudine potavit. Pro qua et Moyses, uva, inquit, eorum, uva fellis, et botri amarissimi. Unde et superius objurgans eos dicit: Sic plebs fatua, et non sapiens haec Domino retribuisti?

¶. Ego te potavi etc. 53.

Lectio VIII.

LANCEA latus ejus percussum est: sic praenuntiatum est ab ipso per Job: Confregit me, et posuit me quasi in signum, circumdedit me, lanceis suis convulniverat lumbos meos, concidit me vulnere super vulnus, idest vulnere lanceae super vulnus clavorum; unde etiam et per David: Super dolorem vulnerum meorum addiderunt. Sic est ab eo praenuntiatum et per Jeremiah: tetendit arcum suum, et posuit me quasi signum ad sagittam: misit in renibus meis filias pharetræ suaæ. Et iterum de ipso populo sic ait idem Dominus per Prophetam: Facti sunt mihi in sagittam reciprocum. Et Zacharias: Viderunt, in quem confixerunt, utique hominem,

quem crucifixerunt. Quo etiam testimonio promissus est Christus in ea , qua crucifixus est , carne venturus.

¶. Ego ante te etc. 54.

LECTIO IX.

EX latere ejus sanguis , et aqua manavit. Zachiarias dicit: Tu quoque in sanguine testamenti tui emisisti vinctos tuos de lacu , in quo non est aqua. Et iterum : Cum egredietur Vir ab Oriente , ecce aquae redundantes a latere dextro , idest Christi. Item de eadem , quae ex latere ejus profluit , Propheta alius sic dicit : Flumina aquae viventis egredientur de ventre illius , aquae scilicet baptismatis , quae credentes vivificant , et quae sitientibus largientur , quando impletur , quod scriptum est: Lavamini , mundi estote : et lavabis me , et super nivem dealbabor.

Te Deum laudamus.

Ad Benedictus , Antiphona.

Veniebant milites ad Jesum , et dicebant : Ave Rex Judaeorum , et dabant ei alapas.

Ad Magnificat , Antiphona.

Exivit Jesus portans coronam spineam , et purpureum vestimentum , quem , cum vidissent Pontifices , et ministri eorum , clamabant , dicentes : Crucifige , crucifige eum.

*Sabbato post Dom. Sexagesimae.
Quinta die infra Octavam.*

IN I. NOCTURNO.

Ex Daniele Propheta. Cap. 9.

Lectio I.

EGO Daniel, cum adhuc loquerer, et orarem, et confiterer peccata mea, et peccata populi mei Israel, et prosternerem preces meas in conspectu Dei pro monte Sancto Dei, adhuc me loquente in oratione, ecce vir Gabriel, quem videram in visione a principio, cito volans tetigit me in tempore sacrificii vespertini, et docuit me, et locutus est mihi, dixitque: Daniel, nunc egressus est sermo, ego autem veni, ut indicarem tibi, quia vir desideriorum es. Tu ergo animadverte sermonem, et intellige visionem.

¶. Vinea mea etc. 39.

Lectio II.

SSeptuaginta hebdomades abbreviatae sunt super populum tuum, et super urbem sanctam tuam, ut consummetur praevaricatio, et finem accipiat peccatum, et deleatur iniquitas, et adducatur

justitia sempiterna , et impleatur visio , et prophetia , et ungatur sanctus sanctorum. Scito ergo , et animadverte : Ab exitu sermonis , ut iterum aedificetur Jerusalem usque ad Christum ducem hebdomades septem , et hebdomades sexaginta duae erunt , et rursum aedificabitur platea , et muri in angustia temporum.

¶. Ego eduxi te etc. 40.

Lectio III.

ET post hebdomades sexaginta duas occidetur Christus , et non erit ejus populus , qui eum negaturus est , et Civitatem , et Sanctuarium dissipabit populus cum duce venturo. Et finis ejus vastitas : et post finem belli statuta desolatio. Confirmabit autem pactum multis hebdomada una , et in dimidio hebdomadis deficiet hostia , et sacrificium : et erit in templo abominatio desolationis , et usque ad consummationem , et in finem perseverabit desolatio.

¶. Ego propter te etc. 41.

Ex libro Moralium S. Gregorii Papae.

Lib. 22. in Job. cap. 16.

LECTIO IV.

REdemptor noster, quia Herodem vedit non perfectum quaerere, sed signa, vel scientiam velle mirari, requisitus ab eo tacuit, et quia constanter tacuit, ab eo irrisus exivit: scriptum namque est: Herodes autem, viso Jesu, gavisus est valde; erat enim cupiens ex multo tempore videre eum, eo quod audiret multa de illo, et sperabat signum aliquod videre ab eo fieri. Ubi subditur: Interrogabat autem illum multis sermonibus; at ipse illi nihil respondebat. Tacens vero Dominus, quam sit despectus, ostenditur, cum illic protinus subinfertur: Sprevit autem illum Herodes cum exercitu suo, et illusit. Quod videlicet factum oportet nos audientes discere, ut, quoties auditores nostri nostra volunt quasi laudanda cognoscere, non autem sua perversa mutare, omnino taceamus, ne si ostentationis studio verbum Dei loquimur, et illorum culpa, quae erat, esse non desinat, et nostra, quae non erat, fiat.

¶. Ego propter te. etc. 45.

*Lectio V.**Lib. ut supra, cap. 17.*

REquisitus Jesus etiam a Pilato tacuit, atque inter persecutorum manus, et corpus passioni obtulit, quod pro electis assumpserat, et resistentibus noluit demonstrare quod erat. Unde etiam per Psalmistam dicitur: Posuerunt me in abominationem sibi; traditus sum, et non egrediebar. Cum enim despiceretur, quia homo videbatur, egressus esset, si occultam majestatem suam ostentare voluisse. Sed quia infirmitatem prodiit, potentiam abscondit, in eo quod persecutoribus suis incognitus mansit, ad eos minime exivit. Qui tamen ad electos exit, quia Divinitatis suae suavitatem quaerentes. Unde ei per Prophetam dicitur: Existi in salutem populi tui, ut salvos facias Christos tuos.

¶. Ego duxi te etc. 46.

*Lectio VI.**Idem lib. 3. Moral. cap. 11.*

MEmbrum Satanae Pilatus extitit, qui usque ad mortis extrema venientem in redemptionem nostram Dominum non cognovit. Corpus autem

*

ejus Principes Sacerdotum extiterunt , qui Redemptorem mundi a mundo repellere usque ad crucem persequendo conati sunt. Cum ergo se pro nostra redemptione Dominus membrorum Satanae manibus tradidit , quid aliud , quam ejusdem Satanae manum in se saevire permisit , ut ipse exterius occumberet , inde nos exterius , interiusque liberaret. Si igitur Satanae manus ejus potestas accipitur , ejus manum juxta carnem pertulit , cuius potestatem corporis usque ad sputa , colaphos , flagella , Crucem , lanceamque toleravit. Unde et Pilato , ejus videlicet corporis membro ad passionem veniens dicit : Non haberes in me potestatem ullam , nisi tibi data esset desuper.

x. Ego exaltavi te etc. 47.

IN III. NOCTURNO.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Cap. 19.

Lectio VII.

IN illo tempore : Sciens Jesus , quia omnia consummata sunt , ut consummaretur Scriptura , dixit : Sitio. Et reliqua.

Homilia S. Hieronymi Presbyteri.
Ex Comment. lib. 4. in Matth. cap. 27.

Circa horam nonam clamavit Jesus voce magna: Eli, Eli, lammasabactani? Hoc est: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Principio vigesimi primi Psalmi abusus est: illudque, quod in medio versiculo legitur: Respice in me, superfluum est. Legitur enim in Hebreao: Deus meus, Deus meus, quare me dereliquisti? Ergo impii sunt, qui Psalmum istum ex persona David, sive Esther, et Mardochaei dictum putant. Cum etiam Evangelistae testimonia ex eo sumpta super Salvatorem intelligent. Ut est illud: Diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem. Et aliud: Foderunt manus meas, et pedes meos. Ne mireris verborum humilitatem, et quaerimonias derelicti, cum formam servi sciens, scandalum Crucis videas: Quidam autem illic stantes, et audientes dicebant: Eliam vocat iste.

¶. Ego te potavi etc. 53.

Lectio VIII.

ET continuo currens unus ex eis acceptam spongiam implevit aceto, et imposuit arundini, et dabit ei bibere. Et haec facta sunt, ut comple-

retur Prophetia : *In siti mea potaverunt me accepto. Usque hodie Judaei , et omnes increduli Dominicae Resurrectionis aceto et felle potant Iesum , et dant ei vinum myrrhatum , ut eum consopiant , et mala ejus non videant. Jesus autem iterum clamans voce magna emisit spiritum. Divinae potestatis indicium est emittere spiritum , ut ipse quodque dixerat : Nemo potest tollere animam meam a me , sed ego pono eam a meipso , et rursum accipiam eam.*

¶. Ego ante te etc. 54.

Lectio IX.

ET ecce velum templi scissum est in duas partes a summo usque deorsum. Velum templi scissum est , et omnia legis sacramenta , quae prius tegebantur , prodita sunt , atque ad gentium populum transierunt. In Evangelio , cuius saepe facimus mentionem , superliminare templi infinitae magnitudinis fractum esse , atque divisum legimus. Josephus quoque refert : Virtutes Angelicas praesides quondam templi tunc pariter conclamassemus : Transeamus ex his sedibus. Et terra mota est , et petrae scissae sunt. Nulli dubium est , quid significet juxta literam magnitudo signorum , ut Crucifixum Dominum suum et coelum , et terra , et omnia demonstrarent.

Sed mihi videtur terraemotus, et reliqua typum ferre credentium, quod pristinis errorum vitiis derelictis, et cordis emollita duritia, qui prius similes erant tumulis mortuorum, postea agnoverint Creatorem.

Te Deum laudamus.

Ad Benedictus. Antiphona.

Bajulans Jesus sibi Crucem exivit in eum, qui dicitur Calvariae locum, ubi crucifixerunt eum, et cum eo latrones duos, unum a dextris, et alterum a sinistris.

Ad Magnificat. Antiphona.

Ait latro ad latronem: nos quidem digna factis recipimus, hic autem quid fecit? Memento mei Domine, dum veneris in Regnum tuum.

Dominica in Quinquagesima.

Sexta die infra octavam.

Officium fit de Dominica cum com. oct. in Laud. et Vesp. ut infra.

Ad Benedictus. Antiphona.

Jesus autem dicebat: Pater, dimitte illis, non enim sciunt, quid faciunt.

Ad Magnificat. Antiphona.

Cum vidisset Jesus Matrem, et Discipulum stantem, quem diligebat, dicit matri suea: Muli-
lier, ecce filius tuus. Deinde dicit discipulo:
Ecce mater tua.

*Feria 2. post Dom. Quinquagesima.
Septima die infra octavam.*

IN I. NOCTURNO.

De Zacharia Propheta. *Cap. iii, 6.*

Lectio I.

COntestabatur Angelus Domini Jesum, dicens: Haec dicit Dominus exercituum: Si in viis meis ambulaveris, et custodiam meam custodieris; tu quoque judicabis domum meam, et custodies atria mea, et dabo tibi ambulantes de his, qui nunc hic assistunt. Audi, Jesu, Sacerdos magne, tu, et amici tui, qui habitant coram te, quia viri portendentes sunt: ecce enim ego adducam servum meum Orientem. Quia ecce lapis, quem dedi coram Jesu: super lapidem unum septem oculi sunt: ecce ego caelabo sculpturam ejus, ait Dominus exercituum: et auferam iniqitatem terrae illius in die una.

¶. Vinea mea etc. 39.

Lectio II. Cap. xii, 8.

IN die illa proteget Dominus habitatores Jerusalem, et erit, qui offenderit ex eis in illa die,

quasi David , et Domus David quasi Dei , sicut Angelus Domini in conspectu eorum. Et erit in die illa : quaeram conterere omnes gentes , quae veniunt contra Jerusalem. Et effundam super domum David , et super habitatores Jerusalem spiritum gratiae , et precum : et aspicient ad me , quem confixerunt : et plangent eum planctu , quasi super Unigenitum , et dolebunt super eum , ut doleri solet in morte Primogeniti. In die illa magnus erit planctus in Jerusalem.

¶. Ego eduxi te etc. 40.

Lectio III. Cap. xiii , 1. et 6.

IN die illa erit fons patens domui David , et habitantibus Jerusalem , in ablutionem peccatoris , et menstruatae. Et erit in die illa , dicit Dominus exercituum ; disperdam nomina idolorum de terra , et non memorabuntur ultra : et pseudoprophetas , et spiritum immundum auferam de terra. Et dicetur ei : quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum ? et dicet : his plagatus sum in domo eorum , qui diligebant me. Framea suscitare super pastorem meum , et super virum cohaerentem mihi , dicit Dominus exercituum. Percute pastorem , et dispergentur oves , et convertam manum meam ad parvulos.

¶. Ego propter te etc. 41.

IN II. NOCTURNO.

Sermo Sancti Bernardi Abbatis.

Fer. 4. hebd. sanct. de Pass. Dom.

LECTIO IV.

IN Passione Dominica , fratres , tria specialiter convenit intueri : opus , modum , causam . Nam in opere quidem patientia , in modo humilitas , in causa charitas commendatur . Patientia autem singularis , quod videlicet cum supra dorsum ejus fabricarent peccatores ; cum sic extenderetur in ligno , ut dinumerarentur omnia ossa ejus ; cum fortissimum illud propugnaculum , quod custodit Israel , undique foraretur ; cum foderentur manus ejus , et pedes , sicut agnus ad occisionem ductus sit , et tamquam ovis coram tondente non aperuit os suum ; non adversum Patrem murmurans , a quo missus fuerat ; non adversus humanum genus , pro quo , quae non rapuit , exolvebat ; non denique vel contra populum ipsum peculiarem sibi , a quo pro tantis beneficiis tanta mala recipiebat .

¶. Ego propter te etc. 45.

LECTIO V.

Modum ipsum, si diligenter attendas, non modo mitem, sed et humilem corde cognosces. Nempe in humilitate judicium ejus sublatum est, cum nec ad tantas blasphemias, nec ad falsissima, quae sibi objiciebantur crimina, responderet. Vidimus, inquit, eum et non erat ei aspectus, nec speciosum prae filiis hominum, sed opprobrium hominum, et tamquam leprosum, novissimum virorum, plane virum dolorum, a Deo percussum, et humiliatum; ita ut nulla esset ei species, neque decor. O novissimum, et altissimum! O humilem, et sublimem! O opprobrium hominum, et gloriam Angelorum! Nemo illo sublimior, nemo humilior. Denique sputis illitus est, opprobriis saturatus est, morte turpissima condemnatus est, cum sceleratis deputatus est. Nihilne merebitur vel ista humilitas, quae hunc habet modum, imo quae tam est ultra modum? Sicuti est patientia singularis, sic et humilitas admirabilis, utraque sine exemplo.

¶. Ego duxi te etc. 46.

UTramque tamen magnifice causa ipsa commendat, nimirum charitas est. Propter nimiam quidem charitatem suam, qua dilexit nos Deus, ut servum redimeret, nec Pater Filio, nec Filius sibi ipse pepercit. Vere nimiam, quia et mensuram excedit, modum superat, plane supereminens universis. Majorém, inquit, charitatem nemo habet, quam, ut animam suam ponat quis pro amicis suis. Tu majorem habuisti, Domine, ponens eam etiam pro inimicis. Cum enim adhuc inimici essemus, per mortem tuam, et tibi reconciliati sumus, et Patri. Quae-nam alia videbitur esse, vel fuisse, vel fore huic similis charitati? Vix pro justo quis moritur. Tu pro injustis passus es, moriens propter delicta nostra, qui venisti justificare gratis peccatores, servos facere fratres, captivos cohaeredes, exules Reges.

¶. Ego exaltavi te etc. 47.

IN III. NOCTURNO.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

*Cap. 19.**LECTIO VII.*

IN illo tempore: Sciens Jesus, quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit: Sitio. Et reliqua.

Homilia S. Cyrilli Episcopi Alexandrini.

Comment. in Joann. lib. 12. cap. 35.

QUum truculenter omnia impietate Iudeorum essent peracta, nec quidquam ad summam crudelitatem decesset, tandem sanctissima caro Christi naturale quid patitur. Multis enim, ac variis doloribus exsiccata siti torquetur. Multum enim possunt dolores ad commovendam sitim. Innatum enim calorem exagitantes, vel quod in profunditate humidum est, consumunt, et igneis ardoribus dolentis viscera edunt. Sicut igitur ceteras passiones, sic hanc etiam sponte Christus perpessus est. Bibere igitur petit: Illi autem adeo longe ab omni humanitate aberant, ut proujuvante potu, atque jucundo, nocentem, et acerbum attulerint, et humanitatem, qua mo-

veri videbantur, in impietatem converterint. Nam, cum petenti dabant, charitatis habitum suscipere videbantur; sed non est possibile mentiri Scripturam, in qua ex persona Christi dicitur: Et dederunt in escam meam fel, et in siti mea potaverunt me aceto.

¶. Ego te potavi etc. 53.

LECTIO VIII.

CUm ergo accepisset Jesus acetum, dixit: Consummatum est, et inclinato capite tradidit spiritum. Consummatum jam esse Salvator dicit, quia saeviendi Judaeorum potestas in ipsum per mortem suam terminum habuit. Quid enim non excogitarunt, aut quid supremae inhumanitatis sibi relictum est. Quis caedendi, quis contumeliandi modus non adhibitus? Merito igitur consummatum esse ait. Cumque tempus jam esset, ut etiam spiritibus apud inferos praedicaret, (venit enim, ut tam vivorum, quam mortuorum dominaretur) mortem pro nobis suscepit. Et hanc naturae nostrae propriam passionem sponte subiit secundum carnem, quamvis, ut Deus vita naturaliter sit, ut spoliatis inferis, primitiae dormientium, et primogenitus (ut Scripturae dicunt) mortuorum factus, recursum ad vitam naturae nostrae largiretur.

¶. Ego ante te etc. 54.

LECTIO IX.

Inclinavit igitur caput : accidit enim morientibus , vigore carnis jana consumpto , et anima , quae corpus retinet , abeunte , inclinatio capitis . Quamobrem verbis hoc modo Evangelista abusus est . Sic et tradidisse spiritum a consuetudine nostra dictum est : multi enim sic extingui , et mori dicuntur . Quamvis mihi videatur ideo non simpliciter mortuum esse , sed tradidisse spiritum Evangelistam dixisse ; quia in manus Dei Patris animam suam commendavit , ut ipse dixit : Pater in manus tuas commendabo spiritum meum . Quod nobis magnae spei fundamentum , atque originem praebet .

Te Deum laudamus .

Ad Benedictus. Antiphona.

Clamans voce magna Jesus ait : Pater , in manus tuas commendabo spiritum meum ; et haec dicens spiravit .

In 1. Vesperis Octavae.

Omnia dicuntur , ut in 1. Vesp. festi , excepta Oratione , quae dicitur , ut sequitur .

ORATIO.

Effunde super nos , quaesumus Omnipotens Deus , spiritum gratiae et precum : ut Unigeniti Filii

tui Passionem pio devotionis affectu jugiter recolere , et in populi tui corde , monitis et exemplo imprimere valeamus. Per eumdem Dominum.

Feria 3. post Dom. Quinquagesimae.

Octava Dominicæ Passionis.

Duplex

Omnia dicuntur , ut in die Festi , exceptis lectionibus , quae sequuntur.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Epistola prima Beati Petri Apostoli *Cap. 1.*

Lectio I.

PETRUS Apostolus Jesu Christi electis advenis dispersionis Ponti , Galatiae , Cappadociae , Asiae , et Bythiniae , secundum praescientiam Dei Patris , in sanctificationem spiritus , in obedientiam , et aspersionem sanguinis Jesu Christi. Gratia vobis , et pax multiplicetur , scientes , quod non corruptibilis auro , vel argento redempti estis de vana vestra conversatione paternae traditionis , sed pretioso sanguine quasi agni immaculati Christi , et incontaminati : praeco-

gniti quidem ante mundi constitutionem , mani-
festati autem novissimis temporibus propter vos ,
qui per ipsum fideles estis in Deo , qui suscita-
vit eum a mortuis , et dedit ei gloriam , ut fides
vestra , et spes esset in Deo .

#. Vinea mea etc. 39.

Lectio II. Cap. ii.

IN hoc enim vocati estis , quia et Christus pas-
sus est pro nobis , vobis relinquens exemplum ,
ut sequamini vestigia ejus , qui peccatum non
fecit , nec inventus est dolus in ore ejus . Qui
eum malediceretur , non malediebat ; cum pa-
teretur , non comminabatur : tradebat autem ju-
dicanti se inuste : qui peccata nostra ipse per-
tulit in corpore suo super lignum , ut peccatis
mortui justitiae vivamus , cuius livore sanati
estis . Eratis enim sicut oves errantes , sed con-
versi estis nunc ad Pastorem , et Episcopum ani-
marum vestrarum .

#. Ego eduxi te etc. 40.

Lectio III. Cap. iii.

Christus semel pro peccatis nostris mortuus est ,
justus pro injustis , ut nos offerret Deo , morti-
ficatus quidem carne , vivificatus autem spiritu ,

in quo et his , qui in carcere erant , spiritibus veniens praedicavit. Qui increduli fuerant aliquando , quando expectabant Dei patientiam in diebus Noe , cum fabricaretur arca , in qua pauci , idest octo animae , salvae factae sunt per aquam. Quod et vos nunc similis formae salvos facit Baptisma , non carnis depositio sordium , sed conscientiae bonaè interrogatio in Deum per resurrectionem Jesu Christi , qui est in dextera Dei , deglutiens mortem , ut vitae aeternae haeredes efficeremur:

¶. Ego propter te etc. 41.

IN II. NOCTURNO.

Sermo Sancti Leonis Papae.

Serm. 8. de Pass. Dom. post medium.

Lectio IV.

EXaltato , Dilectissimi , per Crucem Christo , non illa tantum species aspectui mentis occurrat , quae fuit in oculis impiorum , quibus per Moy-sen dictum est : Et erit pendens vita tua ante oculos tuos , et timebis die ac nocte , et non credes vitae tuae. Isti enim nihil in Crucifixo Domino praeter facinus suum cogitare potuerunt , habentes timorem , non quo fides vera

justificatur, sed quo conscientia iniqua torqueatur. Noster vero intellectus, quem spiritus veritatis illuminat, gloriam Crucis caelo terraque radiantem, puro ac libero corde suscipiat, et interiore acie videat, quale sit, quod Dominus, cum de Passionis suae loqueretur instantia, dixit: Nunc judicium mundi est; nunc princeps hujus mundi ejicietur foras; et ego, si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad meipsum.

¶. Ego proper te etc. 45.

LECTIO V.

O Admirabilis potentia Crucis! o ineffabilis gloria Passionis, in qua et tribunal Domini, et judicium mundi, et potestas est Crucifixi! Traxisti enim, Domine, omnia ad te, et cum expandisses tota die manus tuas ad populum non credentem, et contradicentem tibi confitenda majestatis tuae sensum totus mundus accepit. Traxisti, Domine, omnia ad te, cum in execrationem Judaici sceleris unam protulerunt omnia elementa sententiam: cum, obscuratis lumina-ribus caeli, et converso in noctem die, terra quoque motibus quateretur insolitis, universaque creatura impiorum usui se negaret. Traxisti, Domine, omnia ad te, quoniam, scisso templi velo, Sancta Sanctorum ab indignis Pontificibus

recesserunt, ut figura in veritatem, prophetia in manifestationem, et lex in Evangelium verteretur.

¶. Ego duxi te etc. 46.

LECTIO VI.

TRAXISTI, Domine, omnia ad te, ut, quod in uno Iudeae templo obumbratis significationibus tegebatur, pleno, apertoque sacramento, universarum ubique nationum devotio celebraret. Nunc etenim et ordo clarior levitarum, et dignitas amplior seniorum, et sacratior est unctionis Sacerdotum, quia Crux tua omnia fons benedictionum, omnium est causa gratiarum; per quam credentibus datur virtus de infirmitate, gloria de opprobrio, vita de morte. Nunc etiam carnalium sacrificiorum varietate cessante, omnes differentias hostiarum una corporis et sanguinis tui implet oblatio: quoniam tu es verus Agnus Dei, qui tollis peccata mundi; et ita in te universa perfidis mysteria, ut sicut unum est pro omni victima sacrificium, ita unum de omni gente sit regnum.

¶. Ego exaltavi te etc. 47.

IN III. NOCTURNO.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Cap. 19.

LECTIO VII.

IN illo tempore : Sciens Jesus , quia omnia consummata sunt , ut consummaretur Scriptura , dixit : Sitio. Et reliqua.

Homilia Venerabilis Bedae Presbyteri.

Lib. 6. in Evang. Luc. cap. 23 in medio.

PAtrem invocando , Filium Dei se esse Christus declarat: spiritum vero commendando , non defectum suae virtutis , sed confidentiam ejusdem cum Patre potestatis insinuat. Amat enim dare gloriam Patri , ut nos aedificet dare gloriam Creatori. Commendat itaque Patri spiritum , juxta hoc , quod delectato corde , et exultantibus spe resurgendi labiis in alio psalmo loquitur : Quoniam non derelinques animam meam in inferno , nec dabis sanctum tuum videre corruptionem.

¶. Ego te potavi etc. 53.

Lectio VIII.

QUia ergo sexta die homo factus , et tota mundi est creatura perfecta , septima autem conditor ab opere suo requievit ; unde et hanc Sabbatum , idest requiem vocari praecepit , rectae Dominus eadem die sexta crucifixus , humanae reparationis implevit arcanum. Unde , cum accepisset acetum , dixit : Consummatum est , idest sexta die , quod pro mundi refectione suscepit , totum est opus perfectum. Sabbato autem in se- pulchro requiescens resurrectionis , quae octava die ventura erat , expectabat eventum.

¶. Ego ante te etc. 54.

Lectio IX.

UBi nostrae simul devotionis praelucet exemplum , quos in hac quidem sexta mundi aetate pro Domino pati , et velut mundo crucifigi necesse est. In septima vero aetate , idest cum lethi quis debitum solvit , corpora quidem in tumulis , animas autem secreta in pace cum Domino manere ; et post bona oportet opera quiescere , donec , octava tandem veniente aetate , etiam corpora ipsa resurrectione glorificata cum animabus simul incorruptionem aeternae haereditatis accipient.

Te Deum laudamus. Reliqua , ut in Festa.

FERIA 6. POST CINERES.

*Sacratiss. Coronae Spinarum D. N. J. C.**Duplex Majus.**Ad Vesperas. Antiphona.*

Milites Praesidis *cum reliquis de Laudibus*,
ut infra. Psal. Dixit Dominus *cum reliquis de*
Dominica, *et loco ultimi Psal.* Laudate Demi-
 num omnes gentes.

Capitulum. Cant. 3.

EGratimini, et videte Filiae Sion Regem Sa-
 lemonem in diademe, quo coronavit illum ma-
 ter sua in die desponsationis illius, et in die
 laetitiae cordis ejus.

Hymnus.

VExilla Regis prodeunt:
 Fulget Crucis mysterium,
 Qua vita mortem pertulit,
 Et morte vitam protulit.
 Quae vulnerata lanceae
 Mucrone diro, criminum
 Ut nos lavaret sordibus,
 Manavit unda, et sanguine.
 Impleta sunt, quae concinit
 David fideli carmine,

Dicendo nationibus :
 Regnavit a ligno Deus.
 Arbor decora et fulgida ,
 Ornata Regis purpura ,
 Electa digno stípite
 Tam sancta membra tangere.
 Beata , cujus brachiis
 Pretium pependit saeculi ,
 Statera facta corporis ,
 Tulitque praedam tartari.
 O Crux , ave , spes unica
 Hoc Passionis tempore ,
 Piis adauge gratiam ,
 Reisque dele crimina.
 Te fons salutis , Trinitas ,
 Collaudet omnis spiritus :
 Quibus Crucis victoriam.
 Largiris , adde praemium. Amen.
 ¶. Tuam Coronam Spineam adoramus , Domine.
 ¶. Tuam gloriosam recolimus Passionem.
Ad Magnificat. Antiphona.

Apprehendit Pilatus Jesum , et flagellavit. Et
 milites plectentes coronam de spinis , imposuerunt
 capiti ejus , et veste purpurea circumdede-
 runt eum.

ORATIO.

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus: ut, qui in memoriam Passionis Domini Nostri Jesu Christi Coronam ejus Spineam veneramur in terris, ab ipso gloria, et honore coronari mereamur in coelis. Qui tecum vivit etc.

Et fit com. fer.

Ad Matutinum.

Invitatorium: Summum Regem Glorie Christum pro nobis Spinis coronatum: * Venite, adoremus.

Psalm. Venite, exultemus.

Hymnus.

Pange lingua gloriosi
Lauream certaminis,
Et super Crucis trophyaeo
Dic triumphum nobilem;
Qualiter Redemptor orbis
Immolatus vicerit.

De Parentis protoplasti
Fraude Factor condolens,
Quando pomi noxialis
In necem morsu ruit;
Ipse lignum tunc notavit,
Damna ligni ut solveret.

Hoc opus nostrae salutis
 Ordo depoposcerat ,
 Multiformis proditoris
 Ars ut artem falleret ,
 Et medelam ferret inde ,
 Hostis unde laeserat.
Quando venit ergo sacri
 Plenitudo temporis ,
 Missus est ab arce Patris
 Natus Orbis Conditor ,
 Atque ventre virginali
 Carne amictus prodiit.
Vagit infans inter arcta
 Conditus praesepia ,
 Membra pannis involuta
 Virgo mater alligat ;
 Et Dei manus , pedesque
 Stricta cingit fascia.
Sempiterna sit beatae
 Trinitati gloria ,
 Aequa Patri , Filioque ,
 Par decus Paraclito :
 Unius , Trinique nomen
 Laudet universitas. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. Maledicta terra in opere tuo : spinas ,
et tribulos germinabit tibi.

Psalm. 1.

BEatus vir , qui non abiit in consilio impiorum ,
et in via peccatorum non stetit : * et in cathedra
pestilentiae non sedit.

Sed in lege Domini voluntas ejus : * et in lege
eius meditabitur die , ac nocte.

Et erit tamquam lignum , quod plantatum est
secus decursus aquarum : * quod fructum suum
dabit in tempore suo.

Et folium ejus non defluet : * et omnia , quae-
cumque faciet , prosperabuntur.

Non sic impii , non sic : * sed tamquam pul-
vis , quem projicit ventus a facie terrae.

Ideo non resurgent impii in iudicio : * neque
peccatores in concilio justorum.

Quoniam novit Dominus viam justorum : * et
iter impiorum peribit.

Ant. Maledicta terra in opere tuo : spinas ,
et tribulos germinabit tibi.

Ant. Ait Jesus discipulis suis : Filius hominis
tradetur , et damnabunt eum morte , et illudent
ei , et conspuent eum.

QUare tremuerunt gentes : * et populi meditati sunt inania ?

Astiterunt reges terrae , et principes convene-
runt in unum : * adversus Dominum , et adver-
sus Christum ejus.

Dirumpamus vincula eorum : * et projiciamus
a nobis jugum ipsorum.

Qui habitat in coelis , irridebit eos : * et Do-
minus subsannabit eos.

Tunc loquetur ad eos in ira sua : * et in fu-
rore suo conturbabit eos.

Ego autem constitutus sum Rex ab eo super
Sion montem sanctum ejus : * praedicans pree-
ceptum ejus.

Dominus dixit ad me : * filius meus es tu ,
ego hodie genui te.

Postula a me , et dabo tibi gentes haeredita-
tem tuam : * et possessionem tuam terminos
terrae.

Reges eos in virga ferrea : * et tamquam vas
figuli confringes eos.

Et nunc reges intelligite : * erudimini , qui
judicatis terram.

Servite Domino in timore : * et exultate ei-
cum tremore.

Apprehendite disciplinam, ne quando irascatur Dominus: * et pereatis de via justa.

Cum exarserit in brevi ira ejus: * beati omnes, qui confidunt in eo.

Ant. Ait Jesus discipulis suis: Filius hominis tradetur, et damnabunt eum morte, et illuminent eum, et conspicient eum.

Ant. Coronans coronabit te tribulatione, quasi pilam mittet te in terram: ibi morieris, et ibi erit currus gloriae tuae.

Psalm. 3.

Domine, quid multiplicati sunt, qui tribulant me? * multi insurgunt adversum me.

Multi dicunt animae meae: * non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Domine, susceptor meus es: * gloria mea, et exaltans caput meum.

Voce mea ad Dominum clamavi: * et exaudiuit me de monte sancto suo.

Ego dormivi, et soporatus sum: * et exsurrexi, quia Dominus suscepit me.

Non timebo millia populi circumdantis me: * exsurge Domine, salvum me fac, Deus meus.

Quoniam tu percussisti omnes adversantes milii sine causa: * dentes peccatorum contrivisti.

Domiñi est salus : * et supèr populum tuum
benedictio tua.

Ant. Coronans coronabit te tribulatione , quāsi
pilam mittet te in terram : ibi morieris , et ibi
erit currus gloriae tuae.

v. Tuam Coronam Spineam adoramus , Do-
mine.

v. Tuam gloriosam recolimus Passionem.

De Isaia Prophetā. *Cap. 53.*

LECTIO I.

QUis credidit auditui nostro ? et brachium Do-
mini cui revelatum est ? et ascendet sicut vir-
gultum coram eo , et sicut radix de terra sitien-
ti. Non est species ei , neque decor , et vidi-
mus eum , et non erat aspectus , et desideravim-
us eum. Despectum , et novissimum vivorum ,
virum dolorum , et scientem infirmitatem , et
quasi absconditus vultus ejus , et despectus , unde
nec reputavimus eum.

v. Ecce vidimus eum , non habentem speciem ,
neque decorum : aspectus ejus in eo non est :
hic peccata nostra portavit , et pro nobis dolet :
ipse autem vulneratus est propter iniurias no-
stras : * Cujas livore sanati sumus.

v. Vere languores nostros ipse tulit , et do-
lores nostros ipse portavit. Cujus.

Lectio II.

Vere languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit: et nos putavimus eum quasi leprosum, et percussum a Deo, et humiliatum. Ipse autem vulneratus est propter iniqüitates nostras, attritus est propter scelera nostra: disciplina pacis nostrae super eum, et livore ejus sanati sumus. Omnes nos quasi oves erravimus, unusquisque in viam suam declinavit: et posuit Dominus in eo iniqüitatem omnium nostrum.

¶. Quid sunt plagae istae in medio mandatum tuarum? * Et dicet: His plagatus sum in domo eorum, qui diligebant me.

¶. Framea suscitare super pastorem meum, et super virum cohaerentem mihi. Et dicet.

De Zacharia Propheta *Cap. 42. et 43.*

Lectio III.

ET erit in die illa: quaeram conterere omnes gentes, quae veniunt contra Jerusalem. Et effundam super dominum David, et super habitatores Jerusalem spiritum gratiae, et precum; et aspicient ad me, quem confixerunt: et plangent eum planctu, quasi super unigenitum;

et dolebunt super eum, ut doleri solet in morte primogeniti. In die illa magnus erit planctus in Jersalem: et dicetur ei: Quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum? Et dicet: His plagatus sum in domo eorum, qui diligebant me. Framea suscitare super pastorem meum, et super virum cohaerentem mihi, dicit Dominus exercituum: percute pastorem, et dispergentur oves: et convertam manum meam ad parvulos.

¶. Tuam Coronam Spineam veneramur Domine, tuam gloriosam recolimus passionem: * Miserere nobis, qui passus es pro nobis.

¶. Salva praesentem catervam in tuis hodie laudibus congregatam. Miserere. Gloria Patri. Miserere.

IN II. NOCTURNO.

Ant. Pro frumento ortus est mihi tribulus, et pro hordeo spina.

Psalm. 4.

CUm invocarem, exaudivit me Deus justitiae meae: * in tribulacione dilatasti mihi.

Miserere mei: * et exaudi orationem meam.

Fili hominum usquequo gravi corde? * ut quid diligitis vanitatem, et quaeritis mendacium?

Et scitote , quoniam mirificavit Dominus sanctum suum : * Dominus exaudiet me , cum clamavero ad eum.

Irascimini , et nolite peccare : * quae dicitis in cordibus vestris , in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificate sacrificium justitiae , et sperate in Domino : * multi dicunt , quis ostendit nobis bona ?

Signatum est super nos lumen vultus tui , Domine : * dedisti laetitiam in corde meo.

A fructu frumenti , vini , et olei sui * multiplicati sunt.

In pace , in idipsum , * dormiam , et requiescam.

Quoniam tu Domine , singulariter in spe * constitueristi me.

***Ant.* Pro frumento ortus est mihi tribulus , et pro hordeo spina.**

***Ant.* Egredimini , et videte filiae Sion Dominum Jesum Christum in diademate , quo corонavit illum Synagoga mater sua.**

Psalm. 5.

VErba mea auribus percipe , Domine : * intellige clamorem meum.

Intende voci orationis meae : * Rex meus , et Deus meus.

Quoniam ad te orabo: * Domine, mane exaudiens vocem meam.

Mane astabo tibi, et videobo: * quoniam non Deus volens iniquitatem tu es.

Neque habitabit juxta te malignus: * neque permanebunt iniqui ante oculos tuos.

Odisti omnes, qui operantur iniquitatem; * perdes omnes, qui loquuntur mendacium.

Virum sanguinum, et dolosum abominabitur Dominus: * ego autem in multitudine misericordiae tuae.

Introibo in domum tuam: * adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo.

Domine deduc me in justitia tua: * propter inimicos meos dirige in conspectu tuo viam meam.

Quoniam non est in ore eorum veritas: * cor eorum vanum est.

Sepulchrum patens est guttur eorum, linguis suis dolose agebant: * judica illos Deus.

Decidant a cogitationibus suis, secundum multitudinem impietatum eorum expelle eos: * quoniam irritaverunt te Domine.

Et laetentur omnes, qui sperant in te: * in aeternum exultabunt, et habitabis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes, qui diligunt nomen tuum: * quoniam tu benedices justo.

Domine, ut scuto bonae voluntatis tuae * coronasti nos.

Ant. Egredimini , et videte filiae Sion Domi-
num Jesum Christum in diademate , quo coro-
navit illum Sinagoga mater sua.

Ant. Vidimus eum , et non erat aspectus ,
et quasi absconditus vultus ejus : unde nec re-
putavimus eum.

Psalm. 8.

Domine Dominus noster , * quam admirabile
est nomen tuum in universa terra.

Quoniam elevata est magnificentia tua * super
caelos.

Ex ore infantium , et lactentium perfecisti lau-
dem propter inimicos tuos : * ut destruas inimi-
cum , et ultorem.

Quoniam videbo caelos tuos , opera digitorum
tuorum : * lunam , et stellas , quae tu fundasti.

Quid est homo , quod memor es ejus ? * aut
filius hominis ; quoniam visitas eum ?

Minuisti eum paulo minus ab Angelis , gloria
et honore coronasti eum : * et constituisti eum
super opera manuum tuarum.

Omnia subjecisti sub pedibus ejus : * oves ,
et boves universas , insuper et pecora campi.

Volucres caeli , et pisces maris : * qui peram-
bulant semitas maris.

Domine Dominus noster , * quam admirabile est
nomen tuum in universa terra.

Ant. **Vidimus eum, et non erat aspectus, et quasi absconditus vultus ejus: unde nec repudavimus eum.**

- Eripe me de inimicis meis, Deus meus.
- Et ab insurgentibus in me libera me.

**De Homilia S. Athanasii Episcopi.
in Pass. Dom. C. 3.**

Lectio IV.

CUm exueretur Dominus, eo ipso invisibiliter erigebatur de diabolo trophyaeum: et quo illud manifestum fieret, narratur a Joanne, indutum fuisse purpura: a Mattheo vero, et Marco chlamyde coccinea: coronamque illi ex spinis super caput esse positam, et calatum in manus datum: et ita, cum eum produxissent, genibus flexis adorasse. Miraculum novum, et incredibile, et magnae sine dubio victoriae insigne: quem enim ut hominem condemnaverunt, eum mortuum deinde ut Deum adoraverunt; et quem aspernabantur, ut vilem, et contemptibilem, eum confitebantur regem: cui tunicam, et vestem detraxerant, eum purpura circumdederunt; et quem ignorantes contumeliis afficiebant, eum Prophetam etiam nolentes appellaverunt: et quem per ludibrium subsannationemque pulsabant, ei

triumphalia addiderunt ornamenta , coccineam chlamidem , et coronam spineam , et calatum. Nam , tametsi ea quasi per contumeliam agebant , efficiebatur tamen inde , ut ab eo latenter expoliarentur.

*. Insurrexerunt in me viri iniqui : absque misericordia quaeasierunt me interficere : et non pepercerunt in faciem meam spuere : et lanceis suis vulneraverunt me , et concussa sunt omnia ossa mea : * Ego autem existimabam me tamquam mortuum super terram.

*. Effuderunt fuorem suum in me , fremuerunt contra me dentibus suis. Ego autem.

Sermo S. Ambrosii Episcopi.

Sermo 72. de S. Cypr., alias 18. vel 58. vel 73.

LECTIO V.

VIdeamus diligenter , ne ex palmita operis nostri non nascatur dulcedinis uva , sed fellis : ne dicatur nobis , quod Judaeis dictum est per Prophetam : Sustinui , ut facerent uvam , fecit autem spinas , et non justitiam , sed clamorem. Quam dura conditio , ut possessio , quae Domino suo suavitatis fructus afferre debuit , spinarum illum asperitate compunxerit : hoc est , cum Judaei Salvatorem debuerunt tota fidei devotione

suscipere , spinarum eum coronaverunt passione. Quae corona quidem , quantum in Judaeis est , erat injuriarum contumelia ; quantum in Domino , erat corona virtutum. Compungunt ergo Judaei Dominum , cum coronant ; compungunt , dum crucifigunt. Unde ait Scriptura Sancta : Videlbunt in quem compunxerunt.

¶. Omnes amici mei dereliquerunt me , et praevaluerunt insidiantes mihi ; tradidit me , quem diligebam : * Et terribilibus oculis plaga crudeli percutientes , subsannabant mihi.

¶. Inter iniquos projecerunt me , et non perciperunt animae meae. Et terribilibus.

Lectio VI.

Igitur : fratres videte , ne et nobis dicatur : Sustinui , ut faceret uvam , fecit autem spinas , hoc est : ne spinas , quas Domino Judaei cruentis imposuerunt manibus , nos iniquis sensibus apponamus , et compungamus eum non asperitate sentium , sed operum pravitate. Sunt enim spinae cordis , quae , verbum Dei etiam vulnerare consueverunt , de quibus meminit in Evangelio Salvator dicens : Seminantis semen cecidisse inter spinas , et crevisse eas , ac suffocasse , quod satum est. Ergo fratres videte , ne vinea vestra non uvas , sed spinas faciat ; ne vindemia ve-

stra non vinum afferat, sed acetum. Quisquis enim vindemiam legit, et pauperibus non largetur, ille acetum colligit, non vinum. Quisquis messes recondit, et indigentibus non ministrat, iste non almoniae fructus reposuit, sed tribulos avaritiae congregavit. Nam propterea ait Scriptura de terra nostra: Spinas, et tribulos germinabit tibi.

¶. *Vinea mea electa, ego te plantavi: * Quomodo conversa es in amaritudinem, ut me spinis coronares?*

¶. *Sepivi te, et lapides elegi ex te, et aedificavi turrim. Quomodo. Gloria Patri. Quomodo.*

IN III. NOCTURNO.

Ant. *Gravata est super me manus tua: conuersus sum in aerumna mea, dum configitur spina.*

Psalm. 95.

CAntate Domino canticum novum: * cantate Domino omnis terra.

Cantate Domino, et benedicite nomini ejus: * annuntiate de die in diem salutare ejus.

Annuntiate inter gentes gloriam ejus: * in omnibus populis mirabilia ejus.

Quoniam magnus Dominus, et laudabilis nimis: * terribilis est super omnes Deos.

Quoniam omnes dii gentium daemonia : * Dominus autem coelos fecit.

Confessio, et pulchritudo in conspectu ejus : * sanctimonia, et magnificentia in sanctificatione ejus.

Afferte Domino patriae gentium, afferte Domino gloriam, et honorem : * afferte Domino gloriam nomini ejus.

Tollite hostias, et introite in atria ejus : * adorate Dominum in atrio sancto ejus.

Commoveatur a facie ejus universa terra : * dicite in gentibus, quia Dominus regnavit.

Etenim correxit orbem terrae, qui non commovebitur : * judicabit populos in aequitate.

Laetentur coeli, et exultet terra, commoveatur mare, et plenitudo ejus : * gaudebunt campi et omnia, quae in eis sunt.

Tunc exultabunt omnia ligna silvarum a facie Domini, quia venit : * quoniam venit judicare terram.

Judicabit orbem terrae in aequitate, * et populos in veritate sua.

Ant. Gravata est super me manus tua ; conversus sum in aerumna mea, dum configitur Spina.

Ant. Christus Jesus, splendor Patris, et figura substantiae ejus, portans omnia verbo virtutis suae, purgationem peccatorum faciens, spinis coronatus apparere dignatus est.

Psalm. 96.

Dominus regnavit, exultet terra: * laetentur insulae multae.

Nubes, et caligo in circuitu ejus: * justitia, et judicium correctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum praecedet: * et inflammabit in circuitu inimicos ejus.

Illuxerunt fulgura ejus orbi terrae: * vedit et commota est terra.

Montes sicut cera fluxerunt a facie Domini: * a facie Domini omnis terra.

Annuntiaverunt coeli justitiam ejus: * et viderunt omnes populi gloriam ejus.

Confundantur omnes, qui adorant sculptilia: * et qui gloriantur in simulacris suis!

Adorate eum omnes Angeli ejus: * audivit, et laetata est Sion.

Et exultaverunt filiae Judae: * propter judicia tua Domine.

Quoniam tu Dominus altissimus super omnem terram: * nimis exaltatus es super omnes deos.

Qui diligitis Dominum, odite malum: * custodit Dominus animas sanctorum suorum, de manu peccatoris liberabit eos.

Lux orta est justo: * et rectis corde laetitia.

Laetamini justi in Domino: * et confitemini memoriae sanctificationis ejus.

Ant. Christus Jesus , splendor Patris , et figura substantiae ejus , portans omnia verbo virtutis suae , purgationem peccatorum faciens , spinis coronatus apparere dignatus est .

Ant. Pòpule meus : quid feci tibi , aut quid molestus fui ? responde mihi . Tu imposuisti spineam coronam capiti meo , et arundine percussisti .

Psalm. 97.

CAntate Domino canticum novum : * quia mirabilia fecit .

Salvavit sibi dextera ejus , * et brachium sanctum ejus .

Notum fecit Dominus salutare suum : * in conspectu gentium revelavit justitiam suam .

Recordatus est misericordiae suae : * et veritatis suae domui Israel .

Viderunt omnes termini terrae * salutare Dei nostri .

Jubilate Deo omnis terra : * cantate , et exultate , et psallite .

Psallite Domino in cithara , in cithara , et voce psalmi : * in tubis ductilibus , et voce tubae corneae .

Jubilate in conspectu regis Domini : moveatur mare : et plenitudo ejus : * orbis terrarum , et qui habitant in eo .

Flumina plaudent manu , simul montes exultabunt a conspectu Domini : * quoniam venit judicare terram.

Judicabit orbem terrarum in justitia , * et populos in aequitate.

Ant. Popule meus , quid feci tibi , aut quid molestus fui ? responde mihi. Tu imposuisti coronam spineam capiti meo , et arundine percussisti.

v. Deus meus eripe me de manu peccatoris.

v. Et de manu contra legem agentis , et iniqui.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Cap. 19.

Lectio VII.

IN illo tempore : Apprehendit Pilatus Jesum , et flagellavit : et milites plectentes coronam de spinis , imposuerunt capiti ejus. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. 116. in Joann.

HOC Pilatus non ob aliud fecisse credendus est , nisi ut ejus injuriis Judaei satiati , sufficere sibi existimarent , et usque ad ejus mortem saevire desisterent. Ad hoc pertinet , quod idem

Praeses cohortem suam etiam permisit facere , quae sequuntur , aut fortassis et jussit , quamvis hoc Evangelista tacuerit : dixit enim , quid deinde fecerint milites : Pilatum tamen id jussisse non dixit : et milites , inquit , plectentes coronam de spinis , imposuerunt capiti ejus , et veste purpurea circumdederunt eum , et veniebant ad eum , et dicebant : Ave Rex Iudeorum , et dabant ei alapas. Sie implebantur , quae de se praedixerat Christus.

¶. Christus passus est pro nobis , vobis relinquens exemplum , ut sequamini vestigia ejus : * Qui pecatum non fecit , nec inventus est dolus in ore ejus.

*. Qui cum malediceretur , non maledicebat , cum pateretur , non comminabatur. Qui peccatum.

LECTIO VIII.

SIC Martyres informabantur ad omnia , quae persecutori libuisset facere , preferenda: Sic paulisper occulta tremenda potentia commendabatur prius imitanda patientia. Sic regnum , quod de hoc mundo non erat , superbum mundum non atrocitate pugnandi , sed patiendi humilitate vincebat : Sic illud granula multiplicandum seminabatur horribili contumelia , ut mirabile pullularet in gloria. Exiit ergo Jesus portans coronam

spineam, et purpureum vestimentum, et dicit eis Pilatus: Ecce homo. Hic appareat, non ignarante Pilato, haec a militibus facta, sive jusserit ea, sive permiserit; illa scilicet causa, quam supra diximus, ut haec ejus ludibria inimici libertissime biberent, et ulterius sanguinem non sitarent. Egreditur ad eos Jesus portans spineam coronam, et purpureum vestimentum, non clarus imperio, sed plenus opprobrio; et dicit eis: Ecce Homo. Si Regi invidetis, jam parcite, quia dejectum videtis. Flagellatus est, spinis coronatus, ludibriosa veste amictus est, amaris conviciis illusus est, alapis caesus est. Fervet ignominia, frigescat invidia: sed non frigescit, inardescit potius, et increscit.

¶. Milites Praesidis suscipientes Jesum in praetorium, congregaverunt ad eum universam cohortem, et exuentes eum, chlamydem coccineam circumdederunt ei: * Et plectentes coronam de spinis, posuerunt super caput ejus.

¶. Genuflexo ante eum, illudebant ei dicentes: Ave Rex Judaeorum. Et plectentes. Gloria Patri. Et plectentes.

Lectio IX. erit de hom. fer. et in fine dicit. Te Deum laudamus.

Ad Laudes et per Horas.

Ant. Milites Praesidis suscipientes Jesum in praetorium, congregaverunt ad eum universam

cohortem. *Psal.* Dominus regnavit. *cum reliq.*
de Dom.

Ant. Et exuentes eum, chlamydem coccineam
circumdederunt ei.

Ant. Et plectentes coronam de spinis, posuerunt
super caput ejus, et arundinem in dextera ejus.

Ant. Et genuflexo ante eum, illudebant ei,
dicentes: Ave Rex Judæorum.

Ant. Et expuentes in eum, acceperunt arun-
dinem, et percutiebant caput ejus.

Capitulum. Cant. 3.

EGregimini, et videte, filiae Sion, Regem Sa-
lomonem in diademe, quo coronavit illum ma-
ter sua in die desponsationis illius, et in die
laetitiae cordis ejus.

Hymnus.

LUstra sex qui jam peregit
Tempus implens corporis,
Sponte libera Redemptor,
Passioni deditus,
Agnus in Crucis levatur
Immolandus stipite.
Felle potus ecce languet,
Spina, clavi, lancea

Mite corpus perforarunt,
 Unda manat, et crux:
 Terra, pontus, astra, mundus
 Quo lavantur flumine!
 Crux fidelis; inter omnes
 Arbor una nobilis;
 Silva talem nulla profert
 Fronde, flore, germe:
 Dulce ferrum, dulce lignum,
 Dulce pondus sustinet.
 Flecte ramos arbor alta
 Tensa laxa viscera,
 Et rigor lentescat ille,
 Quem dedit nativitas,
 Et superni membra Regis
 Tende miti stipite.
 Sola digna tu fuisti
 Ferre mundi victimam,
 Atque portum praeparare
 Arca mundo naufrago,
 Quam sacer crux perunxit
 Fusus Agni corpore.
 Sempiterna sit beatae
 Trinitati gloria,
 Aequa Patri, Filioque,
 Par decus Paracleti:
 Unius, Trinique nomen
 Laudet universitas. Amen.

¶. Avertantur retrorsum, et erubescant.
 ¶. Qui cogitant mihi mala.

Ad Benedictus. Antiphona.

Milites induunt Jesum purpura, et imponunt ei plectentes Spineam coronam: et cooperunt salutare eum: Ave Rex Judaeorum.

Oratio.

Praesta, quae sumus, omnipotens Deus, ut qui in memoriam Passionis Domini Nostri Iesu Christi Coronam ejus Spineam veneramur in terris, ab eo gloria, et honore coronari mereamur in coelis. Qui tecum vivit etc.

Et fit com. Feriae.

Ad Primam in ¶. br. Qui passus es pro homine.

Ad Tertiam. Ant. Et exuentes eum.

Capitulum. Egregimini, ut supra.

¶. br. Tuam Coronam Spineam * adoramus Domine. Tuam.

¶. Tuam gloriosam recolimus Passionem. Adoramus. Gloria Patri. Tuam coronam.

¶. Miserere nostri, Domine.

¶. Qui passus es pro nobis.

Ad Sextam. Ant. Et plectentes.

Capitulum. Isaiae 53.

Vidimus eum, et non erat aspectus, et desideravimus eum: despectum, et novissimum virorum: virum dolorum, et quasi absconditus vultus ejus: unde nec reputavimus eum.

¶. br. Miserere nostri, * Domine. Miserere.
 ¶. Qui passus es pro nobis. Domine. Gloria Patri. Miserere.
 ¶. Tibi gloria, tibi triumphus, et victoria.
 ¶. Tibi summae laudis, et honoris corona.
 Ad Nonam. Ant. Et expuentes.

Capitulum. Joan. 19.

Exivit Jesus portans coronam spineam, et purpureum vestimentum, et dicit eis Pilatus: Ecce Homo.

¶. br. Tibi gloria: tibi triumphus, et victoria. Tibi. ¶. Tibi summae laudis, et honoris corona. Tibi. Gloria Patri. Tibi gloria.

¶. Tuam Coronam spineam veneramur, Domine.

¶. Tuam gloriosam recolimus Passionem.

In 2. Vesp., omnia, ut in primis, praeter seq.

Ad Magnificat. Antiphona.

O Coronae miranda dignitas! mortis poenas debitas repellis: tu spes lapsis, firmitas infirmis: tu restauras coronas perditas.

*Post Dominicam 1. Quadragesimae.
Festum Clavorum, et Lanceae D. N. J. C.
Duplex Majus.*

Ad Vesperas. Antiphona.

Hasta Regem gloriae. *cum reliq. de Laud.*
ut infra. Psalm. Dixit Dominus. *cum reliq. de*
Dom. et loco ult. Psalm. Laudate Dominum
omnes gentes.

Capitulum. Sapient. 5.

SUmet Dominus scutum inexpugnable, aequitatem: acuet autem duram iram in lanceam, et pugnabit cum illo orbis terrarum contra insensatos.

Hymnus.

P Ange lingua gloriosae
Lanceae preconium,
Quae reclusit pretiosae
Cataractae fluvium,
Passo Christo dolorose
Pro salute gentium.
Hasta gazis praecoptata
Mundi pandit pretium,
Cordis tactu praeparata

Fit sagitta fortium.

Arma Clavi sunt beata

Contra vires daemonum.

Dulcis Hasta , Dei latus
Spoliasti sanguine.
Dulces Clavi , qui reatus
Expurgastis flumine ,
Ut sit mundus emundatus ,
Et sanatus vulnere.

Hasta fulcit viatores ,
Et timentes animat ,
Et ostendo bellatores
Cordis succo roboret.
Clavus firmat , et dat rores
Pusilloisque recreat.

Jesu , victor inferorum ,
Qui triumphas Lancea ,
Et virtute qui Clavorum
Restaurasti omnia :
Fac ut horum nos armorum
Muniant praesidia. Amen.

*. Accipiet armaturam zelus illius.

*. Et armabit creaturam ad ultionem inimicorum.

Ad Magnificat. Antiphona.

Gaude pia plebs justorum , omne genus Christianorum tantis de muneribus : nam primordia salutis tibi dedit Rex virtutis , suis de vulneri-

*

bus : Clavos , Lanceam , et Crucem , ut sequaris Christum Ducem.

ORATIO.

DEus , qui in assumptae carnis infirmitate Clavis affigi , et Lancea vulnerari pro mundi salute voluisti : concede propitiis ; ut qui eorumdem Clavorum , et Lanceae solemnia veneramur in terris , de gloriose victoriae tuae triumphogratulemar in coelis. Qui vivis etc.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Coelestis Regis Lanceam , venite adoremus : * Et pro Clavis ejus , Christo jubilemus. *Psalm.* Venite exultemus.

Hymnus.

SAcris sollemniis sonent praeconia
    Armorum Domini , per quae victoria
    Venis Christicolis : sint in memoria
        Crux , et Clavi , et Lancea.
Crux apud inferos spoliat tartara ,
    Lancea superis tribuit praemia ,
    Clavi consociant coelos , et infima ,
        Fletum mutant laetitia.
Clavus dum figitur in Dei manibus ,
    Et dum demergitur in sacris pedibus ,

Hasta dum fodicat latus , hominibus
 Manat gratiae fluvius.
 Lancea saeviens in Dei pectore ,
 Et inde proferens aquam cum sanguine ,
 Mundum laetificat impetus flumine ,
 Omnes ad aquas currite.
 Te , summa Deitas , coelum magnificat ,
 Ordo Seraphicus laudibus insonat ,
 His nostes pariter coetus se misceat ,
 Et in saecula te canat. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. Exaltatur Crucis lignum , dum Christus
occubuit lanceatus : a maligno hoste nos eripuit.

Psalm. 1.

BEatus vir , qui non abiit in consilio impiorum , et in via peccatorum non stetit : * et in cathedra pestilentiae non sedit...

Sed in lege Domini voluntas ejus * et in lege ejus meditabitur die , ac nocte...

Et erit tamquam lignum , quod plantatum est secus decursus aquarum : * quod fructum suum dabit in tempore suo.

Et folium ejus non defluet : * et omnia , quae-
cumque faciet , prosperabuntur.

Non sic impii , non sic : * sed tamquam pulvis , quem projicit ventus a facie terrae.

Ideo non resurgent impii in iudicio : * neque peccatores in concilio justorum.

Quoniam novit Dominus viam justorum : * et iter impiorum peribit.

Ant. Exaltatur Crucis lignum , dum Christus occubuit lanceatus : a maligno hoste nos eripuit.

Ant. Videte gloriosa loca clavorum ; et latus meum lancea perforatum pro salute mundi.

Psalm. 2.

QUare fremuerunt gentes : * et populi meditati sunt inania ?

Astiterunt reges terrae , et principes convenierunt in unum : * adversus Dominum , et adversus Christum ejus.

Dirumpamus vincula eorum : * et projiciamus a nobis jugum ipsorum.

Qui habitat in coelis , irridebit eos : * et Dominus subsannabit eos.

Tunc loquetur ad eos ira sua : * et in furore suo conturbabit eos.

Ego autem constitutus sum rex ab eo super Sion montem sanctum ejus : * praedicans preceptum ejus.

Dominus dixit ad me : * Filius meus es tu , ego hodie genui te.

Postula a me, et dabo tibi gentes haereditatem tuam: * et possessionem tuam terminos terrae,

Reges eos in virga ferrea: * et tamquam vas, figuli confringes eos.

Et nunc reges intelligite: * erudimini qui iudicatis terram.

Servite Domino in timore: * et exultate ei cum tremore.

Apprehendite disciplinam, ne quando irascatur Dominus: * et pereatis de via justa.

Cum exarserit in brevi ira ejus: * beati omnes, qui confidunt in eo.

Ant. Videte gloria loca clavorum, et latus meum lancea perforatum pro salute mundi.

Ant. Latus ejus aperuit, patefecit ostium vitae, ingrediamur illud.

Psalm. 3.

Domine, quid multiplicati sunt, qui tribulant me? * multi insurgunt adversum me.

Multi dicunt animae meae: * non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Domine, susceptor meus es; * gloria mea, et exaltans caput meum.

Voce mea ad Dominum clamavi: * et exaudivit me de monte sancto suo.

Ego dormivi , et soporatus sum : * et exur-
rexi , quia Dominus suscepit me.

Non timebo millia populi circumdantis me : *
exurge Domine , salvum me fac Deus meus.

Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi
sine causa : * dentes peccatorum contrivisti.

Domini est salus : * et super populum tuum
benedictio tua.

Ant. Latus ejus aperuit , patefecit ostium vi-
tae , ingrediamur illud.

*. Tuam Lanceam adoramus , Domine.

*. Tuam gloriosam passionem recolimus.

De libro secundo Paralipomenon.

Cap. 3.

Lectio I.

FEcit igitur Rex Salomon ducentas hastas , de
summa sexcentorum aureorum , qui in singulis
hastis expendebantur. Trecenta quoque scuta au-
rea , trecentorum aureorum , quibus tegebantur
singula scuta : posuitque ea Rex in armamenta-
rio , quod erat consitum nemore.

*. Videte gloriosa loca clavorum , et latus
meum lancea perforatum pro salute mundi : *
Palpate , et videte , quia ego ipse sum.

*. Vere languores nostros ipse tulit , et dolo-
res nostros ipse portavit. Palpate.

De Libro Sapientiae.

Cap. 5.

LECTIO II.

ET accipiet armaturam zelus illius, et armabit creaturam ad ultiōnem inimicorum. Induet pro thorace justitiam, et accipiet pro galea iudicium. Sumet scutum inexpugnabile, aequitatem. Acuet autem duram iram in lanceam, et pugnabit cum illo orbis terrarum contra insensatos.

¶. Latus ejus aperuit: * Patefecit ostium vitae.

* Ingrediamur illud. Patefecit.

De Epistola B. Pauli Apostoli ad Ephesios.

Cap. 6.

LECTIO III.

Induite vos armaturam Dei, ut possitis stare adversus insidias diaboli: quoniam non est nobis collectatio adversus carnem, et sanguinem, sed adversus principes, et potestates, adversus mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitiae in coelestibus. Propterea accipite armaturam Dei, ut possitis resistere in die malo, et in omnibus perfecti stare. State ergo

succincti lumbos vestros in veritate, et induit
loricam justitiae, et calceati pedes in praeparationem
Evangelii pacis, in omnibus sumentes
scutum fidei, in quo possitis omnia tela nequissimi
ignea extinguere, et galeam salutis accipere;
et gladium spiritus, quod est verbum Dei.

¶. Inter clavos: * Christus in Cruce separatus est.

*. Et in sancta resurrectione mundus in ejus
laudibus vigilavit. Christus. Gloria. Patri. Christus.

IN II. NOCTURNO.

Ant. Tuam Lanceam adoramus, Domine, et
tuam gloriosam Passionem recolimus.

Psalm. 4.

CUm invocarem, exaudivit me Deus justitiae
meae: * in tribulacione dilatasti mihi.

Miserere mei: * et exaudi orationem meam.

Fili hominum, usquequo gravi corde? * ut
quid diligitis vanitatem, et quaeritis mendacium?

Et scitote, quoniam mirificavit Dominus sanctum
suum: * Dominus exaudiet me, cum
clamavero ad eum.

Irascimini, et nolite peccare: * quae dicitis in
cordibus vestris, in cubilibus vestris compun-
gimini.

Sacrificate sacrificium justitiae, et sperate in Domino: * multi dicunt, quis ostendit nobis bona?

Signatum est super nos lumen vultus tui, Domine: * dedisti laetitiam in corde meo.

A fructu frumenti, vini, et olei sui: * multiplicati sunt.

In pace, in idipsum * dormiam, et requiescam.

Quoniam tu Domine singulariter in spe, * constituisti me.

Ant. Tuam Lanceam adoramus Domine, et tuam gloriosam Passionem recolimus.

Ant. Dulces Christi Clavi pungite corda nostra.

Psalm. 5:

Verba mea auribus percipe, Domine: * intellige clamorem meum.

Intende voci orationis meae: * Rex meus, et Deus meus.

Quoniam ad te orabo: * Domine, mane exaudi vocem meam.

Mane astabo tibi, et videbo: * quoniam non Deus volens iniquitatem tu es;

Neque habitabit juxta te malignus: * neque permanebunt injusti ante oculos tuos.

Odisti omnes, qui operantur iniquitatem: * perdes omnes, qui loquuntur mendacium.

Virum sanguinum , et dolosum abominabitur
Dominus : * ego autem in multitudine misericordiae tuae.

Introibo in dominum tuam : * adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo.

Domine , deduc me in justitia tua : * propter inimicos meos dirige in conspectu tuo viam meam.

Quoniam non est in ore eorum veritas : * cor eorum vanum est.

Sepulchrum patens est guttur eorum , linguis suis dolose agebant : * judica illos Deus.

Decidant a cogitationibus suis , secundum multitudinem impietatum eorum expelle eos : * quoniam irritaverunt te Domine.

Et laetentur omnes , qui sperant in te : * in aeternum exultabunt , et habitabis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes , qui diligunt nomen tuum : * quoniam tu benedices justo.

Domine , ut scuto bonae voluntatis tuae : * coronasti nos.

Ant. Dulces Christi Clavi pungite corda nostra.

Ant. Christus pro nobis clavis fossus in palmis , atque pedibus.

Psalm. 8.

Domine Dominus noster : * quam admirabile est nomen tuum in universa terra.

Quoniam elevata est magnificentia tua : * super coelos.

Ex ore infantium , et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos : * ut destruas inimicum , et ultorem.

Quoniam videbo coelos tuos , opera digitorum tuorum : * lunam , et stellas , quae tu fundasti.

Quid est homo , quod memor es ejus ? * aut filius hominis , quoniam visitas eum ?

Minuisti eum paulo minus ab Angelis , gloria , et honore coronasti eum : * et constitueristi eum super opera manuum tuarum.

Omnia subjecisti sub pedibus ejus : * oves , et boves universas , insuper et pecora campi.

Volucres coeli , et pisces maris : * qui perambulant semitas maris.

Domine Dominus noster , * quam admirabile est nomen tuum in universa terra.

Ant. Christus pro nobis clavis fossus in patmis , atque pedibus.

¶. Vere languores nostros ipse tulit.

¶. Et dolores nostros ipse portavit.

Sermo Innocentii Papae Sexti.
*In Decreto de Festo Lanceae, et Clavorum
 Domini.*

Lectio IV.

IN Redemptoris nostri Domini Jesu Christi sacratissima Passione sic nos gloriari oportet, ut ipsius passionis cuncta mysteria dinumerantes, et merita, singulis ejus salutaribus instrumentis gloriemur. Inter quae illud celebriter memorandum est, quod ipse Salvator, emissus in Crucem jam spiritu, sustinuit perforari lancea latus suum, ut, inde sanguinis et aquae profluentibus undis, formaretur unica, et immaculata, ac virgo sancta mater Ecclesia sponsa sua. O beatissima ipsius sacri lateris apertura, unde nobis tot, et tanta divinae pietatis dona fluxerunt! O felix Lancea, quae tot bona nobis efficere, et ad tanti triumphi gloriam meruit superaddi!

¶. Surge virgo Ecclesia, Sponso redde munia: tui Clavi gratia imprimunt vestigia, per quae ruit infernalis Sisara; * Nam Clavum Jahel malleo fixit in ejus tempora.

¶. Dulces Christi Clavi pungite corda nostra. Nam Clavum.

LECTIO V.

Haec latus ipsum aperiendo, *sacratissimas* *januas* *nobis* *caelestes* *aperuit*: **H**aec *vulnerando* *jam* *mortuum*; *vulnera* *nosta* *sanavit*, *vitamque* *nobis* *reddidit*, *et* *salutem*. **H**aec *inoxium* *transfigendo*, *illius* *sanguine* *culpas* *nostras* *abstersit*: *et* *demum* *ejusdem* *sacratissimis* *undis* *irrigata*, *coecitatis* *nostrae* *tenebras* *sustulit*, *et* *nos* *ipsius* *divinae* *pietatis* *flaviis* *mundavit*. **I**lli *etiam* *dulces* *Clavi*, *quibus* *ipse* *Salvator* *eidem* *Cruci* *fuit* *affixus*, *qui**que* *non* *solum* *immaculato* *respergi* *sanguine*, *et* *molem* *ferre* *tanti* *ponderis* *meruerunt*, *sed* *et* *nos* *etiam* *per* *ipsorum* *salutiferas* *plagas* *dulcedinem* *tantam* *ipsius* *divinae* *charitatis* *accepimus*, *ut* *manus* *nostrae* *a* *peccati* *solutae* *nexibus*, *pedesque* *nostr**i* *a* *mortis* *laqueis* *fuerint* *liberati*; *sunt* *devotissime* *recolendi*.

*. *Hasta* *nitet* * *Margaritis* *nimis* *coruscantibus*.

*. *Mucro* *gemmais* *infinitis* *sanguine* *vernantibus*. *Margaritis*.

LECTIO VI.

Quid enim *vulnero*, *et* *plagis* *hujusmodi* *sanc-*
tius? **Q**uid *eis* *salubrius*; *ex* *quibus* *salus* *no-*
stra *processit*; *et* *in* *quibus* *assidue* *se* *possunt*
curare *anima**e* *devotorum*? **L**icet *igitur* *Lancea*,

et Clavi praedicti, aliaque ipsius passionis salutaria instrumenta sint a cunctis fidelibus Christi ubilibet veneranda, et de ipsa etiam Passione in eadē Ecclesia solemnia annis singulis officia celebrentur, et fiant: dignum tamen, et conveniens reputamus, si de ipsius passionis specialibus instrumentis, et praesertim in partibus, in quibus instrumenta ipsa dicuntur haberi, solemne, ac speciale festum celebretur, et fiat. Nosque illos fideles Christi, qui aliqua ex instrumentis ipsis habere se gaudent, in eorum devotione, divinis officiis, atque muneribus specialiter foveamus.

¶. Jesu, nostra spes, * Suavis ab uberibus.

¶. Pro nobis fossus Clavis in palmis, atque pedibus. Suavis. Gloria Patri. Suavis.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Tu, Christe, nostrum gaudium, de lanceato latere da ɔris mellicidium ardenti corde sugere.

Psalm. 95.

CAntate Domino canticum novum: * cantate Domino omnis terra.

Cantate Domino, et benedicite nomini ejus: * annunciate de die in diem salutare ejus.

Annunciate inter gentes gloriam ejus : * in cunctis populis mirabilia ejus.

Quoniam magnus Dominus , et laudabilis nimis : * terribilis est super omnes deos.

Quoniam omnes dii gentium daemonia : * Dominus autem coelos fecit.

Confessio , et pulchritudo in conspectu ejus : * sanctimonia , et magnificentia in sanctificatione ejus.

Afferte Domino patriae gentium , afferte Domino gloriam , et honorem : * afferte Domino gloriam nomini ejus.

Tollite hostias , et introite in atria ejus : * adorate Dominum in atrio sancto ejus.

Commoveatur a facie ejus universa terra : * dicite in gentibus , quia Dominus regnavit.

Etenim correxit orbem terrae , qui non commovebitur : * judicabit populos in aequitate.

Laetentur coeli , et exultet terra , commoveatur mare , et plenitudo ejus : * gaudebunt campi , et omnia quae in eis sunt.

Tunc exultabunt omnia ligna silvarum a facie Domini , quia venit : * quoniam venit judicare terram.

Judicabit orbem terrae in aequitate : * et populos in veritate sua.

Ant. Tu , Christe , nostrum gaudium , de linceato latere da oris mellicidium ardenti corde sugere.

Ant. Vibrans miles Lanceam acutissimam aperuit templum sanctum gloriae Dei.

Psalm. 96.

Dominus regnavit, exultet terra: * laetentur insulae multae.

Nubes, et caligo in circuitu ejus: * justitia, et judicium correctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum praecedet; * et inflammabit in circuitu inimicos ejus.

Illuxerunt fulgura ejus orbi terrae: * vidit, et commota est terra.

Montes sicut cera fluxerunt a facie Domini: * a facie Domini omnis terra.

Annuntiaverunt coeli justitiam ejus: * et viderunt omnes populi gloriam ejus.

Confundantur omnes, qui adorant sculptilia: * et qui gloriantur in simulacris suis.

Adorate eum omnes Angeli ejus: * audivit, et laetata est Sion.

Et exultaverunt filiae Judae: * propter iudicia tua Domine.

Quoniam tu Dominus altissimus super omnem terram: * nimis exaltatus es super omnes deos.

Qui diligitis Dominum, odite malum; * custodit Dominus animas sanctorum suorum: de manu peccatoris liberabit eos.

Lux orta est justo , * et rectis corde laetitia.
Laetamini justi in **Domino** : * et confitemini memoriae sanctificationis ejus.

Ant. Vibrans miles Lanceam acutissimam aperuit templum sanctum gloriae Dei.

Ant. Tuam Lanceam adoramus , tuam gloriosam recolimus passionem.

Psalm. 97.

CAntate Domino canticum novum : * quia mirabilia fecit.

Salvavit sibi dextera ejus : * et brachium sanctum ejus.

Notum fecit Dominus salutare suum : * in conspectu gentium revelavit justitiam suam.

Recordatus est misericordiae suae : * et veritatis suae domui Israel.

Viderunt omnes termini terrae * salutare Dei nostri.

Jubilate Deo omnis terra : * cantate , et exultate , et psallite.

Psallite Domino in cithara , in cithara , et voce psalmi : * in tubis ductilibus , et voce tubae corneae.

Jubilate in conspectu regis Domini ; moveatur mare , et plenitudo ejus : * orbis terrarum , et qui habitant in eo.

Flumina plaudent manu , simul montes exultabunt a conspectu Domini : * quoniam venit judicare terram.

Judicabit orbem terrarum in justitia : * et populos in aequitate.

Ant. Tuam Lanceam adoramus , tuam gloriosam recolimus passionem.

*. Omnis terra adoret te , et psallat tibi.

*. Psalmum dicat nomini tuo , Domine.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Cap. 19.

Lectio VII.

IN illo tempore : Sciens Jesus , quia omnia consummata sunt , ut consummaretur Scriptura , dixit : Sitio. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. 130. in Joan.

UNUS militum lancea latus ejus aperuit , et continuo exivit sanguis , et aqua. Vigilanti verbo Evangelista usus est , ut non diceret : Latus ejus percussit , aut vulneravit , aut quid aliud , sed aperuit : ut illud quodammodo vitae ostium panderetur , unde sacramenta manaverunt , sine

quibus ad vitam , quaé vera vita est , non intratur. Ille sanguis qui fusus est , in remissionem fusus est peccatorum. Aqua illa salutaris temperat poculum : haec et lavacrum praestat , et potum. Hoc praemuntiabat , quod Noe in latere arcae ostium facere jussus est , quo intrarent animalia , quae non erant diluvio peritura , quibus figurabatur Ecclesia.

¶. Vibrans miles Lanceam acutissimam , aperuit templum sanctum gloriae Dei : * In quo habitat plenitudo Divinitatis.

¶. Ibi abscondita est fortitudo ejus , ante faciem ejus ibit mors. In quo.

Lectio VIII.

Propter hoc prima mulier facta est de latere viri dormientis , et appellata est vita , materque vivorum , magnumque signavit bonum ante magnum prævaricationis malum ; ut secundus Adam , inclinato capite in Cruce dormivit , ut inde formaretur ei conjux , quae de latere dormientis effluit. O mors , unde mortui reviviscunt ! quid isto sanguine mundius ? quid vulnere isto salubrius ? Facta sunt enim haec , inquit , ut Scriptura impleretur : Os non comminuetis ex eo. Et iterum alia Scriptura dicit : Videbunt , in quem transfixerunt.

¶. Tuam Lanceam adoramus , Domine : *
 Tuam recolimus gloriosam passionem.
 ¶. Hasta Regem gloriae cruentavit Christum.
 Tuam. Gloria Patri. Tuam.

Lectio IX. de hom. fer. et in fine dicitur.
 Te Deum laudamus.

Ad Laudes , et per Horas.

Ant. Hasta Regem gloriae Christum cruentavit , dum Crucis in arbore Dominus regnavit.

Psal. Dominus regnavit. *cum reliq. de Dom.*

Ant. Hanc tremendam Lanceam omnes adoremus , et in ejus laudibus semper jubilemus.

Ant. Unus militum Lancea latus ejus aperuit , et continuo exivit sanguis , et aqua.

Ant. Fui mortuus , et ecce sum vivens in saecula saeculorum.

Ant. Sempiterna gaudia Christus tunc donavit , cum Clavis , et Lancea mortem superavit.

Capitulum. Sap. 3.

SUmet Dominus scutum inexpugnabile , aequitatem : acuet autem duram iram in Lanceam , et pugnabit cum illo orbis terrarum contra insensatos.

Hymnus.

Verbum supernum prodiens
 Salvare , quod perierat ,
 Hasta , Clavisque moriens
 Complevit , ad quod venerat.

O gloria Lancea ,
 Timor , tremorque Daemonum ;
 Regna pandis siderea
 Per sanctae necis meritum.

De Clavorum stigmatibus
 Emanat mundi pretium ,
 E cunctis aromatibus
 Spirans odorem coelicum.

In corde Christi mergitur
 Mucro leone saevior :
 De forti fons exoritur ,
 Cibusque melle dulcior.

In Natum Pater phialam
 Effudit iracundiae ,
 Ut nobis caenam maximam
 Gratis suae det gloriae.

O Christe , nostrum gaudium ,
 De vulnerato latere ,
 Da lac , et vinum depluum
 Ardentи corde sugere.

Precamur , Auctor omnium ,
 Tu nostra sis refectio ,

Tuorum quoque militum
Armorum sis protectio. Amen.

- ¶. Per Sanctam Lanceam de inimicis nostris.
- ¶. Libera nos, Deus noster.

Ad Benedictus, Antiphona.

O felix, et omni laude digna Lancea Salvatoris, quae pertransiens latus ejus, chirographum peccati affixit patibulo Crucis.

ORATIO.

DEus, qui in assumpta carnis infirmitate Clavis affigi, et Lancea vulnerari pro mundi salute voluisti; concede propitius; ut qui eorumdem Clavorum, et Lanceae solemnia veneramur in terris, de gloriose victoriae tuae triumpho gratulemur in coelis. Qui vivis.

Ad Primam in ¶. br. Qui vulneratus es pro nobis.

Ad Tertiam Ant. Hanc tremendam. Capit.
Sumet Dominus, *ut supra.*

¶. br. Apprehende * Arma, et scutum. Apprehende.

¶. Et exurge in adjutorium mihi. Arma. Gloria Patri. Apprehende.

¶. Foderunt manus meas, et pedes meos.

¶. Dinumeraverunt omnia ossa mea.

Ad Sextam Ant. Unus militum.

Capitulum. Apoc. 1.

Gratia vobis, et pax ab eo, qui est, et qui erat, et qui venturus est, et a Jesu Christo, qui est testis fidelis, primogenitus mortuorum, et princeps regum terrae, qui dilexit nos, et lavit nos a peccatis nostris in sanguine suo.

¶. br. Foderunt manus meas, et pedes meos.
Foderunt.

¶. Dinumeraverunt omnia ossa mea. Manus Gloria Patri. Foderunt.

¶. Quem tu percussisti, persecuti sunt.
¶. Et super dolorem vulnerum meorum addiderunt.

Ad Nonam Ant. Sempiterna.

Capitulum. Apoc. 1.

EGo sum primus, et novissimus, et vivus, qui fui mortuus, et ecce sum vivens in saecula saeculorum.

¶. br. Quem tu percussisti * Persecuti sunt.
Quem tu.

¶. Et super dolorem vulnerum meorum addiderunt. Persecuti. Gloria Patri. Quem tu.

¶. Ipse vulneratus est propter iniquitates nostras.

¶. Attritus est propter scelera nostra.

In 2. Vesperis.

Omnia, ut in primis, et loco ultimi Psalm.
Credidi, propter quod.

Ad Magnificat, Antiphona.

*Collaudamus Christi clementiam, qui per glori-
 osos Clavos, et Lanceam dat Ecclesiae de ini-
 micis victoriam, et in caelo vitam, et coronam
 perpetuam.*

FERIA VI.

Post Dom. 2. Quadrages.

Festum Sacrorum V. Vulnerum D. N. J. C.

*Duplex majus.**Ad Vesperas, Antiphona.*

*Vere languores. cum reliq. de Laud. ut infra.
 Psalm. Credidi. cum reliq. de 1. Vesp. Soll.
 Commem. Pass. Dom. ut supra, pag. 25.*

Capitulum. Isaiae 5.

Christus vulneratus est propter iniquitates no-
 stras, attritus est propter scelera nostra: cuius
 livore sanati sumus.

Hymnus. Pange lingua gloriosi.

Lauream certaminis.

*ut in Matut. Sacratiss. Coronae Spinarum, ut
 supra pag. 105.*

*. Videbunt, in quem transfixerunt.

¶. Et dolebunt super eum , ut in morte Primogeniti.

Ad Magnificat , Antiphona.

Dum in Cruce penderet Unigenitus Dei Filius , et ab omnibus subsannaretur , Mater ejus Virgo Maria ipsum verum Deum , et hominem condolens venerabatur.

Oratio.

DEus , qui Unigeniti Filii tui Passione , et per quinque vulnera ejus sanguinis effusione humana naturam peccato perditam reparasti : tribue nobis , quae sumus : ut qui ab eo suscepta vulnera veneramur in terris , ejusdem pretiosissimi Sanguinis fructum consequi mereamur in coelis. Per eundem Dominum.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Christum in Cruce confixum , quinque plagiis vulneratum : * Venite , adoremus.

Psal. Venite exultemus etc.

Hymnus. Pange lingua etc. *ut supra.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. Quis est , qui venit da Edom , tinctis vestibus de Bosra ?

IN Domino confido, quomodo dicitis animae meae: * transmigra in montem sicut passer.

Quoniam ecce peccatores intenderunt arcum, paraverunt sagittas suas in pharetra: * ut sagittent in obscuro rectos corde.

Quoniam quae perfecisti, destruxerunt: * iustus autem quid fecit?

Dominus in templo sancto suo: * Dominus in caelo sedes ejus.

Oculi ejus in pauperem respiciunt: * palpebrae ejus interrogant filios hominum.

Dominus interrogat justum, et impium; * qui autem diligit iniquitatem, odit animam suam.

Pluet super peccatores laqueos: * ignis, et sulphur, et spiritus procellarum pars calicis eorum.

Quoniam justus Dominus, et justias dilexit: * aequitatem vedit vultus ejus.

Ant. Quis est, qui venit de Edom; tinctis vestibus de Bosra?

Ant. Quare rubrum est indumentum tuum, et vestimenta tua sicut calcantium in torculari?

Psalm. 14.

Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo? *
aut quis requiesceret in monte sancto tuo.

Qui ingreditur sine macula: * et operatur
justitiam.

Qui loquitur veritatem in corde suo: * qui
non egit dolum in lingua sua.

Nec fecit proximo suo malum: * et oppro-
brium non accepit adversus proximos suos.

Ad nihilum deductus est in conspectu ejus ma-
lignus, * timentes autem Dominum glorificat.

Qui jurat proximo suo, et non decipit: * qui
pecuniam suam non dedit ad usuram, et mu-
nera super innocentem non accepit.

Qui facit haec: * non movebitur in aeternum.

Ant. Quare rubrum est indumentum tuum,
et vestimenta tua sicut calcantium in torculari?

Ant. Torcular calcavi solus, et de gentibus
non fuit vir mecum.

Psalm. 23.

Domi est terra, et plenitudo ejus: * orbis
terrarum, et universi, qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum: * et
super flumina praeparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini? * aut quis
stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus, et mundo corde: * qui non accepit in vano animam suam, nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem a Domino: * et misericordiam a Deo salutari suo.

Haec est generatio quaerentium eum: * quaerentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas, principes, vestras, et eleva-
mini portae aeternales: * et introibit Rex gloriae.

Quis est iste Rex gloriae? * Dominus fortis et potens; Dominus potens in praelio.

Attollite portas, principes, vestras, et eleva-
mini portae aeternales: * et introibit Rex gloriae.

Quis est iste Rex gloriae? * Dominus virtutum; ipse est Rex gloriae.

Ant. Torcular calcavi solus, et de gentibus non fuit vir mecum.

* Foderunt manus meas, et pedes meos.

* Dinumeraverunt omnia ossa mea.

De Isaia Propheta. *Cap. 53.*

LECTIO I.

Quis credidit auditui nostro? et brachium Domini cui revelatum est? et ascendet sicut virgultum coram eo, et sicut radix de terra sicutienti. Non est species ei, neque decor, et

vidimus eum , et non erat aspectus , et desideravimus eum : despectum , et novissimum viorum , virum dolorum , et scientem infirmitatem , et quasi absconditus vultus ejus , et despectus ; unde nec reputavimus eum. Vere languores nostros ipse tulit , et dolores nostros ipse portavit : et nos putavimus eum quasi leprosum , et percussum a Deo , et humiliatum. Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras , attritus est propter scelera nostra : disciplina pacis nostra super eum , et livore ejus sanatus sumus.

*. Gratificavit nos Deus in dilecto Filio suo : *. in quo habemus redemptionem per sanguinem ejus in remissionem peccatorum.

*. Ecce venit plenitudo temporis , in quo misit Deus Filium suum in terras. In quo.

LECTIO II.

OMNES nos quasi oves erravimus , unusquisque in viam suam declinavit , et posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum. Oblatus est , quia ipse voluit , et non aperuit os suum ; sicut ovis ad occisionem ducetur , et quasi agnus coram tondente se obmataescet , et non aperiet os suum. De angustia , et de iudicio sublatus est : generationem ejus quis enarrabit ? Quia ab-

scissus est de terra viventium , propter scelus populi mei percussi eum. Et dabit impios pro sepultura , et divitem pro morte sua ; eo quod iniquitatem non fecerit , neque dolus fuerit in ore ejus. Et Dominus voluit conterere eum in infirmitate.

¶. Nos , qui aliquando eramus longe , facti sumus prope per sanguinem Jesu Christi : * Ipse enim est pax nostra , qui fecit utraque unum.

¶. A Domino factum est istud , et est mirabile in oculis nostris. Ipse enim est.

Lectio III. Cap. 63.

QUis est , qui venit de Edom , tinctis vestibus de Bœsra ? Iste formosus in stola sua , gradiens in multitudine fortitudinis suae. Ego , qui loquor justitiam , et propugnator sum ad salvandum. Quare ergo rubrum est indumentum tuum , et vestimenta tua sicut calcantium in torculari ? Torcular calcavi solus , et de gentibus non est vir tecum : calcavi eos in furore meo , et conculcavi eos in ira mea : et aspersus est sanguis eorum super vestimenta mea , et omnia induimenta mea inquinavi : dies enim ultionis in corde meo , annus redemptionis meae venit : circumspexi , et non erat auxiliator : quae sibi , et non fuit , qui adjuvaret.

¶. In primogenito ex mortuis complacuit omnem plenitudinem divinitatis inhabitare , et per eum reconciliari omnia in ipsum : * Pacificans per Sanguinem Crucis ejus , sive quae in coelis , sive quae in terris sunt.

¶. Ipse est caput corporis Ecclesiae , in omnibus primatum tenens. Pacificans. Gloria Patri. Pacificans.

IN II. NOCTURNO.

Ant. Foderunt manus meas ; et pedes meos : dinumeraverunt omnia ossa mea.

Psalm. 21.

DEus , Deus meus , respice in me : quare me dereliquisti ? * longe a salute mea verba delictorum meorum.

Deus meus , clamabo per diem , et non exaudies : * et nocte , et non ad insipientiam mihi.

Tu autem in sancto habitas : * laus Israel.

In te speraverunt patres nostri : * speraverunt , et liberasti eos.

Ad te clamaverunt , et salvi facti sunt : * in te speraverunt , et non sunt confusi.

Ego autem sum vermis , et non homo : * opprobrium hominum , et abjectio plebis.

Omnes **vidéntes** me , deriserunt me : * locuti sunt labiis , et moverunt caput.

Speravit in Domino , eripiat eum : * salvum faciat eum , quoniam vult eum.

Quoniam tu es , qui extraxisti me de ventre : * spes mea ab uberibus matris meae. In te projectus sum **ex** utero.

De ventre matris meae Deus meus es tu : * ne discesseris a me.

Quoniam tribulatio proxima est : * quoniam non est , qui adjuvet.

Circumdederunt me vituli multi : * tauri pingues obsederunt me.

Aperuerunt super me os suum : * sicut leo rapiens , et rugiens.

Sicut aqua effusus sum : * et dispersa sunt omnia ossa mea.

Factum est cor meum , tamquam cera lique-scens , * in medio ventris mei.

Aruit tamquam testa virtus mea , et lingua mea adhaesit fauibus meis : * et in pulverem mortis deduxisti me.

Quoniam circumdederunt me canes multi : * concilium malignantium obsedit me.

Foderunt manus meas , et pedes meos : * di-numeraverunt omnia ossa mea.

Ipsi vero consideraverunt , et inspexerunt me : * diviserunt sibi vestimenta mea , et super vestem meam miserunt sortem.

Tu autem Domine , ne elongaveris auxilium tuum a me : * ad defensionem meam conspice.

Erue a framea , Deus , animam meam : * et de manu canis unicam meam.

Salva me ex ore leonis ; * et a cornibus unicorum humilitatem meam.

Narrabo nomen tuum fratibus meis : * in medio ecclesiae laudabo te.

Qui timetis Dominum , laudate eum : * universum semen Jacob glorificate eum.

Timeat eum omne semen Israel : * quoniam non sprevit , neque despexit deprecationem pauperis.

Nec avertit faciem suam a me : * et cum clamarem ad eum , exaudivit me.

Apud te laus mea in Ecclesia magna : * vota mea reddam in conspectu timentium eum.

Edent pauperes , et saturabuntur , et laudabunt Dominum , qui requirunt eum : * vivent corda eorum in saeculum saeculi.

Reminiscentur , et convertentur ad Dominum * universi fines terrae.

Et adorabunt in conspectu ejus , * universae familiae gentium.

Quoniam Domini est regnum : * et ipse dominabitur gentium.

Manducaverunt , et adoraverunt omnes pingues terrae : * in conspectu ejus cadent omnes , qui descendunt in terram.

Et anima mea illi vivet : * et semen meum serviet ipsi.

Annuntiabitur Domino generatio ventura : * et annuntiabunt coeli justitiam ejus populo , qui nascetur , quem fecit Dominus.

Ant. Foderunt manus meas , et pedes meos : dinumeraverunt omnia ossa mea.

Ant. A planta pedis usque ad verticem non est in eo sanitas.

Psalm. 65.

JUilate Deo omnis terra : psalmum dicite nomini ejus : * date gloriam laudi ejus.

Dicite Deo : quam terribilia sunt opera tua , Domine : * in multitudine virtutis tuae mentionetur tibi inimici tui.

Omnis terra adoret te , et psallat tibi : * psalmum dicat nomini tuo.

Venite , et videte opera Dei : * terribilis in consiliis super filios hominum.

Qui convertit mare in aridam , in flumine pertransibunt pede : * ibi laetabimur in ipso.

Qui dominatur in virtute sua in aeternum : oculi ejus super gentes respiciunt : * qui exasperant , non exaltentur in semetipsis.

Benedicite gentes Deum nostrum : * et auditam facite vocem laudis ejus.

Qui posuit animam meam ad vitam : * et non dedit in commotionem pedes meos.

Quoniam probasti nos , Deus : * igne nos examinasti , sicut examinatur argentum.

Induxisti nos in laqueum , posuisti tribulaciones in dorso nostro : * imposuisti homines super capita nostra.

Transivimus per ignem , et aquam : * et eduxisti nos in refrigerium.

Introibo in domum tuam in holocaustis : * reddam tibi vota mea , quae distinxerunt labia mea.

Et locutum est os meum * in tribulatione mea.

Holocausta medullata offeram tibi cum incenso arietum : * offeram tibi boves cum hircis.

Venite , audite , et narrabo , omnes qui timetis Deum ; * quanta fecit animae meae.

Ad ipsum ore meo clamavi : * et exaltavi sub lingua mea.

Iniuriam si aspexi in corde meo : * non exaudiet Dominus.

Propterea exaudivit Deus : * et attendit voci deprecationis meae.

Benedictus Deus , qui non amovit orationem meam , * et misericordiam suam a me.

Ant. A planta pedis usque ad verticem non est in eo sanitas.

Ant. Vulnus , et livor , et plaga tumens non

est circumfigata , nec curata medicamine , nec fota oleo.

Psalm. 75.

Notus in Iudea Deus : * in Israel magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus : * et habitatione ejus in Sion.

Ibi confregit potentias arcuum : scutum , gladium , et bellum.

Illuminans tu mirabiliter a montibus aeternis : * turbati sunt omnes insipientes corde.

Dormierunt somnum suum : * et nihil invenerunt omnes viri divitiarum in manibus suis.

Ab increpatione tua , Deus Jacob : * dormitaverunt , qui ascenderunt equos.

Tu terribilis es , et quis resistet tibi ? * ex tunc ira tua.

De coelo auditum fecisti judicium : * terra tremuit , et quievit.

Cum exurgeret in judicium Deus , * ut salvos faceret omnes mansuetos terrae.

Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi : * et reliquiae cogitationis diem festum agent tibi.

Vovete , et reddite Domino Deo vestro , * omnes , qui in circuitu ejus affertis munera.

Terribili et ei , qui aufert spiritum principum : * terribili apud reges terrae.

Ant. **Vulnus , et livor , et plaga tumens non est circumligata , nec curata medicamine , nec fota oleo.**

¶. **Vere languores nostros ipse tulit.**

¶. **Et dolores nostros ipse portavit.**

Sermo S. Bernardi Abbatis.

Libr. 1. de Pass. Dom. cap. 41.

LECTIO IV.

Captus est Jesus post plurimas illusiones tam Judaeorum , quam Gentium ; post sanguinis plures effusiones , clavis immittibus manibus simul , et pedibus perforatur , et configitur ligno Crucis Salvator noster mitissimus Jesus. Intuere , et respice rosam passionis sanguineae , quomodo rubet in indicium ardentissimae charitatis. Contendunt passio , et charitas : ista , ut plus ardeat ; illa , ut plus rubeat.

¶. **Per mortem destruxit Jesus eum , qui mortis habebat imperium. * Ut liberaret eos , qui timore mortis obnoxii erant servituti.**

¶. **Unde debuit per omnia fratribus assimilari , ut misericors fieret. Ut liberaret.**

Lectio V.

Vide, quomodo hoc flore rosae floruerit optima vitis nostra rubicundus Jesus. Vide totum corpus, sicut rosae sanguineae florem non invenias. Inspice manum unam, et alteram, si florem rosa non invenias in utraque. Inspice pedem unum, et alterum: numquid non rosei? Inspice lateris aperturam, quia nec illa caret rosa, quamvis ipsa subrubea sit, propter mixturam aquae, sicut narrat Evangelista, cum unus militum lancea latus perforasset, exivit sanguis et aqua.

¶. Per hominem mors, et per hominem resurrectio mortuorum: * Et sicut in Adam omnes peccaverunt, ita in Christo omnes vivificabuntur.

*. Novissime autem inimica destruetur mors. Et sicut.

Lectio VI.

Ex eodem D. Bernardi Sermonе de Pass. Dom.

Respice Domine Sancte Pater de sanctuario tuo, et de excelso coelorum habitaculo, et intuere hanc sacrosanctam hostiam, quam tibi offert magnus Pontifex noster, sanctus puer tuus Dominus Jesus, pro peccatis fratrum suorum: et esto placabilis super multitudine mali-

tiee nostrae. Cognosce, Pater, tunicam filii tui Joseph: Heu! fera pessima devoravit eum, et conculcavit in furore suo vestimentum ejus. Ecce quinque scissuras lamentabiles in eo reliquit.

¶. Videmus Jesum propter passionem mortis, gloria, et honore coronatum. * Ut pro omnibus, gustaret mortem.

¶. Decebat eum, qui multos filios in gloriam adduxerat, auctorem salutis eorum per passionem consummari. Ut pro omnibus. Gloria Patri. Ut pro omnibus.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum?

Psalm. 95.

CAntate Domino canticum novum: * cantate Domino omnis terra.

Cantate Domino, et benedicite nomini ejus: * annuntiate de die in diem salutare ejus.

Annuntiate inter gentes gloriam ejus: * in omnibus populis mirabilia ejus.

Quoniam magnus Dominus, et laudabilis nimis: * terribilis est super omnes Deos.

Quoniam omnes dii gentium daemonia: * Dominus autem coelos fecit.

Confessio , et pulchritudo in conspectu ejus : *
sanctimonia , et magnificentia in sanctificatione
eius.

Afferte Domino , patriae gentium , afferte Do-
mino gloriam , et honorem : * afferte Domino
gloriam nomini ejus.

Tollite hostias , et introite in atria ejus : *
adorate Dominum in atrio sancto ejus.

Commoveatur a facie ejus universa terra : *
dicite in gentibus , quia Dominus regnavit.

Etenim correxit orbem terrae , qui non com-
movebitur : * judicabit populos in aequitate.

Laetentur coeli , et exultet terra , commo-
veatur mare , et plenitudo ejus : * gaudebunt
campi , et omnia , quae in eis sunt.

Tunc exultabunt omnia ligna silvarum a fa-
cie Domini , quia venit : * quoniam venit judi-
care terram.

Judicabit orbem terrae in aequitate , * et po-
pulos in veritate sua.

Ant. Quid sunt plagae istae in medio manuum
tuarum ?

Ant. His plagatus sum in domo eorum , qui
diligebant me.

Psalm. 96.

Dominus regnavit ; exultet terra ; * laetentur
insulae multae.

Nubes, et caligo in circuitu ejus: * justitia,
et judicium correctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum praecedet: * et inflammabit
in circuitu inimicos ejus.

Illuxerunt fulgura ejus orbi terrae: * vidit et
commota est terra.

Montes sicut cera fluxerunt a facie Domini: *
a facie Domini omnis terra.

Annuntiaverunt coeli justitiam ejus: * et vide-
runt omnes populi gloriam ejus.

Confundantur omnes, qui adorant sculptilia: *
et qui gloriantur in simulacris suis.

Adorate eum omnes Angeli ejus: * audivit,
et laetata est Sion.

Et exultaverunt filiae Judae: * propter judi-
cia tua, Domine.

Quoniam tu Dominus altissimus super omnem
terram: * nimis exaltatus es super omnes Deos.

Qui diligitis Dominum, odite malum: * cu-
stodit Dominus animas sanctorum suorum: de
manu peccatoris liberabit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde laetitia.

Laetamini justi in Domino, * et confitemini
memoriae sanctificationis ejus.

Ant. His plagatus sum in domo eorum, qui
diligeant me.

Ant. In amaritudine sermo meus est, et ma-
nus plagae meae aggravata est super gemitum
meum.

CAntate Domino canticum novum: * quia mirabilia fecit.

Salvavit sibi dextera ejus, * et brachium sanctum ejus.

Notum fecit Dominus salutare suum: * in conspectu gentium revelavit justitiam suam.

Recordatus est misericordiae suae: * et veritatis suae domui Israel.

Viderunt omnes termini terrae * salutare Dei nostri.

Jubilate Deo omnis terra: * cantate, et exultate, et psallite.

Psallite Domino in cithara, in cithara, et voce psalmi; * in tubis ductilibus, et voce tubae corneae.

Jubilate in conspectu Regis Domini: moveatur mare, et plenitudo ejus: * orbis terrarum, et qui habitant in eo.

Flumina plaudent manu: simul montes exultabunt a conspectu Domini: * quoniam venit judicare terram.

Judicabit orbem terrarum in justitia, * et populos in aequitate.

Ant. In amaritudine sermo meus est, et manus plagae meae aggravata est super gemitum meum.

¶. Ipse vulneratus est propter iniquitates nostras.

¶. Attritus est propter scelera nostra.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Cap. 19.

Lectio VII.

IN illo tempore: Sciens Jesus, quia omnia consummata sunt; ut consummaretur Scriptura, dixit: Sitio. Et reliqua.

Homilia S. Cyrilli Episcopi Alexandrini.

Lib. 12. Comment. in Joan.

CUM ab immanibus Judaeis omnis in Christum expleta esset impietas, nec quicquam jam ad summam crudelitatem reliquum esset, ad extremum caro Christi sanctissima proprium quiddam, ac naturale rursus patitur. Multis enim, et variis doloribus exsiccata, siti torquetur. Graves si quidem dolores magnam ad sitim commovendam vim habent, naturali quodam, et inexplicabili calore humidum consumentes, et igneis ardoribus praecordia urentes. Consummatum esse ait impietatis Judaicae modum, et impotentem saeviendi animum. Quid enim Judaei intentatum

reliquerunt : aut quid non extremae crudelitatis adhibuerunt ? quod supplicii , aut contumeliae genus praetermisserunt ?

¶. Manifestata est gratia Dei per illuminacionem Salvatoris nostri Jesu Christi , * Qui destruxit mortem , illuminavit autem vitam in incorruptionem.

*. Liberavit , et vocavit nos vocatione sua sancta per gratiam , quae data est nobis in Christo. Qui.

Lectio VIII.

QUamobrem jure , consummatum est , ait : sed hora jam eum ad praedicandum spiritibus , qui apud inferos erant , invitante. Advenit enim , ut mortuorum , ac vivorum dominaretur : ipsam pro nobis mortem suscepit , communem hanc naturae passionem sustinuit in carne sua. Cum autem Jesum caput inclinasse comperissent , et jam eum expirasse putarent , frustra ejus crura confringi existimant : sed cum eum adhuc mortuum esse nonnihil diffiderent , lancea latus ejus perfodiunt , unde crux aqua mixtus scaturit , quod Eulogiae mysticae , et sancti baptismatis imago quaedam erat , atque primitiae. Christi enim est vere , et a Christo sanctum baptismum , et mysticae Eulogiae vis ex sancta nobis carne produxit.

*. Dignus es Domine , accipere librum , et aperire signacula ejus , quoniam occisus es , et redemisti nos Deo * In Sanguine tuo.

*. Fecisti enim nos Deo nostro regnum , et sacerdotes. In Sanguine. Gloria Patri. In Sanguine.

Lectio IX. de hom. fer. et in fine. Te Deum laudamus.

Ad Laudes et per Horas.

Ant. Vere languores nostros ipse tulit , et dolores nostros ipse portavit.

Psalm. Dominus regnavit. cum reliq. de Dom.

Ant. Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras , attritus est propter scelera nostra.

Ant. Alligavit Dominus plagam populi sui , et percussuram ejus sanavit.

Ant. Omnis , qui transibit , stupebit super omnes plagas ejus.

Ant. O vos omnes , qui transitis per viam , attendite , et videte , si est dolor , sicut dolor meus.

Capitulum. Isai. 53.

Christus vulneratus est propter iniquitates nostras , attritus est propter scelera nostra , cuius livore sanati sumus.

Hymnus. Lustra sex qui jam peregit. ad Laud.
Sacratiss. Coronae Spinar. ut supra pag. 126.

¶. Avertantur retrorsum, et erubescant.
 ¶. Qui cogitant mihi mala.

Ad Benedictus. Antiphona.

Unus militum lancea latus ejus aperuit, et
 continuo exivit sanguis, et aqua.

ORATIO.

DEUS, qui Unigeniti Filii tui passione, et per
 quinque vulnera ejus sanguinis effusione, huma-
 nam naturam peccato perditam reparasti: tri-
 bue, nobis quaesumus; ut qui ab eo suscepta
 vulnera veneramur in terris, ejusdem pretiosissi-
 mi sanguinis fructum consequi mereamur in
 coelis. Per eumdem.

*Ad Primam in ¶. br. Qui vulneratus es pro
 nobis.*

Ad Tertiam Ant. Ipse autem.

Capitulum. Christus vulneratus. ut supra.

¶. br. Foderunt manus meas * Et pedes meos.

Foderunt.

¶. Dinumeraverunt omnia ossa mea. Et pedes.

Gloria Patri. Foderunt.

¶. O vos omnes, qui transitis per viam.

¶. Attendite, et videte dolorem meum.

Ad Sextam Ant. Alligavit.

Capitulum. Isai. 50.

Faciem meam non averti ab increpantibus, et conspuentibus in me: Dominus Deus auxiliator meus, et ideo non sum confusus.

¶. br. Vere languores nostros * Ipse tulit. Vere.

¶. Et dolores nostros ipse portavit. Ipse. Gloria Patri. Vere.

¶. Disciplina pacis nostrae super eum.

¶. Et livore ejus sanati sumus.

Ad Nonam Ant. O Vos omnes.

Capitulum.

Tradidit Christus in morte animam suam, et cum sceleratis reputatus est: et ipse peccata multorum tulit, et pro transgressoribus rogavit.

¶. br. Ipse vulneratus est * propter iniquitates nostras. Ipse.

¶. Attritus est propter scelera nostra. Propter. Gloria Patri. Ipse.

¶. Oblatus est, quia ipse voluit.

¶. Et non aperuit os suum.

In 2. Vesperis.

Omnia, ut in primis, praeter sequent.

Ad Magnificat. Antiphona.

Ego sum vestra redemptio: manus meae, quae vos fecerunt, clavis confixa sunt: propter vos

flagellis caesus sum , spinis coronatus sum : a-
quam petii pendens , et acetum porrexerunt: in
escam meam fel dederunt, et in latus lanceam:
mortuus , et sepultus resurrexi: vobiscum sum ,
et vivo in aeternum.

FERIA VI.

*Post Dom. 3. Quadragesimae.
Festum Pretiosiss. Sanguinis D.N. Jesu Christi.
Duplex majus.*

Ad Vesperas , Antiphona.

Quis est iste , qui venit de Edom , tinctis ve-
stibus de Bosra ? iste formosus in stola sua.

*Psal. Dixit Dominus. cum reliq. de Dom. et
loco ult. Psal. Laudate Dominum omnes gentes.*

*Ant. Ego , qui loquor justitiam , et propu-
gnator sum ad salvandum.*

*Ant. Vestitus erat veste aspersa sanguine , et
vocatur nomen ejus Verbum Dei.*

*Ant. Quare ergo rubrum est indumentum tuum ,
et vestimenta tua sicut calcantium in torculari ?*

*Ant. Torcular calcavi solus , et de gentibus
non est vir mecum.*

Fratres: Christus assistens Pontifex futurorum honorum, per amplius et perfectius tabernaculum, non manufactum, idest non hujus creationis, neque per sanguinem hircorum, aut vitulorum, sed per proprium Sanguinem introivit semel in sancta, aeterna redemptione inventa.

Hymnus.

Festivis resonent compita vocibus,
Cives laetitiam frontibus explicit,
Taedis flammiferis ordine prodeant
Instructi pueri, et senes.
Quem dura moriens Christus in arbore
Fudit multiplici vulnere Sanguinem,
Nos facti memores dum colimus; decet
Saltem fundere lacrimas.
Humano generi pernicies gravis
Adami veteris crimine contigit;
Adami integritas et pietas novi
Vitam reddidit omnibus.
Clamorem validum summus ab Aethere
Languentis Geniti si Pater audiit,
Placari potius Sanguine debuit,
Et nobis veniam dare.

*

Hoc quicumque stolam Sanguine proliuit,
 Abstergit maculas, et roseum decus,
 Quo fiat similis protinus Angelis,
 Et regi placeat, capit.

A recto instabilis tramite postmodum
 Se nullus retrahat, meta sed ultima
 Tangatur: tribuet nobile praemium,
 Qui cursum Deus adjuvat.

Nobis propitius sis, Genitor potens,
 Ut quos Unigeni Sanguine Filii
 Emisti, et placido Flamine recreas,
 Caeli ad culmina transferas. Amen.

¶. Redemisti nos Domine in Sanguine tuo.
 ¶. Et fecisti nos Deo nostro regnum.

Ad Magnificat. Antiphona.

Accessistis ad Sion montem, et Civitatem
 Dei viventis, Jerusalem caelestem, et testamenti
 novi mediatorem Jesum, et Sanguinis aspersio-
 nem melius loquentem, quam Abel.

ORATIO.

OMnipotens sempiterne Deus, qui unigenitum
 Filium tuum mundi Redemptorem constituisti,
 ac ejus Sanguine placari voluisti: concede, quae-
 sumus, salutis nostrae pretium sollemni cultu ita
 venerari, atque a praesentis vitae malis ejus vir-
 tute defendi in terris, ut fructu perpetuo laete-
 mur in caelis. Qui tecum vivit.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Christum Dei Filium , qui suo
nos redemit Sanguine : * Venite , adoremus.

Psal. Venite , exultemus etc.

Hymnus.

I Ra justa Conditoris
 Imbre aquarum vindice
 Criminosum mersit orbem ,
 Noe in arca sospite :
 Mira tandem vis amoris
 Lavit orbem Sanguine.
 Tam salubri terra felix
 Irrigata pluvia ,
 Ante spinis quae scatebat
 Germinavit floscalos ,
 Inque nectaris saporem
 Transiere absynthia.
 Triste protinus venenum
 Dirus anguis posuit :
 Et cruenta belluarum
 Desiit ferocia :
 Mitis Agni vulnerati
 Haec fuit victoria.
 O scientiae supernae
 Altitudo impervia !
 O suavitas benigni

Praedicanda pectoris!
 Servus erat morte dignus;
 Rex luit paenam Optimus.
 Quando culpis provocamus
 Ultionem Judicis,
 Tunc loquentis protegamus
 Sanguinis praesentia:
 Ingruentium malorum
 Tunc recedant agmina.
 Te redemptus laudet orbis,
 Grata servans munera,
 O salutis sempiternae
 Dux, et auctor inclite,
 Qui tenes beata regna
 Cum Parente, et Spiritu. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. Postquam consummati sunt dies octo,
 ut circumcideretur Puer, vocatum est nomen
 ejus Jesus.

Psalm. 2.

QUare fremuerunt gentes: * et populi mediati sunt inania?

Astiterunt reges terrae, et principes conuerterunt in unum * **adversus** Dominum, et **adversus** Christum ejus.

Dirumpamus vincula eorum * et projiciamus a nobis jugum ipsorum.

Qui habitat in caelis , irridebit eos : * et Dominus subsannabit eos.

Tunc loquetur ad eos in ira sua : * et in furore suo conturbabit eos.

Ego autem constitutus sum rex ab eo super Sion montem sanctum ejus : * praedicans praeceptum ejus.

Dominus dixit ad me : * filius meus es tu , ego hodie genui te.

Postula a me , et dabo tibi gentes haereditatem tuam : * et possessionem tuam terminos terrae.

Reges eos in virga ferrea : * et tamquam vas figuli confringes eos.

Et nunc Reges intelligite : * erudimini , qui judicatis terram.

Servite Domino in timore : * et exultate ei cum tremore.

Apprehendite disciplinam , nequando irascatur Dominus : * et pereatis de via justa.

Cum exarserit in brevi ira ejus : * beati omnes , qui confidunt in eo.

Ant. Postquam consummati sunt dies octo , ut circumcideretur Puer , vocatum est nomen ejus Jesus.

Ant. Factus in agonia , prolixius orabat , et

factus est sudor ejus, sicut guttae sanguinis de-
currentis in terram.

Psalm. 3.

DOmne, quid multiplicati sunt, qui tribulant
me? * multi insurgunt adversum me.

Multi dicunt animae meae: * Non est salus
ipsci in Deo ejus.

Tu autem Domine, susceptor meus es: * glo-
ria mea, et exaltans caput meum.

Voce mea ad Dominum clamavi: * et exau-
divit me de monte sancto suo.

Ego dormivi, et soporatus sum: * et exur-
rexi, quia Dominus suscepit me.

Non timebo millia populi circumdantis me, *
exurge, Domine, salvum me fac Deus meus.

Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi
sine causa: * dentes peccatorum contrivisti.

Domini est salus: * et super populum tuum
benedictio tua.

Ant. Factus in agonia, prolixius orabat, et
factus est sudor ejus, sicut guttae sanguinis de-
currentis in terram.

Ant. Judas, qui eum tradidit, poenitentia
ductus, retulit triginta argenteos, dicens: Pec-
cavi, tradens sanguinem justum.

Conserva me, Domine, quoniam speravi in te: * dixi Domino, Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatae sunt infirmitates eorum: * postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus: * nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Dominus pars haereditatis meae, et calicis mei * tu es, qui restitues haereditatem meam mihi.

Funes ceciderunt mihi in paeclaris: * etenim haereditas mea paeclara est mihi.

Benedicam Dominum, qui tribuit mihi intellectum: * insuper et usque ad noctem increpuerunt me renes mei.

Providebam Dominum in conspectu meo semper: * quoniam a dextris est mihi, ne commovear.

Propter hoc laetatum est cor meum, et exultavit lingua mea: * insuper et caro mea requiescat in spe.

Quoniam non derelinques animam meam in inferno: * nec dabis sanctum tuum videre corruptionem.

• Notas mihi fecisti vias vitae, adimplebis me laetitia cum vultu tuo: * delectationes in dextera tua usque in finem.

Ant. Judas, qui eum tradidit, poenitentia ductus, retulit triginta argenteos, dicens: Peccavi, tradens sanguinem justum.

*. Redemisti nos, Domine.

**. In Sanguine tuo.

De Epistola beati Pauli Apostoli ad Hebraeos.

Cap. 9.

Lectio I.

Christus assistens Pontifex futurorum bonorum per amplius, et perfectius tabernaculum, non manufactum, idest non hujus creationis, neque per sanguinem hircorum, aut vitulorum, sed per proprium Sanguinem introivit semel in sancta, aeterna redemptione inventa. Si enim sanguis hircorum, et taurorum, et cinis vitulae aspersus inquinatos sanctificat ad emundationem carnis: quanto magis Sanguis Christi, qui per Spiritum Sanctum semetipsum obtulit immaculatum Deo, emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis ad serviendum Deo viventi? Et ideo novi testamenti mediator est, ut morte intercedente, in redemtionem earum praevari-

cationum, quae erant sub priori testamento, reprobationem accipient, qui vocati sunt, aeternae haereditatis.

*. Jesus, ut sanctificaret per suum Sanguinem populum, extra castra passus est: * Examus igitur ad eum extra castra, improperium ejus portantes.

*. Nondum enim usque ad sanguinem restititis adversus peccatum repugnantes. Examus.

Lectio II.

Ubi enim testamentum est, mors necesse est intercedat testatoris. Testamentum enim in mortuis confirmatum est, alioquin nondum valet, dum vivit, qui testatus est. Unde nec primum quidem sine sanguine dedicatum est. Lecto enim omni mandato Legis a Moyse universo populo, accipiens sanguinem vitulorum, et hircorum cum aqua, et lana coccinea, et hyssopo, ipsum quoque librum, et omnem populum aspersit, dicens: Hic sanguis testamenti, quod mandavit ad vos Deus. Etiam tabernaculum, et omnia vasa ministerii sanguine similiter aspersit. Et omnia pene in sanguine secundum legem mandantur, et sine sanguinis effusione non fit remissio.

*. Moyses sumptum sanguinem respersit in

populum : * Et ait : Hic est sanguis foederis ,
quod pepigit Dominus vobiscum.

*. Fide celebravit Pascha , et sanguinis effusionem , ne , qui vastabat primitiva , tangeret eos. Et ait.

Lectio III.

HAbentes itaque , fratres , fiduciam in introitu sanctorum in Sanguine Christi , quam initiavit nobis viam novam , et viventem per velamen , idest carnem suam , et Sacerdotem magnum , super Domum Dei , accedamus cum vero corde in plenitudine fidei , aspersi corda a conscientia mala , et abluti corpus aqua munda , teneamus spei nostrae confessionem indeclinabilem , (fidelis enim est , qui repromisit) et consideremus invicem in provocationem charitatis , et bonorum operum.

*. Vos , qui aliquando eratis longe , facti estis prope in Sanguine Christi : * Ipse enim est pax nostra , qui fecit utraque unum.

*. Complacuit per eum reconciliare omnia in ipsum , pacificans per Sanguinem Crucis ejus , sive quae in coelis , sive quae in terris sunt. Ipse. Gloria Patri. Ipse.

IN II. NOCTURNO.

Ant. Pilatus volens populo satisfacere , tradidit illis Jesum flagellis caesum.

Psalm. 22.

Dominus regit me , et nihil mihi deerit : * in loco pascuae ibi me collocavit.

Super aquam refectionis educavit me : * animam meam convertit.

Deduxit me super semitas justitiae: * propter nomen suum.

Nam et si ambulavero in medio umbrae mortis , non timebo mala: * quoniam tu mecum es.

Virga tua , et baculus tuus * ipsa me consolata sunt.

Parasti in conspectu meo mensam : * adversus eos , qui tribulant me.

Impinguasti in oleo meo caput meum : * et calix meus inebrians quam praeclarus est.

Et misericordia tua subsequetur me * omnibus diebus vitae meae.

Et ut inhabitem in domo Domini : * in longitudinem dierum.

Ant. Pilatus volens populo satisfacere , tradidit illis Jesum flagellis caesum.

Ant. Videns autem , quia nihil proficeret , ac-

cepta aqua , lavit manus coram populo , dicens :
Innocens ego sum a Sanguine justi hujus.

1
Psalm. 29.

EXaltabo te , Domine , quoniam suscepisti me : *
nec delectasti inimicos meos super me.

Domine Deus meus , clamavi ad te : * et sa-
nasti me.

Domine eduxisti ab inferno animam meam : *
salvasti me a descendentibus in lacum.

Psallite Domino sancti ejus : * et confitemini
memoriae sanctitatis ejus.

Quoniam ira in indignatione ejus : * et vita
in voluntate ejus.

Ad vesperum demorabitur fletus : * et ad ma-
tutinum laetitia.

Ego autem dixi in abundantia mea : * non
movebor in aeternum.

Domine , in voluntate tua * praestitisti decori
meo virtutem.

Avertisti faciem tuam a me : * et factus sum
conturbatus.

Ad te , Domine , clamabo : * et ad Deum
meum deprecabor.

Quae utilitas in sanguine meo ? * dum descendeo
in corruptionem.

Numquid confitebitur tibi pulvis : * aut an-
nuntiabit veritatem tuam ?

**Audivit Dominus , et misertus est mei: * Do-
minus factus est adjutor meus.**

**Convertisti planctum meum in gaudium mihi: *
conscidisti saccum meum , et circumdedisti me
laetitia.**

**Ut cantet tibi gloria mea , et non compun-
gar : * Domine Deus meus , in aeternum confi-
tebor tibi.**

***Ant.* Videns autem , quia nihil proficeret , ac-
cepta aqua , lavit manus coram populo , dicens :
Innocens ego sum a Sanguine justi hujus.**

***Ant.* Et respondens universus populus , dixit :
Sanguis ejus super nos , et super filios nostros.**

Psalm. 63.

EXaudi , Deus , orationem meam , cum depre-
cor : * a timore inimici eripe animam meam.

**Protextisti me a conventu malignantium , * a
multitudine operantium iniquitatem.**

**Quia exacuerunt , ut gladium , linguas suas : *
intenderunt arcum rem amaram , ut sagittent in
occultis immaculatum.**

**Subito sagittabunt eum , et non timebunt : *
firmaverunt sibi sermonem nequam.**

**Narraverunt , ut absconderent laqueos : * dixe-
runt , quis videbit eos ?**

**Scrutati sunt iniquitates : * defecerunt scru-
tantes scrutinio.**

Accedet homo ad cor altum: * et exaltabitur Deus.

Sagittae parvulorum factae sunt plague eorum: * et infirmatae sunt contra eos linguae eorum.

Conturbati sunt omnes, qui videbant eos: * et timuit omnis homo.

Et annuntiaverunt opera Dei: * et facta ejus intellexerunt.

Laetabitur justus in Domino, et sperabit in eo: * et laudabuntur omnes recti corde.

Ant. Et respondens universus populus, dixit: Sanguis ejus super nos, et super filios nostros.

†. Sanguis Jesu Christi Filii Dei.

¶. Emundat nos ab omni peccato.

Sermo Sancti Joannis Chrysostomi.

Lectio IV.

VUltis Sanguinis Christi audire virtutem? redeamus ad ejus exemplum, et priorem typum recordemur, et pristinam scripturam narremus. In Ægypto nocte media, Ægyptiis Deus plagam decimam minabatur, ut eorum primogenita deperirent, quia primogenitum ejus populum detinebant. Sed ne amata plebs Judaeorum una cum illis periclitaretur, quia unus locus continebat universos, remedium discretionis inventum

est. Proinde exemplum mirabile, ut discas in veritate virtutem. Ira divinae indignationis sperrabatur, et domos singulas mortifer circuibat. Quid igitur Moyses? Occidite, inquit, agnum anniculum, et sanguine ejus limite januas. Quid ait Moyses? Sanguis ovis rationalem hominem liberare consuevit? valde, inquit, non eo quod sanguis est, sed quia Dominici Sanguinis per eum demonstratur exemplum.

¶. In timore incolatus vestri conversamini: * Scientes, quod non corruptibilis auro, vel argento redempti estis.

¶. Sed pretioso Sanguine, quasi agni immaculati Christi. Scientes.

Lectio V.

NAM, sicut Regnantium statuae, quae sine causa sunt, et sermone, nonnumquam ad se confuentibus hominibus, anima, et ratione decoratis, subvenire consueverunt, non quia sunt aere confectae, sed quia retinent Imaginem Principalem: ita et sanguis ille, qui irrationalis fuit, animas habentes homines liberavit, non quia sanguis fuit, sed quia hujus Sanguinis ostenderat adventum. Et tunc Angelus ille vastator, cum linitos postes, atque aditus pervideret, transjecit gressus, et non est ausus intrare. Nunc

ergo si viderit inimicus non postibus impositum sanguinem typi, sed fidelium ore lucentem Sanguinem veritatis Christi templi postibus dedicatum, multo magis se subtrahet. Si enim Angelus cessit exemplo, quanto magis terrebitur inimicus, si ipsam perspexerit veritatem? Vis et aliam hujus Sanguinis scrutari virtutem? Volo, unde primum cucurrit, inspicias, et de quo fonte manavit. De ipsa primum Cruce processit. Latus illud Dominicum initium fuit. Mortuo enim, ait, Jesu, et adhuc in Cruce pendente, approximat miles, latus lancea percussit: et exinde aqua fluxit, et Sanguis. Unum baptismatis symbolum, aliud sacramenti. Ideo non ait: Exiit Sanguis, et aqua, sed exiit aqua primum, et Sanguis. Quia primum baptismate diluimur, et postea mysterio dedicamur.

¶. Empti estis pretio magno: * Glorificate, et portate Deum in corpore vestro.

¶. Pretio empti estis: nolite fieri servi hominum. Glorificate.

Lectio VI.

Latus miles aperuit, et templi sancti parietem patefecit. Et ego thesaurum praeclarum inveni, et fulgentes divitias me gratulor reperire. Sic et de illo agno factum est. Judaei ovem occiderunt,

et ego fructum de sacramento cognovi. De latere Sanguis, et aqua. Nolo tam facile, auditor, transeas tanti secreta mysterii. Restat enim mystica mihi, atque secretalis oratio. Dixi baptismatis signum, et mysterium aquam illam, et Sanguinem demonstrare. Ex his enim sancta fundata est Ecclesia per lavacri regenerationem, et renovationem Spiritus Sancti. Per baptismum, inquiunt, et mysteria, quae ex latere videntur esse prolata. Ex latere igitur suo Christus aedificavit Ecclesiam, sicut de latere Adam ejus conjux Eva prolata est. Nam hac de causa Paulus quoque testatur; dicens: De corpore ejus, et de ossibus ejus sumus: latus videlicet illud significans: nam sicut de illo latere Deus fecit feminam procreari, sic et de suo latere Christus aquam nobis, et sanguinem dedit, unde repararetur Ecclesia.

¶. Commendat charitatem suam Deus in nobis, * Quoniam, cum adhuc peccatores essemus secundum tempus, Christus pro nobis mortuus est.

¶. Multo igitur magis nunc justificati in Sanguine ipsius, salvi erimus ab ira per ipsum. Quoniam. Gloria Patri. Quoniam.

★

Ant. Exivit ergo Jesus , portans coronam spinam , et purpureum vestimentum , et dicit eis : Ecce Homo.

Psalm. 73.

UT quid Deus repulisti in finem : * iratus est furor tuus super oves pascuae tuae ?

Memor esto congregationis tuae , * quam possedisti ab initio.

Redemisti virgam haereditatis tuae : * mons Sion , in quo habitasti in eo.

Leva manus tuas in superbias eorum in finem : * quanta malignatus est inimicus in sancto ?

Et gloriati sunt , qui oderunt te * in medio solemnitatis tuae.

Posuerunt signa sua , signa : * et non cognoverunt , sicut in exitu super summum.

Quasi in silva lignorum , securibus exciderant januas ejus in idipsum : * in securi , et ascia dejecerunt eam.

Incenderunt igni Sanctuarium tuum : * in terra polluerunt tabernaculum nominis tui.

Dixerunt in corde suo cognatio eorum simul : * quiescere faciamus omnes dies festos Dei a terra.

Signa nostra non vidimus , jam non est propheta : * et nos non cognoscet amplius.

Usquequo Deus , improperabit inimicus : * irritat adversarius nomen tuum in finem ?

Ut quid avertis manum tuam , et dexteram tuam * de medio sinu tuo in finem ?

Deus autem Rex noster ante saecula , * operatus est salutem in medio terrae.

Tu confirmasti in virtute tua mare: * contribulasti capita draconum in aquis.

Tu confregisti capita draconis: * dedisti eum escam populis Aethiopum.

Tu dirupisti fontes , et torrentes : * tu siccasti fluvios Ethan.

Tuus est dies , et tua est nox : * tu fabricatus es auroram , et solem.

Tu fecisti omnes terminos terrae : * aestatem et ver tu plasmasti ea.

Memor esto hujus; inimicus improperavit Dominu: * et populus insipiens incitavit nomen tuum.

Ne tradas bestiis animas confitentes tibi : * et animas pauperum tuorum ne obliscaris in finem.

Respice in testamentum tuum : * quia replet i sunt , qui obscurati sunt , terrae domibus iniquitatum.

Ne avertatur humilis factus confusus: * pauper , et inops laudabunt nomen tuum.

Exurge Deus , judica causam tuam : * memor

esto impropriorum tuorum, eorum, quae ab insidente sunt tota die.

Ne obliviscaris voces inimicorum tuorum: * superbia eorum, qui te oderunt, ascendit semper.

Ant. Exivit ergo Jesus, portans coronam spinacem, et purpureum vestimentum, et dicit eis: Ecce Homo.

Ant. Et bajulans sibi Crucem, exivit in eum, qui dicitur Calvariae locum, ubi crucifixerunt eum.

Psalm. 87.

Domine Deus salutis meae: * in die clamavi, et nocte coram te.

Intret in conspectu tuo oratio mea: * inclina aurem tuam ad precem meam.

Quia repleta est malis anima mea: * et vita mea inferno appropinquavit.

Æstimatus sum cum descendantibus in lacum: * factus sum, sicut homo sine adjutorio, inter mortuos liber.

Sicut vulnerati dormientes in sepulcris, quorum non es memor amplius: * et ipsi de manu tua repulsi sunt.

Posuerunt me in lacu inferiori: * in tenebris, et in umbra mortis.

Super me confirmatus est furor tuus: et omnes fluctus tuos induxisti super me.

Longe fecisti notos meos a me : * posuerunt me abominationem sibi.

Traditus sum , et non egrediebar : * oculi mei languerunt prae inopia.

Clamavi ad te , Domine , tota die : * expandi ad te manus meas.

Numquid mortuis facies mirabilia : * aut medici suscitabunt , et confitebuntur tibi ?

Numquid narrabit aliquis in sepulcro misericordiam tuam : * et veritatem tuam in perditione ?

Numquid cognoscentur in tenebris mirabilia tua : * et justitia tua in terra oblivionis ?

Et ego ad te , Domine , clamavi : * et manea oratio mea praeveniet te.

Ut quid , Domine , repellis orationem meam : * avertis faciem tuam a me ?

Pauper sum ego , et in laboribus a juventute mea : * exaltatus autem , humiliatus sum , et conturbatus.

In me transierunt irae tuae : * et terrores tui conturbaverunt me.

Circumdederunt me sicut aqua tota die : * circumdederunt me simul.

Elongasti a me amicum , et proximum : * et notos meos a miseria.

Ant. Et bajulans sibi Crucem , exivit in eum , qui dicitur Calvariae locum , ubi crucifixerunt eum.

Ant. Ut viderunt eum jam mortuum , non fregerunt ejus crura , sed unus militum lancea latus ejus aperuit , et continuo exivit Sanguis , et aqua.

Psalm. 93.

DEus ultiōnum Dominus : * Deus ultiōnum libere egit.

Exaltare , qui judicas terram : * redde retributionem superbis.

Usquequo peccatores , Domine : * usquequo peccatores gloriabuntur.

Effabuntur , et loquentur iniquitatem : * loquentur omnes , qui operantur injustitiam ?

Populum tuum , Domine , humiliaverunt : * et haereditatem tuam vexaverunt.

Viduam , et advenam interfecerunt : * et pupilos occiderunt.

Et dixerunt : non videbit Dominus : * nec intelliget Deus Jacob.

Intelligite insipientes in populo : * et stulti aliquando sapite.

Qui plantavit aurem , non audiet : * aut , qui finxit oculum , non considerat ?

Qui corripit gentes , non arguet : * qui docet hominem scientiam ?

Dominus scit cogitationes hominum , * quoniam vanae sunt.

Beatus homo , quem tu erudieris , Domine : *
et de lege tua docueris eum.

Ut mitiges ei a diebus malis : * donec fodiat-
tur peccatori fovea.

Quia non repellat Dominus plebem suam : *
et haereditatem suam non derelinquet.

Quoadusque justitia convertatur in judicium : *
et qui juxta illam , omnes , qui recto sunt corde.

Quis consurget mihi adversus malignantes : *
aut quis stabit mecum adversus operantes ini-
quitatem ?

Nisi quia Dominus adjuvit me : * paulo mi-
nus habitasset in inferno anima mea.

Si dicebam : Motus est pes meus : * miseri-
cordia tua , Domine , adjuvabat me.

Secundum multitudinem dolorum meorum in
corde meo : * consolationes tuae laetificaverunt
animam meam.

Numquid adhaeret tibi sedes iniquitatis : *
qui fngis laborem in paecepto ?

Captabunt in animam justi : * et sanguinem
innocentem condemnabunt.

Et factus est mihi Dominus in refugium : *
et Deus meus in adjutorium spei meae.

Et reddet illis iniquitatem ipsorum , et in ma-
litia eorum disperdet eos : * disperdet illos Do-
minus Deus noster.

Ant. Ut viderunt eum jam mortuum , non

fregerunt ejus crura , sed unus militum lancea
latus ejus aperuit , et continuo exivit Sanguis
et aqua.

¶. Christus dilexit nos.

¶. Et lavit nos a peccatis nostris in Sangui-
ne suo.

Lectio S. Evangelii secundum Joannem.

Cap. 19.

LECTIO VII.

IN illo tempore : Cum accepisset Jesus acetum ;
dixit : Consummatum est. Et inclinato capite tra-
dedit spiritum. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. 120. in Joan.

Vigilanti verbo Evangelista usus est , ut non
diceret : Latus ejus percussit , aut vulneravit ,
aut quid aliud : sed aperuit , ut illic quodam-
modo vitae ostium panderetur : unde Sacra-
menta Ecclesiae manaverunt , sine quibus ad vitam ,
quae vera vita est , non intratur. Ille Sanguis
in remissionem fusus est peccatorum. Aqua illa
salutare temperat poculum : haec et lavacrum
praestat , et potum. Hoc praenuntiabat , quod

Noe in latere arcae ostium facere justus est , quo intrarent animalia , quae non erant diluvio peritura , quibus praefigurabatur Ecclesia. Propter hoc prima mulier facta est de latere viri dormientis , et appellata est vita , materque viventium. Magnum quippe significavit bonum ante magnum praevicationis malum. Hic secundus Adam , inclinato capite , in Cruce dormivit , ut inde formaretur ei conjux , quae de latere dormientis effluxit. O mors , unde mortui reviviscunt ! Quid isto Sanguine mundius ? Quid vulnere isto salubrius ?

v. Hic est , qui venit per aquam , et Sanguinem , Jesus Christus : * Non in aqua solum sed in aqua , et Sanguine.

v. In die illa erit fons patens domui David , et habitantibus Jerusalem in ablutionem peccatorum. Non.

Lectio VIII.

Tenebantur homines captivi sub diabolo , et daemonibus serviebant ; sed redempti sunt a captivitate ; vendere enim se potuerunt , sed redimere non potuerunt. Venit Redemptor , et dedit pretium. Fudit Sanguinem suum , et emit orbem terrarum. Quaeritis , quid emerit ? Vide- te , quid dederit , et invenietis , quid emerit.

Sanguis Christi pretium est. Tanti quid valet ? Quid , nisi totus orbis ? quid , nisi omnes gentes. Valde ingrati sunt pretio suo , aut multum superbi sunt , qui dicunt , aut illud tam parum est , ut solos Afros emerit , aut se tam magnos esse , pro quibus solis illud sit datum. Non ergo exultent : non superbiant. Pro toto dedit , quantum dedit.

*. Praedestinavit nos Deus in adoptionem filiorum per Jesum Christum : * In quo habemus redemptions per Sanguinem ejus.

*. Remissionem peccatorum secundum divitias gratiae ejus , quae superabundavit in nos. In quo. Gloria Patri. In quo

Lectio IX. Hom. fer. et in fine. Te Deum laudamus.

Ad Laudes et per Horas.

Ant. Hi qui amicti sunt stolis albis , qui sunt , et unde venerunt ?

Psalm. Dominus regnavit. *cum reliq. de Dom.*

Ant. Hi sunt , qui venerunt de tribulatione magna , et laverunt stolas suas in Sanguine Agni.

Ant. Ideo sunt ante thronum Dei , et serviunt ei die , ac nocte.

Ant. Et ipsi vicerunt draconem propter testamentum verbi sui.

Ant. Beati , qui lavant stolas suas in Sanguine Agni.

Capitulum. Hebr. 9.

Fratres : Christus assistens Pontifex futurorum bonorum , per amplius , et perfectius tabernaculum , non manufactum , idest non hujus creationis , neque per sanguinem hircorum , et vitulorum , sed per proprium Sanguinem introivit semel in Sancta , aeterna redemptione inventa.

Hymnus.

SAlvete Christi vulnera ,
Immensi amoris pignora ,
Quibus perennes rivuli
Manant rubentis Sanguinis.

Nitore stellas vincitis ,
Rosas odore , et balsama ,
Pretio lapillos Indicos ,
Mellis favos dulcedine.

Per vos patet gratissimum
Nostris asylum mentibus ,
Non huc furor minantium
Unquam penetrat hostium.

Quot Jesus in Praetorio
Flagella nudus excipit !
Quot scissa pellis undique
Stillat cruoris guttulas ?

Frontem venustam , proh dolor !

Corona pungit Spinea ,

Clavi retusa cuspide

Pedes manusque perforant.

Postquam sed ille tradidit

Amans volensque spiritum ,

Pectus feritur lancea ,

Geminusque liquor exilit.

Ut plena sit redemptio ,

Sub torculari stringitur ,

Suique Jesus immemor

Sibi nil reservat Sanguinis.

Venite , quotquot criminum

Funesta labes inficit :

In hoc salutis balneo

Qui se lavat , mundabitur.

Summi ad Parentis dexteram

Sedenti habenda est gratia ,

Qui nos redemit Sanguine ,

Sanctoque firmat Spiritu. Amen.

¶. Justificati in Sanguine Christi.

¶. Salvi erimus ab ira per ipsum.

Ad Benedictus. Antiphona.

Erit Sanguis agni vobis in signum , dicit Dominus : et videbo Sanguinem , et transibo vos , nec erit in vobis plaga disperdens.

ORATIO.

OMnipotens sempiterne Deus, qui Unigenitum Filium tuum mundi Redemptorem constitueristi, ac ejus Sanguine placari voluisti: concede, quae- sumus, salutis nostrae pretium sollemni cultu ita venerari, atque a praesentis vitae malis ejus virtute defendi in terris, ut fructu perpetuo lae- temur in caelis. Qui tecum.

Ad Primam in ♀. br. Qui tuo nos Sanguine redemisti.

Ad Tertiam Ant. Hi sunt. *Capitulum.* Fratres Christus. *ut supra.*

♀. br. Redemisti nos Domine * In Sanguine tuo. Redemisti.

†. Ex omni tribu, et lingua, et populo, et natione. In Sanguine. Gloria Patri. Redemisti.

†. Sanguis Jesu Christi Filii Dei.

♀. Emundat nos ab omni peccato.

Ad Sextam Ant. Ideo sunt.

Capitulum. Heb. 9.

SI sanguis hircorum, et taurorum, et cinis vitulae aspersus inquinatos sanctificat ad emundationem carnis: quanto magis Sanguis Christi, qui per Spiritum Sanctum semetipsum obtulit immaculatum Deo, emundabit conscientiam no-

stram ab operibus mortuis ad serviendum Deo viventi?

¶. br. Sanguis Jesu Christi Filii Dei * Emundat nos. Sanguis.

¶. Ab omni peccato. Emundat. Gloria Patri. Sanguis.

¶. Christus dilexit nos.

¶. Et lavit nos in Sanguine suo.

Ad Nonam Ant. Beati.

Capitulum. Heb. 9.

Accipiens Moyses sanguinem vitulorum, et hircorum cum aqua, et lana coccinea, et hyssopo, ipsum quoque librum, et omnem populum aspergit, dicens: Hic Sanguis testamenti, quod mandavit ad vos Deus.

¶. br. Christus dilexit nos, et lavit nos * In Sanguine suo. Christus.

¶. Et fecit nos Regnum, et Sacerdotes Deo, et Patri. In Sanguine. Gloria Patri. Christus.

¶. Justificati in Sanguine Christi.

¶. Salvi erimus ab ira per ipsum.

In 2. Vesperis.

*Ant. Psal. etc. ut in primis, sed loco ultimi
Psal. dicit. Lauda Jerusalem Dominum.*

¶. Te ergo, quaesumus, tuis famulis subveni.

¶. Quos pretioso Sanguine redemisti.

Ad Magnificat, Antiphona.

Habebitis autem hunc diem in monumentum, et celebrabitis eum sollemnem Domino in generationibus vestris, cultu sempiterno.

FERIA SEXTA

Post Dominicam 4. Quadragesimae.

Festum Sacratiss. Sindonis D. N. Jesu Christi.

Duplex Majus.

Ad Vesperas. Antiphona.

Joseph nobilis Decurio. cum reliq. ut infra ad Laud.

Psal. Dixit Dominus. cum reliq. de Dom. sed loco ult. Psal. Laudate Dominum omnes gentes.

Capitulum. Isaiae 60.

QUis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra? Iste formosus in stola sua, gra- diens in multitudine fortitudinis sua. Ego qui loquor justitiam, et propugnator sum ad sal- vandum.

Hymnus.

Gloriam sacrae celebremus omnes
 Sindonis , laetis recolamus hymnis ,
 Et pii votis monumenta nostrae
 Certa salutis.

Quae refert semper veneranda Sindon
 Sanguine impressis decorata signis ,
 Dum Cruce ex alta tulit involutum
 Corpus Jesu.

Reddit haec saevos animo dolores ,
 Quos tulit casum miseratus Adae ,
 Christus humani generis Redemptor ,
 Morte perempta.

Saucium ferro latus , atque palmas ,
 Et pedes clavis , lacerata flagris
 Membra , et infixam capiti coronam
 Monstrat Imago.

Quis pius siccis oculis , et absque
 Intimi cordis gemitu notata ,
 Vivaque indignae simulacra mortis
 Ceraere possit ?

Nostra cum solum tibi , Christe , culpa
 Causa tantorum fuerit malorum ,
 Nostra debetur tibi vita : vitam
 Dedimus ipsam.

Sit tibi , Fili , decus , atque virtus ,
 Qui tuo mundum redimis cruento ,

Quique cum summo Genitore , et almo
Flamine regnas. Amen.
¶. Tuam Sindonem veneramur , Domine.
¶. Tuam recolimus passionem.

Ad Magnificat , Antiphona.

Joseph vir bonus , et justus accessit ad Pilatum , et petiit corpus Jesu : quo accepto , involvit illud in Sindone munda.

Oratio.

DEus , qui nobis in Sancta Sindone , qua Corpus tuum Sacratissimum e Cruce depositum involutum fuit , passionis tuae vestigia reliquisti : concede propitius ; ut per mortem , et sepulturam tuam ad resurrectionis gloriam perducamur. Qui vivis.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Christum Dominum , qui Passionis suae memoriam in sacra Sindone renovat : * Venite adoremus.

Psal. Venite exultemus.

Hymnus.

MYsterium mirabile
Luce nobis panditur ,
Verus Dei Filius
Mortem cruentam sustinet.

Causam tuendo servuli ,
 Reique formam vestiens ,
 Pro servo herus suspenditur ,
 Pro sonte justus plectitur.
 Necis manent insignia ,
 Impressa sacra in Sindone ,
 Quae post triumphum nobilem
 Corpus cruentum involverat.
 Sunt mortis haec , et tartari ,
 Mundique victi insignia ,
 Trophaea sunt haec inclita
 Ductoris invictissimi.
 Debemus ergo hanc gratiam
 Nostrae salutis vindici ,
 Ut daemonis contra dolos
 Hac militemus tessera.
 Vitae vetustae mortui ,
 Surgamus in vitam novam ,
 Christum secuti per Crucem ,
 Christi fruemur gloria.
 Praesta , Pater piissime ,
 Patrique compar unice ,
 Cum Spiritu Paraclito
 Regnans per omne saeculum. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. Rubrum est indumentum tuum , et vestimenta tua sicut calcantium in torculari.

Psalm. 4.

CUm invocarem , exaudiuit me Deus justitiae meae : * in tribulatione dilatasti mihi.

Miserere mei : * et exaudi orationem meam.

Filii hominum , usquequo gravi corde : * ut quid diligitis vanitatem , et quaeritis mendacium.

Et scitote , quoniam mirificavit Dominus sanctum suum : * Dominus exaudiet me ; cum clamavero ad eum.

Irascimini , et nolite peccare : * quae dicitis in cordibus vestris , in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificate sacrificium justitiae , et sperate in Domino : * multi dicunt : quis ostendit nobis bona ?

Signatum est super nos lumen vultus tui , Domine : * dedisti laetitiam in corde meo.

A fructu frumenti , vini , et olei sui * multiplicati sunt.

In pace , in idipsum * dormiam , et requiescam.

Quoniam tu , Domine , singulariter in spe * constituisti me.

Ant. Rubrum est indumentum tuum , et vestimenta tua sicut calcantium in torculari.

Ant. Aspersus est sanguis super vestimenta mea , omnia indumenta mea inquinavi.

Psalm. 15.

Conserva me , Domine : quoniam speravi in te : * Dixi Domino : Deus meus es tu , quoniam bonorum meorum non eges.

Sanctis , qui sunt in terra ejus * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatae sunt infirmitates eorum : * postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus : * nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Dominus pars haereditatis meae , et calicis mei : * tu es , qui restitues haereditatem meam mihi.

Funes ceciderunt mihi in praclaris : * etenim haereditas mea praeclera est mihi.

Benedicam Dominum , qui tribuit mihi intellectum : * insuper et usque ad noctem increpuerunt me renes mei.

Providebam Dominum in conspectu meo semper : * quoniam a dextris est mihi , ne commovear.

Propter hoc laetatum est cor meum , et exultavit lingua mea : * insuper et caro mea requiescat in spe.

Quoniam non derelinques animam meam in inferno : * nec dabis sanctum tuum videre corruptionem.

Notas mihi fecisti vias vitae , adimplebis me laetitia cum vultu tuo : * delectationes in dextera tua usque in finem.

Ant. Aspersus est sanguis super vestimenta mea , omnia indumenta mea inquinavi.

Ant. Diviserunt sibi vestimenta mea , et super vestem meam miserunt sortem.

Psalm. 14.

Domine , quis habitabit in tabernaculo tuo : * aut quis requiescat iu monte sancto tuo ?

Qui ingreditur sine macula : * et operatur justitiam:

Qui loquitur veritatem in corde suo : * qui non egit dolum in lingua sua.

Nec fecit proximo suo malum : * et opprobrium non accepit adversus proximos suos.

Ad nihilum deductus est in conspectu ejus malignus : * timentes autem Dominum glorificat.

Qui jurat proximo suo , et non decipit : * qui pecuniam suam non dedit ad usuram , et munera super innocentem non accepit.

Qui facit haec: * non movebitur in aeternum.

Ant. *Diviserunt sibi vestimenta mea , et super vestem meam miserunt sortem.*

* Tuam Sindonem veneramur , Domine.

* Tuam recolimus Passionem.

De Isaia Propheta.

Cap. 53.

Lectio I.

Quis credidit auditui nostro ? et brachium Domini cui revelatum est ? et ascendet , sicut virgultum coram eo , et sicut radix de terra sitienti. Non est species ei , neque decor , et vidimus eum , et non erat aspectus , et desideravimus eum : despectum , et novissimum virorum , et virum dolorum , et scientem infirmitatem , et quasi absconditus vultus ejus , et despectus , unde nec reputavimus eum. Vere languores nostros ipse tulit , et dolores nostros ipse portavit : et nos putavimus eum , quasi leprosum , et percutsum a Deo , et humiliatum. Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras , attritus est propter scelera nostra : disciplina pacis nostrae super eum , et livore ejus sanati sumus.

*. Ecce vidimus eum non habentem speciem, neque decorem: aspectus ejus in eo non est. Hic peccata nostra portavit, et pro nobis dolet: ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras: * Cujus livore sanati sumus.

*. Vere languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit. Cujus.

LECTIO II.

OMNES nos quasi oves erravimus, unusquisque in viam suam declinavit, et posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum. Oblatus est, quia ipse voluit, et non aperuit os suum. Sicut ovis ad occisionem ducetur, et quasi agnus coram tondente se obmutescet, et non aperiet os suum. De angustia, et de judicio sublatus est: generationem ejus quis enarrabit? quia abscissus est de terra viventium, propter scelus populi mei percussi eum: et dabit impios pro sepultura, et divitem pro morte sua, eo quod iniquitatem non fecerit, neque dolus fuerit in ore ejus.

*. Quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum? * Et dicet: His plagatus sum in domo eorum, qui diligebant me.

*. Framea suscitare super pastorem meum, et super virum cohaerentem mihi: Et dicet.

LECTIO III.

ET Dominus voluit conterere eum in infirmitate: si posuerit pro peccato animam suam, videbit semen longaevum, et voluntas Domini in manu ejus dirigetur. Pro eo quod laboravit anima ejus, videbit, et saturabitur: in scientia sua justificabit ipse justus servus meus multos, et iniquitates eorum ipse portabit: ideo dispergiam ei plurimos, et fortium dividet spolia, pro eo quod tradidit in mortem animam suam, et cum sceleratis reputatus est, et ipse peccata multorum tuhit, et pro transgressoribus rogavit.

v. Tuam Sindonem veneramur, Domine; tuam gloriosam recolimus Passionem: * Miserere nobis, qui passus es pro nobis.

v. Salva praesentem catervam in tuis hodie laudibus congregatam. Miserere. Gloria Patri. Miserere.

IN II. NOCTURNO.

Ant. Quasi absconditus vultus ejus, et despctus, unde nec reputavimus eum.

Psalm. 23.

DOMini est terra, et plenitudo ejus: * orbis terrarum, et universi, qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum : * et super flumina praeparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini : * aut quis stabit in loco sancto ejus ?

Innocens manibus , et mundo corde : * qui non accepit in vano animam suam , nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem a Domino : * et misericordiam a Deo salutari suo.

Haec est generatio quaerentium eum : * quaerentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas , principes , vestras , et elevamini portae aeternales : * et introiit Rex gloriae.

Quis est iste Rex gloriae ? * Dominus fortis , et potens : Dominus potens in praelio.

Attollite portas , principes , vestras , et elevamini portae aeternales : * et introiit Rex gloriae.

Quis est iste Rex gloriae : * Dominus virtutum , ipse est Rex gloriae.

Ant. Quasi absconditus vultus ejus , et despectus , unde nec reputavimus eum.

Ant. Omnes videntes me deriserunt me , locuti sunt labii , et moverunt caput.

Psalm. 26.

Dominus illuminatio mea , et salus mea : * quem timebo ?

Dominus protector vitae meae : * a quo trepidabo ?

Dum appropiant super me nocentes : * ut edant carnes meas.

Qui tribulant me inimici mei : * ipsi infirmati sunt , et ceciderunt.

Si consistant adversum me castra : * non timebit cor meum.

Si exurgat adversum me praelium : * in hoc ego sperabo.

Unam petii a Domino , hanc requiram : * ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitae meae.

Ut videam voluptatem Domini : * et visitem templum ejus.

Quoniam abscondit me in tabernaculo suo : * in die malorum protexit me in abscondito tabernaculi sui.

In petra exaltavit me : * et nunc exaltavit caput meum super inimicos meos.

Circuivi , et immolavi in tabernaculo ejus hostiam vociferationis : * cantabo , et psalmum dicam Domino.

Exaudi , Domine , vocem meam , qua clamavi ad te : * miserere mei , et exaudi me.

Tibi dixit cor meum , exquisivit te facies mea : * faciem tuam , Domine , requiram.

Ne avertas faciem tuam a me : * ne declines in ira a servo tuo.

Adjutor meus esto: * ne derelinquas me,
neque despicias me, Deus salutaris meus.

Quoniam pater meus, et mater mea dereli-
querunt me: * Dominus autem assumpsit me.

Legem pone mihi, Domine, in via tua: *
et dirige me in semitam rectam propter inimi-
cos meos.

Ne tradideris me in animas tribulantium me: *
quoniam insurrexerunt in me testes iniqui, et
mentita est iniquitas sibi.

Credo videre bona Domini * in terra viventium.

Expecta Dominum, viriliter age: * et con-
fortetur cor tuum, et sustine Dominum.

Ant. Omnes videntes me, deriserunt me, lo-
cuti sunt labiis, et moverunt caput.

Ant. Tradidit in mortem animam suam, et
ipse peccata multorum tulit.

Psalm 29.

EXaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me:
nec delectasti inimicos meos super me.

Domine Deus meus, clamavi ad te: * et sa-
nasti me.

Domine eduxisti ab inferno animam meam: *
salvasti me a descendentibus in lacum.

Psallite Domino sancti ejus: * et confitemini
memoriae sanctitatis ejus.

Ad vesperam demorabitur fletus : * et ad matutinum laetitia.

Ego autem dixi in abundantia mea : * non movebor in aeternum.

Domine , in voluntate tua * praestitisti decori meo virtutem.

Avertisti faciem tuam a me : * et factus sum conturbatus.

Ad te , Domine , clamabo : * et ad Deum meum deprecabor.

Quae utilitas in sanguine meo , * dum descendendo in corruptionem ?

Numquid confitebitur tibi pulvis , * aut annuntiabit veritatem tuam ?

Audivit Dominus , et misertus est mei : * Dominus factus est adjutor meus.

Convertisti planctum meum in gaudium mihi : * conscidisti saccum meum : et circumdedisti me laetitia.

Ut cantet tibi gloria mea , et non compungar : * Domine Deus meus in aeternum confitebor tibi.

Ant. Tradidit in mortem animam suam , et ipse peccata multorum tulit.

¶. Adoramus te , Christe , et benedicimus tibi.

¶. Quia per Crucem tuam redemisti mundum.

Sermo Sancti Ambrosii Episcopi.
Luc. 23.

Lectio IV.

Quid sibi vult, quod non Apostoli, sed Joseph, et Nicodemus, ut Joannes dicit, Christum sepeliunt? Unus justus, et constans, alter, qui erat magister in Israel. Talis enim Christi est sepultura, quae justitiam, magisteriumque habeat. Obstruitar igitur tergiversandi locus, et domestico Judaei testimonio revincuntur. Nam si Apostoli sepelissent, dicerent utique non sepultum, quem raptum esse dixerunt. Justus autem Christi Corpus operit Sindone, innocens ungit unguento. Namque haec non otiose distincta reperimus; quia justitia vestit Ecclesiam, innocentia gratiam subministrat.

¶. O admirabilis Sindon, in qua involutus est thesaurus noster, * Redemptio captivorum.

¶. Gaudet totus mundus, qui redemptus est sanguine Domini sui. Redemptio.

Lectio V.

VEsti ergo et tu Domini corpus gloria sua, ut et ipse sis justus. Et, si mortuum credis, operi tamen divinitatis propriae plenitudine;

unge illud myrrha , et aloë , ut bonus odor Christi sis. Bonum linteum misit Joseph ille vir justus , et fortasse illud , quod Petrus vidit e coelo ad se esse demissum , in quo erant genera quadrupedum , et ferarum , et volucrum ad similitudinem gentilium figuratae. Mysticō igitur unguento illo pistico consepelietur Ecclesia , quae diversitatem popolorum fidei suae communione sociavit.

*. Tulerunt tunicam Joseph fratres ejus , et in sanguine hoedi , quem occiderunt ; tinixerunt , mittentes , qui ferret ad Patrem , et diceret : * Hanc invenimus: vide , num tunica filii tui sit , an non ?

*. Quam cum agnovisset Pater ait : tunica filii mei est , fera pessima devoravit eum. Hanc invenimus.

Lectio VI.

HUnc Joseph justum Lucas dixit , Matthaeus divitem. Merito dives hoc loco dicitur , ubi corpus suscepit Christi ; suscipiendo enim divitem , nescivit fidei paupertatem. Dives est ergo , qui justus est. Justus igitur Sindone involvit ; Israëlitæ vero et diversos miscet virtutum odores , et aloes mittit quasi libras centum , hoc est perfectæ fidei quantitatem. Et ligaverunt Corpus

Jesu juxta consuetudinem specialem Judaeorum ,
non utique nobis perfidiae , sed fidei ligaturis ,
et posuerunt in horto , cui frequenter Ecclesia
comparatur , quae diversorum habet poma me-
ritorum , floresque virtutum.

¶. Christus passus est pro nobis , vobis re-
linquens exemplum , ut sequamini vestigia ejus : *
Qui peccatum non fecit , nec inventus est dolus
in ore ejus.

*. Qui cum malediceretur , non maledicebat ,
cum pateretur , non comminabatur. Qui pecca-
tum. Gloria Patri. Qui peccatum.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Caro mea requiescat in spe , quia non
dabis sanctum tuum videre corruptionem.

Psalm. 53.

Deus in nomine tuo salvum me fac : * et in
virtute tua judica me.

Deus exaudi orationem meam : * auribus per-
cipe verba oris mei.

Quoniam alieni insurrexerunt adversum me ,
et fortes quaesierunt animam meam : * et non
proposuerunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus adjuvat me : * et Dominus
susceptor est animae meae.

Averte mala inimicis meis : * et in veritate tua disperde illos.

Voluntarie sacrificabo tibi , * et confitebor nomini tuo , Domine , quoniam bonum est.

Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me : * et super inimicos meos despectis oculus meus.

Ant. Caro mea requiescat in spe , quia non dabis sanctum tuum videre corruptionem.

Ant. Convertisti planctum meum in gaudium mihi , considisti saccum meum , et circumdedisti me laetitia.

Psalm. 75.

Notus in Judaea Deus : * Israel magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus : * et habitatione ejus in Sion.

Ibi confregit potentias arcuum : * scutum , gladium et bellum.

Illuminans tu mirabiliter a montibus aeternis : * turbati sunt omnes insipientes corde.

Dormierunt somnum suum : * et nihil invenerunt omnes viri divitiarum in manibus suis.

Ab increpatione tua , Deus Jacob , * dormiaverunt , qui ascenderunt equos.

Tu terribilis es , et quis resistet tibi ? * ex tunc ira tua.

De caelo auditum fecisti judicium : * terra
tremuit , et quievit.

Cum exurgeret in judicium Deus : * ut sal-
vos faceret omnes mausuetos terrae.

Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi : *
et reliquiae cogitationis diem festum agent tibi.

Vovete , et reddite Domino Deo vestro : * om-
nes , qui in circuitu ejus affertis munera.

Terribili et ei qui aufert spiritum princi-
pum : * terribili apud reges terrae.

Ant. Convertisti planctum meum in gaudium
mihi , considisti saccum meum , circumdedisti
me laetitia.

Ant. Factus sum , sicut homo sine adjutorio,
inter mortuos liber.

Psalm. 87.

Domine Deus salutis meae : * in die clamavi,
et nocte coram te.

Intret in conspectu tuo oratio mea : * inclina
aurem tuam ad precem meam.

Qui repleta est malis anima mea : * et vita
mea inferno appropinquavit.

Æstimatus sum cum descendantibus in la-
cum : * factus sum , sicut homo sine adjutorio,
inter mortuos liber.

Sicut vulnerati dormientes in sepulcris , quo-

*

rum non es memor amplius: * et ipsi de manu tua repulsi sunt.

Posuerunt me in lacu inferiori: * in tenebris, et in umbra mortis.

Super me confirmatus est furor tuus: * et omnes fluctus tuos induxisti super me.

Longe fecisti notos meos a me: * posuerunt me abominationem sibi.

Traditus sum, et non egrediebar: * oculi mei languerunt prae inopia.

Clamavi ad te, Domine, tota die: * expandi ad te manus meas.

Numquid mortuis facies mirabilia * aut medici suscitabunt, et confitebuntur tibi?

Numquid narrabit aliquis in sepulcro misericordiam tuam: * et veritatem tuam in perditione?

Numquid cognoscentur in tenebris mirabilia tua: * et justitia tua in terra oblivionis?

Et ego ad te, Domine clamavi: * et manea oratio mea praeveniet te.

Ut quid, Domine, repellis orationem meam: * avertis faciem tuam a me?

Pauper sum ego, et in laboribus a juventute mea: * exaltatus autem, humiliatus sum, et conturbatus.

In me transierunt irae tuae: * et terrores tui conturbaverunt me.

Circumdederunt me sicut aqua tota die : *
circumdederunt me simul.

Elongasti a me amicum , et proximum : *
et notos meos a miseria.

Ant. Factus sum , sicut homo sine adjutorio,
inter mortuos liber.

V. Omnis terra adoret , et psallat tibi.

R. Psalmum dicat nomini tuo , Domine.

Lectio Sancti Evangelii secundum Marcum.

Cap.

LECTIO VII.

IN illo tempore. Cum jam sero factum esset ,
quia erat Parasceve , quod est ante Sabbathum ,
venit Joseph ab Arimathaea nobilis Decurio , qui
et ipse erat expectans regnum Dei. Et reliqua.

Homilia Venerabilis Bedae Presbyteri.

PArasceve graece , latine praeparatio dicitur ,
quo nomine Judaei , qui inter Graecos morabantur ,
sextam Sabbati appellabant , eo quod in
illo ea , quae requie Sabatti necessaria essent ,
praeparare solerent. Juxta hoc , quod de manna
quondam praeceptum est : sexta autem die col-
ligetis duplum. Quia ergo sexta die factus est

homo, et tota est mundi creatura perfecta; septima autem Conditor ab opere suo requievit, unde et hanc Sabbatum, hoc est requiem voluit appellari: recte Salvator eadem sexta die crucifixus humanae restorationis implevit arcanum: ideoque, cum accepisset acetum, dixit: Consummatum est, hoc est sextae diei, quod pro mundi refectione suscepit, jam totum est opus expletum. Sabbato autem in sepulcro requiescens, resurrectionis, quae octava die ventura erat, expectabat eventum.

*. Mercatus est Joseph Sindonem mundam, ut involveret in ea Corpus Domini: * Venit ergo, et tulit corpus ejus.

*. Rogavit Pilatum Joseph ab Arimathaea, ut tolleret Corpus Jesu. Venit ergo.

Lectio VIII.

Venit, inquit, Joseph ab Arimathaea, nobilis decurio, qui et ipse erat expectans regnum Dei, et audacter introivit ad Pilatum, et petiit corpus Jesu. Magnae quidem Joseph iste dignitatis ad saeculum, sed majoris apud Deum meriti fuisse laudatur. Talem namque existere decebat eum, qui corpus Domini sepeliret, qui et per justitiam meritorum tali ministerio dignus esset, et per nobilitatem potentiae saecularis facultatem

posset obtinere ministrandi ; non enim quilibet ignotus , aut mediocris ad Praesidem accedere , et crucifixi corpus poterat impetrare.

¶. Haec est Sindon dignissima , in qua salutis anctor de Cruce depositus involvi dignatus est : * Ut nos consepulti cum eo , veteris hominis exuvii depositis , innocentiae Sindone tegemur.

*. Felix Domus Sabaudiae , quae tanto pignore ditata sacro hoc munere gloriatur. Ut nos. Gloria Patri. Ut nos.

Lectio IX. hom. fer. et in fine dicit. Te Deum laudamus.

Ad Laudes , et per Horas.

Ant. Joseph nobilis decurio ; vir bonus , et justus , et ipse dives , erat expectans regnum Dei.

Ant. Hic audacter introivit ad Pilatum , et petiit corpus Jesu.

Ant. Cum cognovisset Pilatus a centurione , quod jam mortuus esset , donavit corpus Jesu.

Ant. Joseph autem mercatus Sindonem , et deponens eum , involvit Sindone.

Ant. Posuit eum in monumento , in quo nondum quisquam positus fuerat.

Capitulum.

QUis est iste , qui venit de Edom , tinctis vestibus de Bosra? iste formosus in stola sua , gradiens in multitudine fortitudinis suae. Ego qui loquor justitiam , et propugnator sum ad salvandum.

Hymnus.

JEsu , dulcis amor meus ,
Ac si praesens sis , accedo.
Te complector cum affectu
Tuorum memor vulnerum.
O quam nudum hic te cerno ,
Vulneratum , et distensum ,
Inquinatum , involutum
In hoc sacro tegmine.
Salve caput cruentatum
Spinis , cuius dulcis vultus
Immutavit suum florem
Quem coeli tremit Curia.
Salve latus Salvatoris ,
Salve mitis apertura ,
Super rosam rubicunda ,
Medela salutifera.
Manus sanctae vos avete ,
Diris clavis perforatae.
Ne repellas me , Salvator ,
De tuis sanctis pedibus. Amen.

†. Dominus regnavit , decorem induit.
 ¶. Induit Dominus fortitudinem , et praecinxit
 se virtute.

Ad Benedictus. Antiphona.

Joseph nobilis decurio , expectans et ipse re-
 gnum Dei , mercatus est Sindonem , et deponens
 corpus Jesu , involvit illud in Sindone.

Oratio.

Deus , qui nobis in Sancta Sindone , qua Cor-
 pus tuum sacratissimum e Cruce depositum a
 Joseph involutum fuit , passionis tuae vestigia
 reliquisti : concede propitius , ut per mortem ,
 et sepulturam tuam ad resurrectionis gloriam
 perducamur. Qui vivis.

Ad Tertiam Ant. Hic audacter. Capitulum.
 Quis est iste. *ut supra.*

¶. br. Tuam Sindonem * Veneramur , Do-
 mine. Tuam.

†. Tuam retolimus passionem. Veneramur.
 Gloria Patri. Tuam.

†. Adoramus te , Christe , et benedicimus
 tibi.

¶. Quia per mortem tuam redemisti mundum.

Ad Sextam. Ant. Cum cognovisset.

Capitulum.

QUare ergo rubrum est indumentum tuum, et vestimenta tua, sicut calcantium in torculari? torcular calcavi solus, et de gentibus non est vir mecum.

¶. br. Adoramus te, Christe: * Et benedicimus tibi. Adoramus.

¶. Quia per mortem tuam redemisti mundum. Et benedicimus. Gloria Patri. Adoramus.

¶. Omnis terra adoret te, et psallat tibi.

¶. Psalmum dicat nomini tuo, Domine.

Ad Nonam Ant. Posuit eum.

Capitulum.

Circumspexi, et non erat auxiliator, quae sivi, et non fuit qui adjuvaret, et salvavit mihi brachium meum, et indignatio mea ipsa auxiliata est mihi.

¶. br. Omnis terra adoret te, * Et psallat tibi. Omnis.

¶. Psalmum dicat nomini tuo, Domine. Et psallat. Gloria Patri. Omnis.

¶. Dominus regnavit, decorem induit.

¶. Induit Dominus fortitudinem, et praecinxit se virtute.

In 2. Vesperis.

Ant. Joseph nobilis Decurio. *cum rel. de Laud.*
Psal. *ut in 1. Vesp.* *et loco ultimi dicit.* *Psal.*
Voce mea. *ut in Vesp.* *Sollem.* *Comm.* *Pass.*
Dom. *pag. 141.*

*. Tuam Sindonem veneramur , Domine.
 **. Tuam recolimus passionem.

Ad Magnificat, Antiphona.

Homo quidam dives ab Arimathaea , nomine Joseph , accepto corpore Jesu , involvit illud in Sindone munda.

FESTA MARTII.**DIE 7. MARTII.**

In festo S. Thomae Aquin. Conf. et Eccl.
Doct. ac Patr. min. princip. Civit. Capuae.
Duplex Majus.

Omnia , ut in Brev. Rom. In 2. Vesp. fit
com. de S. Joanne de Deo , et fer.

DIE 12. MARTII.

In festo S. Bernardi (Sacellani Richardi II.
filii Jordani Capuani Principis) Ep. Foriclau-
dii , et Caleni , et Conf. Duplex.

Omnia de commu. Conf. Pont. 1. loco.

DIE 13. MARTII.

*In festo S. Gregorii I. Pp. et Conf. et Eccl.
Doct. hod. ass. ex hesterna die.*

Duplex.

Omnia, ut in Brev. Rom.

FESTA MAJI.

DOMINICA I. VEL II. MAJI.

*Ex 7. huj. assign. juxta antiquam consuet.
Capuan.*

*In Festo Translationis S. Stephani Protom.
Patron. princip. Civit. Capuae, et 2. Titular.
Eccl. Basilicae Metrop. Cap.*

Duplex 1. Classis.

*Si Dominica 1. Maji fuerit Dominica in Al-
bis, praedict. Fest. Translat. S. Stephani ce-
lebratur Dom. 2. Maji ex antiqua consuetudine.*

Ad Vesperas. Antiphona.

*Lapidaverunt Stephanum. cum reliq. de Laud.
ut infra. Psalm. Dixit Dominus. cum reliq. de
Dom. et loco ultimi dicit. Psalm. Laudate Do-
minum omnes gentes.*

Capitulum. Actor. 5.

STEPHANUS autem plenus gratia, et fortitudine, faciebat prodigia, et signa magna in populo.

*Hymnus. Deus, tuorum militum. de commu-
un. M.*

¶. Sancti, et justi in Domino gaudete, allel.
¶. Vos elegit Deus in haereditatem sibi allel.

Ad Magnificat. Antiphona.

Stephanus autem plenus gratia, et fortitudine faciebat signa magna in populo, alleluja.

Oratio.

DA nobis, quae sumus Domine, imitari quod colimus: ut discamus et inimicos diligere; quia ejus Translationem celebramus, qui novit etiam pro persecutoribus exorare Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum vivit.

Et fit com. Dom. occurrentis.

Ad Matutinum.

*Omnia de commu. un. M. temp. Pasch. pae-
ter sequentia.*

De Actibus Apostolorum.

Cap. 7.

LECTIO I.

Ura cervice , et incircumcis̄is cordibus , et auribus , vos semper Spiritui Sancto resistitis , sicut patres vestri , ita et vos. Quem Prophētarum non sunt persecuti patres vestri ? Et occiderunt eos , qui praenuntiabant de adventu justi , cuius vos nunc proditores , et homicidae fuistis : qui accepistis legem in dispositione Angelorum , et non custodistis. Audientes autem haec , dissecabantur cordibus suis , et stridebant dentibus in eum.

¶. Stephanus autem plenus gratia , et fortitudine * Faciebat prodigia , et signa magna in populo , alleluja.

¶. Surrexerunt quidam de Synagoga , disputantes cum Stephano , et non poterant resistere sapientiae , et spiritui , qui loquebatur. Faciebat.

LECTIO II.

CUm autem esset plenus Spiritu Sancto , intendens in coelum , vidi gloriam Dei , et Je-

sum stantem a dextris Dei. Et ait: Ecce video coelos apertos , et Filium hominis stantem a dextris Dei. Exclamantes autem voce magna , continuuerunt aures suas , et impetum fecerunt unanimiter in eum. Et ejicientes eum extra civitatem , lapidabant : et testes deposuerunt vestimenta sua secus pedes adolescentis , qui vocabatur Saulus. Et lapidabant Stephanum invocantem , et dicentem : Domine Jesu , suscipe spiritum meum.

¶. Videbant omnes Stephanum , qui erant in concilio : * Et intuebantur vultum ejus , tamquam vultum Angeli stantis inter illos , alleluja.

†. Plenus gratia , et fortitudine , faciebat prodigia , et signa magna in populo. Et intuebantur.

LECTIO III. Cap. 7. et 8.

Positis autem genibus , clamavit voce magna , dicens: Domine , ne statuas illis hoc peccatum; et cum hoc dixisset , obdormivit in Domino. Saulus autem erat consentiens neci ejus. Facta est autem in illa die persecutio magna in Ecclesia , quae erat Jerosolymis : et omnes dispersi sunt per regiones Judaeae , et Samariae , praeter Apostolos. Curaverunt autem Stephanum viri timorati , et fecerunt planctum magnum super eum.

¶. Intuens in coelum beatus Stephanus , vidi gloriam Dei , et ait. * Ecce video coelos aperitos , et Filium hominis stantem a dextris virtutis Dei , alleluja.

¶. Cum autem esset Stephanus plenus Spiritu Sancto , intendens in coelum , vidi gloriam Dei , et ait. Ecce video. Gloria Patri. Ecce video.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

SAntorum Corpora Stephani Protomartyris , Gamalielis , Nicodemi , et Abibonis , quae diu in obscuro , ac sordido loco jacuerant , Honorio Imperatore , Luciano Presbytero divinitus admonito , inventa sunt prope Jerosolymam. Cui , Gamaliel cum in somnis apparuisset gravi quadam , ac praeclara senis specie , locum jacentium corporum commonstravit , imperans , ut Joannem Jerosolymitanum Antistitem adiret , ageretque cum eo , ut honestius illa corpora sepelirentur.

¶. Lapidabant Stephanum invocantem , et dicentem. * Domine Jesu Christe , accipe spiritum meum , et ne statuas illis hoc peccatum , alleluja.

¶. Positis autem genibus , clamavit voce magna , dicens. Domine.

Lectio V.

QUibus auditis, Jerosolymorum Antistes, finitimarum urbium Episcopis, presbyterisque convocatis, ad locum pergit, defossos loculos inventit, unde suavissimus odor efflabatur. Cujus rei fama commota magna hominum multitudo eo convenit, multique ex variis morbis aegroti, ac debiles, sani et integri domum redierunt. Sacrum autem Sancti Stephani Corpus, quod summa tunc celebritate in Sanctam Ecclesiam Sion illatum est, sub Theodosio Juniore Constantinopolim, inde Romam Pelagio Primo Summo Pontifice translatum, in agro Verano in sepulcro Sancti Laurentii Martyris collocatum est.

¶. Impetum fecerunt unanimiter in eum, et ejecerunt eum extra civitatem, invocantem, et dicentem: * Domine Jesu, accipe spiritum meum, alleluia.

*. Et testes deposuerunt vestimenta sua secus pedes adolescentis, qui vocabatur Saulus, et lapidabant Stephanum invocantem, et dicentem. Domine.

*Libr. 22. cap. 8. circa med.**LECTIO VI.*

AD Aquas Tibilitanas, Episcopo afferente Projecto reliquias Martyris gloriosissimi Stephani, ad ejus memoriam veniebat magnae multitudo nis concursus, et occursus. Ibi caeca mulier, ut ad Episcopum portantem pignora sacra duce-
retur, oravit: flores, quos ferebat, dedit: re-
cepit, oculis admovit, protinus vidi: stupen-
tibus, qui aderant, praeibat exultans, viam
carpens, et viae ducem ulterius non requirens.
Memorati memoriam Martyris, quae posita est
in Castello Sinicensi, quod Hipponensi coloniae
vicinum est, ejusdem loci Episcopus Lucillus,
populo praecedente, atque sequente, portabat;
fistula, cuius molestia jam diu laboraverat, et
familiarissimi sui medici, qui eam secaret, ope-
riebatur manus, illius piae sarcinae vectatione,
repente sanata est.

¶. Impii super Justum jacturam fecerunt, ut
eum morti traderent: * At ille gaudens suscep-
pit lapides, ut mereretur accipere coronam glo-
riae, alleluja.

*. Continuerunt aures suas , et impetum fecerunt unanimiter in eum. At ille. Gloria Patri. At ille.

IN III. NOCTURNO.

Lectio Sancti Evangelii secundum Matthaeum.
Cap. 23. v. 34.

LECTIO VII.

IN illo tempore: Dicebat Jesus Scribis , et Pharisaeis : Ecce ego mitto ad vos Prophetas , et Sapientes , et Scribas , et ex illis occidetis , et crucifigetis. Et reliqua.

Homilia S. Hieronymi Presbyteri.
Lib. 4. comment. in cap. 27. Matth.

HOc , quod antea dixeramus : Implete mensuram patrum vestrorum , ad personam Domini pertinere , eo quod occidendum esset ab eis ; potest et ad discipulos ejus referri , de quibus nunc dicit : Ecce ego mitto ad vos Prophetas , et Sapientes , et Scribas : simulque observa juxta Apostolum scribentem ad Corinthios , varia esse dona discipulorum Christi : alios Prophetas , qui ventura praedicent : alios sapientes , qui noverunt , quando debeat proferre sermonem : alios Scribas in

lege doctissimos, ex quibus lapidatus est Stephanus, Paulus occisus, crucifixus Petrus, flagellati in Actibus Apostolorum discipuli.

¶ Stephanus servus Dei, quem lapidabant Judaei, vedit caelos apertos: vedit, et introivit: * Beatus homo, cui caeli patebant, alleluja.

* Cum igitur saxorum crepitantium turbine quateretur, inter aetherios aulae caelstis sinus, divina ei claritas fulsit. Beatus.

LECTIO VIII.

QUaerimus, quis sit iste Zacharias filius Barachiae: quia multos legimus Zacharias. Et ne libera nobis tribueretur erroris facultas, additum est: Quem occidistis inter templum, et altare. In diversis diversa legi, et debeo singulorum opiniones ponere. Alii Zachariam filium Barachiae dicunt, qui in duodecim Prophetis undecimus est, patrisque in eo nomen consentit; sed, ubi occisus sit inter Templum et Altare, Scriptura non loquitur, maxime cum temporibus ejus vix ruinae templi fuerint. Alii Zachariam patrem Joannis intelligi volunt, ex quibusdam apochryphorum somniis approbantes, quod propterea occisus sit, quia Salvatoris praedicaverit adventum.

¶ Patefactae sunt januae Coeli Christi Martyri beato Stephano, qui in numero Martyrum

inventus est primus: * Et ideo triumphat in coelis coronatus, alleluja.

* Mortem enim, quam Salvator noster dignatus est pro nobis pati, hanc ille primus redidit Salvatori. Et ideo. Gloria Patri. Et ideo.

Lectio IX. de Hom. Dom. occurr. et in fine.
Te Deum Laudamus.

Ad Laudes, et per Horas.

Ant. Lapidaverunt Stephanum, et ipse invocabat Dominum dicens: Ne statuas illis hoc peccatum, alleluja.

Psal. Dominus regnavit. *cum reliq. de Dom.*

Ant. Lapidès torrentis illi dulces fuerunt: ipsum sequuntur omnes animae justae, alleluja.

Ant. Adhaesit anima mea post te, quia caro mea lapidata est pro te, Deus meus, alleluja.

Ant. Stephanus vidit coelos apertos, vidit, et introivit: Beatus homo, cui coeli patebant, alleluja.

Ant. Ecce video coelos apertos, et Jesum stantem a dextris virtutis Dei, alleluja.

Capitulum. Actor. 6.

STEPHANUS autem plenus gratia, et fortitudine, faciebat prodigia, et signa magna in populo.

Hymnus. Invicte Martyr unicum. *de commu.*
un. M.

¶. Sepelierunt Stephanum viri timorati , alleluja.

¶. Et fecerunt planctum magnum super eum , alleluja.

Ad Benedictus. Antiphona.

Stephanus autem plenus gratia , et fortitudine , faciebat signa magna in populo , alleluja.

ORATIO.

DA nobis , quaesumus Domine , imitari quod colimus , ut discamus et inimicos diligere : quia ejus Translationem celebramus , qui novit etiam pro persecutoribus exorare Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum vivit.

Deinde fit com. Dom. occurr.

Ad Tertiam Ant. Lapidès torrentis. Capitul.
Stephanus autem. *ut supra.*

¶. br. Sancti , et justi in Domino gaudete : *
Alleluja , alleluja. Sancti.

¶. Vos elegit Deus in haereditatem sibi. Alleluja. Gloria Patri. Sancti.

¶. Lux perpetua lucebit sanctis tuis , Domine alleluja.

¶. Et aeternitas temporum , alleluja.

Ad Sextam , Ant. Adhaesit anima mea.

Capitulum. Actor. 6.

SUrexerunt autem quidam de Synagoga quae appellatur Libertinorum, et Cyrenensium, et Alexandrinorum, et eorum, qui erant a Cilicia, et Asia, disputantes cum Stephano, et non poterant resistere sapientiae, et spiritui, qui loquebatur.

¶. br. Lux perpetua lucebit Sanctis tuis, Domine: * Alleluja, alleluja. Lux perpetua.

¶. Et aeternitas temporum. Alleluja. Gloria Patri. Lux perpetua.

¶. Laetitia sempiterna super capita eorum; alleluja.

¶. Gaudium, et exultationem obtinebunt; alleluja.

Ad Nonam Ant. Ecce video.

Capitulum. Actor. 6.

Positis autem genibus, clamavit voce magna, dicens: Domine, ne statuas illis hoc peccatum. Ut cum hoc dixisset, obdormivit in Domino.

¶. br. Laetitia sempiterna super capita eorum: * Alleluja, alleluja. Laetitia.

¶. Gaudium, et exultationem obtinebunt. Alleluja. Gloria Patri. Laetitia.

¶. Pretiosa in conspectu Domini, alleluja.

¶. Mors Sanctorum ejus, alleluja.

In 9. Vesperis.

Omnia , ut in primis , et loco ultimi Psalm. dicit. Credidi.

¶. Stephanus vidit caelos apertos , alleluja.

¶. Vedit , et introivit : Beatus homo , cui caeli patebant , alleluja.

Ad Magnificat , Antiphona.

Sepelierunt Stephanum viri timorati , et fecerunt planctum magnum super eum , alleluja.

DOM. II. VEL III. MAJI.

In festo Translationis S. Januarii Ep. et M.

Duplex majus cum Octava.

Omnia , ut in fine Brev. Rom.

DIE 15. MAJI.

In festo S. Irenes Virg. et M. Patr. min.

Duplex Majus.

Omnia de commu. Virg. et M. 1. loco. In 1. Noct. lectiones. Confitebor. de eod. commu. 2. loco.

DIE 10. MAJI.

In festo SS. Quarti , et Quinti Clericor. Mart. Cap. quorum Corpora in Metr. servantur.

Duplex 2. classis.

*Omnia de commu. plurim. Mm. temp. Pasch.
Oratio. Deus, qui nos concedis.*

Et in 1. Vesp. fit com. S. Gregorii Nazianzeni tant.

In 1. Noct. Lectiones. Fratres debitores.

In 2. Noct. Lect. Quibus ego laudibus.

In 3. Noct. Hom. in Evang. Ego sum vitis, vos palmites.

Lectio IX. de SS. Gordiano etc. Mm. et in Laud. fit eorum commem. Ant. et †. de 1. Vesp. commu.

DIE 11. MAJI.

In festo S. Pü V. Pp. et Conf. assign. ex die 5. huj. Duplex.

Omnia, ut in Brev. Rom.

DIE 13. MAJI.

In festo S. Antonini Ep. et Conf. assign. ex die 10. huj. Semiduplex.

Omnia, ut in Brev. Rom.

DIE 16. MAJI.

In festo S. Joannis Nepomuceni M. Dupl.

Omnia, ut in fine Brev. Rom.

DIE 22. MAJI.

*In festo S. Ubaldi Ep. et Conf. assign. ex
16. hui. Semiduplex.*

Omnia, ut in Brev. Rom.

DIE 24. MAJI.

*In festo B. Mariae Virginis, titulo Auxilium
Christianorum. Duplex Majus.*

Ad Vesperas, Antiphona.

Dum esset Rex. *cum reliq. ut in off. B. M.*
in Sabbato.

Psal. Dixit Dominus. cum reliq. de B. V.

Capitulum.

Ab initio creata sum, et usque ad futurum
saeculum non desinam, et in habitatione sancta
coram ipso ministravi.

Hymnus.

SÆpae, dum Christi populus cruentis
Hostis infensi premeretur armis,
Venis adjutrix pia Virgo, coelo
Lapsa sereno.

Prisca sic patrum monumenta narrant ,

Templa testantur spoliis opimis

Clara , votivo repetita cultu

Festa quotannis.

En novi grates liceat Mariae

Cantici laetis modulis referre

Pro novis donis , resonante plausu

Urbis , et Orbis.

O dies felix , memoranda fastis ,

Qua Petri Sedes Fidei Magistrum

Triste post lustrum reducem beata

Sorte recepit.

Virginis castae , puerique puri ,

Gestiens clerus , populusque grato

Corde Reginae celebrare caeli

Munera certent.

Virginum Virgo , benedicta Jesu

Mater , haec auge bona ; fac , praecamur ,

Ut Gregem Pastor Pius ad salutis

Pascua ducat.

Te per aeternos veneremur annos ,

Trinitas , summo celebranda plausu ,

Te fide mentes , resonoque linguac

Carmine laudent. Amen.

¶. Dignare me laudare te , Virgo sacrata.

¶. Da mihi virtutem contra hostes tuos.

Ad Magnificat, Antiphona

Ecce Maria erat spes nostra, ad quam confugimus in auxilium, ut liberaret nos, et venit in adjutorium nobis.

ORATIO.

OMnipotens, et misericors Deus, qui ad defensionem populi Christiani in Beatissima Virgine Maria perpetuum auxilium mirabiliter constitueristi: concede propitius; ut tali praesidio muniti certantes in vita, victoriam de hoste maligno consequi valeamus in morte. Per Dom.

Ad Complet. et per Hor. diei seq. hymn. term.

Jesu tibi sit gloria,

Qui natus es de Virgine,

Cum Patre, et almo Spiritu

In sempiterna saecula. Amen.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Sancta Maria, Dei Genitrix Virgo: * Intercede pro nobis.

Hymnus. Saepe dum Christi etc. *ut supra in Vespa.*

Ant. Psal. et v. de off. parvo B. M. V.

IN I. NOCTURNO.

De Parabolis Salomonis. *Cap. 8. et 9.*

LECTIO I.

EGO Sapientia habito in consilio, et eruditis intersum cogitationibus. Timor Domini odit malum: arrogantiam, et superbiam, et viam pravam, et os bilingue detestor. Meum est consilium, et aequitas, mea est prudentia, mea est fortitudo. Per me reges regnant, et legum conditores justa decernunt. Per me principes imperant, et potentes decernunt justitiam. Ego diligentes me diligo: et qui mane vigilant ad me, invenient me.

¶. Sancta, et immaculata virginitas, quibus te laudibus efferam, nescio: * Quia quem caeli capere non poterant, tuo gremio contulisti.

†. Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui. Quia.

LECTIO II.

MEcum sunt divitiae, et gloria, opes superbae, et justitia. Melior est enim fructus meus auro, et lapide praetioso, et genimina mea argento electo. In viis justitiae ambulo, in medio

semitarum judicii , ut ditem diligentes me , et thesauros eorum repleam. Dominus possedit me in initio viarum suarum , antequam quidquam faceret a principio. Ab aeterno ordinata sum , et ex antiquis , antequam terra fieret. Nondum erant abyssi , et ego jam concepta eram : nec dum fontes aquarum eruperant ; nec dum montes gravi mole constiterant : ante colles ego parturiebar.

¶. *Congratulamini mihi omnes , qui diligitis Dominum , quia , cum essem parvula , placui Altissimo : * Et de meis visceribus genui Deum , et hominem.*

¶. *Beatam me dicent omnes generationes , quia ancillam humilem resperxit Deus. Et de meis.*

Lectio III.

BEatus homo , qui audit me , et qui vigilat ad fores meas quotidie , et observat ad postes ostii mei. Qui me invenerit , inveniet vitam , et hauriet salutem a Domino: qui autem in me peccaverit , laedet animam suam. Omnes , qui me oderunt , diligunt mortem. Sapientia aedificavit sibi domum , excidit columnas septem. Immolavit victimas suas , miscuit vinum , et proposuit mensam suam. Misit ancillas suas , ut vocarent ad arcem , et ad moenia civitatis : Si

quis est parvulus, veniat ad me. Et insipientibus locuta est; Venite, comedite panem meum, et bibite vinum, quod miscui vobis.

¶. Beata es, Virgo Maria, quae Dominum portasti Creatorem mundi: * Genuisti, qui te fecit, et in aeternum permanes Virgo.

¶. Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum. Genuisti. Gloria Patri. Genuisti.

IN II. NOCTURNO.

Sermo Sancti Bernardi Abbatis.

Ex Sermone de 12 Stellis.

LECTIO IV.

Vehementer quidem nobis, Dilectissimi, vir unus, et mulier una nocuere: sed gratias Deo per unum nihilominus virum, et mulierem unam omnia restaurantur, nec sine magno foenere gratiarum. Et quidem sufficere poterat Christus: siquidem et nunc omnis sufficientia nostra ex Deo est: sed nobis bonum non erat, esse hominem solum. Congruum magis, ut adesset nostrae reparationi sexus uterque. Jam itaque nec ipsa Mulier benedicta in mulieribus videbitur otiosa: invenietur equidem locus ejus in hac reconciliatione. Opus est enim mediatore ad me-

diatorem Christum : nec alter nobis utilior , quam Maria. Crudelis nimium mediatrix Eva , per quam serpens antiquus pestiferum . etiam ipsi viro virus infudit : sed fidelis Maria , quae salutis antidotum et viris , et mulieribus propinavit. Illa enim ministra seductionis , haec propitiatio- nis : illa suggestit praevaricationem , haec inges- sit redemptionem. Quid ad Mariam accedere trepidet humana fragilitas ? Nihil austерum in ea , nihil terribile : tota suavis est , omnibus offerens lac , et lanam. Revolve diligentius Evan- gelicae historiae seriem universam : et si quid fortem increpatorium , si quid durum , si quod denique signum vel hac indignationis occurrerit in Maria , de cetero suspectam habeas , et ac- cedere verearis.

¶. Sicut cedrus exaltata sum in Libano , et sicut cypressus in monte Sion , quasi myrra elec- ta * Dedi suavitatem odoris.

*. Et sicut cinnamomum , et balsamum aro- matizans. Dedi.

Lectio V.

QUod si , ut vere sunt , plena magis omnia pietatis , et gratiae , plena mansuetudinis , et misericordiae , quae ad eam pertinent , inven- eris , age gratias ei , qui talem mediatrixem be-

nignissima miseratione providit, in qua nihil possit esse suspectum. Denique omnibus omnia facta est: sapientibus, et insipientibus copiosissima charitate debitricem se fecit. Omnibus misericordiae sinum aperit, ut de plenitudine ejus accipient universi; captivus redemptionem, aeger curationem, tristis consolationem, peccator veniam, justus gratiam, Angelus laetitiam. Ipsa praeterita non discutit merita, sed omnibus sese exorabilem, omnibus clementissimam praebet, omnium denique necessitates amplissimo quodam miseratur affectu. Ipsa est quondam a Deo promissa mulier serpentis antiqui caput virtutis pede contritura; cuius plane calcaneo in multis versutiis insidiatus est, sed sine causa. Sola enim contrivit universam haereticam pravitatem. Contriti sunt insidiantes, conculcati supplantatores, confutati derogatores, et beatam eam dicunt omnes generationes. Jam si Ecclesia Lunae intelligenda videtur vocabulo, habes mediatrixem evidenter expressam: Mulier, inquit, amicta sole, et luna sub pedibus ejus. Amplexamur Mariae vestigia, et devotissima supplicatione beatis illius pedibus provolvamur. Teneamus eam, nec dimittamus, donec benedixerit nobis; potens est enim.

¶. Quae est ista, quae processit sicut Sol, et formosa tamquam Jerusalem? * Viderunt eam

filiae Sion, et beatam dixerunt, et Reginae laudaverunt eam.

*. Et sicut dies verni circumdabant eam flores rosarum, et lilia convallium. Viderunt.

Ex publicis Monumentis.

Lectio VI.

Praesentissimum Deiparae auxilium ad Religionis hostes profligandos, saepe Populus Christianus mirum in modum expertus est: ex quo factum, ut Sanctissimus Pontifex Pius Quintus post insignem victoriam, intercedente Beatissima Virgine, a Christianis de Turcarum tyranno apud Echinadas Insulas reportatam, in Litaniis Lauretanis eamdem Reginam caelorum inter alia praeconia, Auxilium Christianorum appellari constituerit. Sed illud in primis memorabile est, atque explorati Miraculi loco habendum, quod cum Romanus Pontifex Pius Septimus, impiorum consiliis, et armis ex Apostolica Petri Sede exturbatus, et arcta custodia, praesertim Savonae, per annos quinque, eoque amplius fuisse detentus, viis omnibus penitus interclusis, ne Dei Ecclesiam regere posset, nullo similis persecutionis in priscis annalibus exemplo, inopinato, et praeter omnium expectationem conti-

git, ut ingenti plausu, ac veluti universi orbis manibus Pontificio Solio restitueretur. Quod et secundo accidit, dum iterum commoto turbine, ab Urbe discedens, Sacro comitante Cardinalem Collegio, Liguriam contendit. Verum praesentissimo Dei beneficio, cessante procella, quae grave minabatur excidium, Romam, plaudentibus prae novo gaudio populis, reversus est. Antea tamen, quod in votis habuerat, et captivitate detenus exequi nequiverat, aurea Corona insignem Savonae Imaginem Deiparae Virginis sub titulo Matris Misericordiae sollemni ritu, propriisque manibus decoravit. Quam mirabilem rerum vicissitudinem idem Pontifex Maximus Pius Septimus totius eventus intime conscient, cum intercessione Sanctissimae Dei Genitricis, cuius potentem opem et ipse impense imploraverat, et ab omnibus Christi fidelibus implorari curaverat, acceptam merito referret, in ejusdem Virginis Matris honorem sub appellatione Auxilii Christianorum sollemne festam indixit perpetuo celebrandum die mensis Maji vigesimo quarto, faustissimi sui in Urbem reditus anniversario, approbato etiam Officio proprio, ut tanti beneficij distincta, et perennis extet memoria, et gratiarum actio.

¶. Ornatum monilibus filiam Jerusalem Dominus concupivit. * Et videntes eam filiae Sion

beatissimam praedicaverunt, dicentes: * Unguentum effusum nomen tuum.

* Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato, circumdata varietate. Et videntes. Gloria Patri. Unguentum.

IN III. NOCTURNO.

Lectio Sancti Evangelii secundum Lucam.

Cap. 11.

Lectio VII.

IN illo tempore: Loquente Jesu ad turbas, extollens vocem quaedam mulier de turba, dixit illi: beatus venter, qui te portavit. Et reliqua.

Homilia S. Bernardi Abbatis.

In Nativitate B.M.V.

INTuere, o Homo, consilium Dei: agnosce consilium sapientiae, consilium pietatis. Coelesti rore aream rigaturus totum vellus prius infudit. Redempturus humanum genus, pretium universum contulit in Mariam. Altius ergo intuemini quanto devotionis affectu a nobis eam voluerit honorari, qui totius boni plenitudinem posuit in Maria: ut proinde, si quid spei in nobis est,

si quid gratiae , si quid salutis , ab ea noverimus redundare , quae ascendit deliciis affluens. Totis ergo medullis cordium , totis praecordiorum affectibus , et votis omnibus Mariam hanc veneremur , quia sic est voluntas ejus , qui totum nos habere voluit per Mariam. Haec , inquam , voluntas ejus est , sed pro nobis.

*. Felix namque es , Sacra Virgo Maria , et omni laude dignissima : * Quia ex te ortus est sol justitiae Christus Deus noster.

*. Ora pro populo , interveni pro clero , intercede pro devoto faemineo sexu : sentiant omnes tuum juvamen , quicumque tuum sanctum implorant auxilium. Quia ex te.

Lectio VIII.

IN omnibus siquidem , et per omnia providens miseris , trepidationem nostram solatur , fidem excitat , spem reborat , dissidentiam abigit , erigit pusillanimitatem. Ad Patrem verebaris accedere , solo auditu territus ad folia fugiebas : Jesum tibi dedit mediatorem. Quid non apud tales Patrem Filius talis obtineat ? Exaudietur utique pro sua reverentia : Pater enim diligit Filium. Sed forsitan et in ipso majestatem vereare Divinam , quod licet factus sit homo , manserit tamen Deus. Advocatum habere vis et

ad ipsum? Ad Mariam recurre. Pura siquidem humanitas in Maria, non modo pura ab omni coptaminatione, sed pura singularitate naturae. Nec dubius dixerim, exaudietur et ipsa pro reverentia sua. Exaudiet utique Matrem Filius, et exaudiet Filium Pater.

¶. Beatam me dicent omnes generationes: *
Quia fecit mihi magna, qui potens est, et sanctum nomen ejus.

¶. Et misericordia ejus a progenie in progenies timentibus eum. Quia fecit. Gloria Patri.
Quia fecit.

LECTIO IX.

Filioli, haec peccatorum scala, haec mea maxima fiducia est, haec tota ratio spei meae. Quid enim? Potestne Filius aut repellere, aut sustinere repulsam? Non audire, aut non audiri Filius potest? Neutrum plane. Invenisti, ait Angelus, gratiam apud Deum feliciter. Semper haec inveniet gratiam, et sola est gratia, qua egemus: nimirum sola est gratia, qua salvamur. Quid nos alia concupiscimus, Fratres? Quaeramus gratiam, et per Mariam quaeramus; nam apud homines gratia fallax. Quaerent alii meritum: nos invenire gratiam audemus. Quid enim? non gratiae est, quod hic sumus? Perfecto misericordiae Domini est, quod non sumus consumpti nos.

Ad Laudes et per Horas.

*Ant. Dum esset Rex. ut in Off. S. Mariae
in Sabbato. Capitulum. Ab initio. ut ibi.*

Hymnus.

TE Redemptoris, Dominique nostri
Dicimus Matrem, speciosa Virgo,
Christianorum decus, et levamen
Rebus in arctis.

Saeviant portae licet inferorum,
Hostis antiquus fremat, et minaces,
Ut Deo sacrum populetur agmen,
Suscitet iras.

Nil truces possunt furiae nocere
Meitibus castis, prece quas vocata
Annuens Virgo fovet, et Superno
Robore firmat.

Tanta si nobis faveat Patrona,
Bellici cessat sceleris tumultus,
Mille sternuntur, fugiuntve turmae,
Mille cohortes.

Tollit ut sancta caput iiii Sione
Turris, arx firmo fabricata muro,
Civitas David, clypeis, et acri
Milite tuta.

Virgo sic fortis Domini potenti
 Dextera , coeli cumulata donis ,
 A piis longe famulis repellit
 Daemonis ictus.

Te per aeternos veneremur annos ,
 Trinitas , summa celebranda plausu ,
 Te fide mentes , resonoque linguae
 Carmine laudent. Amen.

*. Diffusa est. etc.

Ad Benedictus , Antiphona.

Ad te , o Sancta Dei Genitrix , clamavimus ,
 et per te venit Domini auxilium in nobis.

ORATIO.

OMnipotens , et misericors Deus , qui ad defensionem Populi Christiani in Beatissima Virgine Maria perpetuum Auxilium mirabiliter constitueristi : concede propitius ; ut tali praesidio muniti certantes in vita , victoriam de hoste maligno consequi valeamus in morte. Per Dom.

Ad Horas , omnia ut in Off. B. M. in Sabb.

In 2. Vesperis.

Omnia ut in primis , praeter seq.

Ad Magnificat , Antiphona.

Sancta Maria , succurre miseris , juva pusillanimes , refove flebiles , ora pro populo , interveni pro Clero , intercede pro devoto faemineo

sexu : sentiant omnes tuum juvamen , quicumque tuum sanctum implorant auxilium.

Et fit com. seq. fest. et S. Urbani Pp. et M.

DIE 25. MAJI.

*In festo S. Mariae Magdalena de Pazzis
Virg. Patr. min. princip. Civit. Capuae.*

Duplex Majus.

Omnia ut in Brev. Rom. sub die 27. hujus.

*In 1. Noct. lect. De Virginibus. de comm.
Lectio IX. S. Urbani Pp. et M. et de eo fit
comm. in Laud.*

DIE 27. MAIJ.

*In festo S. Gregorii VII. Pp. et Confess.
assign. ex 25. hujus. Duplex.*

*Omnia ut in Brev. Rom. die 25. hujus cum
comm. S. Joannis Pp. et M.*

FESTA JUNII.

Feria VI. post Octavam Corporis Christi.

In festo Ss. Cordis Jesu. Duplex Majus.

*Vesperae integrae erunt de Octava Corporis
Christi sine comm. Ss. Cordis Jesu. Sed si
fest. Ss. Cordis Jesu transferatur, vel celebre-*

*tur sub ritu dupl. 1. vel 2. classis, aut quia
Titulus Ecclesiae, aut Congregationis, tunc
Ad 1. Vesperas.*

*Omnia dicuntur, ut in secundis Vesperis ut
infra, except. sequent.*

*. Miserator, et misericors Dominus.

¶. Longanimis, et multum misericors.

Ad Magnificat, Antiphona.

Misericordia Domini a progenie in progenies
timentibus eum, alleluja.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Cor Jesu, charitatis victimam: *
Venite adoremus.

Psal. Venite exultemus.

Hymnus.

QUicumque certum quaeritis
Rebus levamen asperis,
Seu culpa mordet anxia,
Seu poena vos premit comes.

Jesu, qui, ut agnus innocens,
Sese immolandum tradidit,
Ad Cor reclusum vulnere,
Ad mite Cor accedite.

Auditis, ut suavissimis
Invitet omnes vocibus?
Venite, quos gravat labor,
Premitque pondus criminum.

Quid Corde Jesu mitius ?
 Jesum Crucis, qui affixerant
 Excusat, et Patrem rogat,
 Ne perdat ultius impios.

O Cor, voluptas coelitum,
 Cor, fida spes mortalium,
 En hisce tracti vocibus
 Ad te venimus supplices.

Tu nostra terge vulnera,
 Ex te fluente Sanguine:
 Tu da novum cor omnibus,
 Qui te gementes invocant. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. Factum est cor meum, tamquam cera
 liquecens in medio ventris mei.

Psalm. 21.

Deus, Deus meus, respice in me: quare me
 dereliquisti? * longe a salute mea verba delictorum
 meorum.

Deus meus, clamabo per diem, et non exaudies: * et nocte, et non ad insipientiam mihi.

Tu autem in sancto habitas: * laus Israel.

In te speraverunt patres nostri: * speraverunt, et liberasti eos.

Ad te clamaverunt , et salvi facti sunt : * in te speraverunt , et non sunt confusi.

Ego autem sum vermis , et non homo : * opprobrium hominum , et abjectio plebis.

Omnes videntes me , deriserunt me : * locuti sunt labiis , et moverunt caput.

Speravit in Domino , eripiat eum : * salvum faciat eum , quoniam vult eum.

Quoniam tu es , qui extraxisti me de ventre : * spes mea ab uberibus matris meae. In te projectus sum ex utero.

De ventre matris meae Deus meus es tu : * ne discesseris a me.

Quoniam tribulatio proxima est : * quoniam non est , qui adjuvet.

Circumdederunt me vituli multi : * tauri pingues obsederunt me.

Aperuerunt super me os suum : * sicut leo rapiens , et rugiens.

Sicut aqua effusus sum : * et dispersa sunt omnia ossa mea.

Factum est cor meum tamquam cera lique-scens * in medio ventris mei.

Aruit tamquam testa virtus mea , et lingua mea adhaesit faucibus meis : * in pulverem mortis deduxisti me.

Quoniam circumdederunt me canes multi : * concilium malignantium obsedit me.

Foderunt manus meas , et pedes meos : * di-
numeraverunt omnia ossa mea.

Ipsi vero consideraverunt , et inspexerunt me : * .
diviserunt sibi vestimenta mea , et super vestem
meam miserunt sortem.

Tu autem Domine , ne elongaveris auxilium
tuum a me : * ad defensionem meam consipe .

Erue a framea , Deus , animam meam : * et
de manu canis unicam meam.

Salva me ex ore leonis : * et a cornibns uni-
cornium humilitatem meam.

Narrabo nomen tuum fratribus meis : * in
medio Ecclesiae laudabo te.

Qui timetis Dominum , laudate eum : * uni-
versum semen Jacob glorificate eum.

Timeat eum omne semen Israel : * quoniam
non sprevit , neque despexit deprecationem pau-
peris.

Nec avertit faciem suam a me : * et cum cla-
marem ad eum , exaudivit me.

Apud te laus mea in Ecclesia magna : * vota
mea reddam in conspectu timentium eum.

Edent pauperes , et saturabuntur , et lauda-
bunt Dominum , qui requirunt eum : * vivent
corda eorum in saeculum saeculi.

Reminiscentur , et convertentur ad Dominum : *
universi fines terrae.

Et adorabunt in conspectu ejus : * universae
familiae Gentium.

Quoniam Domini est regnum * et ipse dominabitur gentium.

Manducaverunt, et adoraverunt omnes pingues terrae : * in conspectu ejus cadent omnes, qui descendunt in terram.

Et anima mea illi vivet : * et semen meum serviet ipsi.

Annuntiabitur Domino generatio ventura : * et annuntiabunt caeli justitiam ejus, populus, qui nascetur, quem fecit Dominus.

Ant. Factum est cor meum tamquam cera liquecens in medio ventris mei.

Ant. Speravit cor meum in Domino, et adiutus sum, et refloruit caro mea.

Psalm. 27.

AD te Domine clamabo, Deus meus, ne sis a me : * ne quando taceas a me, et assimilabor descendantibus in lacum.

Exaudi Domine vocem deprecationis meae, dum oro ad te : * dum extollo manus meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul trahas me cum peccatoribus : * et cum operantibus iniquitatem ne perdas me.

Qui loquuntur pacem cum proximo suo : * mala autem in cordibus eorum.

Da illis secundum opera eorum : * et secundum nequitiam adinventionum ipsorum.

Secundum opera manuum eorum * redde retributionem eorum ipsis.

Quoniam non intellexerunt opera Domini , et in opera manuum ejus: * destrues illos , et non aedificabis eos.

Benedictus Dominus : * quoniam exaudivit vocem deprecationis meae.

Dominus adjutor meus , et protector meus : * in ipso speravit cor meum , et adjutus sum.

Et refloruit caro mea : * et ex voluntate mea confitebor ei.

Dominus fortitudo plebis sua: * et protector salvationum Christi sui est.

Salvum fac populum tuum , Domine , et benedic haereditati tuae : * et rege eos , et extolle illos usque in aeternum.

Ant. Speravit cor meum in Domino , et adjutus sum , et refloruit caro mea.

Ant. Convertisti planctum meum in gaudium mihi , et circumdedisti me laetitia.

Psalm. 29.

Exaltabo te , Domine , quoniam suscepisti me : * nec delectasti inimicos meos super me.

Domine Deus meus , clamavi ad te : * et salvasti me.

Domine eduxisti ab inferno animam meam : * salvasti me a descendentibus in lacum.

Psallite Domino sancti ejus : * et confitemini memoriae sanctitatis ejus.

Quoniam ira in indignatione ejus : * et vita in voluntate ejus.

Ad vesperum demorabitur fletus : * et ad matutinum laetitia.

Ego autem dixi in abundantia mea : * non movebor in aeternum.

Domine in voluntate tua : * praestitisti decori meo virtutem.

Avertisti faciem tuam a me : * et factus sum conturbatus.

Ad te Domine clamabo : * et ad Deum meum deprecabor.

Quae utilitas in sanguine meo , * dum descendeo in corruptionem ?

Numquid confitebitur tibi pulvis : * aut annuntiabit veritatem tuam ?

Audivit Dominus , et misertus est mei : * Dominus factus est adjutor meus.

Convertisti planctum meum in gaudium mihi : * conscidisti saccum meum , et circumdedisti me laetitia.

Ut cantet tibi gloria mea , et non compungar : * Domine Deus meus , in aeternum confitebor tibi.

Ant. Convertisti planctum meum in gaudium mihi , et circumdedisti me laetitia.

¶. Ego autem in Domino gaudebo.

¶. Et exultabo in Deo Iesu meo.

De Epistola B. Pauli Apostoli ad Ephesios.

Cap. 1.

LECTIO I.

BENEDICTUS Deus, et Pater Domini nostri Jesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictione spirituali in caelestibus, in Christo, sicut elegit nos in ipso ante mundi constitutionem, ut essemus sancti, et immaculati in conspectu ejus in charitate. Qui praedestinavit nos in adoptionem filiorum per Jesum Christum in ipsum, secundum propositum voluntatis suae, in laudem gloriae gratiae suae, in qua gratificavit nos in dilecto Filio suo: in quo habemus redemptionem per sanguinem ejus, remissionem peccatorum secundum divitias gratiae ejus. Propterea non cesso gratias agens pro vobis, memoriam vestri faciens in orationibus meis: ut Deus, Domini nostri Jesu Christi Pater gloriae, det vobis spiritum sapientiae, et revelationis, in agnitione ejus, illuminatos oculos cordis vestri, ut sciat, quae sit spes vocationis ejus, et quae divitiae gloriae haereditatis ejus in sanctis.

*. Gratificavit nos Deus in dilecto Filio suo: In quo habemus redemptionem per sanguinem ejus, et remissionem peccatorum.

†. Det nobis Dominus illuminatos oculos cordis nostri, in agnitione ejus. In quo. 18

DEus autem, qui dives est in misericordia, propter nimiam charitatem suam, qua dilexit nos, cum essemus mortui peccatis, convivis- cavit nos in Christo (cujus gratia estis salvati) et conresuscitavit, et conseruare fecit in coelestibus in Christo Jesu: ut ostenderet in saeculis supervenientibus abundantes divitias gratiae suae in bonitate super nos in Christo Jesu. Ipse enim est pax nostra, qui fecit utraque unum, et me- dium parietem maceriae solvens, inimicitias in carne sua: legem mandatorum decretis evacuans, ut duos condat in semetipso in unum novum hominem, faciens pacem, et reconciliat ambos in uno corpore Deo per crucem, interficiens ini- micitias in semetipso. Et veniens evangelizavit pacem vobis, qui longe fuitis, et pacem iis, qui prope. Quoniam per ipsum habemus acces- sum ambo in uno spiritu ad Patrem.

¶. Propter nimiam charitatem suam, qua di- lexit nos Deus, ostendit abundantes divitias gra- tiae suae: * In bonitate super nos, in Christo Jesu.

¶. Ipse enim est pax nostra; per quem ac- cessum habemus ad Patrem. In bonitate.

LECTIO III.

HUjus rei gratia flecto genua mea ad Patrem Domini Nostri Jesu Christi , ex quo omnis paternitas in caelis , et in terra nominatur , ut det vobis secundum divitias gratiae suae virtute corroborari per Spiritum ejus in interiorem hominem , Christum habitare per fidem in cordibus vestris : in charitate radicati , et fundati , ut possitis comprehendere cum omnibus Sanctis , quae sit latitudo , et longitudo , et sublimitas , et profundum : scire etiam supereminentem scientiae charitatem Christi , ut impleamini in omnem plenitudinem Dei. Ei autem , qui potens est omnia facere superabundanter , quam petimus , aut intelligimus , secundum virtutem , quae operatur in nobis : ipsi gloria in Ecclesia , et in Christo Jesu in omnes generationes saeculi saeculorum. Amen.

¶. Det nobis Dominus virtute corroborari , per Spiritum ejus in interiorem hominem : * Christum habitare per fidem in cordibus nostris.

¶. Ut in charitate radicati , et fundati , comprehendamus supereminentem scientiae charitatem Christi. Christum. Gloria Patri. Christum.

Ant. Gustate , et videte , quoniam suavis est
Dominus : beatus vir , qui sperat in eo.

Psalm. 33.

BEnedicam Dominum in omni tempore : * semper laus ejus in ore meo.

In Domino laudabitur anima mea : * audiant mansueti , et laetentur.

Magnificate Dominum mecum : * et exalte mus nomen ejus in idipsum.

Exquisivi Dominum , et exaudivit me : * et ex omnibus tribulationibus meis eripuit me.

Accedite ad eum , et illuminamini : * et facies vestrae non confundentur.

Iste pauper clamavit , et Dominus exaudivit eum : * et omnibus tribulationibus ejus salvavit eum.

Immittet Angelus Domini in circuitu timen-
tium eum : * et eripiet eos.

Gustate , et videte , quoniam suavis est Do-
minus : * beatus vir , qui sperat in eo.

Timete Dominum omnes sancti ejus : * quo-
niam non est inopia timentibus eum.

Divites eguerunt , et esurierunt : * inquirentes
autem Dominum non minuentur omni bono.

Venite filii, audite me: * timorem Domini
docebo vos.

Quis est homo, qui vult vitam: * diligit dies
videre bonos?

Prohibe linguam tuam a malo: * et labia tua
ne loquantur dolum.

Diverte a malo, et fac bonum: * inquire pa-
cem, et persequere eam.

Oculi Domini super justos: * et aures ejus
in preces eorum.

Vultus autem Domini super facientes mala: *
ut perdat de terra memoriam eorum.

Clamaverunt justi, et Dominus exaudivit eos: *
et ex omnibus tribulationibus eorum liberavit eos.

Juxta est Dominus iis, qui recto sunt corde: *
et humiles spiritu salvabit.

Multae tribulationes justorum: * et de omni-
bus his liberabit eos Dominus.

Custodit Dominus omnia ossa eorum: * unum
ex his non conteretur.

Mors peccatorum pessima: * et qui oderunt
justum, delinquent.

Redimet Dominus animas servorum suorum: *
et non delinquent omnes, qui sperant in eo.

Ant. Gustate, et videte, quoniam suavis est
Dominus: beatus vir, qui sperat in eo.

Ant. Propter veritatem, et mansuetudinem, et
justitiam, intende, prospere procede, et regna.

ERuctavit cor meum verbum bonum : * dico
ego opera mea regi.

Lingua mea calamus scribae , * velociter scri-
bentis.

Speciosus forma p^{rae} filiis hominum : diffusa
est gratia in labiis tuis : * propterea benedixit
te Deus in aeternum.

Accingere gladio tuo super femur tuum , *
potentissime.

Specie tua , et pulchritudine tua : * intende,
prospere procede , et regna.

Propter veritatem , et mansuetudinem , et ju-
stitiam : * et deducet te mirabiliter dextera tua.

Sagittae tuae acutae , populi sub te cadent: *
in corda inimicorum regis.

Sedes tua , Deus , in saeculum saeculi: * virga
directionis , virga regni tui.

Dilexisti justitiam , et odisti iniquitatem : *
propterea unxit te , Deus , Deus tuus oleo laeti-
tiae p^{rae} consortibus tuis.

Myrrha , et gutta , et casia a vestimentis tuis ,
a domibus eburneis : * ex quibus delectaverunt te
filiae regum in honore tuo.

Astitit regina a dextris tuis in vestitu deau-
rato : * circumdata varietate.

Audi filia , et vide , et inclina aurem tuam : *

et obliuiscere populum tuum, et domum patris tui.

Et concupiscet rex decorem tuum: * quia ipse est Dominus Deus tuus, et adorabunt eum.

Et filiae Tyri in muneribus: * vultum tuum deprecabuntur omnes divites plebis.

Omnis gloria ejus filiae regis ab intus: * in fimbriis aureis circumamicta varietatibus.

Adducentur regi virgines post eam: * proximae ejus afferentur tibi.

Afferentur in laetitia, et exultatione: * adducentur in templum regis.

Pro patribus tuis natī sunt tibi filii: * constitues eos principes super omnem terram.

Memores erunt nominis tui: * in omni generatione, et generationem.

Propterea populi confitebuntur tibi in aeternum, * et in saeculum saeculi.

Ant. Propter veritatem, et mansuetudinem, et justitiam, intende, prospere procede, et regna.

Ant. Judicabit populum in justitia, et pauperes in judicio.

Psalm. 71.

Deus, judicium tuum regi da: * et justitiam tuam filio regis.

Judicare populum tuum in justitia: * et pauperes tuos in judicio.

Suscient montes pacem populo : * et colles justitiam.

Judicabit pauperes populi , et salvos faciet filios pauperum : * et humiliabit calumniatorem.

Et permanebit cum sole , et ante lunam : * in generatione , et generationem.

Descendet sicut pluvia in vellus : * et sicut stillicidia stillantia super terram.

Orietur in diebus ejus justitia , et abundantia pacis : * donec auferatur luna.

Et dominabitur a mari usque ad mare , * et a flumine usque ad terminos orbis terrarum.

Coram illo procident *Æthiopes* : et inimici ejus terram lingent.

Reges Tharsis , et insulae munera offerent : * reges Arabum , et Saba dona adducent.

Et adorabunt eum omnes reges terrae : * omnes gentes servient ei.

Quia liberabit pauperem a potente : * et pauperem , cui non erat adjutor.

Parcet pauperi , et inopi : * et animas pauperum salvas faciet.

Ex usuris , et iniquitate redimet animas eorum : * et honorabile nomen eorum coram illo.

Et vivet , et dabitur ei de auro Arabiae , * et adorabunt de ipso semper : * tota die benedicent ei.

Et erit firmamentum in terra , in summis

montium , superextolletur super Libanum fructus ejus : * et florebunt de civitate sicut faenum terrae.

Sit nomen ejus benedictum in saecula : * ante solem permanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terrae : * omnes gentes magnificabunt eum.

Benedictus Dominus Deus Israel : * qui facit mirabilia solus.

Et benedictum nomen majestatis ejus in aeternum : et replebitur majestate ejus omnis terra : fiat , fiat .

Ant. Judicabit populum in justitia , et pauperes in judicio.

*. Mihi autem adhaerere Deo bonum est.

¶. Ponere in Domino Deo spem meam.

Sermo Sancti Bernardi Abbatis.

Tract. de Pass. Dom. cap. 3.

Lectio IV.

QUia semel venimus ad Cor dulcissimum Jesu : et bonum est nos hic esse , ne sinamus nos facile avelli ab eo , de quo scriptum est : Recedentes a te in terra scribentur. Quid autem accedentes ? Tu ipse doces nos. Tu dixisti accedentibus ad Te : Gaudete , quia nomina ve-

stra scripta sunt in coelo. Accedamus ergo ad te , et exultabimus , et laetabimur in te , me- mores Cordis Tui. O quam bonum , et quam jucundum habitare in Corde hoc ! Quin potius dabo omnes cogitationes , et affectus mentis commutabo , jactans omnem cogitatum meum in Cor Domini Jesu , et sine fallacia illud me enutriet.

¶. Introduxit me Rex in cellaria sua , ordi- navit in me charitatem : * Fulcite me floribus , stipate me malis , quia amore langueo.

¶. Sub umbra illius , quem desideraveram , sedi : et fructus ejus dulcis gutturi meo. Fulcite.

Lectio V.

AD hoc Templum , ad haec Sancta Sancto- rum , ad hanc Arcam Testamenti adorabo , et laudabo nomen Domini , dicens cum David : In- veni cor meum , ut orem Deum meum. Et ego inveni Cor Regis , Fratris , et Amici benigni Jesu. Et numquid non adorabo ? Hoc igitur Cor- de Tuo , et meo , dulcissime Jesu , invento , orabo te Deum meum. Admitte tantum in sa- crarium exauditionis tuae preces meas , imo me totum trahe in Cor tuum. O omnium pulchri- tudine speciosissime Jesu , amplius lava me ab iniuitate mea , et a peccato. meo munda me ,

ut purificatus per te , ad te purissimum possim
accedere , et in Corde tuo omnibus diebus vitae
meae merear habitare: et ut videre simul sem-
per , et facere tuam valeam voluntatem.

¶. Haurietis aquas in gaudio de fontibus Sal-
vatoris , et dicetis in illa die: * Confitemini Do-
mino , et invocate nomen ejus.

¶. Ecce Deus Salvator meus , fiducialiter agam ,
et non timebo. Confitemini.

Lectio VI.

AD hoc enim perforatum est latus tuum , ut
nobis patescat introitus. Ad hoc vulneratum est
Cor tuum , ut in illo , et in te , ab exterioribus
perturbationibus absoluti , habitare possimus.
Nihilominus et propterea vulneratum est , ut
per vulnus visibile vulnus amoris invisible vi-
deamus. Quomodo hic ardor melius ostendi po-
test , nisi quod non solum corpus , verum etiam
ipsum Cor lancea vulnerari permisit? Carnale ergo
vulnus spirituale ostendit. Quis illud Cor tam
vulneratum non diligit? Quis tam amantem non
redamet? Quis tam castum non amplectatur?
Nos igitur adhuc intus , idest in corpore ma-
nentes , quantum possumus amemus , redame-
mus , amplectamur vulneratum nostrum , cuius
impii agricolae foderunt manus , et pedes , la-

tus , et Cor : stemusque , ut cor nostrum durum adhuc , et impaenitens amoris sui vinculo constringere , et jaculo vulnerare dignetur.

¶. Auferam cor lapideum de carne vestra , et dabo vobis cor carneum : * Et Spiritum meum ponam in medio vestri.

¶. Effundam super vos aquam vivam : et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris. Et Spiritum. Gloria Patri. Et Spiritum.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Misericordiam , et veritatem diligit Deus: gratiam , et gloriam dabit Dominus.

Psalm. 83.

QUam dilecta tabernacula tua , Domine virtutum ! * concupiscit , et deficit anima mea in atria Domini.

Cor meum , et caro mea * exultaverunt in Deum vivum.

Etenim passer invenit sibi domum : * et turtur nidum sibi , ubi ponat pullos suos.

Altaria tua , Domine virtutum : * Rex meus, et Deus meus.

Beati , qui habitant in Domo tua Domine : * in saecula saeculorum laudabunt te.

Beatus vir, cuius est auxilium abs te : * ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrymarum, in loco, quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem : * videbitur Deus deorum in Sion.

Domine Deus virtutum exaudi orationem meam : * auribus percipe, Deus Jacob.

Protector noster aspice Deus : * et respice in faciem Christi tui.

Quia melior est dies una in atriis tuis : * super millia.

Elegi abjectus esse in domo Dei mei : * magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

Quia misericordiam, et veritatem diligit Deus : * gratiam, et gloriam dabit Dominus.

Non privabit bonis eos, qui ambulant in innocentia : * Domine virtutum, beatus homo, qui sperat in te.

Ant. Misericordiam, et veritatem diligit Deus : gratiam et gloriam dabit Dominus.

Ant. Dominus dabit benignitatem : loquetur pacem in plebem suam.

Psalm. 84.

BEnedixisti Domine terram tuam : * avertisti captitatem Jacob.

Remisisti iniquitatem plebis tuae : * operuistī omnia peccata eorum.

Mitigasti omnem iram tuam : * avertisti ab ira indignationis tuae.

Converte nos Deus salutaris noster : * et averte iram tuam a nobis.

Numquid in aeternum irasceris nobis ? * aut extendes iram tuam a generatione in generationem ?

Deus , tu conversus vivificabis nos : * et plebs tua laetabitur in te.

Ostende nobis Domine misericordiam tuam : * et salutare tuum da nobis.

Audiam , quid loquatur in me Dominus Deus : * quoniam loquetur pacem in plebem suam.

Et super sanctos suos : * et in eos , qui convertuntur ad cor.

Verumtamen prope timentes eum salutare ipsius : * ut inhabitet gloria in terra nostra.

Misericordia , et veritas obviaverunt sibi : * justitia , et pax osculatae sunt.

Veritas de terra orta est : * et justitia de coelo prospexit.

Etenim Dominus dabit benignitatem , * et terra nostra dabit fructum suum.

Justitia ante eum ambulabit : * et ponet in via gressus suos.

Ant. Dominus dabit benignitatem , loquetur pacem in plebem suam.

Ant. **Suavis, et mitis es, Domine, et multae misericordiae omnibus invocantibus te.**

Psalm. 85.

Inclina Domine aurem tuam, et exaudi me: * quoniam inops, et pauper sum ego.

Custodi animam meam, quoniam sanctus sum: * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te.

Miserere mei Domine, quoniam ad te clamavi tota die: * laetifica animam servi tui, quoniam ad te, Domine, animam meam levavi.

Quoniam tu Domine, suavis, et mitis: * et multae misericordiae omnibus invocantibus te.

Auribus percipe, Domine, orationem meam: * et intende voci deprecationis meae.

In die tribulationis meae clamavi ad te: * quia exaudisti me.

Non est similis tui in diis, Domine: * et non est secundum opera tua.

Omnes gentes, quascumque fecisti, venient, et adorabunt coram te, Domine: * et glorificabunt nomen tuum.

Quoniam magnus es tu, et faciens mirabilia: * tu es Deus solus.

Deduc me, Domine, in via tua, et ingrediar in veritate tua: * laetetur cor meum, ut timeat nomen tuum.

Confitebor tibi, Domine Deus meus, in toto corde meo: * et glorificabo nomen tuum in aeternum.

Quia misericordia tua magna est super me: * et eruisti animam meam ex inferno inferiori.

Deus, iniqui insurrexerunt super me, et synagoga potentium quae sierunt animam meam: * et non proposuerunt te in conspectu suo.

Et tu, Domine Deus, miserator, et misericors: * patiens, et multae misericordiae, et verax.

Respice in me, et miserere mei: * da imperium tuum puerō tuo, et salvum fac filium ancillae tuae.

Fac mecum signum in bonum, ut videant, qui oderunt me, et confundantur: * quoniam tu, Domine, adjuvisti me, et consolatus es me.

Ant. Suavis, et mitis es, Domine, et multae misericordiae omnibus invocantibus te.

* Misericordia Domini ab aeterno.

* Et usque in aeternum, super timentes eum.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Cap. 15. v. 9.

LECTIO VII.

IN illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis : Sicut dilexit me Pater , et ego dilexi vos. Manete in dilectione mea. Et reliqua.

Homilia S. Bernardi Abbatis.

Serm. 13 de verbis Domini in ultima Coena.

DE dilectione Dei quo plus bibo , plus sitio ; et ea saturari non possum , nec ego , nec aliquis diligens Christum. Ipsa quo plus editur , plus famem exauget ; et quanto plus ipsa bibitur , plus sitim incendit : ipsam quam inhabitat mentem , sic inebriat , ut nihil jam quaerat , vel diligat , nec diligere possit , nec valeat , praeter eum , qui sic mundum dilexit , ut Filium suum Unigenitum daret ; ut omnis , qui credit , et diligit illum , non moriatur , sed vivat cum eo. Ad hanc nos dilectionem auctor ipse inestimabilis charitatis invitat : in ea nos manere precatur , et rogat. Ait enim : Manete in dilectione mea : ac si aperte dicat : Quia ego ea dilectione , qua me Pater diligit , vos diligo , eadem dilectione me vos diligere rogo. Et quo-

niam dilectio **vestra** me usque ad mortem perduxit , sed neque mors crudelissima ipsa a **vestra** charitate me sejunxit : me diligite , et in ea dilectione manete.

v. Sicut dilexit me Pater , et ego dilexi vos : *
Manete in dilectione mea.

v. Si praecepta mea servaveritis , manebitis in dilectione mea , sicut et ego Patris mei praecepta servavi , et maneo in ejus dilectione.
Manete.

LECTIO VIII.

SEd qualiter in ejus dilectione manere debeamus , sequitur , et dicit : Si praecepta mea servaveritis , manebitis in mea dilectione : sicut et ego Patris mei praecepta servavi , et maneo in ejus dilectione. Haec opera , fratres mei , sunt causa dilectionis Christi. Unusquisque vestrum videat , si Dominum Jesum diligere debeat. Quid pro nobis facere debuit , et non fecit ? Quomodo nos plus amare potuit , et non amavit ? Majorem in nos dilectionem non potuit habere , quam habuit , quia animam suam in mortem pro nobis posuit. Ipsa beata Veritas testis est quod majorem charitatem nemo habet , quam ut animam suam ponat quis pro amicis suis. Non ergo nobis vilescat , Fratres mei , ipsa dilectio Christi , qui dilexit nos , et lavit nos a peccatis no-

stris in sang
tres mei , m
sti , ipsa c
x. Chris
Et lavit n
†. Maj
mam sua
Gloria Pa

ne manere debet
praecepta mea in
dilectione: sicut e
ravvi , et manus in
fratres mei , sed
Unusquisque vestrum
in diligere debeat. Quid
et non fecit? Quomodo
et non amavit? Major
non potuit habere , quam
quam in mortem pro me
Veritas testis est quod
emo habet , quam ut am
pro amicis suis. Non ergo
es mei , ipsa dilectio Christi
et lavit nos a peccatis no

unde possim gaudere : illud gaudium , quod in retributione praemiorum electi sunt percepturi , percipere , et possidere possitis.

Te Deum laudamus.

Ad Laudes et per Horas. Antiphona.

Discite a me , quia mitis sum , et humilis corde , et invenietis requiem animabus vestris.

Psal. Dominus regnavit. *cum reliq. de Dom.*

Ant. Suavis est Dominus , et in aeternum misericordia ejus.

Ant. Sitivit in te anima mea : quia melior est misericordia tua super vitas.

Ant. Sancti , et humiles corde benedicite Domino : laudate , et superexaltate eum in saecula.

Ant. Beneplacitum est Domino in populo suo : et exaltabit mansuetos in salutem.

Capitulum.

EGratidimi , et videte , filiae Sion , Regem Salomonem in diademe , quo coronavit illum mater sua in die desponsationis illius , et in die laetitiae Cordis ejus.

Hymnus.

SUmni Parentis Filio ,
 Patri futuri Saeculi ,
 Pacis beatae Principi ,
 Promamus ore canticum.

Qui vulneratus pectore
 Amoris ictum pertulit ,
 Amoris urgens ignibus ,
 Ipsum qui amantem diligunt.

Jesu , doloris victima ,
 Quis te innocentem compulit ,
 Dura ut apertum lancea
 Latus pateret vulneri ?

O fons amoris inclyte !
 O vena aquarum limpida !
 O flamma adurens crimina !
 O Cordis ardens charitas !

In Corde , Jesu , jugiter
 Reconde nos , ut uberi
 Dono fruamur gratiae ,
 Caelique tandem praemiis.

Semper Parenti , et Filio
 Sit laus , honor , sit gloria ,
 Sancto simul Paraclito
 In saeculorum saecula. Amen.

¶. Misericordia Domini ab aeterno.
 ¶. Et usque in aeternum super timentes cum.

Ad Benedictus. Antiphona.

Per viscera misericordiae suae visitavit nos
Deus, et fecit redemptionem populi sui, alleluja.

ORATIO.

FAc nos, Domine Jesu, Sanctissimi Cordis
tui virtutibus indui, et affectibus inflammari:
ut et imagini bonitatis tuae conformes, et tuae
redemptionis mereamur esse participes. Qui vivis.

*Ad Primam in ꝑ. br. Per quem salvati, et
liberati sumus.*

*Ad Tertiam Ant. Suavis est. Capitulum.
Egredimini.*

ꝑ. br. Misericordia tua, Domine * Plena est
terra. Misericordia.

ꝑ. Justificationes tuas doce me. Plena est.
Gloria Patri. Misericordia.

ꝑ. Secundum misericordiam tuam vivifica me,
Domine.

ꝑ. Et custodiam testimonia oris tui.

Ad Sextam. Ant. Sitivit.

Capitulum. Cant. 8.

POne me, ut signaculum super Cor tuum, ut
signaculum super brachium tuum, quia fortis
est, ut mors, dilectio tua.

¶. br. Secundam misericordiam tuam : * Vivifica me, Domine. Secundum.

*. Et custodiam testimoniam oris tui. Vivifica. Gloria Patri. Secundum.

*. Fac cum servo tuo secundum misericordiam tuam.

¶. Et doce me justificationes tuas.

Ad Nonam. Ant. Beneplacitum.

Capitulum. Psalm. 68. v. 21.

IMproperium expectavit Cor meum, et misericordiam. Et sustinui qui simul contristaretur, et non fuit; et qui consolaretur, et non inveni.

¶. br. Fac cum servo tuo * Secundum misericordiam tuam. Fac.

*. Et justificationes tuas doce me. Secundum. Gloria. Fac.

*. Veniat super me misericordia tua, Domine.

*. Salutare tuum, secundum eloquium tuum.

In 2. Vesperis. Antiphona.

De torrente in via bibet, propterea exaltabit caput.

Psalm. Dixit Dominus etc. ut in Dom.

Ant. Miserator Dominus, redemptionem misit populo suo.

Psalm. Confitebor tibi Domine etc. ut in Dom.

Ant. Apud Dominum misericordia , et copiosa
apud eum redemptio.

Psalm. De profundis etc.

Ant. Super misericordia tua , Domine , con-
fitebor tibi in toto corde meo.

Psalm. 137.

COnfitebor tibi , Domine , in toto corde meo *
quoniam audisti verba oris mei.

In conspectu Angelorum psallam tibi ; * ado-
rabo ad templum sanctum tuum , et confitebor
nomini tuo.

Super misericordia tua , et veritate tua : *
quoniam magnificasti super omne , nomen sanctum tuum.

In quacumque die invocavero te , exaudi me : *
multiplicabis in anima mea virtutem.

Confiteantur tibi , Domine , omnes reges ter-
rae : * quia audierunt omnia verba oris tui.

Et cantent in viis Domini : * quoniam magna
est gloria Domini.

Quoniam excelsus Dominus , et humilia re-
spicit : * et alta a longe cognoscit.

Si ambulavero in medio tribulationis , vivifi-
cabis me : * et super iram inimicorum meorum
extendisti manum tuam , et salvum me fecit
dextera tua.

Dominus retribuet pro me: * Domine, misericordia tua in saeculum: opera manuum tuarum ne despicias.

Ant. Super misericordia tua, Domine, confitebor tibi in toto corde meo.

Ant. Suavis Dominus universis, et miserationes ejus super omnia opera ejus.

Psalm. 144.

Exaltabo te, Deus meus rex: * et benedicam nomini tuo in saeculum, et in saeculum saeculi.

Per singulos dies benedicam tibi: * laudabo nomen tuum in saeculum, et in saeculum saeculi.

Magnus Dominus, et laudabilis nimis: * et magnitudinis ejus non est finis.

Generatio, et generatio laudabit opera tua: * et potentiam tuam pronuntiabunt.

Magnificentiam gloriae sanctitatis tuae loquentur: * et mirabilia tua narrabunt.

Et virtutem terribilium tuorum dicent: * et magnitudinem tuam narrabunt.

Memoriam abundantiae suavitatis tuae erubent: * et justitia tua exultabunt.

Miserator, et misericors Dominus: * patiens, et multum misericors.

Suavis Dominus universis, * et miserationes ejus super omnia opera ejus.

Confiteantur tibi , "Domine , omnia opera tua : *
et sancti tui benedicant tibi.

Gloriam regni tui dicent : * et potentiam tuam
loquentur.

Ut notam faciant filiis hominum potentiam
tuam : * et gloriam magnificentiae regni tui.

Regnum tuum , regnum omnium saeculorum : *
et dominatio tua in omni generatione , et gene-
rationem.

Fidelis Dominus in omnibus verbis suis : * et
sanctus in omnibus operibus suis.

Allevat , Dominus , omnes qui corruunt : * et
erigit omnes elisos.

Oculi omnium in te sperant , Domine , * et tu
das escam illorum in tempore opportuno.

Aperis tu manum tuam : * et imples omne
animal benedictione.

Justus Dominus in omnibus viis suis : * et
sanctus in omnibus operibus suis.

Prope est Dominus omnibus invocantibus eum : *
omnibus invocantibus eum in veritate.

Voluntatem timentium se faciet : * et depre-
cationem eorum exaudiet : et salvos faciet eos.

Custodit Dominus omnes diligentes se : * et
omnes peccatores disperdet.

Laudationem Domini loquetur os meum : * et
benedicat omnis caro nomini sancto ejus in sae-
culum , et in saeculum saeculi.

Ant. **Suavis Dominus universis , et miserationes ejus super omnia opera ejus.**

Capitulum. **Egredimini , ut in Laud. Hymnus.**
Quicumque etc. ut in Matut.

¶. **Misericordia Domini a progenie in progenies.**

¶. **Timentibus eum.**

Ad Magnificat. Antiphona.

Suscepit nos Dominus in Sinum , et Cor suum , recordatus misericordiae suae , alleluja.

Oratio. **Fac nos etc. ut in Laud.**

DOMINICA

Post Octavam Corporis Christi.

In festo Ss. Cordis Beatae Mariae Virginis.

Duplex Majus.

Omnia , ut in festo ad Nives , praeter seq.

IN III. NOCTURNO.

Sermo Santi Joannis Chrysostomi.

Apud Metaphrastem.

LECTIO IV.

DEi Filius non divitem , aut locupletem aliquam foeminam sibi matrem elegit , sed beatam Virginem illam , cuius anima virtutibus ornata erat. Cum enim beata Maria supra humanam

naturam castitatem servaret, propterea Christum Dominum in ventre concepit. Ad hanc igitur sanctissimam Virginem, et Dei Matrem accurrentes, ejus patrocinii utilitatem assequamur. Itaque, quaecumque estis virgines, ad matrem Domini confugite. Illa enim pulcherrimam, pretiosissimam, et incorruptibilem possessionem patrocinio suo vobis conservabit.

¶. Sicut cedrus etc.

LECTIO V.

MAgnum revera miraculum, fratres dilectissimi, fuit beata semper Virgo Maria. Quid namque illa majus, aut illustrius ullo umquam tempore inventum est, seu aliquando inveniri poterit? Haec sola coelum, ac terram amplitudine superavit. Quidnam illa sanctius? Non Prophetae, non Apostoli, non Martyres, non Patriarchae, non Angeli, non Throni, non Dominationes, non Seraphim, non Cherubim, non denique aliud quidpiam inter creatas res visibles, aut invisibles, majus, aut excellentius inveniri potest. Eadem ancilla Dei est, et mater; eadem virgo, et genitrix.

¶. Quae est ista etc.

LECTIO VI.

HÆc ejus mater est, qui a Patre ante omne principium genitus fuit, quem Angeli, et homines agnoscunt Dominum rerum omnium. Visne cognoscere, quanto Virgo haec praestantior sit caelestibus potentiis? Illae cum timore, et tremore assistunt, faciem velantes suam: haec humanum genus illi offert, quem genuit. Per hanc et peccatorum veniam consequimur. Ave igitur, mater, caelum, puella, virgo, thronus, Ecclesiae nostrae decus, gloria, et firmamentum: assidue pro nobis precare Jesum Filium tuum, et Dominum nostrum: ut per te misericordiam invenire in die judicii, et, quae reposita sunt iis, qui diligunt Deum, bona consequi possimus, gratia, et benignitate Domini nostri Jesu Christi, cum quo Patri simul, et Sancto Spiritui gloria, et honor, et imperium, nunc, et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

¶. *Ornatam.*

DIE 29. JUNII.

*Commemorationes Omn. Ss. Apostolorum, et
Omn. Ss. Martyrum facienda in festo Ss. App.
Petri, et Pauli.*

*In 1. Vesperis.**Pro omnibus Ss. Apostolis. Antiphona.*

In hoc cognoscent omnes , quia discipuli mei estis , si dilectionem habueritis ad invicem.

¶. Nimis honorati sunt amici tui , Deus.

¶. Nimis confortatus est principatus eorum.

ORATIO.

EXaudi nos , Deus salutaris noster , et omnium Sanctorum Apostolorum tuorum tuere praesidiis , quorum donasti fideles esse doctrinis.

Pro omnibus Ss. Mm. Antiphona.

Isti sunt Sancti , quos elegit Dominus in charitate non ficta , et dedit illis gloriam sempiternam.

¶. Justi epulentur , et exultent in conspectu Dei.

¶. Et delectentur in laetitia.

ORATIO.

Deus , qui glorificaris in concilio Sanctorum Martyrum tuorum : respice ad preces humilitatis nostrae ; ut quorum solemnia celebramus , eorum precibus adjuvari mereamur. Per Dom.

*Ad Laudes.**Pro omnibus Ss. Apostolis. Antiphona.*

Vos , qui secuti estis me , sedebitis super sedes , judicantes duodecim tribus Israel.

¶. In omnem terram exivit sonus eorum.

¶. Et in fines orbis terrae verba eorum.

Pro omnibus Ss. Mm. Antiphona.

Sancti tui , Domine , semper benedicant te , et gloriam regni tui dicent.

¶. Mirabilis Deus in Sanctis suis.

¶. In Sanctis ejus laudate Deum.

*In 2. Vesperis.**Pro omnibus Ss. Apostolis. Antiphona.*

Vos amici mei estis , si feceritis , quae ego praecipio vobis , dicit Dominus.

¶. Gloriosus in Sanctis suis , faciens mirabilia.

¶. Hic Deus meus , et glorificabo eum.

Pro omnibus Ss. Mm. Antiphona.

Dico autem vobis amicis meis , ne timeatis ab iis , qui occidunt corpus , animam autem non possunt occidere.

¶. Justi autem in perpetuum vivent.

¶. Et apud Dominum est merces eorum.

FESTA JULII.

DIE 18. JULII.

*In festo S. Vitaliani Ep. Capuani, et Conf.
Duplex s. classis.*

Omnia de comm. Conf. Pont. praeter seq.

*In Hymno. Iste Confessor, dicat. Meruit su-
premōs laudis honores. Or. Da quaesumus. et
non fit com. praec. nec Ss. Mm.*

In 1. Noct. lect. Fidelis sermo. de eod. comm.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO IV.

VItalianus Capuae natus, morum innocentia, vitaeque sanctimonia ab infantia conspicuus, Episcopalem ipsius Civitatis thronum omnium consensu promeruit. Quam dignitatem adeptus, vitam absque querela, in omni castitate, et humilitate usque ad senectam perduxit. Viduis enim, ac pupillis alendis, consolandis afflictis, aegrisque curandis, animis, denique, corporibusque omni ope juvandis adeo feliciter incubuit, ut se verum patriae patronum comprobarit.

¶. Inveni David.

Lectio V.

SED, cum ejus sanctitati hostis humani generis infensus esset, viros improbos concitavit, qui seni innocentia impudicitiae crimen imponere, hac instructa calumnia, conati sunt. Vesteres mulieres clam in ejus cubiculum, propriis subductis, injecerunt, cumque de more ad matutinum officium consurgeret, vesteres, quas reperit, assumpsit, atque his indutus ad Ecclesiam pergens, ludibrio habitus est. Nam perditissimi impostores protinus clamarunt, eum, qui aliis castitatem praedicaret, cum mulieribus versari, adeo ut nec vereretur illarum vestimenta gestare. Ab impiis itaque captus, cum diceret, se ab aliis potius, quam a filiis suis haec pati debuisse, culeo insutus, in mare projectus est. Divina tamen providentia eum servante, incolumis ad portum Romanum pervenit.

¶. Posui adjutorium.

Lectio VI.

Tantum scelus, poena statim divinitus inficta, vindicatum est: nam tanta siccitas, terraeque sterilitas in finibus Capuae esse coepit, ut nulla ibi seges, vel herba gigneretur. Cives autem, id sibi merito evenire intelligentes ob crimen

patratum in Episcopum , facti poenitentes conquisitum , et inventum orant , ut reversus in patriam , his , qui in eum peccaverant , veniam daret : qua impetrata , Sanctoque Antistite in pristina sede restituto , copiose illico imbræ exundarunt. Verum ille finem vitae appropinquare praesentiens , in montem , qui Virgilii dicebatur , secessit ; ibique extucta Beatae Virgini Ecclesia , paulo post obdormivit in Domino decimo septimo Kalendas Augosti , ac ibidem depositus , multis miraculis coruscavit.

¶. Iste est.

In III. Noct. Hom. in Evang. Homo peregre. de eod. comm.

Lectio IX. de Ss. Symphorosa etc. Mm. , et fit comm. eorum in Laudibus.

DIE 20. JULII.

In festo S. Eliae Proph. Protæct. Civit. Capuae. Duplex.

In 2. Vesp. S. Vincentii a Paulo fit a Capitulo de S. Elia , ut infra.

Si vero fest. S. Eliae transferri contigerit , tunc.

Ad 1. Vesperas. Antiphona.

Zelo zelatus sum pro Domino Deo exercituum , quia dereliquerunt pactum tuum filii Israel.

*Psalm. Dixit Dominus. cum reliq. de Dom.
et loco ultimi dicitur Psalm. Lauda Jerusalem
Dominum.*

*Ant. Usquequo claudicatis in duas partes? Si
Dominus est Deus, sequimini eum.*

*Ant. Si Homo Dei sum, descendat ignis de
caelo, et devoret te, et quinquaginta tuos.*

*Ant. Non ego turbavi Israel, sed tu, et do-
mus patris tui, qui dereliquistis mandata Domini.*

*Ant. Occidisti insuper, et possedisti: ecce
ego inducam super te malum, et demetam po-
steriora tua.*

Capitulum. Eccl. 48.

SUrrexit Elias Propheta, quasi ignis, et ver-
bum ipsius quasi facula ardebat. Qui induxit in
populos famem, et irritantes illum invidia sua
pauci facti sunt.

Hymnus.

Nunc juvat celsi properare ad alta
Mente Carmeli juga, et ore pleno
Vatis Eliae meritos referre
Laudis honores.

Dum fames terras premeret, ministro
Utitur corvo: viduae farinam
Sufficit sollers, oleoque manat
Hydria pingui.

Hic , Deo fusis precibus , reductum

Finibus mortis puerum parenti

Reddit , orando valet expetitam

Reddere lucem.

Claudit et nubes , aperitque verbo ,

Imperat post tres properanter annos

Decidant caelo , sitiensque tellus

Hauriat imbres.

Sit Patri summo , genitaeque Proli ,

Et tibi compar utriusque Sancte

Spiritus , laus , imperium , potestas

Tempus in omne. Amen.

¶. Verbo Domini continuit caelum.

¶. Et dejecit de caelo ignem ter.

Ad Magnificat , Antiphona.

Ecce ego mittam vobis Eliam Prophetam ,
antequam veniat dies Domini magnus , et hor-
ribilis , et convertet cor patrum ad filios , et
cor filiorum ad patres eorum.

Oratio.

Praesta , quaesumus omnipotens Deus : ut qui
beatum Eliam Prophetam tuum igneo curru mi-
rabiliter elevatum esse credimus ; eodem inter-
veniente ad caelestia sublevemur , et Sanctorum
tuorum consortio gaudemus. Per Dom.

Ad Matutinum.

• *Invitatorium.* Regem Prophetarum Dominum:*

Venite adoremus. *Psalm.* Venite.

Hymnus. Nunc juvat celsi etc. *ut in Vesp.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. Factum est autem, ut aegrotaret filius mulieris matrisfamilias, et erat languor fortissimus.

Psalm. Beatus vir. *cum rel. de comm. Conf. non Pont.*

Ant. Dixit mulier ad Eliam: Quid mihi, et tibi, vir Dei? ingressus es ad me, ut rememorarentur iniquitates meae, et interficeres filium meum? *Psalm.* Quare fremuerunt.

Ant. Ait Elias ad viduam: da mihi filium tuum. Et clamavit ad Dominum, et revivixit puer. *Psalm.* Domine, quid multiplicati sunt.

*. Verbo Domini continuit coelum.

¶. Et dejecit de coelo ignem ter.

LECTIO I.

Dixit Elias Thesbites de habitatoribus Galaad ad Achab : Vivit Dominus Deus Israel , in cuius conspectu sto , si erit annis his ros , et pluvia , nisi juxta oris mei verba. Et factum est verbum Domini ad eum , dicens : Recede hinc , et vade contra Orientem , et abscondere in torrente Carith , qui est contra Jordanem , et ibi de torrente bibes : corvisque praecepi , ut pascant te ibi. Abiit ergo , et fecit juxta verbum Domini: cumque abiisset , sedit in torrente Carith , qui est contra Jordanem. Coryi quoque deferebant ei panem , et carnes mane , et similiter panem , et carnes vespere , et bibebat de torrente. Post dies autem siccatus est torrens : non enim pluerat super terram. Factus est ergo sermo Domini ad eum dicens. Surge , et vade in Sarepta Sidoniorum , et manebis ibi : praecepi enim ibi mulieri viduae , ut pascat te.

*. Recede hinc , et vade contra Orientem , dixit Dominus ad Eliam : * Qui abiit , et fecit juxta verbum Domini.

*. Abscondere in torrente Carith , et ibi de torrente bibes ; corvisque praecepi , ut pascant te ibi. Qui abiit.

LECTIO II.

SUrrexit, et abiit in Sarepta. Cumque venisset ad portam Civitatis, apparuit ei mulier vidua colligens ligna, et vocavit eam, dixitque ei: da mihi paululum aquae in vase, ut bibam. Cumque illa pergeret, ut afferret, clamavit post tergum ejus dicens: Affer mihi, obsecro, et buccellam panis in manu tua. Quae respondit: Vivit Dominus Deus tuus, quia non habeo panem, nisi quantum pugillus capere potest farinae in hydria, et paululum olei in lecytho: en colligo duo ligna, ut ingrediar, et faciam illum mihi, et filio meo, ut comedamus, et moriamur. Ad quam Elias ait: Noli timere, sed vade, et fac sicut dixisti: verumtamen mihi primum fac de ipsa farinula subcinericum panem parvulum, et affer ad me: tibi autem, et filio tuo facies postea. Nunc autem dicit Dominus Deus Israel: Hydria farinae non deficiet, nec lecythus olei minuetur usque ad diem, in qua Dominus datus est pluviam super faciem terrae. Quae abiit, et fecit juxta verbum Eliae: et comedit ipse, et illa, et domus ejus: et ex illa die hydria farinae non defecit, et lecythus olei non est imminutus juxta verbum Domini, quod loquutus fuerat in manu Eliae.

¶. Abiit mulier , et fecit juxta verbum Prophetae: * Et comedit ipse , et illa , et domus ejus.

¶. Ex illa die hydria farinae non defecit , et lecythus olei non est imminutus juxta verbum Eliae. Et comedit.

Lectio III.

FActum est autem post haec , aegrotavit filius mulieris matrisfamilias: et erat languor fortissimus , ita ut non remaneret in eo halitus. Dixit ergo ad Eliam : Quid mihi , et tibi , vir Dei ? ingressus es ad me , ut rememorarentur iniquitates meae , et interficeres filium meum ? Et ait a' l eam Elias : Da mihi filium tuum. Tulitque eum de sinu ejus , et portavit in coenaculum , ubi ipse manebat , et posuit super lectulum suum. Et clamavit ad Dominum , et dixit : Domine Deus meus , etiamne viduam , apud quam ego utcumque sustendor , affixisti , ut interficeres filium ejus ? Et expandit se , atque mensus est super puerum tribus vicibus , et clamavit ad Dominum , et ait : Domine Deus meus , revertatur , obsecro , anima pueri hujus in viscera ejus. Et exaudivit Dominus vocem Eliae , et reversa est anima pueri intra eum , et revixit.

¶. Reversa est anima pueri intra eum , et revixit , et tradidit matri suae , et ait illi : * En vivit filius tuus.

¶. Tulit Elias puerum , et depositus eum in inferiorem domum , dicens. En vivit. Gloria Patri. En vivit.

IN II. NOCTURNO.

Ant. Factum est verbum Domini ad Eliam , dicens : vade , et ostende te Achab , ut dem pluviam super faciem terrae.

Psalm. Cum invocarem.

Ant. Ait Elias ad Achab : Ascende , comedere , et bibe , quia sonus multae pluviae est.

Psalm. Verba mea.

Ant. Manus Domini facta est super Eliam , accinctisque lumbis currebat ante Achab , donec veniret in Jezrahel.

Psalm. Domine Dominus noster.

¶. Tu ungis Reges ad poenitentiam.

¶. Et Prophetas facis successores post te.

Ex libro Sancti Epiphani Episcopi.
De Vitis Prophetarum.

Lectio IV.

ELias Propheta ex Thesbis existebat , e continente Arabum , de tribu Aaron Levita. Morsabatur autem in Galaad ; quoniam Thesbis erant Aedes Sacerdotibus consecratae , ac destinatae. Quem cum eniteretur parens ejus , ejusmodi Sabac patri visio apparuit. Viri niveum quemdam praeseferentes habitum , pusionem salutabant , matrisque uberibus in ignem eyellebant , quin et flammarum ignis cibi loco ministrabant. Profectus est itaque in Jerusalem genitor , visa que ad Sacerdotes retulit. Respondit autem Chrematismus , hoc est Oraculum , sive Responsor : Cave manifestum facias : erit quippe lumen filii hujus domicilium , sermoque ejus demonstratio , ac sententia , et judicabit Israel cum igne , tum romphaea. Hic est ille Elias , qui ter ignem de caelo deduxit , quique imbre sua lingua gestavit , mortuos item suscitavit , et in caelum deinde nimbo , seu turbine ignis assumptus est.

¶. Ait Abdias ad Eliam : cum recessero a te , Spiritus Domini asportabit te in locum , quem ego ignoro , et tu dicis : * Dic domino tuo : Adest Elias.

¶. **Dixit Elias : Vivit Dominus exercituum , ante cujus vultum sto , quia hodie apparebo ei. Dic Domino.**

LECTIO V.

Ex libro Sancti Isidori Episcopi.

De Vita , et Morte Sanctorum.

Elias , qui interpretatur Dominus Deus , Thes-
bites , Sacerdos Magnus , atque Propheta , ha-
bitator solitudinis , fide plenus , devotione sum-
mus , in laboribus fortis , in industria sollers ,
excellenti ingenio praeditus , in exercitatione di-
sciplinae districtus , in sancta meditatione as-
siduus , metuque mortis intrepidus. Verberavit
tyrannos , sacrilegos interfecit , multisque signis
virtutum effulsa. Triennio siccitate clausit im-
bribus caelum : oravit rursum , et caelum dedit
pluviam. Mortuum mulieris filium suscitavit.
Cujus virtute hydria farinae non defecit , et vas
olei perpetuo fonte manavit. Cujus verbo super
sacrificium ignis de caelo venit. Duos quinqua-
genarios cum militibus caelesti igne combussit.
Jordanem transiens , tactu melotis abruptit aquas.

¶. **Cum venisset Elias ad portam Civitatis , apparuit ei mulier vidua , colligens ligna , et vocavit eam , dixitque ei : * Da mihi paululum aquae in vase , ut bibam.**

¶. Cumque illa pergeret, ut afferret aquam, clamavit post tergum ejus, dicens. Affer mihi, obsecro, et buccellam panis in manu tua. Da mihi.

Lectio VI.

Post haec igneo curru in caelum raptus ascendit, venturus, juxta Malachiam Prophetam, in fine mundi, praecessurus Christum, annunciaturus ultimum ejus adventum cum magnis virtutibus, prodigiisque signorum, ita ut bellum gerat Antichristus adversus eum, et Henoch, qui cum eo venturus est, et occidet eos. Cadavera autem eorum tribus diebus et sex horis in plateis insepulta jacebunt. Dehinc suscitati a Domino regnum Antichristi plaga magna percutient. Post haec veniet Dominus, et interficiet Antichristum gladio oris sui, et eos, qui adoraverunt eum, et regnabit Dominus cum omnibus Sanctis suis in aeternum.

¶. Expandit se, atque mensus est Elias super puerum tribus vicibus, et clamavit ad Dominum: * Et exaudivit Dominus vocem Eliae.

¶. * Dominus Deus meus, revertatur, obsecro, anima pueri hujus in viscera ejus. Et exaudivit. Gloria Patri. Et exaudivit.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Dixit Elias prophetis Baal: eligit vobis bovem unum, et invocate nomina deorum vestrorum: qui clamabant, et non erat, qui responderet eis.

Psalm. Domine, quis habitabit.

Ant. Cum jam tempus esset, ut offerretur holocaustum, accedens Elias oravit ad Dominum.

Psalm. Domine in virtute tua.

Ant. Orante Elia, cecidit ignis Domini, et voravit holocaustum, et ligna, et lapides, pulvarem quoque, et aquam, quae erat in aqueductu, lambens.

V. Beati sunt, qui te viderunt.

xy. Et in amicitia tua decorati sunt.

Lectio Sancti Evangelii secundum Matthaeum.

Cap. 17.

IN illo tempore: Assumpsit Jesus Petrum, et Jacobum, et Joannem fratrem ejus; et duxit illos in montem excelsum seorsum, et transfiguratus est ante eos. Et reliqua.

Homilia Sancti Joannis Chrysostomi.
Hom. 57. in Matth. paulo post initium.

CUjus autem rei gratia Moysen, et Eliam produxit? Multas quidem dicere quis causas posset. Et primum, quoniam turbae, alii Eliam, alii Jeremiam, alii priscorum Prophetarum unum opinabantur, idcirco Moysen, et Eliam caeterorum Prophetarum vertices producit, ut quam magnum sit inter servos et Dominum discrimen oculis cernerent, utque recte laudatum crederent Petrum, qui Filium Dei eum confessus est. Deinde quoniam assidue quasi transgressorum legis Judaei accusabant, et blasphemare putabant, quasi gloriam Patris nihil ad eum pertinentem vindicaret. Dicebant enim: Hic non est a Deo, qui sabbatum non servat. Et rursus: De bono opere non lapidamus te, sed de blasphemia, et quia tu, homo cum sis, Deum te facis: ut ipsa re monstraretur, quod ex invidia haec criminabantur, quodque neutri horum criminum subjiceretur, nec legis praevericator esset, nec alienam gloriam sibi acquireret, aequaliter se Patri faciendo: eos produxit in medium, quorum alteruter in alterutra istorum rerum praefulsit. Moysi enim legem dedit, quare non fuisset passus Moyses conculcari legem, ut Judaei credebant, nec praevericatorem ejus, et

legum latoris hostem , lator ipse umquam coluis-
set. Elias autem pro gloria Dei zelo utique com-
motus fuisset , quare non adstitisset ei , qui
aequalem se Patri dicebat , si non esset ; nec
paruisset illi , qui sibi , quod non habebat , vin-
dicaret.

¶. Ait Elias nuntiis Regis Samariae : Num-
quid non est Deus in Israel , ut eatis ad Beel-
zebub ? quamobrem haec dicit Dominus : * De
lectulo , super quem ascendisti , non descendes ,
sed morte morieris.

¶. Reversi nuntii ad Ochoziam dixerunt : Vir
occurrit nobis , dicens : Ite , et revertimini ad
Regem , et dicetis ei. De lectulo.

Lectio VIII.

AD haec omnia illud etiam possumus dicere ,
ut tam mortis , quam vitae habere potestatem
liquido ac vere crederetur ; utque superiorum ,
et inferorum Dominus ostenderetur , idecirco
Moysen jam mortuum , et Eliam , qui nondum
id passus est , in medio produxit. Quartam vero
causam (quarta enim est prioribus connume-
rata) Evangelista quoque ipse tetigit. Quaenam
igitur illa est ? Ut Crucis gloriam ostendat , et
tam Petrum , quam reliquos , qui passionem for-
midabant , consolaretur , et ad sublimius erige-

ret. Non enim tacebant , inquit , sed loquebantur de gloria , quam completurus erat in Jerusalem , de Cruce videlicet , ac Passione : sic enim ipsam semper appellabant.

¶. Factum est , dum tolleret Dominus Eliam per turbinem in caelum : * Elisaeus clamabat , dicens : Pater mi , Pater mi , currus Israel , et auriga ejus.

*. Cumque pergerent , et incidentes sermocinarentur : ecce currus igneus , et equi ignei divisorerunt utrumque , et ascendit Elias per turbinem in caelum. Elisaeus. Gloria Patri. Elisaeus.

Lectio IX.

Accedit ad haec omnia virtus quoque virorum illorum singularis , atque praecipua , quam maxime a Discipulis flagitabat. Nam quoniam dixit : Si quis vult post me venire , tollat crucem suam , et sequatur me : hac de causa eos , qui centies pro Dei praceptorum custodia , et populi , qui sibi creditus fuerat , mortem suscepissent , in medium producit : quorum uterque , cum animam perdiderit , invenit eam. Uterque sane magna libertate adversus tyrannos locuti sunt : alter adversus Aegyptium , alter adversus Achab , et quod magnum est , pro ingratis hominibus , et inobedientibus , a quibus in atrocia pericula com-

pulsi sunt: qui, etsi privati, at absque potestate fuerant, propositum tamen habuerunt ab Idolorum cultu populum eripere: quorum alter tardus lingua, et voce tenuis, alter etiam aliquo modo rusticior, et uterque saecularium divitiarum apprime contemptor. Nam neque Moyses quidquam possidebat, nec Elias praeter melotem aliquid habebat; praesertim cum veteris essent Testamenti, neque tanta gratia signorum polllerent.

Te Deum laudamus.

Ad Laudes, et per Horas.

Ant. Elias, dum zelat zelum legis, receptus est in caelum.

Psal. Dominus regnavit. *cum reliq. de Dom.*

Ant. Factum est autem, dum levare vellet Dominus Eliam per turbinem in caelum, ibant Elias et Elisaeus de Galgalis.

Ant. Tulit Elias pallium suum, et percussit aquas, et divisae sunt, et transierunt ambo per siccum.

Ant. Cum Elias, et Elisaeus pergerent, et incedentes sermocinarentur, ecce currus igneus, et equi ignei diviserunt utrumque.

Ant. Ascendit Elias per turbinem in caelum: Elisaeus autem videbat et clamabat: Pater mi, Pater mi, currus Israel, et auriga ejus.

SUrrexit Elias Propheta, quasi ignis; et verbum ipsius quasi facula ardebat. Qui induxit in populos famem; et irritantes illum invidia sua pauci facti sunt.

Hymnus.

TE, magne rerum Conditor,
Mens nostra gliscit laudibus
In hoc Thesbite maximo,
Quem diligis, extollere.
Hic namque sacri nominis
Tui zelator provocat
Vates Baal nequissimos,
Victosque jure interficit.
Illo precante, victimas
Absumit ignis caelitus:
Hi perstrentes acriter
Sunt omnibus ludibrio.
Tum Jezabelis impiae
Vitans furorem noxiun,
Sub junipero dormiens,
Adesse cernit Angelum.
Panem sibi qui proferens,
Lýmphamque, jussit pergere
Cibo refectum strenue
Ad montis Horeb veticem.

Hoc in cibo jejunium
 Tulit quadragenarium :
 Hac vi dapes sunt praeditae ,
 Quas dextra Dei porrigit.
 Omnis tibi sit gloria ,
 Verbum , Pater , Paraclite ,
 Inseparata Trinitas ,
 Quae condidisti omnia. Amen.

¶. Elias in turbine tectus est.
 ¶. Et in Elisaeo completus est Spiritus ejus.

Ad Benedictus , Antiphona.

Elias homo erat similis nobis , passibilis , et
 oratione oravit , ut non plueret super terram ; et
 non pluit annos tres , et menses sex : et rursum
 oravit ; et caelum dedit pluviam , et terra de-
 dit fructum suum.

ORATIO.

Praesta , quaesumus Omnipotens Deus : ut qui
 beatum Eliam Prophetam tuum igneo curru mi-
 rabiliter elevatum esse credimus ; eodem inter-
 veniente , ad caelostia sublevenemur , et sanctorum
 tuorum consortio gaudemamus. Per Dominum.

Et fit com. S. Margaritae V. et M.

Ad Tertiam. Ant. Factum est. Capitulum.

Surrexit Elias , ut supra.

¶. br. Verbo Domini * Continuit caelum.
Verbo.
¶. Et dejecit de caelo ignem ter. Continuit.
Gloria Patri. Verbo.
¶. Tu ungis Reges ad poenitentiam.
¶. Et Prophetas facis successores post te.
Ad Sextam. Ant. Tulit Elias.

Capitulum. Eccl. 48.

Verbo Domini continuit caelum, et dejecit de caelo ignem ter. Sic amplificatus est Elias in mirabilibus suis.

¶. br. Tu ungis Reges * ad poenitentiam. Tu ungis.
¶. Et Prophetas facis successores post te. Ad poenitentiam. Gloria Patri. Tu ungis.
¶. Beati sunt, qui te viderunt.
¶. Et in amicitia tua decorati sunt.
Ad Nonam. Ant. Ascendit Elias.

Capitulum. Eccl. 48.

TU sustulisti mortuum ab inferis, de sorte mortis in verbo Domini Dei. Qui scriptus es in judiciis temporum lenire iracundiam Domini.

¶. br. Beati sunt, * Qui te viderunt. Beati sunt.

℣. Et in amicitia tua decorati sunt. Qui te.
Gloria Patri. Beati sunt.

℣. Elias in turbine tectus est.

℣. Et in Elisaeo completus est spiritus ejus.

In 2. Vesperis.

Ant. Zelo zelatus sum. *cum reliq.* *Ant.* *et*
Psal. *ut in 1. Vesp.*

Deinde a Cap. fit de S. Macrina Virg. ut
in fine Brev. Rom. et fit com. S. Eliae.

Ant. Tulit Elias pallium suum, et percussit
aquas Jordanis, quae divisae sunt in utramque
partem, et transierunt ipse, et Elisaeus per sic-
cum: et ascendit Elias per turbinem in caelum.

℣. Beati sunt, qui te viderunt.

℣. Et in amicitia tua decorati sunt.

Oratio. Praesta quaesumus, *ut supra.* *et fit*
com. S. Praxedis V.

Si vero aliquam ob causam dici contigerit
secundas Vesp. integras de S. Elia, tunc omnia
sunt. ex 1. Vesp. praeter ℣. et Antiph. ad
Magnif. ut supra.

DOMINICA III. JULII.

*Festum Ss. Redemptoris.**Duplex 2. classis cum Octava.**Ad Vesperas. Antiphona.*

Virgam virtutis suae emittet Dominus ex Sion ,
et regnabit in saeculum saeculi.

Psal. Dixit Dominus.

Ant. Redemptionem misit Dominus populo suo ,
mandavit in aeternum testamentum suum.

Psal. Confitebor tibi Domine.

Ant. Misericordia mea , et refugium meum
Dominus : susceptor meus , et liberator meus.

Psal. Credidi , propter quod.

Ant. Apud Dominum misericordia , et copiosa
apud eum redemptio .

Psal. De profundis.

Ant. In quacumque die invocavero te , exau-
dies me : multiplicabis in anima mea virtutem.

Psalm. Confitebor tibi Domine in toto corde
meo : * quoniam audisti etc. *ut in 2. Vesperis*
Ss. Cordis Jesu. 296.

Capitulum. Tobiae 3.

BENEDICTUM est nomen tuum , Deus Patrum
nostrorum ; qui cum iratus fueris , misericor-
diam facies , et in tempore tribulationis peccata
dimittis his , qui invocant te.

Hymnus.

Creator alme siderum,
 Æterna lux credentium,
 Jesu Redemptor omnium,
 Intende votis supplicum.
 Commune qui mundi nefas
     Ut expiares, ad Crucem
     E Virginis sacrario
     Intacta prodix victimæ.
 Cujus potestas gloriae,
     Nomenque cum primum sonat,
     Et coelites, et inferi
     Tremente curvantur genu.
 Qui, Daemonis ne fraudibus
     Periret orbis, impetu
     Amoris actus, languidi
     Mundi medela factus es.
 Te deprecamur ultimæ
     Magnæ diei judicem,
     Armis supernæ gratiae
     Defende nos ab hostibus.
 Jesu, tibi sit gloria,
     Qui natus es de Virgine,
     Cum Patre, et almo Spiritu
     In sempiterna saecula. Amen.

*Sic per Oct. terminantur omnes Hymni ejusd.
 metri.*

¶. Redemisti nos , Domine , in sanguine tuo.

¶. Et fecisti nos Deo nostro regnum.

Ad Magnificat , Antiphona.

Salus autem mea in sempiternum erit , et
justitia mea in generationes generationum , allel.

Oratio.

DEus , qui Unigenitum tuum mundi Redemptorem constituisti , et per eum , devicta morte , nos misericorditer ad vitam reparasti : concede ; ut haec beneficia recolentes , tibi perpetua charitate adhaerere , et ejusdem redemptoris fructum percipere mereamur. Per eumdem Dominum.

Et fit. com. Dom. occurr.

Ad Matutinum.

Responsor. Redemptorem saeculorum , ipsum Regem Angelorum : * Adoremus Dominum.

Psalm. Venite exultemus.

Hymnus.

RErum Creator optime ,
Rectorque noster aspice :
Nos a quiete noxia
Mersos sopore libera.

Mentes , manusque tollimus ,
 Propheta sicut noctibus
 Nobis gerendum praecipit ,
 Paulusque gestis censuit.
 Te , sancte Christe , poscimus ,
 Ignosce culpis omnibus ,
 Ad confitendum surgimus ,
 Morasque noctis rumpimus.
 Jesu tibi sit gloria ,
 Qui natus es de Virgine ,
 Cum Patre , et almo Spiritu
 In sempiterna saecula. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. Voce mea ad Dominum clamavi , et
 exaudivit me de monte sancto suo.

Psalm. 3.

Domine , quid multiplicati sunt , qui tribulant
 me ? * multi insurgunt adversum me ?

Multi dicunt animae meae : * non est salus
 ipsi in Deo ejus.

Tu autem Domine susceptor meus es : * glo-
 ria mea , et exaltans caput meum.

Voce mea ad Dominum clamavi : * et exau-
 divit me de monte sancto suo.

Ego dormivi , et soporatus sum : * et exsurrexi ; quia Dominus suscepit me.

Non timebo millia populi circumdantis me : * exsurge Domine , salvum me fac Deus meus.

Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa : * dentes peccatorum contrivisti.

Domini est salus : * et super populum tuum benedictio tua.

Ant. Voce mea ad Dominum clamavi , et exaudiuit me de monte sancto suo.

Ant. Domine Dominus noster , quam admirabile est nomen tuum in universa terra !

Psalm. 8. incipit. a secundo versu.

QUoniam elevata est magnificentia tua : * super caelos.

Ex ore infantium , et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos : * ut destruas inimum , et ultorem.

Quoniam videbo caelos tuos , opera digitorum tuorum : * lunam , et stellas , quae tu fundasti.

Quid est homo , quod memor es ejus ? * aut filius hominis , quoniam visitas eum ?

Minuisti eum paulo minus ab Angelis , gloria , et honore coronasti eum : * et constituisti eum super opera manuum tuarum.

Omnia subjecisti sub pedibus ejus , * oves ,
et boves universas , insuper et pecora campi.

Volucres caeli , et pisces maris , * qui perambulant semitas maris.

Domine Dominus noster , quam admirabile est nomen tuum in universa terra !

Ant. Domine Dominus noster , quam admirabile est nomen tuum in universa terra !

Ant. Dominus in templo sancto suo : Dominus in caelo sedes ejus.

Psalm. 10.

IN Domino confido : quomodo dicitis animae meae : * transmigra in montem sicut passer.

Quoniam ecce peccatores intenderunt arcum , paraverunt sagittas suas in pharetra ; * ut sagittent in obscuro rectos corde.

Quoniam , quae perfecisti , destruxerunt : * justus autem quid fecit ?

Dominus in templo sancto suo : * Dominus in caelo sedes ejus.

Oculi ejus in pauperem respiciunt : * palpebrae ejus interrogant filios hominum.

Dominus interrogat , justum , et impium : * qui autem diligit iniquitatem , odit animam suam.

Pluet super peccatores laqueos : * ignis , et sulphur , et spiritus procellarum , pars calicis eorum.

Quoniam justus Dominus , et justitias dilexit :*
aequitatem vedit vultus ejus.

Ant. Dominus in templo sancto suo : Dominus in caelo sedes ejus.

¶. Redime me , Domine , et miserere mei.

¶. In Ecclesiis benedic te , Domine.

De Isaia Propheta. *Cap. 51.*

LECTIO I.

AUDITE me , qui sequimini , quod justum est , et quaeritis Dominum : attendite ad petram , unde excisi estis , et ad cavernam laci , de quae praecisi estis. Consolabitur ergo Dominus Sion , et consolabitur omnes ruinas ejus ; et ponet desertum ejus quasi delicias , et solitudinem ejus quasi hortum Domini. Gaudium , et laetitia invenietur in ea , gratiarum actio , et vox laudis. Attendite ad me , popule meus , et tribus mea me audite ; quia lex a me exiit , et judicium meum in lucem populorum requiescat. Prope est justus meus , egressus est salvator meus , et brachia mea populos judicabunt : me insulae expectabunt , et brachium meum sustinebunt.

¶. Vidi Dominum sedentem super solium excelsum , et elevatum , et plena erat omnis terra majestate ejus : * Et ea , quae sub ipso erant , replebant templum.

¶. Seraphim stabant super illud: sex alae uni,
et sex alae alteri. Et ea.

Lectio II.

LEvate in caelum oculos vestros, et videte sub terra deorsum: quia caeli sicut fumus liqueſcent, et terra sicut vestimentum atteretur, et habitatores ejus sicut haec interibunt: salus autem mea in sempiternum erit, et justitia mea non deficiet. Audite me, qui scitis justum, populus meus lex mea in corde eorum: nolite timere opprobrium hominum, et blasphemias eorum ne metuatis. Sicut enim vestimentum, sic comedet eos vermis, et sicut lanam, sic devorabit eos tinea: salus autem mea in sempiternum erit, et justitia mea in generationes generationum.

¶. Aspice Domine de sede sancta tua, et cogita de nobis: inclina Deus meus aurem tuam, et audi: * Aperi oculos tuos, et vide tribulationem nostram.

¶. Qui regis Israel, intende, qui deducis velut ovem Joseph. Aperi.

Lectio III.

Consurge, consurge, induere fortitudinem brachium Domini: consurge sicut in diebus anti-

quis , in generationibus saeculorum. Numquid non tu percussisti superbū , vulnerasti dracōnem ? Numquid non tu siccasti mare , aquam abyssi vehementis , qui posuisti profundum maris viam , ut transirent liberati ? Et nunc qui redempti sunt a Domino , revertentur , et venient in Sion laudantes , et laetitia sempiterna super capita eorum , gaudium , et laetitiam tenebunt , fugiet dolor , et gemitus. Ego , ego ipse consolabor vos : quis tu , ut timeres ab homine mortali , et a filio hominis , qui quasi foenum ita arescat ? Et oblitus es Domini factoris tui , qui tetendit caelos , et fundavit terram : et formidasti jugiter tota die a facie furoris ejus , qui te tribulabat , et paraverat ad perdendum : ubi nunc est furor tribulantis ? Cito veniet gradiens ad aperiendum , et non interficiet usque ad internacionem ; nec deficiet panis ejus. Ego autem sum Dominus Deus tuus.

*. Deus , qui sedes super thronum , et judicas aequitatem , esto refugium pauperum in tribulatione : * Quia tu solus laborem , et dolorem consideras.

*. Tibi enim derelictus est pauper : pupillo tu eris adjutor. Quia tu. Gloria Patri. Quia tu.

IN II. NOCTURNO.

Ant. Suscepimus, Deus, misericordiam tuam
in medio templi tui.

Psalm. 19.

Exaudiat te Dominus in die tribulationis : *
protegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxilium de sancto : * et de Sion
tueatur te.

Memor sit omnis sacrificii tui : * et holocau-
stum tuum pingue fiat.

Tribuat tibi secundum cor tuum : * et omne
consilium tuum confirmet.

Laetabimur in salutari tuo : * et in nomine
Dei nostri magnificabimur.

Impleat Dominus omnes petitiones tuas : * nunc
cognovi, quoniam salvum fecit Dominus Chri-
stum suum.

Exaudi et illum de caelo sancto suo : * in po-
tentatibus salus dexteræ ejus.

Hi in curribus, et hi in equis : * nos autem
in nomine Domini Dei nostri invocabimus.

Ipsi obligati sunt, et ceciderunt : * nos autem
surreximus, et erecti sumus.

Domine, salvum fac regem : * et exaudi nos
in die, qua invocaverimus te.

Ant. Suscepimus, Deus, misericordiam tuam
in medio templi tui.

Ant. Tu es ipse Rex meus, qui mandas sa-
lutes in Jacob.

Psalm. 23.

Domi est terra, et plenitudo ejus: * orbis
terrarum, et universi, qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum: * et
super flumina praeparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini? * aut quis
stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus, et mundo corde: * qui
non accepit in vano animam suam, nec juravit
in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem a Domino: * et
misericordiam a Deo salutari suo.

Haec est generatio quaerentium eum, * qua-
rentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas, principes, vestras, et eleva-
mini portae aeternales: * et introibit Rex gloriae.

Quis est iste Rex gloriae? * Dominus fortis,
et potens, Dominus potens in praelio.

Attollite portas, principes, vestras, et eleva-
mini portae aeternales: * et introibit Rex gloriae.

Quis est iste Rex gloriae? * Dominus virtu-
tum, ipse est Rex gloriae.

Ant. Tu es ipse Rex meus , qui mandas salutes in Jacob.

Ant. Immola Deo sacrificium laudis , et redde Altissimo vota tua.

Psalm. 45.

DDeus noster refugium et virtus : * adjutor in tribulationibus , quae invenerunt nos nimis.

Propterea non timebimus , dum turbabitur terra : * et transferentur montes in cor maris.

Sonuerunt , et turbatae sunt aquae eorum : * conturbati sunt montes in fortitudine ejus.

Fluminis impetus laetificat civitatem Dei : * sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.

Deus , in medio ejus non commovebitur : * adjuvabit eam Deus mane diluculo.

Conturbatae sunt gentes , et inclinata sunt regna : * dedit vocem suam , mota est terra.

Dominus virtutum nobiscum : * susceptor noster Deus Jacob.

Venite et videte opera Domini , quae posuit prodigia super terram : * auferens bella usque ad finem terrae.

Arcum conteret , et confringet arma : * et scuta comburet igni.

Vacate , et videte , quoniam ego sum Deus : * exaltabor in gentibus , et exaltabor in terra.

Dominus virtutam nobiscum : * susceptor noster Deus Jacob.

Ant. Immola Deo sacrificium laudis , et redde Altissimo vota tua.

*. Memento nostri Domine in beneplacito populi tui.

¶. Visita nos in salutari tuo.

Sermo Sancti Leonis Papae.

Serm. 1. de jejunio decimi mensis, et collectis.

LECTIO IV.

SI fideliter , dilectissimi , atque sapienter creationis nostrae intelligamus exordium , inveniemus hominem ideo ad imaginem Dei conditum , ut imitator sui esset Auctoris ; et hanc esse naturalem nostri generis dignitatem , si in nobis , quasi in quodam speculo , Divinae benignitatis forma resplendeat. Ad quam quotidie nos utique reparat gratia Salvatoris , cum quod cecidit in Adam primo , erigitur in secundo. Causa autem reparationis nostrae non est , nisi misericordia Dei , quem non diligeremus , nisi prius nos ipse diligenteret , et tenebras ignorantiae nostrae , suae veritatis luce discuteret.

¶. A dextris est mihi Dominus , ne commovear : * Propter hoc dilatatum est cor meum , et exultavit lingua mea.

¶. Dominus pars haereditatis meae , et calicis mei. Propter hoc.

Lectio V.

Diligendo itaque nos Deus , ad imaginem suam nos reparat : et ut in nobis formam suae bonitatis inveniat , dat , unde ipsi quoque , quod operatur , operemur , accendens scilicet mentium nostrarum lucernas , et igne nos suae charitatis inflammans , ut non solum ipsum , sed etiam quidquid diligit diligamus . Nam si inter homines ea demum firma amicitia est , quam morum similitudo sociarit , cum tamen parilitas voluntatum saepe in reprobos tendat affectus , quantum nobis optandum , atque nitendum est , ut in nullo ab iis , quae Deo sunt placita , disceptemus ? De quo dicit Propheta : Quoniam ira in indignatione ejus , et vita in voluntate ejus : quia non aliter nobis erit dignitas Divinae Majestatis , nisi imitatio fuerit voluntatis.

¶. Intuere Domine , quia facta est desolata civitas plena divitiis : sedet in tristitia domina gentium : * Non est qui consoletur eam , nisi tu Deus noster.

¶. Plorans ploravit in nocte , et lacrymae ejus in maxillis ejus. Non est.

Dicente itaque Domino: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota mente tua; et diliges proximum tuum sicut te ipsum, suscipiat fidelis anima Auctoris sui, atque Rectoris immarcescibilem charitatem, totamque se etiam ejus subjiciat voluntati, in cuius operibus, atque judiciis nihil vacat a veritate justitiae, nihil a miseratione clementiae. Quoniam et si magnis quis laboribus, et multis fatigetur incommodis, bona est illi causa tolerandi, qui se adversis vel corrigi intelligit, vel probari. Hanc igitur immensa largitatis clementiam ostendere dignatus est Deus erga Populum Venetiarum dira tunc temporis pestilentia vexatum; sed voto facto invisendi quotannis Templum in honorem Sanctissimi Redemptoris a fundamentis publicae magnificentia pietatis extructum, non multo post, extincto morbo, summa totius civitatis laetitia, pristinae incolumitati se vidit restitutum. Ut autem accepti beneficij recordatio, et cultus erga Salvatorem nostrum augeretur in dies, Officium proprium, et Missam sub titulo Sanctissimi Redemptoris, quae Innocentius Decimustertius Romanus Pontifex omnibus utriusque sexus Christifidelibus Venetiis existentibus, qui ad Horas Cancnicas tenentur, singulis annis Do-

minica tertia Julii recurrente, recitanda conces-
sit, Benedictus Decimustertius itidem Romanus
Pontifex ad totum Statum, et Dominium Vene-
tum extendit. Pius vero Papa Sextus in universa
Capuana Provincia, aliisque locis Apostolica au-
ctoritate ampliavit.

v. Ornaverunt faciem templi coronis aureis,
et dedicaverunt altare Domino : * Et facta est
laetitia magna in populo.

v. In hymnis, et confessionibus benedicebant
Dominum. Et facta est. Gloria Patri. Et facta
est.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Ego autem ad Deum clamavi, et Domi-
nus salvavit me.

Psalm. 60.

Exaudi Deus deprecationem meam : * intende
orationi meae.

A finibus terrae ad te clamavi : * dum anxia-
retur cor meum, in petra exaltasti me.

Deduxisti me, quia factus es spes mea : *
turris fortitudinis a facie inimici.

Inhabitabo in tabernaculo tuo in saecula : *
protegar in velamento alarum tuarum.

Quoniam tu Deus meus exaudisti orationem
meam : * dedisti haereditatem timentibus nomen
tuum.

Dies super dies regis adjicies : * annos ejus usque in diem generationis , et generationis.

Permanet in aeternum in conspectu Dei : * misericordiam , et veritatem ejus quis requiret ?

Sic psalmum dicam nomini tuo in saeculum saeculi : * ut reddam vota mea de die in diem.

Ant. Ego autem ad Deum clamavi , et Dominus salvavit me.

Ant. Deus meus , Salvator meus , salutare meum , et spes mea in aeternum.

Psalm. 74.

Confitebimur tibi Deus : * confitebimur , et invocabimus nomen tuum.

Narrabimus mirabilia tua : * cum accepero tempus , ego justicias judicabo.

Liquefacta est terra , et omnes , qui habitant in ea : * ego confirmavi columnas ejus.

Dixi iniquis : Nolite inique agere : * et delinquentibus : Nolite exaltare cornu ..

Nolite extollere in altum cornu vestrum : * nolite loqui adversus Deum iniquitatem.

Quia neque ab Oriente , neque ab Occidente , neque a desertis montibus : * quoniam Deus judex est.

Hunc humiliat , et hunc exaltat : * quia calix in manu Domini vini meri plenus misto.

Et inclinavit ex hoc in hoc : verumtamen facit
eius non est exinanita : * bibent omnes peccato-
res terrae.

Ego autem annuntiabo in saeculum : * cantabo
Deo Jacob.

Et omnia cornua peccatorum confringam : *
et exaltabuntur cornua justi.

Ant. Deus meus , Salvator meus , salutare
meum , et spes mea in aeternum.

Ant. Protector noster aspice , Deus , et re-
spice in faciem Christi tui.

Psalm. 83.

QUam dilecta tabernacula tua , Domine virtu-
tum ! * concupiscit , et deficit anima mea in
atria Domini.

Cor meum , et caro mea * exultaverunt in
Deum vivum.

Etenim passer invenit sibi domum : * et tur-
tur nidum sibi , ubi ponat pullos suos.

Altaria tua , Domine virtutum : * Rex meus ,
et Deus meus.

Beati , qui habitant in domo tua , Domine : *
in saecula saeculorum laudabunt te.

Beatus vir , cuius est auxilium abs te : ascen-
siones in corde suo disposuit : * in valle lacry-
marum , in loco , quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legislator : ibunt de virtute in virtutem : * videbitur Deus deorum in Sion.

Domine Deus virtutum , exaudi orationem meam : * auribus percipe , Deus Jacob.

Protector noster aspice , Deus: * et respice in faciem Christi tui.

Quia melior est dies una in atriis tuis : * super millia.

Elegi abjectus esse in domo Dei mei : * magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

Quia misericordiam , et veritatem diligit Deus: * gratiam , et gloriam dabit Dominus.

Non privabit bonis eos , qui ambulant in innocentia : * Domine virtutum , beatus homo , qui sperat in te.

Ant. Protector noster aspice , Deus , et respice in faciem Christi tui.

¶. Notam fecisti in gentibus virtutem tuam.

¶. Redemisti in brachio tuo populum tuum.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Cap. 3.

LECTIO VII.

IN illo tempore : Dixit Jesus Nicodemo : Nemo ascendit in caelum , nisi qui descendit de caelo , Filius hominis , qui est in caelo. Et reliqua.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

Ex Tract. 12. in Cap. 3. Joan.

Nemo ascendit in caelum , nisi qui de caelo descendit. Descendit enim , et mortuus est , et ipsa morte liberavit nos a morte. Morte occisus , mortem occidit. Et nostis , Fratres , quia mors ista per diaboli invidiam intravit in mundum. Deus mortem non fecit , Scriptura loquitur , nec laetatur , inquit , in perditione vivorum : creavit enim ut essent omnia. Sed quid ibi ait ? Invidia autem diaboli mors intravit in orbem terrarum. Ad mortem a diabolo propinatam non veniret homo vi adactus : non enim cogendi potentiam diabolus habebat , sed persuadendi versutiam. Si non consentires , nihil invexerat diabolus : consensio tua , o homo , te perduxit ad mortem. A mortali mortales nati , et ex immortalibus mortales facti. Ab Adam omnes homines mortales. Jesus autem Filius Dei , Verbum Dei , per quod facta sunt omnia , unicus , aequalis Patri , mortalis factus est , quia Verbum caro factum est , et habitavit in nobis. Ergo mortem suscepit , et mortem suspendit in Cruce : et de ipsa morte liberantur mortales. Quod in figura factum est apud antiquos , commemorat illud Dominus.

¶. Laudabilis populus : * Quem Dominus exercituum benedixit , dicens : Opus manuum mearum tu es : haereditas mea Israel.

*. Beata gens , cuius est Dominus Deus ejus :
populus electus in haereditatem. Quem Dominus.

Lectio VIII.

ET sicut , inquit , Moyses exaltavit serpentem in eremo , ita exaltari oportet Filium hominis. Quis est serpens exaltatus ? Mors Domini in Cruce. Quia enim a serpente mors , per serpentis effigiem figurata est mors. Morsus serpentis lethalis , mors Domini vitalis. Attenditur serpens , ut nihil valeat serpens. Quid est hoc ? attenditur mors , ut nihil valeat mors. Sed cuius mors ? Mors vitae. Nonne vita Christus ? Et tamen mortuus est Christus. Interim modo , Fratres , ut a peccato sanemur , Christum crucifixum intueamur : quia , sicut Moyses , inquit , exaltavit serpentem in eremo , ita exaltari oportet Filium hominis , ut omnis , qui credit in ipsum , non pereat , sed habeat vitam aeternam. * Quomodo qui intuebantur serpentem , non peribant morsibus serpentem : sic qui intuentur fide mortem Christi , sanantur a morsibus peccatorum. Sed illi sanabantur a morte ad vitam temporalem : hic autem , ait , ut habeant vitam aeternam. Hoc enim interest inter figuratam imaginem , et rem ipsam. Figura praestabat vitam temporalem : res ipsa , cuius illa figura erat , praestat vitam aeternam.

v. Duo Seraphim clamabant alter ad alterum; *
Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus Sa-
baoth: * Plena est omnis terra gloria ejus.

v. Tres sunt, qui testimonium dant in cae-
lo, Pater, Verbum, et Spiritus Sanctus; et hi
tres unum sunt, Sanctus. Gloria Patri. Plena est.

Lectio IX. legit. de hom. Dom. occurr.

Te Deum laudamus.

Ad Laudes, et per Horas. Antiphona.

Cantate Domino, quoniam magnifice fecit:
annuntiate hoc in universa terra.

Psalm. Dominus regnavit. cum reliq. de Dom.

*Ant. Ecce Deus Salvator meus, fiducialiter
agam, et factus est mihi in salutem, alleluja.*

*Ant. Haurietis aquas in gudio de fontibus
Salvatoris, et dicetis: Confitemini Domino, et
invocate nomen ejus.*

*Ant. Facta est salus, et virtus, et regnum
Dei nostri, et potestas Christi ejus.*

*Ant. Exulta, et lauda, habitatio Sion, quia
magnus in medio tui Sanctus Israel.*

Capitulum. Tob: cap. 3.

Benedictum est nomen tuum, Deus Patrum
nostrorum, qui, cum iratus fueris, misericor-
diam facies, et in tempore tribulationis peccata
dimitis his, qui invocant te.

Hymnus.

SAlutis humanae Sator,
 Jesu voluptas cordium,
 Orbis redempti Conditor,
 Et casta lux amantium.
 Qua victus es clementia,
 Ut nostra ferres crimina?
 Mortem subires innocens,
 A morte nos ut tolleres?
 Te cogat indulgentia,
 Ut damna nostra sarcias,
 Tuique vultus compotes
 Dites beato lumine.
 Jesu, tibi sit gloria,
 Qui natus es de Virgine,
 Cum Patre, et almo Spiritu,
 In sempiterna saecula. Amen.
 ¶. Domine, refugium factus es nobis.
 ¶. A generatione, et progenie.

Ad Benedictus, Antiphona.

Ecce Deus noster iste, expectavimus eum,
 et salvabit nos: sustinuimus eum, exultabimus,
 et laetabimur in salutari ejus, alleluja.

DEus , qui Unigenitum tuum mundi Redemptorem constitisti , et per eum , devicta morte , nos misericorditer ad vitam reparasti : concede , ut haec beneficia recolentes , Tibi perpetua charitate adhaerere , et ejusdem Redemptoris fructum percipere mereamur. Per eumdem Dominum.

Et fit comm. Dom. occ.

Ad Primam in ♀. br. Qui redemisti mundum.

Et sic per Oct.

Ad Tertiam. Ant. Ecce Deus.

Capitulum. Benedictum est , ut supra.

♀. br. Redime me , Domine : * Et miserere mei. Redime.

♀. In Ecclesiis benedic te , Domine. Et miserere. Gloria Patri. Redime.

♀. Memento nostri , Domine , in beneplacito populi tui.

♀. Visita nos in salutari tuo.

Ad Sextam. Ant. Haurietis aquas.

Capitulum. 1. Cor. 1.

EX ipso autem vos estis in Christo Jesu , qui factus est nobis sapientia a Deo , et justitia , et sanctificatio , et redemptio.

¶. br. Memento nostri , Domine : * in beneplacito populi tui. Memento.

¶. Visita nos in salutari tuo. In beneplacito. Gloria Patri. Memento.

¶. Redemisti nos , Domine , in sanguine tuo.

¶. Et fecisti nos Deo nostro regnum.

Ad Nonam. Ant. Exulta.

Capitulum. Apoc. 4. et 5.

Dignus es , Domine Deus noster , accipere gloriam , et honorem , et virtutem ; quoniam occisus es , et redemisti nos Deo in sanguine tuo ex omni tribu , et lingua , et populo , et natione , et fecisti nos Deo nostro regnum.

¶. br. Notam fecisti in populis * Virtutem tuam. Notam.

¶. Redemisti in brachio tuo populum tuum. Virtutem. Gloria Patri. Notam.

¶. Domine , refugium factus es nobis.

¶. A generatione , et progenie.

In 2. Vesperis omnia ut in 1. praeter seq.

¶. Redemisti nos , Domine , in sanguine tuo.

¶. Et fecisti nos Deo nostro regnum.

Ad Magnificat , Antiphona.

Regnum tuum , regnum omnium saeculorum , et dominatio tua in omni generatione , et generationem , alleluja.

DOMINICA IV. JULII.

*Octava SS. Redemptoris.**Duplex.**Omnia, ut in Festo, praeter ea quae sequu.**In 1. Nocturno. Lectiones de Scriptura occur.*

IN II. NOCTURNO.

*Sermo Sancti Bernardi Abbatis.**Serm. 1. in Purificat. B. M. V.**LECTIO IV.*

SUscepimus, inquit, Deus misericordiam tuam in medio Templi tui. Suscepit hanc misericordiam Domini David, suscepit Simeon, suscepimus et nos, et quicumque sunt praeordinati ad vitam: 'siquidem Christus heri, et hodie, et in aeternum. In medio enim templi misericordia est, non in angulo, aut diversorio, quia non est acceptio personarum apud Deum. In communi posita est, offertur omnibus, et nemo illius expers, nisi qui renuit. Derivantur aquae tuae foras, Domine Deus, nihilominus tamen fons tuus tibi proprius est, et non bibit alienus ex eo. Qui tuus est, non videbit mortem, donec viderit Christum Domini, ut securus dimittatur

in pace. Quidni dimittatur in pace, qui Christum Domini habet in pectore? Ipse enim est pax nostra, qui per fidem habitat in cordibus nostris. Tu, quomodo hinc exhibis, anima misera, quae ducem itineris Jesum ignoras? Ignorantiam enim Dei quidam habent. Unde hoc? nempe quia Lux venit in mundum, et dilexerunt homines magis tenebras, quam lucem.

¶. A dextris est etc. *ut in festo.* 338.

Lectio V.

ET lux, inquit, in tenebris lucet, et tenebrae eam non comprehendenderunt, ac si dicat: et in plateis derivantur aquae, et alienus non bibit ex eis: et misericordia in medio templi est, nemo tamen accedit ex his, quos manet aeterna damnatio. Medius vestrum stat, o miseri, quem vos nescitis: ut morientes, antequam videritis Christum Domini, non in pace dimittamini; sed potius rapimini a rugientibus praeparatis ad escam. Suscepimus, Deus, misericordiam tuam in medio Templi tui. Longe est haec gratiarum actio a voce illa gementis: Domine, in caelo misericordia tua, et veritas tua usque ad nubes: Quid enim? Videturne tibi in medio fuisse misericordia, cum apud solos Caeligenas spiritus haberetur? At ubi sane minoratus est Christus paulo

minus ab Angelis , factusque est Dei et hominum mediator , ac velut lapis angularis , pacificavit per Sanguinem suum quae in caelis sunt , et quae super terram. Ex hoc plane jam suscepimus , Deus , misericordiam tuam in medio Tempri tui. ¶ Intuere Domine.

LECTIO VI.

ERamus enim et nos natura filii irae , sed consecuti sumus misericordiam. Cujus irae filii , et quam misericordiam consecuti ? Nempe filii ignorantiae , ignaviae , captivitatis : et consecuti sumus sapientiam , virtutem , redemptionem. Ignorantia mulieris seductae excaecaverat nos : molilites viri abstracti , et illecti a propria concupiscentia enervaverat nos : malitia diaboli expositos juste a Deo captivaverat nos. Sic ergo nascimur universi , primum quidem viae civitatis habitaculi prorsus ignari : deinde imbecilles , et ignavi , ut etsi nobis nota esset via vitae , propria tamen praepediremur , et detineremur inertia : postremo captivi sub pessimo , crudelissimoque Tyranno , ut licet prudentes essemus , atque robusti , ipsa tamen miserae servitutis opprimeremur conditione. Numquid non misericordia , et miseratione multa opus habet tanta miseria ? Aut certe si jam salvi facti simus ab hac

triplici ira per Christum , qui factus est nobis sapientia a Deo Patre , et justitia , et sanctificatio , et redemptio: quanta nobis vigilantia opus est , dilectissimi , ne forte (quod absit) inveniantur nostra novissima pejora prioribus , si denuo contingat in iram incidere , utpete qui non natura jam , sed propria voluntate filii irae sumus?

¶. Ornaverunt.

IN III. NOCTURNO.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.
Cap. 3.

LECTIO VII.

IN illo tempore : Dixit Jesus Nicodemo : Nemo ascendit in Caelum , nisi qui descendit de Caelo , Filius hominis , qui est in Caelo. Et reliqua.

Homilia Sancti Cyrilli Alexandrini
Ex Comment. in Joan. Lib. 2. Cap. 5o.

ET sicut Moyses exaltavit serpētem in deserto , ita exaltari oportet Filium hominis ; ut omnis , qui credit in ipsum , non pereat , sed habeat vitam aeternam. Cum causam attulerit , quare ad sublimiora sermo sibi non exit , ad ea descendit , quae obumbrata a Moyse facta fuerunt. Non enim ignorabat potius cum figuris ,

quam spirituali doctrina , ad veritatis vos posse cognitionem devenire. Oportere autem omnino seipsum asserit , modo Mosaici serpentis , exaltari : ita historiae inquisitionem , latentesque in ea figuram rimari hortatur , ac illud quasi rursus inculcat : scrutamini Scripturas , quia ipsae sunt , quae testimonium perhibent de me. Serpentes enim in Judaeos olim in deserto insiliebant. Cumque more spicarum tempore messis caderent , divinam opem supplices requirebant : misericors autem Dominus serpentem ex aere Moysi exaltari jussit , ut ea in re discerent fide salutem sperare.

¶. Laudabilis populus.

Lectio VII.

Morsu enim serpentis laborantibus unicum erat remedium , exaltatum cum fide serpentem aspicere. Haec quidem historia est , in qua velut in tabula totum figuratae Incarnationis mysterium obumbratur. Serpens enim peccatum , quo humanum genus peccabatur , significat , quodque variis morsibus venenum hominibus infundit , quod effugere nullo alio pacto natura humana poterat , nisi auxilio , atque ope divina.

¶. Duo Seraphim.

Lectio IX. legitur de Hom. Dom. occurr. et de ea fit com. in Laud. et Vesp.

FESTA AUGUSTI.

DIE 3. AUGUSTI.

*In Festo Inventionis S. Stephani Protom.
Patr. Princip. Civit. Capuae, et 2. Titular.
Basilicae Metrop. Eccl.*

*Duplex 1. classis, cum Octava in Civitate
tantum.*

Omnia ut in Brev. Rom. hac die.

DIE 10. AUGUSTI.

*In Festo S. Laurentii Martyris. Duplex 2.
classis cum Octava.*

*Omnia ut in Brev. Rom. sed in Civit. fit
com. diei Oct. S. Stephani in Vesp. et Laud.*

DIE 15. AUGUSTI.

*In Assumptione B. M. V. Primae Titular.
Metropolit. Basilicae Eccl. Capuae.*

Duplex 1. classis cum Octava.

Omnia ut in Brev. Rom.

DIE 16. AUGUSTI.

*In festo S. Rochi Confessoris. Duplex.
Omnia de Comm. Conf. non Pont. praeter
seq.*

ORATIO.

Populum tuum, quae sumus Domine, continua pietate custodi: et beati Rochi suffragantibus meritis, ab omni fac animae, et corporis contagione securum. Per Dominum.

In 1. Nocturno Lect. de script. occ.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO IV.

Rochus in Monte Pessulano natus, quanta in proximum charitate flagraret, tum maxime ostendit, cum saevissima peste longe lateque per Italiā grassante, Patria relicta, Italicam peregrinationem suscepit, Urbesque, et Oppida peragrans seipsum in aegrotantium obsequium impendere, animamque suam pro fratribus ponere non dubitavit. Quod beati viri studium, quam gratum Deo fuerit, miris sanationibus declaratum est. Complures enim pestilentia infectos e mortis periculo signo crucis eripuit, et integræ

sanitati restituit. In patriam reversus , virtutibus , et meritis dives sanctissime obiit ; ejusque obitum statim subsecuta est veneratio fidelium , quae in Constantiensi deinde Concilio magnum recepisse dicitur incrementum , cum ad populandam incruentem luem Rochi Imago sollemni pompa , omni comitante populo , per eamdem Civitatem , Episcopis approbantibus , est delata. Itaque ejus cultus mirifice propagatus est in universo terrarum Orbe , qui eundem sibi apud Deum adversus contagiosam luem Patronum religioso studio adoptavit. Quibus accurate perpensis. Urbanus Octavus Pontifex Maximus , ut ejus dies festus iis in locis , quibus forent Ecclesiae S. Rochi nomine Deo dicatae , Officio Ecclesiastico celebraretur , indulxit.

¶. Honestum. *de Commu. Conf. non Pont.*

De Expositione S. Augustini Episcopi
in Epistolam I. Beati Joannis.
Tract. 5. in Cap. 3.

Lectio V.

PERfecta ista charitas est , ut paratus sis mori pro fratre. Hanc ipse Dominus in se exhibuit , mortuus pro omnibus ; orans pro *eis* ; a quibus crucifigebatur , et dicens : *Pater ignosce illis ,*

quia nesciunt, quid faciunt. Sed si solus hoc fecit, non erat magister, si discipulos non habebat. Si quis tantum habuerit charitatem, ut paratus sit pro fratribus etiam mori, perfecta est in illo charitas. Sed, numquid mox ut nascitur, jam prorsus perfecta est? Ut perficiatur, nascitur; cum fuerit nata, nutritur; cum fuerit nutrita, roboratur; cum fuerit roborata, perficitur. Cum ad perfectionem venerit, quid dicit? Mihi vivere Christus est, et mori lucrum. Optabam dissolvi, et esse cum Christo: multo magis optimum, manere in carne necessarium propter vos. Propter eos volebat vivere, pro quibus paratus erat mori.

¶. Amavit eum.

Lectio VI. Tract. 6.

HAec est perfectio charitatis, et major omnino non potest inveniri. Sed quia non in omnibus perfecta est, et desperare non debet, in quo perfecta non est, si jam nata est, quae perficiatur, et utique, si nata est, nutrienda est: et quibusdam suis nutrimentis ad perfectionem propriam perducenda. Quaesivimus inchoationem charitatis, unde incipiat, et ibi continuo invenimus. Si quis habet facultatem mundi, et viderit fratrem suum egentem, et cluserit viscera

sua adversus eum, quomodo dilectio Patris manet in eo? Ergo hic incipit ista charitas, fratres, ut de suis superfluis tribuat egenti, in angustiis aliquibus constituto, ex eo quod sibi abundat secundum tempus a tribulatione temporali liberet fratrem. Hic exordium est charitatis. Hanc ita caeptam, si verbo Dei, et spe futurae vitae nutrieris, pervenies ad illam perfectionem, ut paratus sis animam tuam ponere pro fratribus tuis.

¶. Iste homo.

In III. Nocturno. Hom. in Evang. Homo quidam nobilis, ut in Brev. Rom. die 26. Augusti.

DIE 24. AUGUSTI.

Ex die 5. hujus assign.

*In festo S. Æmygdii Episcopi et Martyris.
Duplex.*

Omnia de commu. Un. M. praeter seq.

Hymnus.

¶
JEsu Corona Martyrum,
Qui post cruenta praelia
Ad sempiterna praemia
Sanctum vocasti Æmygdium.

Casti cruoris purpura ,
 Palmaque ovantem nobili ,
 Inter Choros Caelestium
 Réples beato lumine.
 Nunc ejus ad victorias
 Nos somnolentos excita ,
 Virtutis ad praeconia
 Sopore mersos libera.
 Ut invocatus reddidit
 Membris salutem languidis ,
 Sic labe prorsus criminum
 Arcana purget mentium.
 Ut editis miraculis ,
 Aras Deorum diruit ,
 Sic damna praeiens arceat
 Quaecumque nobis imminent.
 Ut voce quondam sustulit
 Cultus nefandos Daemonum ,
 Sic impetret precantibus
 Æterna Caeli gaudia.
 Tu postulatis annue ,
 Rex magne Jesu Martyrum ,
 Cum Patre , et almo Spiritu
 Regnans per omne saeculum. Amen.
 ¶. Meritis , et precibus beati Æmygdii.
 ¶. Propitius esto , Domine , Clero , et popu-
 lo tuo.

Ad Magnificat, Antiphona.

O **Æ**mygdi Martyr gloriose, qui plurimos in Christo genuisti filios, et verae fidei lacte enutrasti: ita, quaesumus, oratio commendet nos indesinenter Deo.

Oratio.

Deu*s*, qui beatum **Æ**mygdium Martyrem tuum, atque Pontificem, idolorum victoria, et miraculorum gloria decorasti: concede propitius; ut, eo interveniente, malorum spirituum fraudes vincere, et coruscare virtutibus mereamur. Per Dominum.

*Ad Matutinum.**Hymnus.*

AUdiat miras oriens, cadensque
Sol tuas laudes, celebresque palmas,
Praesul **Æ**mygdi, columen, tuaeque
Gloria gentis.

O jubar Caeli, radiis decorum,
O potens signis, meritisque felix,
Quem Deus gestis adhibere fecit
Grandibus olim.

Ethnico primum genitus parenti
Illico nomen Superis dedisti.
Mox feras gentes numerosa reddit
Agmina Christo.

Imperas saxo , latitans repente
 Lympha consurgit , fluitans salubri
 Fonte Baptismi , populosque lustras
 Flumine sacro.

Pectoris duros silices repelle ,
 Saxeum cordis tumidi rigorem
 Contere , ut sordes lacrymosa manans
 Abluat unda.

Non times saevi rabienti tyranni ,
 Sanguine effuso , generose Martyr ,
 Quia tibi abscissum caput usque ad aras
 Manibus effers.

Nunc triumphator super astra regnans
 Semitam nobis , aditumque monstra ,
 Supplices ductor genitos supernis
 Sedibus infer.

Annuat Caelo Pater , atque Natus ,
 Annuat compar utriusque virtus
 Spiritus votis , Deus unus omni
 Temporis aevo. Amen.

In 1. Noct. Lect. de script. occ.

(LECTIO IV.

AMygdius e nobili Francorum prosapia Trewensis natus, anno aetatis vigesimo tertio, parentibus idololatris frustra obstantibus, fidem Christi suscepit, et constantissime professus est. Cum tribus discipulis Euplo, Germano, et Valentino vitam duxit, humanis spretis oblectamentis: rebus divinis plenius incumbebat: erga proximum charitatis ardore aestuabat; idcirco ad procurandam multorum salutem Romam se contulit. Hospitio exceptus in insula Tyberis, hospitis filiam per quinquennium jam immedicabili morbo languentem, Baptismo sanavi.

¶. Honestum etc. *de commu. un. M.*

LECTIO V.

Mox oculis caeci coram populo signo Crucis apertis, a multitudine eum filium Apollinis credente, in templum Aesculapii rapitur. Ibi Christi servum se professus, ejus invocatione magnum numerum aegrotorum, nequicquam idoli opem implorantium, valetudini restituit, aras diruit, Aesculapii signum confractum in Tyberim projecit. Quibus rebus, et mille tercentorum

Gentilium , praeter *Æsculapii* sacerdotes , conversione secuta , irritati Posthumai Titiani Praefecti Urbis minas Angeli monitu declinans , Sanctum Marcellum Pontificem adiit , a quo Episcopus ordinatus , et Asculum missus est .

¶. Desiderium .

LECTIO VI.

MUltis in itinere miraculis ingenti multitudine Christo adjuncta , simul ac Asculum *Æmygdius* pervenit , daemones , e simulacris idolorum per cuncta fana ejulatibus editis , peregrinam doloris sui causam indicarunt : quem cum concitata plebs ad caedem quaereret , excitus tumultu Polymius civitatis Praeses , eum ad se vocatum multis ; sed irritis verbis ad Jovis , et Ancariae Deae Asculi Patronae venerationem hortatur , promissis etiam in praemium muptiis propriae filiae Polysiae , quam *Æmygdius* ad Christum conversam baptizavit , et post eam mille et sexaginta homines , educta e saxo per ingens miraculum aquarum copia . His in rabiem actus Polymius sancto Episcopo caput abscidit : quo facto truncus ejus mirabiliter erectus abjectum humo proprium caput attollens , manibus per spatium trecentorum passuum ad oratorium portavit . Inde ad Templum Maximum translatum , ubi magna

religione Asculani populi , et concursu exterritorum hunc usque in diem colitur. Incidit ejus beata mors , persecutione Diocletiani durante.

¶. Stola jucunditatis.

In III. Noct. Hom. in Evang. Si quis venit ad me. *de commu. un. M.*

Lectio IX. de Hom. Virg. ut in Brev.

Ad Laudes.

†. Ora pro nobis , Sancte Pater Æmygdi.

¶. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

Ad Benedictus , Antiphona.

O virum ineffabilem , per quem nobis antiqua prodigia Moysis coruscant : cuius nutibus ex saxo aqua Baptismatis Asculano populo emanavit : per quem Evangelica lux effulxit : quem triumphans exceptit Curia Caelestis , illic pro nobis intercedere dignetur , ut suo mereamur gaudere consortio.

Et fit com. Vig.

Vesp. de S. Bartholomeo Ap. cum comm. S. Æmygdi Ant. †. et Or. ex 1. Vesp.

DIE 26. AUGUSTI.

Ex hesterna die assignata.

In festo S. Rufini Ep. Cap. et Confessoris.

Duplex 2. Classis.

In 2. Vesp. S. Bartholomaei fit com. S. Rufini tant. Ant. Sacerdos, †. Amavit, Or. Da quaesumus. de commu. Conf. Pont.

Ad Matut. in Hymn. mutat. tert. versus;

In 1. Nocturno Lect. Fidelis sermo. de eod. commu.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO IV.

RUFINUS Episcopus, vir eximiae sanctitatis, ante Sancti Decorosi tempora, Capuanam rexit Ecclesiam. Cumque gens Longobardorum divino cultui, Sanctorumque venerationi summe dedita esset, eorum corpora solerter inquirere caepit, quorum nomina in Tabulis ejus Ecclesiae conscripta erant. Quia vero inter caeteros Sancti Rufini dies natalis majori sollemnitate coli solebat; locus autem ignorabatur, in quo sacrum ipsius corpus quiescebat, eo perquirendo omne studium adhibuerunt. Deo tandem opem ferente, a Decoroso Episcopo in Basilica Sancti Petri Apostoli inventum, ad Ecclesiam Sanctorum

Stephani , et Agathae sollemni pompa translatum est.

¶. Inveni David. *de commu. Conf. Pont.*

Lectio V.

CUm vero ad ejus tumulum , ob antiquam populi erga ipsum devotionem , ingens quotidie turba confluenter ; accidit eodem anno , ut cuiusdam viri nobilis Andoaldi filius adhuc infans , ardentissima febri correptus , in manifesto vitae discrimine versaretur. Mater autem divinitus inspirata , parvulum morti proximum ad limina praedictae Ecclesiae contulit , cuius fletu et ejulatu commotus Episcopus ad eam perrexit ; fletusque causa percepta , ad beati Rufini tumulum jussit accedere , ac ipsius opem pro salute filii impetrare.

¶. Posui adjutorium.

Lectio VI.

MAtre ergo super tumulum a Decoroso sibi ostensum , filium deponens , preces fundere pro illo caepit , ipso etiam Decoroso pro eodem orante. Mox interjecto dimidia horae intervallo , attollens oculos mulier , vidi infantem alacrem , et redivivum circum Altare deambulan-

tem , quem cum gaudio amplexata Episcopo pro-
tinus ostendit pristinae valetudine restitutum.
Pro quo beneficio gratias egerunt Deo , qui ,
cum sit mirabilis in Sanctis suis , Sanctum Ru-
finum glorificare dignatus est. Fama enim hujus
miraculi circumquaque diffusa , ad ejus tumu-
lum concursus augeri , et vota plurima nuncu-
pari coeperunt.

¶. Iste est.

*In III. Noct. Hom. in Evang. Homo peregre.
de eod. commu.*

*Lectio IX. S. Zephyrini Pp. et M. et de
eo fit com. in Laud.*

In 2. Vesp. fit a Cap. de seq. com. praec.

DIE 27. AUGUSTI.

In festo S. Rufi Ep. Cap. et Martyris.

*Omnia de comm. un. M. Or. Deus , qui nos
beati Rufi etc.*

In I. Noct. Lect. A Mileto. de commu.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

RUFUS Patricius , Exconsul , et Ravennatis mi-
litiae Dux , hoc miraculo ad fidem conversus est.
Cum enim statuisset Sanctum Apollinarem e

Civitate expellere, filia, quam maxime diligebat, aegrotare coepit; ob quam sanandam cum sanctus Episcopus accersitus fuisse, Deo sic disponente, mortua est. Preces autem effundens Apollinaris, defunctam revocavit ad vitam. Quo miraculo Rufus conversus, cum tota familia baptizatus est. Hac vero de causa missus in exilium, successu temporis ad Capuanae Civitatis Episcopatum promotus est, ubi cum multis ad Christum converteret, a Messalino Praeside detentus, et eo jubente, securi percussus martyrium consummavit sexto Kalendas Septembbris.

¶. Honestum fecit.

Lect. V. et VI. Triumphalis beati Martyris Rufi etc. de eod. commu. 1. loco.

In III. Noct. Hom. in Evang. Si quis vult. de eod. commu. 2. loco.

DIE 30. AUGUSTI.

Ex 27. hujus assignata.

In festo Ss. Rufi, et Caponii Martyrum, quorum Corpora in Metr. Eccl. servant.

Duplex 2. classis.

Omnia de commu. plurim. Mm. Or. Deus, qui nos concedis etc.

In 1. Vesp. fit com. Decollat. S. Joan. tant.

In 1. Noct. lectiones. Fratres debitores, de eod. commu.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO IV.

RUFUS Capuanae Ecclesiae Diaconus, cum omnium virtutum splendore fulgeret, saeviente Diocletiani, et Maximiani crudelissima persecutio-ne, cum aliis Christianis paganorum furem declinans, in cryptis extra Civitatem latitabat. Carponius autem Medicus artis suae peritia, et sanctitate insignis, qui ab Urbe Roma Capuam venerat, fugiens et ipse Gentilium Christifideles persequentium crudelitatem, quotidie ad Rufum accedere solebat, donec ambo accusati, quod Christiani essent, Casselliani Proconsulis jussu comprehensi, et in carcerem detrusi sunt.

¶. Sancti tui. *de eod. commu.*

LECTIO V.

MOX Cassellianus, sedens pro tribunali, eos coram se constitutos de religione interrogavit, qui, cum se Christianos esse constantissime profiterentur, eos iterum carcerali custodiae mancipavit. Iterum Imperator hac de re admonitus, utrumque ad se perduci mandavit; blandisque sermonibus adhortatus est, ut Diis sacrificarent. At illi in confessione fidei perseverantes, unum

sibi esse Deum dixerunt, Caeli et terrae Conditorem, cui seipsos in sacrificium laudis dudum obtulerant; quibus auditis, Imperator eos pri-
mum plumbatis caesos in Campaniam remitti
jussit a Proconsule puniendos.

¶. Verbera carnificum.

Lectio VI.

Proconsul itaque, cum Diis immolare fortiter recusarent, eos protinus equuleo torqueri, deinde in carcerem detrudi paecepit. Altera autem die eductum a custodia Rufum tamdiu plumbatis immaniter caedi fecit, donec hilari vultu gratias agens, in eo tormento spiritum exhalavit. Postea Carponium, saxis prius ore contuso, in catasta extensum, atrocissime cruciari a satellitibus jussit; quoad et ipse suspiciens in Caelum martyrii coronam gaudens suscepit. Eorum Corpora a Christianis honorifice sepulta sunt septimo Kalendas Septembbris.

¶. Tamquam aurum.

In III. Noct. Hom. in Evang. Descendens Jesus de eod. commu. 2. loco.

Lectio IX. de S. Felice, et Adaucto Mm. et fit com. eor. in Laud. Ant. et ¶. de 1. Vesp.

FESTA SEPTÉMBRIS.

DIE I. SEPTEMBRIS.

*In Festo S. Prisci Primi Ep. Cap. et Mart.
cujus Corpus in Metr. Eccl. servatur.*

Duplex 1. classis cum octava in Civ. tant.

*Omnia de commu. un. M. Or. Deus, qui
nos beati Prisci etc. sine ulla com.*

In I. Noct. lect. A Mileto. de eod. commu.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO IV.

Priscus unus ex septuaginta duobus Christi Discipulis, ille fuisse creditur, in cuius domo Christus Dominus ultimam coenam cum Discipulis suis fecit, et Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum instituit. Cum vero post ejusdem Salvatoris nostri Ascensionem una cum beato Petro Apostolorum Principe Roman pergeret, primus Capuae Episcopus ab eodem ordinatus est, ut in hac Civitate Evangelium praedicaret, quod munus et alacriter suscepit, et feliciter adim- plevit. Ut enim erat Spiritu Dei plenus, et

Apostolico zelo succensus , animarum saluti tanta cura , et sollicitudine incubuit , ut perditam gentem Dianaे cultui magnopere deditam ab idolorum servitute ad Christianam religionem magna ex parte revocarit.

¶. Honestum fecit etc. *de eod. commu.*

Lectio V.

Divini itaque verbi praedicationi intentus , non longe ab Albana Porta in via , qua Beneventum itur , una cum duobus ministris domicilium fixit , atque ibi frequentes ad populum conciones habebat : tanta dicendi gratia , et efficacia praeditus , ut infinita gentium multitudo ad eum audiendum confluueret , non sine uberrimo Christiani nominis , et religionis augmento. Neque animabus dumtaxat , verum etiam corporibus medebatur ; nam et infirmos curabat , caecis visum , surdis auditum reddebat , Daemones expellebat , mortuos suscitabat , Deo sermonem et sanctitatem Servi sui confirmante , sequentibus signis.

¶. Desiderium animae etc.

LECTIO VI.

Quibus omnibus, cum idolis cultum subtrahisset, et maximam Christianae Religioni reverentiam conciliasset, Deorum Sacerdotes in rabiem acti, Sanctum Virum apud Proconsulem accusarunt, a quo tentus, et vinctus, ac variis tormentorum generibus excruciatus est, ut eum idolis sacrificare compelleret. Sed fortissimus Christi athleta fidem, quam verbis et moribus praedicaverat, proprio sanguine firmare desiderans, minas impiorum, et supplicia ea constantia pertulit, ut omnibus fuerit admirationi, multis vero saluti: nam, relicto idolorum cultu, Christianae fidei nomen dederunt. Priscus autem, oculis, et manibus in Caelum sublatis, Gratias, inquit, ago tibi, Domine Jesu Christe, quia me Sanctorum tuorum numero sociare dignatus es, nec me fraudasti a desiderio meo. Sit nomen tuum benedictum in saecula, et suscipe spiritum meum. Quibus dictis, pugionibus confosus est Via Aquaria, sedemque Episcopalem, quam primus Capuae tenuit, illustri Martyrio exornavit.

*. Stola jucunditatis.

*In III. Noct. Hom. in Evang. Designavit.
de commu. Evangelist. et *.*. commu. M.*

*In Laudib. non fit ulla com. In 2. Vesp. com.
seq.*

DIE 2. SEPTEMBRIS.

*In festo S. Prisci II. Ep. Cap. et Conf.
ex hesterna die hod. assign.*

Duplex 2. classis.

*Omnia de commu. Conf. Pont. Or. Da quae-
sumus.*

Ad Matut. in Hymn. mutatur tertius versus.

Lect. I. Noct. Fidelis Sermo de commu.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO IV.

Priscus in Africa Episcopali dignitate, ac fidei Catholicae confessione illustris, saeviente in ea Provincia Wandalica persecutione, una cum aliis, qui Arii perfidiam detestabantur, ex sede pulsus, navi tandem vetustae absque remigio cum sociis impositus, ut omnes in mari perirent, Deo navim gubernante, ex Africa ad Campaniae littora pervenit. Fuerunt autem ejus socii Castrensis, Tammarus, Rosius, Heraclius, Secundinus, Adjutor, Marcus, Augustus, Elpidius, Canion, et Vindonius, qui per varia loca dispersi, et diversis Ecclesiis praefecti fidem mirifice propagarunt. Prisco autem Capua obtigit, quam Ecclesiam sanctissime rexit, ac ibidem plenus meritis et virtutibus in pace quievit.

¶. Inveni David etc. de eod. commu.

Lectio V. et VI. Ad sancti, et beatissimi Patris nostri Prisci, de eod. commu. 1. loco.

In III. Noct. Hom. in Evang. Homo peregre. de eod. commu. 1. loco.

In 2. Vesp. fit com. seq. tant.

DIE 3. SEPTEMBRIS.

In festo Ss. Aristaei Ep. Cap. et Antonini pueri Martyrum. Duplex.

Omnia de commu. plurim. Mm. 1. loco. Or. Deus, qui nos concedis.

Lect. I. Noct. de scr. occ. II. et III. Noct. de eod. commu. 1. loco.

In Laud. fit com. oct. S. Prisci. In 2. Vesp. com. S. Rosaliae, et oct. S. Prisci.

DIE 5. SEPTEMBRIS.

In festo Ss. Quinctii, Arcontii, et Donati Martyrum. Duplex.

Omnia de commu. plurim Mm. Or. Deus, qui nos concedis.

Lect. I. Noct. de scr. occ. II. et III. Noct. de eod. commu. 1. loco.

In 2. Vesp. fit a Cap. de seq. com. praec. et oct. S. Prisci.

DIE 6. SEPTEMBRIS.

In festo S. Hiacynthi Confessoris.

Ex die 16. Augusti assignata.

Duplex.

Omnia ut in Brev. Rom. fit com. oct. S. Prisci in Laud. In 2. Vesp. fit a Cap. de seq. com. praec. et oct.

DIE 7. SEPTEMBRIS.

In festo S. Pamphili Ep. Cap. et Confessoris.

Duplex.

*Omnia de commu. Conf. Pont. Or. Da quae-
sumus, com. oct. S. Prisci.*

*In I. Noct. lectio de script. occ. in II. et
III. Noct. lect. de eod. commu. 1. loco. In
Laud. fit com. oct.*

*Vesp. de Nativit. B. M. V. cum commemor.
S. Pamphili, et diei oct. S. Prisci, ut in 1.
Vesp. festi.*

DIE 8. SEPTEMBRIS.

In Nativitate B. M. V. et oct. S. Prisci.

*Omnia, ut in Brev. Rom. et fit com. diei
oct. S. Prisci in Laud. et 2. Vesp.*

FESTA OCTOBRIS.

DIE 3. OCTOBRIS.

In festo S. Josephi Calasanctii Conf.

assign. ex 27. Augusti.

Duplex.

*Omnia, ut in Brev. Rom. sed ad Hymnus
mutat, tertius versus.*

DIE 4. OCTOBRIS.

*In festo S. Francisci de Assisio Conf. Prot.
Civit. Cap. Duplex.*

*Omnia ut in Brev. Rom. In 2. Vesp. a Cap.
de seq. com. praeac. et Ss. Placidi etc. Mm.*

DIE 5. OCTOBRIS.

In festo S. Rosae Limanae Virginis.

assign. ex 30. Augusti.

Duplex.

*Omnia, ut in Brev. Rom. cum IX. lect. et
com. Ss. Placidi etc. Mm. in Laud. In 2. Vesp.
a Cap. de seq. com, praeac.*

DIE 6. OCTOBRIS.

In festo Ss. Marcelli, Casti, Æmilii, et Saturnini Mm. Cap. Duplex.

Omnia de commu. plurim. Mm. Or. Deus, qui nos concedis.

Lect. I. Noct. de scr. occ. II. et III. Noct. de eod. commu. 1. loco. In 2. Vesp. a Cap. de seq. com. praec. et S. Marci Pp. et Ss. Sergii etc. Mm.

In Parochiali Eccl. S. Marcelli Maj. Civ. Cap. hodie fit off. de S. Marcello tant. sub ritu dup. 1. cl. cum oct., translato off. aliorum Sanctorum in aliam diem sub ritu sem.

DIE 7. OCTOBRIS.

Ex 1. Sept. assignata.

In festo Comm. Adventus S. Castrensis Ep. et Conf. ex Africa in Campaniae littora.

Duplex.

Omnia de commu. Conf. Pont. ad Hymn. Meruit Supremos.

ORATIO.

DA, quaesumus omnipotens Deus: ut Beati Castrensis Confessoris tui, atque Pontificis veneranda Adventus in Campaniae littora Comme-

moratio , et devotionem nobis augeat , et salutem. Per Dominum.

In Matut. Lect. I. Noct. de scr. occ. II. Noct. propr. Castrensis , ut supra die 11. Febr. III Noct. de eod. commu. 1. loco. IX. Lectio S. Marci Pp. et com. ejusd. et Ss. Sergii etc. Mm. in Laud. In 2. Vesp. a Cap. de S. Birgitta , com. praec.

DIE 10. OCTOBRIS.

In festo S. Paulini Ep. Cap. et Conf. cuius Corpus in Metr. servatur.

Duplex 2. classis.

Omnia de Commu. Confes. Pont. Orat. Da quaesumus.

In I. Noct. Lect. Fidelis sermo.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO IV.

PAULINUS Capuanae Urbis Antistes in Britannia Insula natus , ab ineunte aetate divino servitio mancipatus , post artium liberalium studia sacris literis operam dedit. Dei timore , et amore ita afficiebatur , ut altero veluti fraeno coerceretur a malo , altero quasi stimulo incitaretur ad

bonum. Castitatem illibatam usque ad senectam servavit. Bonorum artium studiosis egestate laborantibus eleemosynas erogabat, ne rerum inopia a studiis retraherentur. Ipse vero, ut expeditior Dominum sequeretur, patrimonii sui opes pauperibus distribuit: tum loca sancta videndi desiderio flagrans, Jerosolimitanam peregrinationem, paucis comitantibus, aggressus est: sed cum Capuam pervenisset, tunc defuncto Radelberto ejus Urbis Episcopo, rogatus a Clero, sermonem habuit in Ecclesia: sicque omnes commovit, ut communi voto eum sibi Episcopum postularint.

¶. Inveni David. *de eod. commu.*

Lectio V.

ELectus itaque, et a Romano Pontifice confirmatus, tametsi invitus, et reluctans, pastorale munus suscepit, ne resistere divinae voluntati videretur. Sic lucerna lucens, et ardens, posita Dei nutu super candelabrum, fulgoris sui radios undique diffundebat, coruscans exemplis, ardens charitate, peccantes a vitiis opere et sermone revocabat; justos autem ad Christianae perfectionis culmen incitabat. Sed, ne deesset illi exercendae patientiae occasio, tribus integris annis acrem a Schismaticis persecutionem passus

est, quibus pro odio amorem, pro injuriis beneficia reddebat.

¶. Posui adjutorium.

Lectio VI.

CAPUAM eo tempore molesta vexabat fames, ob quam Viri Sancti charitas enituit: pauperum enim, et indigentium calamitate commotus, viscera super eos misericordiae effundens, Urbem universam, ac egenorum domos perlustrabat, dividens singulis de facultatibus suis, prout cuique opus erat. Porro inter caetera charitatis opera illud memorabile fuit, quod Matronae cum tribus filiis suis sibi occurrenti et eleemosynam petenti, cum nihil aliud, quod largiretur, haberet, mulam, cui insidebat, tradidit; ut, ea vendita, victimum sibi, et filiis ejus pretio compararet. Praefuit Ecclesiae suae Vir Sanctus annos octo, et amplius; quibus exactis, migravit in Caelum sexto idus Octobris: cuius Corpus in ipsa Ecclesia Capuana tumulatum, magna ibidem veneratione honoratur.

¶. Iste est.

In III. Noct. Hom. in Evang. Homo peregre. de eod. commu. 1. loco.

In 2. Vesp. a Cap. de seq. com. praec.

DIE 11. OCTOBRIS.

*In festo S. Francisci Borgiae Conf.
Duplex 2. classis.*

*Omnia, ut in Brev. Rom. Lect. I. Noct.
Justus. de commu. Conf. non Pont. In 2. Vesp.
com. seq.*

DIE 12. OCTOBRIS.

*Assig. ex 6. ejusdem.
In festo S. Brunonis Confessoris.*

Duplex.

Omnia, ut in Brev. Rom.

DIE 16. OCTOBRIS.

*Assign. ex 12. ejusdem.
In festo S. Ludovici Bertrandi Conf.*

Duplex.

*Omnia, ut in fine Brev. Rom. In 2. Vesp.
a Cap. de S. Victore Ep. com. praec.*

DIE 17. OCTOBRIS.

*In festo S. Victoris Ep. Cap. et Conf.
Duplex.*

*Omnia de commu. Conf. Pont. 1. loco. Vesp.
de S. Luca Evang. com. S. Victoris.*

DIE 21. OCTOBRIS.

Assign. ex 26. Augusti.

In festo S. Ludovici Regis Confessoris.

Semiduplex.

Omnia, ut in Brev. Rom. g. lect. S. Hilarionis Abb. com. ejusd. et Ss. Ursulae etc. Mm. in Laud. Vesp. de seq. sine ulla com.

DIE 22. OCTOBRIS.

In festo S. Symmachi Ep. Cap. et Conf.

Duplex 2. classis.

*Omnia de commu. Confess. Pont. 1. loco ,
praeter seq.*

ORATIO.

Propitiare nobis, quaesumus Domine, famulis tuis per hujus Sancti Symmachi Confessoris, atque Pontificis, qui in praesenti requiescit Ecclesia, merita gloriosa; ut ejus pia intercessione ab omnibus semper protegamus adversis. Per Dominum.

In 2. Vesp. fit com. seq.

DIE 23. OCTOBRIS.

*Assignata ex 2. Sept.**In festo S. Stephani Reg. Conf.*
*Semiduplex.**Omnia, ut in Brev. Rom.*

DIE 24. OCTOBRIS.

*Assignata ex 5. Sept.**In festo S. Laurentii Justiniani Ep. et Conf.*
*Semiduplex.**Omnia, ut in Brev. Rom. cum 9. lect. et
com. S. Evaristi Pp. et M. In 2. Vesp. a Cap.
de seq. com. S. Laurentii.*

DIE 27. OCTOBRIS.

*Assignata ex 19. Sept.**In festo SS. Festi etc. Mn. Socior. S. Ja-
nuarii Ep. et M.**Semiduplex.**Omnia de commu. plurim. Mn. praeter seq.**ORATIO.*

DEus, qui nos annua Sanctorum Martyrum
tuorum Festi, et Sociorum ejus sollemnitate lae-

tificas : concede propitius , ut quorum gaudemus
meritis , accendamur exemplis. Per Dominum.

In I. Noct. lect. de scr. occ.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Festus Sancti Januarii Beneventi Episcopi Diaconus , et Desiderius Lector , Diocletiano , et Maximiano in Christianos saevientibus , a Timotheo Campaniae Praeside ob Christianae fidei professionem Nolae comprehensi , vinctique una cum Episcopo ante rhedam Praesidis Puteolos pertrahuntur : et in eundem carcerem , in quo Sosius Misenas , Proculus Puteolanus Diaconus , Euthyches , et Acutius laici ad bestias damnati detinebantur , simul conjiciuntur.

¶. Sancti tui etc. de eod. commu.

Lectio V.

Postero die omnes in Amphiteatro feris objecti sunt : quae naturalis oblitae feritatis ad Januarii pedes se prostravere. Id Timotheus magicis cantionibus tribuens , cum sententiam capitis in Christi Martyres pronuntiasset , oculis repente captus , orante mox beato Januario , lumen re-

cepit : quo miraculo hominum millia fere quinque Christi fidem suscepérunt.

LECTIO VI.

Verum ingratus Judex nihilo placatior factus beneficio , sed conversione tantae multitudinis actus in rabiem , veritus maxime Principum dereta , Sanctum Episcopum cum Sociis gladio percuti jussit. Horum corpora finitima Urbes , pro suo quaeque studio certum sibi Patronum ex iis apud Deum adoptandi , sepelienda curarunt.

¶. Tamquam aurum.

In III. Noct. Hom. in Evang. Sedente Jesu , ut in Brev. die 19. Sept. IX. Lect. et com. Vig. in Laud. Vesp. de seq. sine ulla com.

DIE 29. OCTOBRIS.

Assig. ex 17. ejusdem.

*In festo S. Hedwigis Viduae.
Semiduplex.*

Omnia ut in Brev. Rom. Vesp. de S. Germano Ep. sine ulla com.

DIE 30. OCTOBRIS.

In festo S. Germani Ep. Cap. et Conf.

Duplex 2. classis.

*Omnia de commu. Conf. Pont. Or. Da quae-
sumus.*

Lectio I. Noct. Fidelis sermo, de eod. commu.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO IV.

GERMANUS Amantio et Julianus, pietate et gene-
nere claris parentibus, Capuae natus, a teneris
annis futurae sanctitatis indicia praebuit, virtu-
tum omnium studio, ac praecipuae erga paupe-
res charitate conspicuus. Mortuo patre, persua-
sit matri, ut, vendito patrimonio, illud suble-
vandis egenis erogaret, quo liberius, abjecta
rerum terrenarum cura, soli Deo inserviret. Sic
ab omni impedimento solitus caelestem in terris
vitam agebat: rerum enim divinarum lectioni,
et contemplationi sedulo incumbens, carnem je-
juniis macerans, piis operibus diem, noctem vi-
giliis et orationibus occupans, factus est omni-
bus Christianae perfectionis norma et exemplum.

¶. Inveni David etc. *de eod. commu.*

DEFUNTO interim Alexandro Episcopo Capuano, Germanus omnium consensu ad eam dignitatem, invitus tamen, et reluctans electus est. Quo onere suscepto, omnes partes pastoralis sollicitudinis ita adimplevit, ut fama virtutum ejus ad exteris etiam nationes diffusa sit. Hinc Apostolicae Sedis legatione bis functus est, semel missus Constantinopolim ab Anastasio Papa ad impium Anastasium Imperatorem, quo eum ad meliorem frugem revocaret; et iterum ab Hormisda ad Justinum, qui Anastasio successerat. Hujus autem legationis felicissimus eventus fuit; nam, superata Orientalium perfidia, Acacius, et successores Haeretici iterum damnati sunt. Ioannes vero Constantinopolitanus libello fidei subscripsit; et Schismatici, abjuratis erroribus, ad communionem suscepti sunt.

¶. Posui adjutorium.

AB hac legatione reversus in patriam, curae gregis sibi commissi, caeterisque pietatis operibus majori fervore incubuit, donec senio, et laboribus confectus ad aeterna praemia evolavit. Quali vero, quantaque pompa illi in Caelestem

Patriam evati paratus a Deo triumphus sit, Sanctus Benedictus Abbas, sicut Gregorio Magno narrante, didicimus, inspector fuit, et testis: eadem enim hora, qua ille expiravit, stans Venerabilis Abbas noetu ad fenestram, Deumque ferventius orans, vidit fusam lucem cructas noctis tenebras effugasse, tantoque fulgore clarescere, ut lux illa diem vinceret. Vedit autem in eo splendore Germani Episcopi animam in sphaera ignea ab Angelis in Caelum deferri: missoque viro Capuam, cognitum est, eodem momento fuisse illius obitum, quo vir Dei ejus gloriosum ascensum perspexit.

¶. Iste est.

In III. Noct. Hom. in Evang. Homo peregre. de eod. commu.

In 2. Vesp. fit com. seq.

DIE 31. OCTOBRIS.

In festo S. Pulcheriae Virginis.

Duplex.

Omnia, ut in fine Brev. Rom. die 12. huj. cum IX. Lect. et com. Vig. Omn. Ss. in Laud.

DOMINICA II. OCTOBRIS.

*In festo Maternitatis B. M. V.**Duplex Majus.**Ad Vespertas, Antiphona.**Beata es. cum rel. de Laud. Psal. Dixit Dominus cum reliq. ut in Off. parvo B. M. V.**Capitulum. Eccl. 24.*

QUi creavit me, requievit in tabernaculo meo;
et dixit mihi: in Jacob inhabita, et in electis
meis mitte radices.

*Hymnus. Ave maris stella, ut in cit. Off.***. Benedicta tu in mulieribus.***. Et benedictus fructus ventris tui.**Ad Magnificat, Antiphona.**Cum jucunditate Maternitatem Beatae Mariae
semper Virginis celebremus.**ORATIO.*

DEus, qui de Beatae Mariae Virginis utero
Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscipere voluisti: praesta supplicibus tuis; ut,
qui vere eam Genitricem Dei credimus, ejus
apud te intercessionibus adjuvemur. Per eumdem Dominum.

Et fit comm. Dom. occurrentis.

Ad Complet. et per Horas diei seq. Hymn. terminant. Jesu , tibi sit gloria , Qui natus es de Virgine etc.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Maternitatem Beatae Mariae Virginis celebremus : * Christum ejus Filium adorremus Dominum. Psalm. Venite.

Hymnus.

Caelo Redemptor praetulit
 Felicis alvum Virginis ,
 Ubi placentem hostiam
 Mortale corpus induit.
 Haec Virgo nobis edidit
 Nostrae salutis auspicem ,
 Qui nos redemit sanguine ,
 Poenas , crucemque pertulit.
 Spes laeta nostro e pectore
 Pellat timores anxiros :
 Haec quippe nostras lacrymas ,
 Precesque desert Filio.
 Voces Parentis excipit ,
 Votisque Natus annuit :
 Hanc quisque semper diligat ,
 Rebusque in arctis invocet.

Sit Trinitati gloria ,
 Quae Matris intactum sinum
 Ditavit almo Germine ,
 Laus sit per omne saeculum. Amen.

*Antiph. et Psalm. Nocturnor. de Off. parvo
 B. M. V.*

IN I. NOCTURNO.

¶. Specie tua , et pulchritudine tua.
 ¶. Intende , prospere procede , et regna.

De Libro Ecclesiastici. *Cap. 24.*

Lectio I.

EGO ex ore Altissimi prodivi primogenita ante omnem creaturam. Ego feci in caelis , ut oriretur lumen indeficiens , et sicut nebula texi omnem terram. Ego in altissimis habitavi , et thronus meus in columna nubis. Gyrum caeli circuivi sola , et profundum abyssi penetravi : in fluctibus maris ambulavi , et in omni terra steti : et in omni populo , et in omni gente primatum habui : et omnium excellentium , et humilium corda propria virtute calcavi : et in his omnibus requiem quaesivi , et in haereditate Domini morabor.

¶. Felix es , sacra Virgo Maria , et omni laude dignissima : * Ex qua ortus est sol justitiae ,

Christus Deus noster , per quem salvati , et redempti sumus.

℣. Maternitatem Beatae Mariae Virginis cum gaudio celebremus. Ex qua.

Lectio II.

Tunc praecepit , et dixit mihi Creator omnium , et qui creavit me , requievit in tabernaculo meo , et dixit mihi. In Jacob inhabita , et in Israel haereditare , et in electis meis mitte radices. Ab initio , et ante saecula creata sum , et usque ad futurum saeculum non desinam , et in habitatione sancta coram ipso ministravi. Et sic in Sion firmata sum , et in civitate sanctificata similiter requievi , et in Jerusalem potestas mea. Et radicavi in populo honorificato , et in parte Dei mei haereditas illius , et in plenitudine sanctorum detentio mea.

℣. Sine tactu pudoris inventa es Mater Salvatoris : * Qui caelum , terramque regit , in tua se clausit viscera factus homo.

℣. Benedicta tu in mulieribus , et benedictus fructus ventris tui. Qui caelum.

QUasi cedrus exaltata sum in Libano, et quasi cypressus in monte Sion: quasi palma exaltata sum in Cades, et quasi plantatio rosae in Je-rico: quasi oliva speciosa in campis, et quasi platanus exaltata sum juxta aquam in plateis: Sicut cinnamomum, et balsamum aromatizans odorem dedi: quasi myrrha electa dedi suavitatem odoris. Et quasi storax, et galbanus, et ungula, et gutta, et quasi Libanus non incisus vaporavi habitationem meam, et quasi balsamum non mixtum odor meus. Ego quasi terebinthus extendi ramos meos, et rami mei honoris, et gratiae. Ego quasi vitis fructificavi suavitatem odoris.

¶. Multae filiae congregaverunt divitias, tu supergressa es universas: * Speciosa facta es, et suavis in deliciis tuis, Sancta Dei Genitrix.

¶. Sentiant omnes tuum juvamen, quicumque celebrant tuam sanctam Maternitatem. Speciosa. Gloria Patri. Speciosa.

IN II. NOCTURNO.

¶. Diffusa est gratia in labiis tuis.

¶. Propterea benedixit te Deus in aeternum.

LECTIO IV.

Virgo regia Davidicae stirpis eligitur, quae sacro gravidanda foetu, Divinam humanamque prolem prius conciperet mente, quam corpore: et ne superni ignara consilii ad inusitatos viri paveret affatus, quod in ea operandum erat a Spiritu Sancto; colloquio didicit Angelico, nec damnum credidit pudoris Dei genitrix mox futura. Cur enim de conceptionis novitate desperet, cui efficientia de Altissimi virtute promittitur? confirmatur credentis fides etiam praeceuntis attestatione miraculi. Donatur Elisabeth inopinata faecunditas, ut qui conceptum dederat sterili, datus non dubitaretur et virginis. Verbum igitur Dei Filius, qui in principio erat apud Deum, per quem facta sunt omnia, et sine quo factum est nihil, propter liberandum hominem ab aeterna morte factus est homo.

¶. Gloriosae Virginis Mariae Maternitatem dignissimam recolamus: * Cujus Dominus humilitatem respexit, quae, Angelo nuntiante, concepit Salvatorem mundi.

*. Christe canamus gloriam in hac sacra solemnitate mirabilis Genitricis Dci. Cujus.

LECTIO V.

Ingreditur haec infima Jesus Christus Dominus noster de caeli sede descendens, et a paterna gloria non recedens, novo ordine, nova nativitate generatus. Novo ordine, quia invisibilis in suis, visibilis factus est in nostris; incomprehensibilis voluit comprehendendi; ante tempora manens esse coepit in tempore. Nova autem nativitate genitus est; conceptus a Virgine, natus ex Virgine, sine paternae carnis concupiscentia, sine maternae integritatis injuria, quia futurum hominum Salvatorem talis ortus decebat, qui et in se haberet humanae substantiae naturam, et humanae carnis inquinamenta nesciret. Origo dissimilis, sed natura consimilis: humano uso, et consuetudine, quod credimus, caret: sed Divina potestate submixum est, quod Virgo conceperit, Virgo peperit, Virgo permanserit.

¶. Benedicta Filia tu a Domino, quia per te fructum vitae communicavimus: * Sola sine exemplo placuisti Domino nostro Iesu Christo.

¶. Nostras deprecationes ne despicias in necessitatibus nostris, et a periculis cunctis libera nos sancta Dei Genitrix. Sola.

LECTIO VI.

Oportuit, ut primam Genitricis integritatem nascentis incorruptio custodiret, et complacitum sibi claustrum pudoris, et sanctitatis hospitium Divini Spiritus virtus infusa servaret, quae statuerat dejecta erigere, confracta solidare, et superandis carnis illecebris multiplicatam pudicitiae donare virtutem; ut virginitas, quae in aliis non poterat salva esse generando, fieret aliis imitabilis renascendo. Hoc ipsum autem, quod Christus nasci elegit ex Virgine, nonne appareat altissimae fuisse rationis? ut scilicet humano generi natam salutem diabolus ignoraret, et spirituali latente conceptu, quem non alium videret, quam alios, non aliter crederet natum esse, quam ceteros. Quod, ut fieret, editus est Christus ex Virgine, quam Spiritus Sanctus foecundavit: et cum in omnibus matribus non fiat sine peccati sorde conceptio, haec inde purgationem traxit, unde concepit.

¶. Benedicta tu inter mulieres, et benedictus fructus ventris tui: * Unde hoc mihi, ut veniat Mater Domini mei ad me?

*. Respexit humilitatem ancillae suae, et fecit mihi magna, qui potens est. Unde. Gloria Patri. Unde.

¶. Fecit mihi magna , qui potens est.
 ¶. Misericordia ejus a progenie in progenies ,
 timentibus eum.

Lectio Sancti Evangelii secundum Lucam.
Cap. 1.

Lectio VII.

IN illo tempore : Cum redirent , remansit puer Jesus in Jerusalem , et non cognoverunt parentes ejus. Et reliqua.

Homilia Sancti Bernardi Abbatis.
Hom. 1. de Laudib. Virginis Matris.

DEum , et Dominum Angelorum Maria suum filium appellat dicens : Fili , quid fecisti nobis sic ? Quis hoc audeat Angelorum ? Sufficit eis , et pro magno habent , quod cum sint Spiritus ex conditione , ex gratia facti sint , et vocati Angeli ; testante David : Qui facit Angelos suos spiritus . Maria vero Matrem se agnoscens , majestatem illam , cui illi cum reverentia serviunt , cum fiducia suum nuncupat Filium , nec dignatur nuncupari Deus , quod esse dignatus est.

Nam paulo post subdit Evangelista : Et erat subditus illis. Quis ? Quibus ? Deus hominibus , Deus inquam , cui Angeli subditi sunt , cui Principatus et Potestates obediunt , subditus erat Mariae.

¶. Beata es Virgo Maria Dei Genitrix , quae credidisti Domino , perfecta sunt in te , quae dicta sunt tibi : * Propterea benedixit te Deus in aeternum.

*. Diffusa est gratia in labiis tuis , intercede pro nobis ad Dominum Deum nostrum. Propterea.

Lectio VIII.

MIrare utrumlibet , et elige , quod amplius mineris , sive Filii benignissimam dignationem , sive Matris excellentissimam dignitatem. Utrinque stupor , utrinque miraculum. Et quod Deus feminae obtemperet , humilitas absque exemplo : et quod Deo femina principetur , sublimitas sine socio. In laudibus virginum singulariter canitur , quod sequuntur Agnum , quocumque ierit. Quibus ergo laudibus judicas dignam , quae etiam praeit ? Disce homo obediare , disce terra subdi , disce pulvis obtemperare. De auctore tuo loquens Evangelista : Et erat , inquit , subditus illis. Erubescere superbe cinis. Deus se humiliat , et tu te exaltas. Deus se hominibus subdit , et tu domi-

nari gestiens hominibus , tuo te praeponis Auctor. Felix Maria , cui nec humilitas defuit , nec virginitas. Et quidem singularis virginitas , quam non temeravit , sed honoravit foecunditas. Et nihilominus specialis humilitas , quam non abstulit , sed extulit foecunda virginitas : et incomparabilis prorsus foecunditas , quam virginitas simul comitatur , et humilitas. Quid horum non mirabile ? quid non incomparabile ? quid non singulare ? Mirum vero , si non haesitas in horum ponderatione , quid tua judices dignius admiratione , utrum videlicet potius stupenda sit foecunditas in Virgine , an in Matre integritas : sublimitas in prole , an cum tanta sublimitate humilitas ? Nisi quod indubitanter horum singularis praeferaenda sunt simul cuncta , et incomparabiliter excellentius est , atque felicius omnia percepisse , quam aliqua. Et quid mirum , si Deus , qui mirabilis cernitur , et legitur in Sanctis suis , mirabilem se exhibuit in Matre sua ? Veneramini ergo , conjuges , in carne corruptibili carnis integritatem : vos , Sacrae Virgines , in Virgine foecunditatem. Imitamini omnes homines Dei Matris humilitatem.

¶. Congratulamini mihi omnes , qui diligitis Dominum , quia , cum essem parvula , placui Altissimo : * Et de meis visceribus genui Deum , et hominem.

¶. Beatam me dicent omnes generationes , quia ancillam humilem respexit Deus. Et de meis. Gloria Patri. Et de meis.

Lectio IX. legit. de Hom. Dom. occurrentis et in fine. Te Deum laudamus.

Ad Laudes , et per Horas. Antiphona.

Beata es , Virgo Maria , quae omnium portasti Creatorem. *Psalm. Dominus regnavit. cum reliq. de Dom.*

Ant. Genuisti qui te fecit , et in aeternum permanes virgo.

Ant. Beatam me dicent omnes generationes , quia ancillam humilem respexit Dominus.

Ant. Fecit mihi magna , qui potens est , et sanctum nomen ejus.

Ant. Viderunt eam filiae Sion , et beatam dixerunt , et reginae laudaverunt eam.

Capitulum. Eccl. 24.

QUi creavit me , requievit in tabernaculo meo , et dixit mihi : In Jacob inhabita , et in electis meis mitte radices.

Hymnus.

TE, Mater alma Numinis,
 Oramus omnes supplices,
 A fraude nos ut Daemonis,
 Tua sub umbra protegas.
 Ob perditum nostrum genus
 Primi parentis crimine,
 Ad inclytum Matris decus
 Te Rex supremus extulit.
 Clementer ergo prospice
 Lapsis Adami posteris:
 Ad te rogatus Filius
 Deponat iram vindicem.
 Jesu, tibi sit gloria,
 Qui natus es de Virgine,
 Cum Patre, et almo Spiritu
 In sempiterna saecula. Amen.

¶. Germinavit radix Jesse: orta est stella ex Jacob.

¶. Virgo peperit Salvatorem: te laudamus,
 Deus noster.

Ad Benedictus, Antiphona.

Sancta Maria, succurre miseris, juva pusil-
 lanimes, refove flebiles, ora pro populo, inter-
 veni pro clero, intercede pro devoto semineo
 sexu: sentiant omnes tuum juvamen, quicum-
 que celebrant tuam admirabilem Maternitatem.

ORATIO.

Deuſ, qui de Beatae Mariae Virginis utero Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscipere voluisti: praesta supplicibus tuis; ut qui vere eam Genitricem Dei credimus, ejus apud te intercessionibus adjuvemur. Per eumdem Dominum.

Et fit comm. Dom. occurr.

Ad Prim. in ♀. br. Qui natus es de Maria Virgine.

Ad Tertiam. Ant. Genuisti. Capitulum. Qui creavit me, ut supra de Laud.

♀. br. Specie tua, * Et pulchritudine tua. Specie. ♀. Intende, prospere procede, et regna.

♀. Et pulchritudine. Gloria Patri. Specie.

♀. Adjuvabit eam Deus vultu suo.

♀. Deus in medio ejus non commovebitur.

Ad Sextam. Ant. Beatam me dicent.

Capitulum. Eccl. 24.

ET sic in Sion firmata sum, et in civitate sanctificata similiter requievi, et in Jerusalem potestas mea. Et radicavi in populo honorificato, et in parte Dei mei haereditas illius, et in plenitudine Sanctorum detentio mea.

♀. br. Adjuvabit eam * Deus vultu suo.

Adjuvabit.

℣. Deus in medio ejus non commovebitur.
Deus. Gloria Patri. Adjuvabit eam.

℣. Elegit eam Deus, et praelegebit eam.

℣. In tabernaculo suo habitare facit eam.

Ad Nonam. Ant. Viderunt eam.

Capitulum. Eccl. 24.

IN plateis sicut cinnamomum, et balsamum aromatizans odorem dedi: quasi myrrha electa dedi suavitatem odoris.

℣. br. Elegit eam Deus: * Et praelegebit eam. Elegit. ℣. In tabernaculo suo habitare facit eam. Et praelegebit. Gloria Patri. Elegit.

℣. Diffusa est gratia in labiis tuis.

℣. Propterea benedixit te Deus in aeternum.

In 2. Vesperis omnia ut in primis.

Ad Magnificat, Antiphona.

Maternitas tua, Dei Genitrix Virgo, gaudium annuntiavit universo mundo: ex te enim ortus est sol justitiae Christus Deus noster.

DOMINICA III. OCTOBRIS.

In festo Puritatis B. M. V. Duplex Majus.

Ad Vesperas, Antiphona.

Sicut lilium, cum reliq. de Laud. Psalm. Dixit Dominus. cum reliq. de Off. parvo ejusd. *B. M. V.*

Capitulum. Sap. 4.

O quam pulchra est casta generatio cum claritate! Immortalis est enim memoria illius, quoniam et apud Deum nota est, et apud homines.

Hymnus.

Praeclara custos Virginum,
Intacta Mater Numinis,
Caelestis aulae janua,
Spes nostra, caeli gaudium.

Inter rubeta lilyum,
Columba formosissima,
Virga e radice germinans
Nostro medelam vulneri.

Turris draconi impervia,
Amica stella naufragis,
Tuere nos a fratribus,
Tuaque luce dirige.

Erroris umbras discute,
Syrites dolosas amove,
Fluctus tot inter, deviis
Tutam reclude semitam.

Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, et almo Spiritu
In sempiterna saecula. Amen.

Sic. terminant. Hymni per omnes Horas.

¶. Cum jucunditate Virginitatem beatae Mariae semper Virginis celebremus.

¶. Ut ipsa pro nobis intercedat ad Dominum Jesum Christum.

Ad Magnificat, Antiphona.

Nihil inquinatum in eam incurrit: candor est lucis aeternae, et speculum sine macula.

Oratio.

DA quaesumus, omnipotens aeterne Deus: ut purissimae Virginis Mariae integerrimam Virginitatem festiva celebritate venerantes; ejus intercessione, puritatem mentis, et corporis consequamur. Per Dominum.

Et fit com. Dom. occ.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Virginitatem Deiparae celebremus: * Christum ejus Filium adoremus Dominum. *Psalm.* Venite.

Hymnus.

O stella Jacob fulgida,
O solis instar splendida,
Aurora, qua nil purius
Resulget inter sidera!

Stolis amictae candidis
 Tibi catervae Caelitum
 Plaudunt, sacraeque Virgines
 Laudes perennes concinunt.
 Quin obsequentes offerunt
 Ligustra, et alba lilia:
 Candor sed horum vincitur
 Candore casti pectoris.
 Nostra Angelorum laudibus
 Abjecta tellus assonans,
 Ad astra voces efferat,
 Et Virginis praeconia.
 Jesu, tibi sit gloria,
 Qui natus es de Virgine,
 Cum Patre, et almo Spiritu
 In sempiterna saecula. Amen.

Antiphonae, et Psalmi Nocturnorum de Off.
parvo ejusd. B. M. V.

IN I. NOCTURNO.

*. Venerunt mihi omnia bona pariter cum illa.
 *. Et innumerabilis honestas per manus illius.

Lectio I.

EGO flos campi, et lily convallium. Sicut lily inter spinas, sic amica mea inter filias. Sicut malus inter ligna silvarum, sic dilectus meus inter filios. Sub umbra illius, quem desideraveram, sedi: et fructus ejus dulcis gutturi meo. Introduxit me in cellam vinariam, ordinavit in me charitatem. Fulcite me floribus, stipate me malis: quia amore langueo. Laeva ejus sub capite meo, et dextera illius amplexabitur me. Adjuro vos, filiae Jerusalem, per capreas, cervosque camporum, ne suscitetis, neque evigilare faciatis dilectam, quoadusque ipsa velit. Vox dilecti mei: ecce iste venit saliens in montibus, transiliens colles: similis est dilectus meus capreae hinnuloque cervorum. En ipse stat post parietem nostrum, respiciens per fenestras, prospiciens per cancellos. En dilectus meus loquitur mihi: Surge, propera amica mea, columba mea, formosa mea, et veni.

*. **Dilectus meus mihi, et ego illi, qui passitur inter lilia:** * Pulchra es amica mea, suavis, et decora sicut Jerusalem, terribilis ut castrorum acies ordinata.

*. **Una est columba mea, perfecta mea. Vi-**

derunt eam filiae Sion , et beatissimam praedicatorerunt. Pulchra es.

LECTIO II. Cant. Cap. 4.

QUam pulchra es , amica mea , quam pulchra es ! Oculi tui columbarum , absque eo quod intrinsecus latet. Capilli tui sicut greges capraru m , quae ascenderunt de monte Galaad. Dentes tui sicut greges tonsorum , quae ascenderunt de lavacro , omnes gemellis faetibus , et sterilis non est inter eas. Sicut vitta coccinea labia tua : et eloquium tuum dulce. Sicut fragmen mali punici , ita genae tuae , absque eo quod intrinsecus latet. Sicut turris David collum tuum , quae aedificata est cum propugnaculis : mille clypei pendent ex ea , omnis armatura fortium. Duo ubera tua , sicut duo hinnuli capreae gemelli , qui pascuntur in liliis , donec aspiret dies , et inclinentur umbrae , vadam ad montem myrrhae , et ad collem thuris. Tota pulchra es , amica mea , et macula non est in te.

¶. Surge , propera , amica mea , columba mea , formosa mea , et veni : * Jam hyems transiit , imber abiit , et recessit. Flores apparuerunt in terra nostra.

¶. Surgam , et circuibo civitatem , per vicos et plateas quaeram , quem diligit anima mea. Jam.

Veni de Libano, sponsa mea, veni: coronaberis de capite Amana, de vertice Sanir et Hermon, de cubilibus leonum, de montibus pardorum. Vulnerasti cor meum, soror mea sponsa, vulnerasti cor meum in uno oculorum tuorum, in uno crine colli tui. Quam pulchrae sunt mammae tuae, Soror mea sponsa. Pulchriora sunt ubera tua vino, et odor unguentorum tuorum super omnia aromata. Favus distillans labia tua, sponsa, mel et lac sub lingua tua, et odor vestimentorum tuorum, sicut odor thuris. Hortus conclusus, soror mea sponsa, hortus conclusus, fons signatus.

¶ Adjuro vos, filiae Jerusalem, si inveneritis dilectum meum, et nuntietis ei, quia amore langueo. * Qualis est dilectus tuus, o pulcherrima mulierum.

¶. Dilectus meus candidus, et rubicundus, electus ex millibus. Talis est dilectus meus ipse est amicus meus, Filiae Jerusalem. Qualis, Gloria Patri. Qualis.

IN II. NOCTURNO.

¶. Post partum, Virgo, inviolata permansisti.
¶. Dei Genitrix intercede pro nobis.

Ex Libro Sancti Ambrosii Episcopi de Virginibus.

Lib. 2. post initium.

Lectio IV.

SIt vobis tamquam in imagine descripta Virginitas, vitaque Beatae Mariae, de qua, velut in speculo refulget species castitatis, et forma virtutis. Hinc sumatis licet exempla vivendi, ubi tamquam in exemplari, magisteria expressa probitatis, quid corrigere, quid effugere, quid tenere debeatis, ostendunt. Primus discendi ardor nobilitas est magistri. Quid nobilior Dei Matre? Quid splendidius ea, quam splendor elegit? Quid castius ea, quae corpus sine corporis contagione generavit?

¶. Beatissima Virgo Maria, hortus conclusus, fons signatus, Regina Angelorum, Domina mundi: * Per quam Deus descendit in terram, ut homines ascendere mererentur ad caelos.

¶. Ad te clamamus exules filii Hevae: recordare nostri, sanctissima Virgo. Per quam.

Lectio V.

DE caeteris ejus virtutibus quid loquar? Virgo erat non solum corpore, sed etiam mente, quae nullo doli ambitu sincerum adulteraret affectum.

Corde humilis , verbis gravis , animi prudens , loquendi parcior , legendi studiosior , non in incerto divitiarum , sed in prece pauperis spem reponens , intenta operi , verecunda sermone , arbitrum mentis solita non hominem , sed Deum quaerere : nullum laedere , bene velle omnibus , fugere jactantiam , rationem sequi , amare virtutem.

¶. Beata Maria tantae extitit puritatis , ut Mater Domini esse mereretur : * Deus , quam elegerat , creavit , de qua crearetur , elegit.

¶. Ipsa est stella ex Jacob , cuius radius universum orbem illuminat. Deus.

Sermo S. Petri Chrysologi. *Serm. 143.*

Lectio VI.

HEc dedit caelis gloriam , terris Deum , fidem gentibus , finem vitiis , vitae ordinem , moribus disciplinam. Gratiam , quam detulit Angelus , accepit Virgo , salutem saeculis redditura. Vere benedicta Virgo , quae et virginitatis possidet decus , et matris dignitatem : vere benedicta , quae et superni conceptus meruit gratiam , et servavit integratatis coronam. Vere benedicta , quae et divini Germinis suscepit gloriam , et regina extitit totius castitatis.

¶. Quomodo fiet istud , quoniam virum non cognosco ? Spiritus Sanctus superveniet in te : * Virtus Altissimi obumbrabit tibi , ideoque * Quod nascetur ex te Sanctum , vocabitur Filius Dei.

¶. Dixit autem Maria : Ecce ancilla Domini , fiat mihi secundum Verbum tuum. Virtus.

Gloria Patri. Quod nascetur.

IN III. NOCTURNO.

¶. Invenisti gratiam apud Deum.

¶. Sancta Dei Genitrix , Virgo immaculata.

Lectio Sancti Evangelii secundum Lucam.

Luc. 1.

LECTIO VII.

IN illo tempore : Missus est Angelus Gabriel a Deo in Civitatem Galileae , cui nomen Nazareth , ad Virginem desponsatam viro. Et reliqua,

Homilia Sancti Bernardi Abbatis.

Hom. 2. super Missus est.

NOvum canticum illud , quod solis dabitur in regno Dei cantare Virginibus , ipsam Virginum Reginam , imo primam inter ceteras esse canta-

turam, nemo est, qui ambigat. Puto autem illam, praeter illud, quod solis licet, cum omnibus tamen virginibus ei, ut dixi, commune erit, dulciori quodam, atque elegantiori carmine laetificaturam esse Civitatem Dei. Hujus itaque dulcisonos deponere, vel exprimere modulos ne ipsarum quidem virginum ulla digna invenietur, quia merito decantandum servabitur illi, quae sola de partu Divino gloriatur. Gloriatur, dixi, de partu, non in se, sed in ipso, quem peperit: Deus siquidem, Deus enim est, quem peperit, et qui Matrem suam in caelestibus donaturus gloria singulari, in terris praevenire curavit et gratia, qua videlicet ineffabiliter et intacta conciperet, et pareret incorrupta.

v. Egredietur virga de radice Jesse, et flos de radice ejus ascendet: * Ecce Virgo concipiet, et pariet Filium, et vocabitur nomen ejus Emmanuel.

v. Joseph, fili David, noli timere accipere Mariam conjugem tuam; quod enim in ea natum est, de Spiritu Sancto est. Ecce Virgo.

Lectio VIII.

DEum hujusmodi decebat nativitas, qua non nisi de Virgine nasceretur. Talis congruebat et Virginis partus, ut non pareret, nisi Deum.

Proinde Factor hominum, ut homo fieret nasciturus de homine, talem sibi ex omnibus debuit deligere, imo condere Matrem, qualem et se decere sciebat, et sibi noverat placitaram. Voluit itaque esse virginem, de qua immaculata immaculatus procederet, omnium maculas purgaturus. Voluit et humilem, de qua mitis et humilis corde prodiret, harum in se virtutum necessarium omnibus, saluberrimumque exemplum ostensurus. Dedit virginis partum, qui ei jam ante et virginitatis inspiraverat votum, et humilitatis praerogaverat meritum. Ut igitur quae Sanctum Sanctorum conceptura esset pariter, et paritura, Sancta esset corpore, accepit donum virginitatis: ut esset et mente, accepit donum humilitatis. O admirabilem, et omni honore dignissimam Virginem! O feminam singulariter venerandam, super omnes feminas admirabilem, parentum reparatricem, posterorum vivificatricem! Missus est Angelus ad Virginem, virginem carne, virginem mente, virginem professione, virginem denique, qualem describit Apostolus, mente et corpore sanctam. Nec noviter, nec fortuito inventam, sed a saeculo electam, ab Altissimo praecognitam; et sibi præparatam, ab Angelis servatam, a Patribus præfiguratam, a Prophetis promissam.

¶. Beata Dei Genitrix Maria, Templum De-

mini, **Sacramentum Spiritus Sancti**: * **Sola sine exemplo placuisti Domino nostro Jesu Christo.**

*. **Genuisti**, qui te fecit, et in aeternum permanes Virgo. **Sola. Gloria Patri. Sola.**

Lectio IX. legit. de Hom. Dom. occurr. et in fine dicit. Te Deum laudamus.

Ad Laudes, et per Horas. Antiphona.

Sicut lilyum inter spinas, sic amica inter filias.

Psalm. Dominus regnavit, cum reliq. de Dom.

Ant. Dilectus meus mihi, et ego illi, qui pascitur inter lilia.

Ant. Quam pulchra es, amica mea, quam pulchra es!

Ant. Una est columba mea, perfecta mea.

Ant. Viderunt eam filiae Sion, et beatissimam praedicaverunt.

Capitulum. Sap. 4.

O quam pulchra est casta generatio cum claritate! immortalis est enim memoria illius, quoniam et apud Deum nota est, et apud homines.

Hymnus. O Gloriosa Virginum etc. de Offic. parvo B. M. V.

*. **Specie tua, et pulchritudine tua.**

*. **Intende, prospere procede, et regna.**

Ad Benedictus, Antiphona.

Sancta, et immaculata Mariae Virginitas, qui-

bus te laudibus efferam , nescio ; quia per te Redemptorem nostrum suscepimus Dominum nostrum Jesum Christum.

ORATIO.

DA , quaesumus , omnipotens aeterne Deus : ut purissimae Virginis Mariae integerrimam Virginitatem festiva celebritate venerantes ; ejus intercessione , puritatem mentis , et corporis consequamur, Per Dominum.

Et fit com. Dom. occurr.

Ad Primam in ♀. br. Qui natus es de Maria Virgine.

Ad Tertiam. Ant. Dilectus meus. Capitulum.
O quam. de Laud.

♀. br. Specie tua , * Et pulchritudine tua. Specie. ♀. Intende , prospere procede , et regna. Et pulchritudine. Gloria. Specie tua.

♀. Adjuvabit eam Deus vultu suo.

♀. Deus iu medio ejus non commovebitur.

Ad Sextam. Ant. Quam pulchra es.

Capitulum. Eccl. 24.

ET sic in Sion firmata sum , et in civitate sanctificata similiter requievi , et in Jerusalem potestas mea. Et radicavi in populo honorificato , *

et in parte Dei mei haereditas illius, et in plenitudine Sanctorum detentio mea.

¶. br. Adjuvabit eam * Deus vultu suo. Adjuvit. ¶. Deus in medio ejus non commovebitur. Deus. Gloria. Adjuvabit.

¶. Elegit eam Deus, et praeelegit eam.

¶. In tabernaculo suo habitare facit eam.

Ad Nonam. Ant. Viderunt eam.

Capitulum. Eccl. 24.

IN plateis sicut cinnamomum, et balsamum aromatizans odorem dedi, quasi myrrha electa dedi suavitatem odoris.

¶. br. Elegit eam Deus, * Et praeelegit eam. Elegit. ¶. In tabernaculo suo habitare facit eam. Et praeelegit. Gloria. Elegit.

¶. Diffusa est gratia in labiis tuis.

¶. Propterea benedixit te Deus in aeternum.

In 2. Vesperis, omnia ut in primis.

Ad Magnificat, Antiphona.

Beata Dei Genitrix Maria, Virgo perpetua, Sacrum Spiritus Sancti, sola sine exemplo placuisti Domino nostro Iesu Christo.

FESTA NOVEMBRIS.

DIE 6. NOVEMBRIS.

In festo S. Leonardi Conf.

Duplex majus.

Omnia de Communi Confessoris non Pont.

1. loco. Lect. I. Noct. Justus, et fit com. oct.

Omn. Sanctorum.

DIE 10. NOVEMBRIS.

In festo S. Andreae Avellini Confess. Patr.
min. princip. Civit. Capuae. Duplex Majus.

Omnia, ut in Brev. Rom. hac die. Lect. I.
Noct. Justus, cum comm. Ss. Tryphonis etc. Mm.

DIE 19. NOVEMBRIS.

In Sollemnitate Dedicationis Ecclesiae Metr.
Capuae. Duplex 1. Classis, cum Octava in
Civit. tantum.

Omnia de commu. Dedicat. Eccl. ut in Brev.
Rom. sine ulla com.

De S. Pontiano Pp. nihil fit, neque ejus
comm. transferri, aut assignari potest in aliam

422

diem, sed est omnino omittenda ex Decr. S.R.C.

18. Julii 1750.

DIE 26. NOVEMBRIS.

In Octava Dedicat. Ecclesiae. Duplex.

Omnia ut in festo, praeter Lect. II. Noct. prop. de die oct. ut in Brev. Rom.; et fit com. S. Petri Ep. et M. in 1. Vesp. et Laud. In 2. Vesp. com. seq.

DIE 27. NOVEMBRIS.

Assign. ex 19. ejusd.

In festo S. Elisabeth Vidaue. Duplex.

Omnia ut in Brev. Rom.

FESTA DECEMBRIS.

DIE 4. DECEMBRIS.

In festo S. Barbarae Virg. et M. Duplex.

Omnia de commu. Virg. et M. Or. Deus, qui inter caetera etc., et fit com. fer.

In I. Nocturno Lect. de Scr. occurr.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO IV.

BArbara Virgo Nicomediensis, ob insignem corporis elegantiam a Dioscoro patre nobilissimo viro in turrim inclusa, ab omnium oculis arcetur: ubi multa secum pie, religioseque meditata, tanto amore Christianae Religionis exarsit, ut non modo nuptias a patre oblatas respuerit, verum etiam se Christum colere professa, nefarium Idolorum cultum magna libertate perstrinxerit.

¶. Propter veritatem etc. *de eod. commu.*

LECTIO V.

Dioscorus ita Filiae verbis excanduit, ut eam Praesidi Marciano, quod a proposito non desisteret, excruiciandam tradiderit. Is illam primum blanditiis, praemiis propositis, et honoribus ad paternae superstitionis cultum est conatus adducere. Cum vero a fidei constantia nullis verborum illecebris deduci posset, omnis tormentorum acerbitas in eam convertitur. Nervis enim bubalis gravissime caesa, in obscurissimum carcerem detruditur; ubi etsi omni humana ope destituta, divinitus tamen curata est.

¶. *Dilexisti justitiam.*

LECTIO VI.

QUOD ubi senserunt Christianae fidei hostes , eo furoris , atque dementiae progressi sunt , ut in eam , et carceris maceratione , et lampadum adustione , et mamillarum praecisione , suam omnem crudelitatem deprompserint. Neque tamen his contentus Dioscorus , paternae charitatis oblitus , filiae sua manu caput amputare non dubitavit : cuius anima in Caelum ad duplicem virginitatis , et martyrii palmam evolavit.

p. Afferentur Regi.

In III. Nocturno Hom. in Evang. Simile erit regnum Caelorum decem virginibus etc. de eod. commu.

Et fit com. fer. in Laud. In 2. Vesperis fit a Cap. de seq. cum comm. S. Barbarae , et fer. et S. Sabiae Abb.

DIE 5. DECEMBERIS.

Ex hesterna die assignata.

*In festo S. Petri Chrysologi Ep. et Conf.
Duplex.*

*Omnia , ut in Brev. Rom. cum comm. fer.
et S. Sabiae Abb.*

DIE 26. DECEMBRIS.

In festo S. Stephani Protom. Patr. Praecip. Civit. Capuae 1. et 2. Titularis Metrop. Eccl. cuius Brachium in ead. Metr. servatur.

Duplex 1. Classis cum octava.

Omnia, ut in Brev. Rom.

OFFICIA SANCTORUM

De quibus fit in aliquib. Eccl. Capuanae Archidioec. tantum.

DIE 16. JANUARII.

In festo S. Tammarii Ep. Benev. et Conf.
Duplex.

Omnia de commu. Confess. Pont. 1. loco, praeter Or. seq. quae concessa est pro Archid. Benev. tant.

ORATIO.

DDeus, qui beatum Tammarum Confessorem tuum, atque Pontificem admirabili sanctitate illustrare voluisti: concede propitius; ut ejus meritis, et intercessione ad Caelum aliquando nos pervenire valeamus. Per Dominum.

DIE 18. FEBRUARII, VEL 27. MAJI.

*Assignata ex 8. Decembris.**In festo S. Secundini Ep. et Confessoris.*
*Duplex.**Omnia de commu. Conf. Pont. 1. loco.*

DIE 19. FEBRUARII.

In festo S. Adjutoris Ep. et Conf.
*Duplex.**Omnia de commu. Confess. Pont. 1. loco,*
*praeter seq.**ORATIO.*

DEus, qui Ecclesiam tuam beati Adjutoris Confessoris tui, atque Pontificis meritis et prædicatione illustrare dignatus es: concede nobis famulis tuis; ut ipsius instruamur exemplis, et ejus patrocinio adjuti, ab omnibus liberemur adversis. Per Dominum.

DIE 1. MARTII.

In festo S. Vindonii Ep. et Conf.
*Duplex.**Omnia de commu. Conf. Pont. 1. loco.*

DIE 2. MARTII.

*In festo S. Augusti Ep. et Conf.
Duplex.*

Omnia de commu. Conf. Pont. 1. loco.

DIE 26. MAJI.

*In festo S. Elpidii Ep. et Conf.
Duplex.*

Omnia de commu. Conf. Pont. 1. loco.

*Pro Civit. et Archidioec. Salernit. tant. con-
cessae fuere seq. Or. et Lectiones.*

ORATIO.

DEUS, qui Sancti Elpidii confessionibus nos circumdas, et protegis: da nobis ex ejus imitatione proficere, et intercessione gaudere. Per Dominum.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO IV.

ANNO a salute tercentesimo nonagesimo quinto, sub Siricio Pontifice, et Arcadio Imperatore, beatissimus Elpidius Atellanae Urbis Episcopus multis miraculis claruit: aegris solo visu pristi-

nam sanitatem restituit , atque a daemonibus obcessos quamplurimos liberavit ; eisque ita formidolosus erat , ut , Elpidii nomine vix audito , fugerent. Saepe eorumdem audita est vox dicentium : Ante Elpidii cellam numquam transeamus , ne forte ejus virtute torqueamur.

¶. Inveni David.

Lectio V.

Post Civitatis incendium paucos superstites cives suis monitis sanctis , et placidis verbis consolatus est , ac in fide fortis constantesque servavit , suaeque sanctitatis fama incolarum numerum auxit brevi. Quos cum pace fruentes videret , suo nomini locum victoriae contra daemones habitae aedificandum curavit , ubi adveniente suae mortis hora reconderetur.

¶. Posui adjutorium.

Lectio VI.

PEractum citissime fuit sancti aedificii opus , et Altare erectum , ubi invocaretur divinum auxilium , et quotidie hostiae immolarentur Altissimo. Ibique paucis post diebus , Elpicium Nepotem Levitam vigesimum secundum annum aetatis agentem (quem caelesti victu magis , quam

temporali ab incunabulis éducaverat) sanctitate vitae clarum reposuit; et mox Cyonem Presbyterum germanum , aequali sanctitate conspicuum: quibus beatissimus Elpidius in Domino quiescens fuit adjunctus. Quorum precibus adjuvantur , quotquot ad eos , in fide nihil haesitantes , confugiunt. Eorum Corpora ad Altare Confessorum inferioris Basilicae Salernitanae Ecclesiae recondita quiescunt.

¶. Iste est.

DIE 29. OCTOBRIS.

*In Festo S. Stephani Ep. Calatini, et Conf.
Duplex.*

Omnia de commu. Conf. Pont. 1. loco.

DIE 17. DECEMBRIS.

*In festo S. Lazari Ep. et Conf.
Duplex.*

Omnia de commu. Conf. Pont. Or. Exaudi.

*In I. Noct. Lect. de Scr. occ. In II. Noct.
Lect. Beati Patris Lazari merita. de eod. commu.
2. loco.*

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio VII. Cap. 11.

IN illo tempore : Erat quidam languens Lazarus a Bethania , de Castello Mariae , et Martha sororis ejus. Et reliqua.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

Tract. 49. in Joann. post init.

IN superiori lectione meministis , quod Dominus exiit de manibus eorum , qui lapidare illum voluerant , et discessit trans Jordanem , ubi Joannes baptizabat. Ibi ergo Domino constituto , infirmabatur in Bethania Lazarus , quod castellum erat proximum Jerosolymis. Maria autem erat , quae unxit Dominum unguento , et extersit pedes ejus capillis suis , cuius frater Lazarus infirmabatur. Miserunt ergo sorores ejus ad eum. Jam intelligimus , quo miserunt , ubi erat Jesus : quoniam absens erat , trans Jordanem scilicet. Miserunt ad Dominum nuntiantes , quod aegrotaret Frater earum , ut , si dignaretur , veniret , et eum ab aegritudine liberaret. Ille distulit sanare , ut posset resuscitare.

¶. Amavit eum.

LECTIO VIII.

Quid ergo nuntiaverunt sorores ejus? Domine, ecce quem amas, infirmatur. Non dixerunt: veni; amanti enim tantummodo nuntiandum fuit. Non ausae sunt dicere: veni, et sana: non ausae sunt dicere: ibi jube, et hic fiet. Cur enim non et istae, si fides illius Centurionis inde laudatur? Ait enim non sum dignus, ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, et sanabitur puer meus. Nihil horum istae, sed tantummodo: Domine, ecce quem amas, infirmatur. Sufficit, ut noveris: non enim amas, et deseris. *¶* Sint lumbi.

LECTIO IX.

Dicit aliquis: Quomodo per Lazarum peccator figurabatur, et a Domino sic amabatur? Audiat eum dicentem: non veni vocare justos, sed peccatores. Si enim peccatores Deus non amaret, de caelo ad terram non descenderet. Audiens autem Jesus dixit eis: Infirmitas haec non est ad mortem, sed pro gloria Dei, ut glorificetur Filius Dei. Talis glorificatio ipsius non ipsum auxit, sed nobis profuit. Hoc est ergo, quod ait: non est ad mortem; quia et ipsa mors non erat ad mortem, sed potius ad miraculum: quo

facto crederent homines in Christum , et vita-
rent veram mortem. Sane videte , quemadmo-
dum tamquam ex obliquo Dominus Deum se
dixit propter quosdam , qui negant Filium Deum
esse. Te Deum laudamus.

Et fit com. fer.

COMMEMORATIONES COMMUNES ,
SEU SUFFRAGIA SANCTORUM

*In Civitate , et Archidioecesi Capuana
dicenda.*

*Post 1. Commem. de Cruce , (si facienda
sit , quando occurrit off. de Feria , ac dicenda
sunt Suffragia , comm. ferialis de Cruce fit ante
quamcumque aliam comm. quia indicium off.
ferialis est.) 2. de S. Maria (quae in Metr.
Eccl. numq. omitt. etiamsi in Choro recitatum
fuerit ejus off. parvum ex Decreto S. R. C.
14. Aug. 1691. quia est Titular. ejusd. Eccl.
et sufficit consueta Ant. Sancta Maria juxta
Dec. S. R. C. 23. April. 1695.) et 3. de Apo-
stolis , ut in Brev. Rom. fiant sequentes hoc
ordine , nempe :*

*4. De S. Stefano Protom. Patr. Princip. Civ.
Capuae , quae fit ab universo Clero Civit. et
Archid. ex Decr. S. R. C. 4. Sept. 1745. et
16. Febr. 1754. et ex consuetudine.*

Ad Vesperas, Antiphona.

Sepelierunt Stephanum viri timorati, et fecerunt planctum magnum super eum.

¶. Stephanus vedit Caelos apertos.

¶. Vedit, et introivit: Beatus homo, cui Caeli patebant.

Ad Laudes, Antiphona.

Stephanus autem plenus gratia, et fortitudine, faciebat signa magna in populo.

¶. Sepelierunt Stephanum viri timorati.

¶. Et fecerunt planctum magnum super eum.

ORATIO.

OMnipotens sempiterne Deus, qui primitias Martyrum in Beati Levitae Stephani sanguine dedicasti: tribue quaesumus, ut pro nobis intercessor existat, qui pro suis etiam persecutoribus exoravit Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

In Archidioec. autem, ubi habet. peculiaris Patr. Loci, omitt. praedicta comm. S. Steph. ex Decr. S. R. C. 28. Sept. 1758. et fit comm. de Patr. Princip. illius Loci ex alio Decreto 26. Mart. 1757. ante, vel post S. Mariam, vel Apostolos, juxta S. Patroli dignitatem.

5. *De S. Agatha V. et M. Titular. S. Metr. Eccl. fit ab iis tantum, qui sunt de gremio,*

*seu qui eid. Eccl. Metrop. sunt adscripti. ex
Decr. S. R. C. 4. Sept. 1745.*

Ad Vesperas, Antiphona.

Stans Beata Agatha in medio carceris, expansis manibus orabat ad Dominum: Domine Jesu Christe, magister bone, gratias tibi ago, qui me fecisti vincere tormenta carnificum: jube me, Domine, ad tuam immarcescibilem gloriam feliciter pervenire.

¶. Diffusa est gratia in labiis tuis.

¶. Propterea benedixit te Deus in aeternum.

Ad Laudes, Antiphona.

Paganorum multitudo fugiens ad sepulchrum Virginis, tulerunt velum ejus contra ignem, ut comprobaret Dominus, quod a periculis incendi, meritis Beatae Agathae Martyris suae eos liberaret.

¶. Diffusa est.

ORATIO.

Indulgentiam nobis, quae sumus Domine, Beata Agatha Virgo, et Martyr imploret, quae tibi grata semper extitit, et merito castitatis, et tuae professione virtutis.

*In aliis Eccl. tam Civit. quam Archidioec.
loco comm. S. Agathae fit comm. de Titular.
prop. Eccl. ante, vel post S. Mariam, aut*

Apostolos, aut Patr. Princip. Civit. vel Loci juxta Titular. dignitatem: nisi tamen Ecclesia didicata sit S. Crucis, aut B.M.V., aut Ss. App. Petro, et Pauli, quia tunc non fit alia diversa comm. ab illa, quae suo loco assignata est in Brev. Rom. Ita in Metr. Eccl. non fit alia diversa comm. de Assumptione B. M. V. Titular. ejusd., cum 1. vel 2. loco jam facta sit. Et nisi S. Titular. Eccl. sit simul Patr. princip. Loci. Sic in eadem Metr. Eccl. non fit alia comm. de S. Steph. Titular., cum 3. vel 4. loco dicta sit. Haec autem comm. de S. Titular. fit ab iis tant., qui illi Eccl. sunt adscripti ex Decr. S. R. C. 4. Sept. 1745.

Nota, quod pro dignitate S. Patr. princip. Loci, vel S. Titul. Eccl. in Suffrag. Ss. hic ordo tenendus est. Primus locus dandus est Ss. Trinitati. II. Spiritui Sancto. III. Ss. Corpori Christi. IV. Ss. Salvatori, etiamsi fiat comm. de Cruce ex Decr. S. R. C. 23. Aug. 1704. V. Ss. Crucis. VI. B. Mariae Virginis. VII. Ss. Angelis. VIII. S. Joanni Baptiste. IX. Ss. Apostolis. X. S. Joseph. XI. Sanctis Veteris Testamenti. XII. Omnibus aliis Ss. Martyribus, Confessoribus Pont. et non Pont., Virginibus, ac Virgines. Ita Rubrica generalis Missal. Rom. tit. VII. de Commemorat. n. 5. et P. Merati Sect. V. Cap. XVIII.

6. *De S. Sebastiano M. Patr. min. Princ. Civ. Cap. fit ab universo Clero Civ. tant. ex consuetudine, et devotione.*

Ad Vesperas, et Laudes. Antiphona.

Sancte Sebastiane, magna est gloria tua: intercede pro nobis ad Dominum Jesum Christum, ut a pestis morbo, a subitanea et improvisa morte liberemur.

†. Ora pro nobis, Sancte Sebastiane.

¶. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

Quando vero dictum est: Ora pro nobis, Sancta Dei Genitrix, tunc dicitur.

†. Justus, ut palma florebit. ¶. Sicut cedrus Libani multiplicabitur. *vel* †. Gloria. ec.

ORATIO.

DEus, qui Beatum Sebastianum Martyrem tuum virtute constantiae in passione roborasti: ex ejus nobis imitatione tribue, pro amore tuo prospera mundi despicere, et nulla ejus adversa formidare.

Ultimo loco de Pace, ut in Brev. Rom.

LAUS DEO, ET B. M. V. IN CÆLUM ASSUMPTÆ, ET
B. STEPHANO PROTOM. ET B. AGATHÆ V. ET M.
METROP. BASILICÆ CAPUÆ TITULARIBUS.

INDEX

JANUARIUS

fol.

20 SS. Fabiani Pp: et M. et Sebastiani M. d. 7

FEBRUARIUS.

3 S. Blaşii Ep: et M. dup. 2. c.	7
5 S. Agatæ V. et M. cum oct: dup. 1. c.	10
6 Secunda die infra oct. S. Agatæ sem.	11
7 S. Romualdi Abb. dup.	13
8 S. Joannis de Mathe dup.	ibid.
9 S. Apolloniæ V. et M. dup.	ibid.
10 S. Scholasticæ V. dup.	14
11 S. Castrensis Ep. et Conf. dup.	ibid.
12 Oct: S. Agatas V. et M. dup.	17
15 S. Decorosi Ep: Cap; et Conf. dup. 2. c.	22
Fer. III. post Dom. Sexages. Solemp. Com.	
Dom. Passion. cum oct. dup. I. c.	25
Fer. IV. ejusd: secunda die infra oct: sem.	59
Fer. V. Tertia die infra oct: sem.	67
Fer. VI. Quarta die infra oct: sem.	73
Sab. Quinta die infra oct: sem.	80
Fer: II. post Dom. Quinquag. Septima die infra oct. sem.	88
Fer: III. oct. Dominic. Passion. dup.	95
Fer. VI. post Cineres Saceratiss. Coronæ Spi- narum D. N. I. C. dup. maj.	103
Fer. VI. post Dom. I. Quadrag. Fest. Cla-	

vor. et Lancæ D. N. I. C. dup. maj. .	130
Fer. VI. post Dom. II. Quadrag. Fest. Sa-	
cror. quinq. Ulner. D.N.J.C. dup. maj. .	154
Fer. VI. post Dom. III. Quadrag. Fest. Pre-	
tios. Sanguinis D. N. J. C. dup. maj. .	178
Fer. VI. post Dom. IV. Quadrag. Fest. Sa-	
cratis. Sindonis D. N. J. C. dup. maj. .	209

MARTIUS.

7 S. Thomae Aquin. C. et Eccl. Doct. ac	
Patr. min. princip. Civit. Capuæ D. maj. .	235
12 S. Bernardi Ep. et Conf. dup. . . .	<i>ibid.</i>
13 S. Gregorii I. Pp. et C. et Eccl. Doct. dup. .	236

MAJUS.

Dom. I. vel II. Maji Translatio S. Stephani	
nî Protom. Patr. princip. Civit. Capuæ,	
et 2. Tit. Eccl. Basilicæ Cap. dup. I. c. .	236
Dom. II. vel III. Maji Translatio S. Januarii	
Ep. et M. dup. maj. cum oct.	248
5 S. Irenes V. et M. Patr. min. dup. maj. .	<i>ibid.</i>
10 Ss. Quarti, et Quinti Cleric. Mm. Capuan.	
dup. 2. c.	<i>ibid.</i>
11 S. Pii V. Pp. et Conf. dup.	249
13 S. Antonini Ep. et Conf. sem.	<i>ibid.</i>
16 S. Joannis Nepomuceni M. dup.	<i>ibid.</i>
22 S. Ubaldi Ep. et Conf. sem.	250
24 Fest. B. Mariæ Virginis, titolo Auxili-	

um Cristianorum dup. maj. 250

25 S. Mariæ Magdalenaæ de Pazzis. V. Patr.
min. Princ. Civit. Capuæ dup. maj. 265

27 S. Gregorii VII. Pp. et Conf. dup. . . . . *ibid.*
JUNIUS.

Fer. VI. post oct: Corporis Christi Fest.

SS. Cordis Jesu dup. maj. 265

Dom. post oct. Corporis Christi in festo SS.

Cordis Beatae Mariæ Virginis dup. maj. 299

JULIUS.

18 S. Vitaliani Ep. Cap. et Conf. dup. 2. c. 304

20 S. Eliæ Proph. Protect. Civ. Capuæ dup. 306

Dom. III. Fest. SS. Redemptor, dup. 2. c. cum oct. 326.

Dom. IV. Octava SS. Redemptoris dup. . . 354

AUGUSTUS.

3. Invent. S. Stephani Protom. Patr. Princ.

Civit. Capuae, et 2. Tit. Basilicae Ecc.

Dup. I. c. cum oct. in Civit. tantum. . . 356

10 S. Laurentii M. dup. 2. c. cum oct. . . . . *ibid.*

15 Assumpt. B. M. V. Primæ Titul. Metrop.

Basilicae Ecc. Capuae dup. I. c. cum oct. *ibid.*

16 S. Rochi Conf. dup. 357

24 S. Æmygdii Ep. et M. dup. . . . . 360.

26 S. Rufini Ep. Cap. et Conf. dup. 2. c. 367

17 S. Rufi Ep. Cap. et M. dup. 2. c. . . . 369.

30 Ss. Rufi, et Carponii Mm. dup. 2. c. 370.

SEPTEMBER.

1 S. Prisci I. Ep. Cap. et M. dup. I. e. cum oct. 373
 2 S. Prisci II. Ep. Cap. et C. dup. 2. c. . . . 376
 3 Ss. Aristei Ep. Cap. et Antonini pueri.
     Mm. dup. 377
 5 Ss. Quintii, Arcontii, et Donati Mm. dup. *ibid.*
 6 S. Hiacynthi Conf. dup. 378
 7 S. Panthili Ep. Cap. et Conf. dup. . . . *ibid.*
 8 Nativit. B. M. V., et oct. S. Prisci . . *ibid.*

OCTOBER.

3 S. Josephi Calasancii Conf. dup. 379
 4 S. Francisci de Assisio Conf. Prote. Civit.
     Caput dup. . . . . *ibid.*
 5 S. Rosae Limanæ V. dup. . . . . *ibid.*
 6 Ss. Marcelli, Casti, Aemilii, et Saturnini
     Mm. Cap. dup. 380
 7 Commem. Adventus S. Castrensis Ep. et C.
     ex Africa in Campaniae littora dup. . *ibid.*
 10 S. Paulini Ep. et C. Cap. dup. 2. c. . . . 381
 11 S. Francisci Borgiae C. dup. 2. c. . . . 384
 12 S. Brunonis Conf. dup. . . . . *ibid.*
 16 S. Ludovici Bertrandi Conf. dup. . . . *ibid.*
 17 S. Victoris Ep. Cap. et Conf. dup. . . . *ibid.*
 21 S. Ludovici Regis Conf. stem. 385
 22 S. Symmachi Ep. Cap. et C. dup. 2. c. *ibid.*

23 S. Stephani Regis Conf. sem. 386
 27 Ss. Festi etc. Mm. Socior. S. Januarii Ep.
 et M. sem. . . . . *ibid.*

24 S. Laurentii Justiniiani Ep. et C. sem. . . . . *ibid.*
 29 S. Hedwigis Viduae sem. 388
 30 S. Germani Ep. Cap. et C. dñp. 389
 31 S. Pulcherrime V. dñp. 391

Dom. II. Octob. Fest. Maternitatis B. M. V.
 dup. maj. 394

Dom. III. Fest. Puritatis B. M. V. dup. maj. 406
 NOVEMBER.

6 S. Leonardi Conf. dup. maj. 421
 16 S. Andreade Avellini C. Patr. miss. Priher.
 Civit. Capuae dup. maj. . . . . *ibid.*
 30 Dedic. Eccl. Metrop. Basilic. Capuae dñp.
 1. c. cum oct. in Civit. testatum . . . . . *ibid.*
 26 Oct. Dedicat. Eccl. dup. 422
 27 S. Elisabeth Viduae dup. . . . . *ibid.*

DECEMBER.

4 S. Barbarae V. et M. dñp. 422
 5 S. Petri Chrysologii Ep. et C. dup. 424
 26 S. Stephani Protom. Patr. Principal. Civit.
 Capuae 1. et 2. Titul. Metrop. Basilicae
 1. c. cum oct. 425

OFFICIA SANCTORUM

DE QUIDBUS FIT IN ALIQUIBUS ECCL. CAPUANÆ
ARCHIDIOEC. TANTUM.

Die 16 Januarii	
S. Tammarii Ep. Benev. et C. dup.	425
Die 18. Feb. vel 27. Maii	
S. Secundini Ep. et C. dup.	426
Die 19. S. Adjutoris Ep. et C. dup.	ibid.
Die 1. Martii	
S. Vindonii Ep. et C. dup.	ibid.
2 S. Augusti Ep. et C. dup.	427
26 S. Elpidii Ep. et C. dup. die 26 Maji.	ibid.
Die 29 Octobris	
S. Stephani Ep. Calat. et C. dup.	429
Die 17 Decembris	
S. Lazari Ep. et C. dup.	ibid.

COMMEMORATIONES COMMUNES

SEU

SUFFRAGIA SANCTORUM 432

F I N I S.

Officia Capuana. Neapoli. 1828.

